

กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

โดย
นางสาว เกศวดี จันทรแก้ว

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

โดย
นางสาว เกศวดี จันทร์แก้ว

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

LAWS AND REGULATIONS IN LANDSCAPE ARCHITECTURE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Landscape Architecture

Master of Landscape Architecture Program

Department of Urban Design and Planning

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “กฎหมายในงาน
ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม” เสนอโดย นางสาวเกศวดี จันทร์แก้ว เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิโรจน์ อนามบุตร)

...../...../.....

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สินีนารถ ศุภรัตน์เมธี)

...../...../.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล)

...../...../.....

54060203 : หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : การใช้กฎหมายในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

เกศวดี จันทรแก้ว : การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาคณค้วาอิสระ : รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ด่านกิตติกุล 191 หน้า

งานภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีความหลากหลายในแง่ของรายละเอียดของเนื้องานที่มีความแตกต่างกันตั้งแต่งานขนาดเล็กจนถึงงานที่มีขนาดใหญ่ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบดังกล่าวคือ กฎหมายสำหรับงานภูมิสถาปัตยกรรม ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งและผู้ออกแบบจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายนั้นเพื่อมาประกอบการออกแบบ ในปัจจุบันมีกฎหมายที่บังคับใช้ใหม่เกิดขึ้นอยู่เสมอ แต่กฎหมายหรือข้อบังคับใช้เหล่านี้ยังไม่มี ความชัดเจนมากนักสำหรับงานด้านภูมิสถาปัตยกรรม แต่จะแทรกอยู่ในเนื้อหาของกฎหมายที่บังคับใช้ ในงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมทั่วไปเสียเป็นส่วนใหญ่

งานศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อทราบให้ถึงปัญหาในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมที่นำมาประกอบการ ออกแบบ เพื่อให้สามารถนำข้อกฎหมายดังกล่าวไปใช้ในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมได้สะดวกและ มีความเข้าใจมากขึ้น โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทำให้ได้ผลวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีหลากหลายรูปแบบซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน ที่ตั้ง โครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการนั้น ๆ ทราบถึงรายละเอียดของกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการนำกฎหมายมาใช้ในงานออกแบบหรือไม่ ซึ่งพบว่าหาก ผู้ออกแบบมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมไม่ดีพอ จะส่งผลให้งานออกแบบตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นทั้งด้านการเสนอโครงการเพื่อการก่อสร้าง การ ออกแบบที่เป็นไปตามความถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หรือแม้กระทั่งบทลงโทษที่จะส่งผลเสียต่อตัว ผู้ออกแบบโดยตรง รวมไปถึงเนื้องานและเจ้าของโครงการอีกด้วย ตลอดจนด้านระยะเวลาและ ค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้น แม้กระทั่งผลกระทบต่อพื้นที่โดยรอบโครงการด้วยเช่นเดียวกัน

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ.....

54060203: MASTER OF LANDSCAPE ARCHITECTURE PROGRAM

KEYWORD: USING LAW IN WORK DESIGN OF LANDSCAPE ARCHITECTURE.

KETWADI JHANKAEW: LAWS AND REGULATIONS IN LANDSCAPE ARCHITECTURE

INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOCIATE PROFESSOR CHAIYASIT DANKITTIKUL,

D.E.D. 191 pp.

Landscape architecture design is diverse in terms of details of each work, ranging from small to large scales. The significant factor for the design is the law of landscape architecture which is essential and designers need to understand the law in order to design their work properly. At present, there are many newly-emerging laws; however, these laws or regulations are not clear for landscape architecture, but are mostly inserted in the content of general architecture laws.

This study aims to collect the laws related to landscape architecture in order to learn about problems and challenges in enforcing landscape architecture laws into the work of landscape architecture, so that landscape architecture - related laws will be put into practice in a more convenient and more understanding manner. The study results were derived from information gathering and demonstrated that there are various forms of landscape architecture laws depending on the nature of work, project sites, and whether or not related agencies involved in the projects know about laws relevant to their work. Moreover, problems and obstacles in enforcing the laws into the design of work are that if designers do not or little understand landscape architecture - related laws, this will affect almost the whole process in designing, namely project construction presentation, legitimate or illegitimate design or even legal punishment that will adversely and directly affect the designers, the work, and the project owners, the time duration, and the increasing costs or even the impacts on surrounding areas.

Department of Urban Design and Planning

Graduate School, Silpakorn

University Student's signature.....

Academic Year 2015

Independent Study Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม บรรลุวัตถุประสงค์ สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ตำน กิตติกุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระนี้ และอาจารย์สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทุกท่านที่ให้คำ ปรึกษาแนะนำแนวทางในการทำการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ขอขอบคุณหนังสือ วารสาร เอกสาร รวมไปถึงแหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลกฎหมาย ที่ช่วยทำให้การศึกษาค้นคว้า อิสระเล่มนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้อกำลังใจ โอกาสและสนับสนุน ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ ที่ให้คำแนะนำคำปรึกษาในการทำงานครั้งนี้ด้วยและสุดท้ายขอขอบคุณผู้ที่ให้ความรู้ให้ การสัมภาษณ์ข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำมาประกอบในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ด้วยดังนี้ คุณชาติชาย ไชย สิทธิ คุณอรอาภา โล่ห์วี คุณสรรรค์ เวสสุนทรเทพ คุณกิจปกรณ์ โสเถียรนันท์ คุณสิรินทิพย์ สิ้นแสง คุณธนาท เอื้ออารี คุณกฤตนิย กิตติโรจนา คุณธนา โพธิ์ใสศรีบ คุณธีรพงศ์ สงวนศรีพิสุทธิ์ คุณกรอง กาญจน์ อัครเอกมาลิน คุณฉัญญรักษ์ สากนนิตรอนันต์ คุณภาสกร คำภูแสน คุณณัฐดนัย เกิดชัยภูมิ คุณสุภาวดี นิมะวัลย์ วณิชญา ถนอมพลกรัง

สุดท้ายนี้ประโยชน์อันใดที่เกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ย่อมเป็นผลมาจากความ กรุณาของท่านที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
คำถามของการศึกษา.....	2
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	2
ขอบเขตในการศึกษา.....	2
ขั้นตอนและวิธีการศึกษา.....	2
วิธีการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2. ทบทวนวรรณกรรม.....	4
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย.....	4
ข้อมูลเบื้องต้นของกฎหมาย.....	5
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม.....	8
หนังสือหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3. การดำเนินการศึกษา.....	12
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	12
เลือกกลุ่มเป้าหมายและกรอบการศึกษาเก็บข้อมูลในการวิจัย.....	15
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	15

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
การวิเคราะห์.....	16
สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และประกอบอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับงาน ออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม.....	17
4. ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
ปัจจัยที่ส่งผลในการกำหนดรูปแบบกฎหมายที่ใช้ในการออกแบบทาง ภูมิสถาปัตยกรรม.....	24
ปัจจัยทางด้านประเภทลักษณะของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม.....	25
ปัจจัยทางด้านสถานที่ตั้งโครงการของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม.....	25
กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม.....	25
พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร.....	26
พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน.....	28
กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร.....	30
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ Environmental Impact Assessment (EIA).....	32
ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช...	33
ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมโบราณสถาน.....	34
พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินพ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการ ป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน.....	35
กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการ หรือทุพพลภาพ และคนชราพ.ศ. 2548.....	36
พระราชบัญญัติทางหลวงและประกาศกรมทางหลวงชนบท.....	36
ระเบียบการปฏิบัติงานทางวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม.....	37
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	39
สรุปผลความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม.....	39
สรุปความแตกต่างของกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม มีความแตกต่างกันอย่างไร.....	40

บทที่	หน้า
สรุปกลุ่มประเภทของกฎหมายจากการรวบรวมกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับงานนิติสถาปัตยกรรม.....	41
สรุปการใช้กฎหมายและข้อกำหนดในงานออกแบบนิติสถาปัตยกรรมแต่ละประเภท..	42
ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ข้อมูลกฎหมายในงานออกแบบงาน ทางนิติสถาปัตยกรรม.....	46
ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษา.....	47
ข้อเสนอแนะ.....	48
เอกสารอ้างอิง.....	49
ภาคผนวก.....	52
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับงานออกแบบ ทางนิติสถาปัตยกรรม.....	53
ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติควบคุมอาคารที่เกี่ยวข้อง ในงานออกแบบทางนิติสถาปัตยกรรม.....	55
ภาคผนวก ค พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดินที่เกี่ยวข้อง ในงานออกแบบทางนิติสถาปัตยกรรม.....	67
ภาคผนวก ง กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร.....	81
ภาคผนวก จ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.....	94
ภาคผนวก ฉ ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช.....	102
ภาคผนวก ช ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางนิติสถาปัตยกรรม โบราณสถาน.....	143
ภาคผนวก ซ พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินพ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการ ป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน.....	157
ภาคผนวก ฌ กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพล ภาพ และคนชราพ.ศ. 2548.....	166
ภาคผนวก ฎ พระราชบัญญัติทางหลวงและประกาศกรมทางหลวงชนบท.....	171

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก ระเบียบการปฏิบัติงานทางวิชาชีพภูมิสถาปัตย์กรรม.....	178
ประวัติผู้วิจัย.....	191

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 การปรับแต่งแนวทางคนเดินความสูง.....	104
2 การตัดขอนไม้ล้มขวางทางออก.....	104
3 การปรับแต่งแนวทางซึ่มาให้มีระยะสูง.....	104
4 การปรับเส้นทางโดยการเปิดช่องว่างด้านบน แต่ด้านข้างยังปิดอยู่.....	105
5 เส้นทางแบบเปิดด้านบนและด้านข้างด้านหนึ่ง.....	105
6 เส้นทางแบบเปิดด้านบนและด้านข้างทั้งสองข้าง.....	106
7 เส้นทางแบบเปิดด้านบนแต่ปิดด้านข้าง.....	106
8 การปรับความลาดชัน.....	108
9 การปรับผิวทางโค้งลงเขา.....	109
10 การป้องกันผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมบริเวณขอบเส้นทางแบบ 1.....	109
11 การป้องกันผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมบริเวณขอบเส้นทางแบบ 2.....	110
12 การใช้พื้นเส้นทางเดิม.....	110
13 รูปแบบของเส้นทางอ้อม.....	112
14 ทิศทางการระบายน้ำของเส้นทางอ้อม.....	112
15 การสร้างทางอ้อมรูปแบบที่ไม่ดี รูปแบบที่ดี.....	113
16 ทางอ้อมที่ใช้ลักษณะต่าง ๆ.....	113
17 การเตรียมเส้นทางขึ้นบันได.....	116
18 บันไดใช้ท่อนซุง.....	117
19 บันไดไม้.....	117
20 รายละเอียดบันได.....	118
21 บันไดก้อนหิน.....	118
22 บันไดก้อนหิน.....	119
23 บันไดก้อนหิน.....	119
24 การทำร่องระบายน้ำและทางข้าม.....	122

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
25 ลักษณะการทำขึ้นบันไดที่เดินแบบสบาย ๆ.....	129
26 รูปแบบเส้นทางเดินทางไกลใกล้เมือง.....	129
27 รูปแบบเส้นทางเดินทางไกลใกล้เมือง.....	132
28 ลักษณะของราวจับ.....	132
29 ลักษณะราวจับสำหรับคนพิการ.....	133
30 ลักษณะรูปร่างจับรูปแบบหนึ่ง.....	133
31 ลักษณะบันไดสำหรับเส้นทางจักรยาน.....	135
32 ลักษณะสะพานสำหรับเส้นทางจักรยาน.....	135
33 การออกแบบบันไดสำหรับคนพิการ.....	136
34 แบบสะพานข้ามลำธารของคนพิการ.....	137
35 ที่นั่งสำหรับคนพิการ.....	138
36 ลักษณะราวจับและทางลาดของคนพิการ.....	138
37 ความกว้างผิวของคนพิการ.....	139
38 พื้นที่นั่งพักของคนพิการ.....	139
39 ลักษณะม้านั่งคนพิการ.....	140
40 ลักษณะที่จอดรถคนพิการ.....	140
41 ลักษณะจุดลงรถ.....	141
42 โต๊ะปิกนิก.....	141
43 การจัดเวทีกลางแจ้งสำหรับคนพิการ.....	142

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงสรุปลำดับศักดิ์ของกฎหมาย.....	6
2 แสดงสรุป 4 รูปแบบกฎหมายข้อกำหนดในการบังคับที่เกี่ยวกับงานภูมิสถาปัตยกรรม.....	8
3 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม.....	12
4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษากฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม.....	13
5 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษากฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม ที่มีความแตกต่างกัน.....	14
6 ผังแสดงกระบวนการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน.....	153

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

งานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม (Landscape Architecture) เป็นงานออกแบบที่มีความเกี่ยวข้องในเนื้องานหลากหลาย ตั้งแต่งานที่มีขนาดเล็ก จนถึง งานที่มีขนาดใหญ่ เช่นงานออกแบบพื้นที่ทางภูมิสถาปัตยกรรมในโรงแรม โรงเรียน อาคารต่าง ๆ ไปจนถึงงานสาธารณะ งานวางผังที่มีพื้นที่ตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่หลายตารางกิโลเมตร ดังนั้นการออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นผู้ออกแบบจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการออกแบบส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญก็คือ ความรู้และความเข้าใจเรื่องของกฎหมายข้อบังคับใช้ต่าง ๆ ที่กำหนดเพื่องานทางภูมิสถาปัตยกรรมโดยเฉพาะ ภูมิสถาปนิกที่เป็นผู้ออกแบบในลักษณะงานนั้น ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ในเนื้อหาของกฎหมายข้อบังคับในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งตัวผู้ออกแบบ งานที่ออกแบบ ให้มีความถูกต้อง ปลอดภัย สวยงาม ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานก่อสร้าง ถ้าหากผู้ออกแบบหรือผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอเกี่ยวกับกฎหมายข้อกำหนดที่บังคับใช้ต่าง ๆ แล้วนั้น ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน ทั้งทางด้านารออกแบบ การก่อสร้าง รวมไปถึงการพัฒนางานออกแบบหรือโครงการที่อาจจะมีการพัฒนาขึ้นในอนาคตได้

ในปัจจุบันจะมีข้อกำหนดและข้อบังคับใช้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมอย่างมาก ดังนั้นผู้ออกแบบควรมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทของกฎหมายข้อบังคับเป็นอย่างดี แต่กฎหมายข้อบังคับใช้เหล่านี้ยังไม่มีออกมาเป็นรูปแบบหมวดหมู่ที่ชัดเจนโดยตรง แต่จะแทรกอยู่ในเนื้อหาของกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้ ทั้งเรื่องข้อมูลทางกฎหมายที่มีความกระจัดกระจาย ความล่าช้าในการศึกษาให้ถูกต้อง เพื่อนำมาใช้ตามประเภทของงานโดยตรง ในปัจจุบันยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลกฎหมายข้อบังคับของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมรวมไว้ด้วยกันอย่างชัดเจน เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้รวมทั้งการศึกษาข้อมูลได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและรวดเร็ว

ข้อกำหนดต่าง ๆ เข้าใจกฎหมายที่มีลักษณะแตกต่างกันตามรูปแบบงานที่ต่างกันไป เข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้กฎหมายมาประกอบการออกแบบ อีกทั้งเพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการนำไปใช้ประกอบในการทำงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมได้อีกด้วย

1.2 คำถามของการศึกษา

1.2.1 กฎหมายและข้อบังคับอะไรที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรม

1.2.2 ปัญหาและอุปสรรคของภูมิสถาปนิกในการใช้กฎหมายเพื่อการออกแบบ

1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาและรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

1.3.2 เพื่อสามารถวิเคราะห์แล้วนำกฎหมายข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมไปใช้ได้อย่างเข้าใจ ถูกต้อง และสะดวกในการเข้าถึงกลุ่มกฎหมายภูมิสถาปัตยกรรม

1.3.3 เพื่อทราบถึงปัญหาในการใช้กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรม

1.4 ขอบเขตในการศึกษา

ขอบเขตในด้านเนื้อหา การค้นคว้าอิสระนี้จะมุ่งเน้นศึกษาเนื้อหาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภูมิสถาปัตยกรรม รวมทั้งประเด็นความสำคัญของกฎหมายและบทบาทในงานภูมิสถาปัตยกรรม

1.5 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5.1.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย รวมถึงการแบ่งลักษณะการใช้กฎหมายแต่ละประเภทที่มีรูปแบบต่างกันในแต่ละงานแนวทางการศึกษา การนำไปใช้และความเข้าใจในลักษณะของกฎหมายข้อบังคับใช้ในงานออกแบบ

1.5.1.2. ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ จากเอกสาร บทความ หนังสือ ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

1.5.2 วิเคราะห์ข้อมูล

1.5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

1.5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดของกฎหมายในลักษณะงานทางภูมิสถาปัตยกรรมที่แตกต่างกันออกไป

1.5.2.3 วิเคราะห์อุปสรรคและปัญหาที่เกิดจากการไม่เข้าใจหรือการจะต้องใช้กฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานทางภูมิสถาปัตยกรรม

1.5.2.4 จัดทำรายงานเอกสารเพื่อสรุปและแสดงผลการศึกษาเรื่องของกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

1.6 วิธีการศึกษา

1.6.1 การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เน้นการศึกษารวบรวมจากเอกสาร บทความ หนังสือ การสัมภาษณ์บุคคลที่ทำงานด้านงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม ตลอดจนงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายข้อบังคับใช้ในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

1.6.2 สร้างกรอบความคิดและกำหนดตัวแปรในการศึกษาจากการทำการศึกษาเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ เพื่อสร้างความชัดเจนในการรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย

1.6.3 รวบรวมข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์ความชัดเจนทั้งด้านเนื้อหาของตัวกฎหมาย ความหมาย และลักษณะของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อให้เข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้อง สะดวกต่อการหาข้อมูลไปประกอบการออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรมต่อไป

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงข้อกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรม ข้อจำกัดต่าง ๆ เพื่อที่ต้งคำนึงถึงให้ถูกต้องตามกฎหมายในงานออกแบบ และปัญหาในการใช้กฎหมายดังกล่าว ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ออกแบบทั้งในด้านการทำงาน การออกแบบ ชี้นำงาน และการป้องกันการถูกลงโทษตามกฎหมายหากเกิดการออกแบบที่ผิดพลาด อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจศึกษาเรื่องกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมสามาถที่จะนำไปศึกษาเพื่อใช้ได้อย่างสะดวกและถูกต้อง

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย

ความหมายของกฎหมายนั้น ได้มีการให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามการให้ความหมายของแต่ละบุคคล ในที่นี้จะให้ความหมายของกฎหมายตามที่ได้ศึกษาจากการค้นคว้าข้อมูล ทั้งหนังสือกฎหมายต่าง ๆ และจากผู้ที่มีความรู้โดยตรง จึงได้สรุปความหมายของกฎหมายคือ “กฎหมายแตกต่างกันไปตามแต่ว่าผู้ให้ความหมายนั้นมีแนวความคิดทางกฎหมายอย่างไร แต่ไม่ว่าสำนักความคิดใดหรือนักกฎหมายใดจะให้ความหมายของกฎหมายเป็นอย่างไรก็ตาม ก็เป็นที่ยอมรับตรงกันว่า กฎหมายสามารถจำแนกลักษณะได้ 4 ประการ” (วิณัฏฐา แสงสุข และจิตติพร ลี้มแหลมทอง, 2549: 15) ลักษณะ 4 ประการได้แก่

2.1.1 กฎหมายต้องมีลักษณะเป็นกฎเกณฑ์ ที่ว่าต้องเป็น “กฎเกณฑ์” นั้นหมายความว่า กฎหมายต้องเป็นข้อบังคับที่เป็นมาตรฐาน (Standard) ที่ใช้วัดและใช้กำหนดความประพฤติของสมาชิกของสังคมได้ว่าถูกหรือผิด ให้กระทำได้หรือห้ามกระทำ (สมยศ เชื้อไทย, 2540: 56)

2.1.2 กฎหมายต้องกำหนดความประพฤติของบุคคล ความประพฤติในที่นี้ได้แก่การเคลื่อนไหวหรือไม่เคลื่อนไหวร่างกายภายใต้การควบคุมจิตใจ รวมไปถึงกระทำการหรืองดเว้นกระทำอย่างใดที่ต้องอาศัยร่างกายเคลื่อนไหว

2.1.3 กฎหมายต้องมีสภาพบังคับ กฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ที่บังคับความประพฤติของมนุษย์ เพื่อให้มนุษย์จำต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ จึงจำเป็นต้องมีสภาพบังคับในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์กฎหมายใดไม่มีสภาพบังคับ ไม่เรียกว่าเป็นกฎหมาย สภาพบังคับ (Sanction) ของกฎหมายคือโทษต่าง ๆ ในกฎหมาย ถ้าเป็นสภาพบังคับทางอาญาได้แก่ประหารชีวิต จำคุก ปรับ ริบทรัพย์สิน ส่วนสภาพบังคับของกฎหมายแพ่ง ได้แก่การกำหนดให้การกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายนั้นตกเป็นโมฆะหรือโมฆียะ (วิณัฏฐา แสงสุข และจิตติพร ลี้มแหลมทอง, 2549: 16-17)

2.1.4 กฎหมายต้องมีกระบวนการบังคับที่เป็นกิจจะลักษณะ กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่ทั้งนี้สภาพบังคับของกฎหมายนั้นจะต้องมีกระบวนการที่แน่นอนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปกครองสมัยใหม่เป็นการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ กล่าวคือรัฐเป็นศูนย์รวมอำนาจทั้งการออกกฎหมายก็จะออกมาจากรัฐการบังคับใช้กฎหมายก็ต้องกระทำโดยรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ภูมิชัย สุวรรณดี และคณะ, 2542: 20)

ดังที่ได้ศึกษาถึงความหมายของกฎหมายข้างต้นนั้น เป็นการกล่าวโดยรวมถึงรูปแบบลักษณะที่แสดงให้เห็นว่ากฎหมายเป็นเช่นไร เกิดจากรูปแบบใดและมีลักษณะการใช้รูปแบบใดบ้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมก็จะสื่อได้ว่า กฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันออกไปตามเนื้อหาและใจความ ที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามกฎหมายหรือข้อบังคับใช้จะต้องเป็นที่ยอมรับตรงกันทั้งด้านเนื้อหา ความหมาย การใช้ การตีความโดยเกิดจากรูปแบบหลักของกฎหมายที่มีลักษณะ 4 ประการที่เป็นรูปแบบหลักของกฎหมายโดยรวมดังที่ได้ศึกษามาข้างต้น

2.2 ข้อมูลเบื้องต้นของกฎหมาย

2.2.1 ศักดิ์ของกฎหมาย

วิเชษฐ์ สุวิสิทธิ์ และขวัญชัย โจรนกันันท์ อธิบายไว้ว่า การแบ่งลำดับของกฎหมาย (Hierarchy of Law) การจัดลำดับของแผนผังกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานการออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างต่าง ๆ นั้นได้จัดแบ่งใช้หลักเกณฑ์ของ “ศักดิ์ของกฎหมาย” เป็นตัวกำหนด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในบทบาทของคำว่าศักดิ์ของกฎหมาย

ศักดิ์ของกฎหมายถูกกำหนดไว้เพื่อเป็นเกณฑ์ตัดสินในกรณีที่กฎหมายมีบทกำหนดที่ไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน ว่าสมควรที่จะยึดบทกำหนดของกฎหมายใดในการปฏิบัติ โดยทั่วไปจะกำหนดศักดิ์กฎหมายลดหลั่นกันตามผู้ที่ออกกฎหมายฉบับนั้น โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ลำดับ ดังนี้

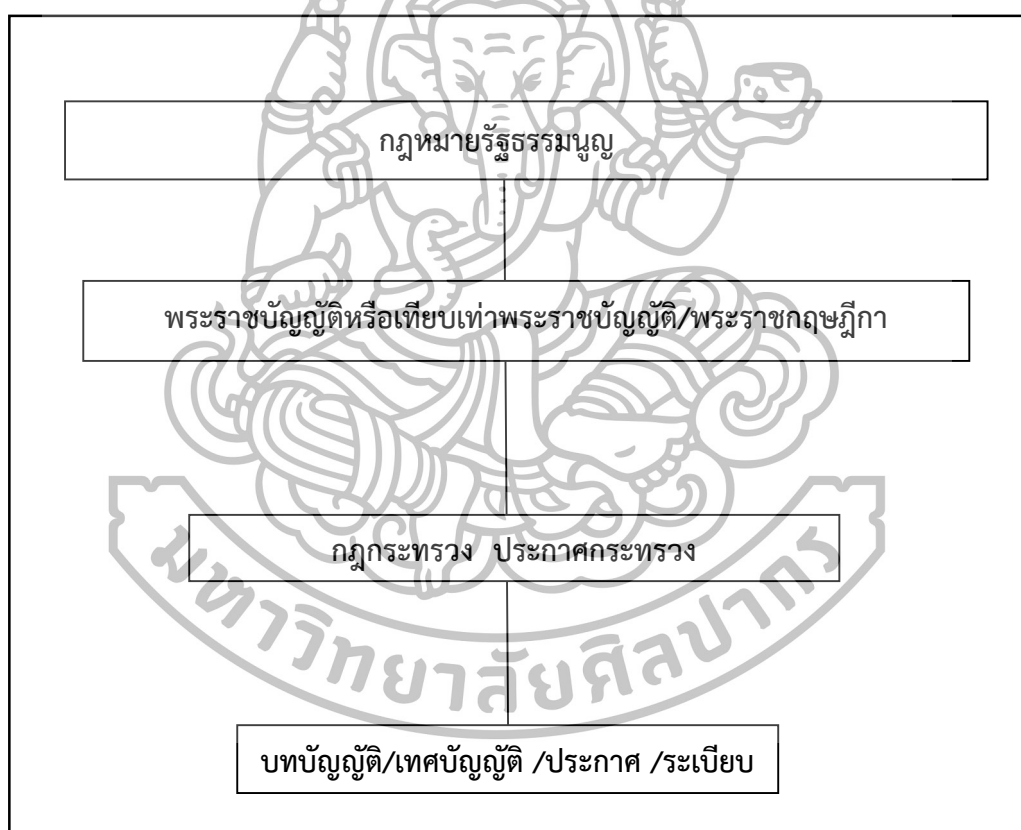
2.2.1.1 กฎหมายรัฐธรรมนูญ (มีฉบับเดียว) กฎมณเฑียรบาล ประเพณีการปกครอง ในระบอบ ประชาธิปไตย

2.2.1.2 พระราชบัญญัติหรือเทียบเท่าพระราชบัญญัติ เช่น พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา ประกาศของคณะปฏิวัติ (บางฉบับ) ประกาศพระบรมราชองค์การ

2.2.1.3 กฎหมายอนุบัญญัติ เช่น กฎกระทรวง (คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี) ประกาศ
กระทรวง ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ ออกโดยรัฐมนตรีประจำกระทรวง

2.2.1.4 บทบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ ออกโดยองค์กรท้องถิ่น หน่วยราชการที่ต่ำ
กว่ากระทรวง (วิเศษณ์ สุวิสิทธิ์ และขวัญชัย โรจนกันต์, 2557: 1)

ดังที่ได้ศึกษามาข้างต้น พิจารณาการใช้กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบโดย
เข้าใจได้ง่าย คือสังเกตกฎหมายในแต่ละข้อที่เกี่ยวข้องข้องกับโครงการออกแบบนั้นทั้งหมด มี
กฎหมายใดที่มีลำดับศักดิ์ใหญ่ที่สุดแล้วเรียงลำดับกฎหมายที่มีความสำคัญรองลงมาตามลำดับศักดิ์
ของกฎหมายจากที่ศึกษา จึงสรุปเป็นแผนภูมิเพื่อความเข้าใจง่ายขึ้นดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงสรุปลำดับศักดิ์ของกฎหมาย

ข้อสังเกตของการมีผลบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ที่ควรทราบอีกประการหนึ่ง คือการ
ยกเลิกกำหนดฉบับหนึ่งซึ่งอยู่ในรูปกฎหมายที่มีศักดิ์ หรือลำดับชั้นสูงกว่า เช่น กฎหมายในลักษณะ
ของพระราชบัญญัตินั้น จะไม่ส่งผลกระทบทำให้กฎหมายที่มีลำดับชั้นรองลงไปลักษณะของ
กฎหมายลูก หรือกฎหมายที่มีลักษณะขยายความที่เป็นการวางระเบียบปฏิบัติให้เป็นไปตาม

พระราชบัญญัติ ได้แก่ กฎกระทรวง และเทศบัญญัติ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นต่าง ๆ ถูกยกเลิกบังคับใช้ไปด้วย เว้นแต่กรณีที่กฎหมายลูกนั้นมีข้อความที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติฉบับใหม่ที่มีผลบังคับใช้ ก็อาจจะมีการออกกฎหมายลูกฉบับใหม่มาบังคับใช้แทนกฎหมายฉบับที่มีข้อความที่ขัดหรือแย้งกันนั้น เพื่อจะได้มีการประกาศยกเลิกกฎหมายที่มีข้อขัดแย้งกันไปเสีย

(ชินศักดิ์ ตันพิทกุล, 2545: 13)

ดังนั้นเมื่อจะดูกฎหมายข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบเพื่อนำมาใช้ประกอบการออกแบบในโครงการนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ที่มาที่ไปและความเคลื่อนไหวของข้อกฎหมายนั้น ด้วย ว่ามีการยกเลิก เปลี่ยนแปลง หรือยังคงสภาพใช้งานอยู่ เพื่อให้เป็นข้อมูลและประโยชน์ที่ถูกต้องในการดำเนินการออกแบบต่าง ๆ ต่อไปได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ข้อสังเกตในการอ่านกฎหมาย

ในการออกแบบแต่ละโครงการนั้น มักจะมีข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำนวนมากหลายฉบับ เพื่อเป็นการสะดวกในการตีความของข้อกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้งานออกแบบนั้น การรู้จักรูปแบบตัวตนของกฎหมายนั้น ๆ ก็มีความสำคัญในการวิเคราะห์พิจารณาตัวความหมายของกฎหมายที่จะได้นำไปใช้ในการออกแบบต่อไปโดยมีข้อสังเกตได้ดังนี้

2.2.2.1 ชื่อของกฎหมาย

ในกฎหมายทุกฉบับจะต้องมีชื่อเป็นการเฉพาะเจาะจงของกฎหมายฉบับนั้น ๆ ซึ่งในการอ่านกฎหมายเพื่อนำไปใช้งานควรจะอ่านและจำชื่อกฎหมายฉบับนั้นให้ได้เพื่อที่จะได้อ้างอิงที่มาของเนื้อหาสาระของข้อกฎหมายได้ถูกต้องว่านำมาจากกฎหมายฉบับใดในการใช้สื่อความหมายกับบุคคลอื่น เนื่องจากการใช้ชื่อย่อของกฎหมายอาจจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดได้

2.2.2.2 ที่มาของกฎหมาย

ในการออกกฎหมายแต่ละฉบับนั้น จะมีการมอบอำนาจให้ผู้รับผิดชอบในการออกกฎหมายตามแต่ความเหมาะสมในแต่ละกรณี โดยที่กฎหมายทุกฉบับจะต้องมีการอ้างอิงที่มาของกฎหมายฉบับนั้น ๆ ว่า ในการออกเป็นกฎหมายได้ใช้อำนาจตามกฎหมายฉบับใดไว้อย่างชัดเจน การอ้างอิงดังกล่าวนี้จะทำให้สามารถเชื่อถือได้ว่า กฎหมายฉบับนั้นมีการตราขึ้นบังคับใช้ตามอำนาจที่ได้รับการมอบหมายไว้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพียงใด สมควรที่จะถือปฏิบัติตามหรือไม่

(ชินศักดิ์ ตันพิทกุล, 2545: 18 -19)

2.2.2.3 เนื้อหาของกฎหมาย

ในการเริ่มต้นศึกษาเนื้อหาของกฎหมายฉบับต่าง ๆ นั้น สิ่งแรกที่เราควรให้ความสนใจ คือ การเริ่มต้นอ่านกฎหมายโดยให้ความสนใจในการอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับนิยามศัพท์ของคำที่ใช้อยู่ในกฎหมายฉบับนั้น ๆ ซึ่งมักจะปรากฏอยู่ในส่วนต้นของกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าใจในสาระของกฎหมายฉบับนั้นได้อย่างถูกต้องชัดเจน

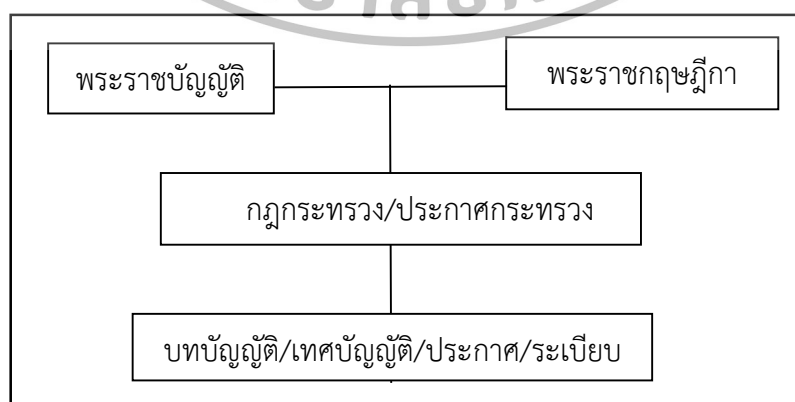
2.2.2.4 การมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ข้อสังเกตที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับการมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายก็คือ การมีผู้ลงนามทำกฎหมายถูกต้องตามที่ได้รับมอบหมายอำนาจให้ และการมีประกาศในราชกิจจานุเบกษาของกฎหมายฉบับนั้น ๆ โดยสมบูรณ์แล้ว โดยมีการบันทึกไว้ในตอนท้ายของกฎหมาย (ชินศักดิ์ ตันติกุล, 2545: 22)

2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก บทบาทที่เกี่ยวข้องในการทำงานแต่ละประเภทโครงการที่แตกต่างกันออกไป ล้วนแต่เกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มกระบวนการออกแบบ การก่อสร้างโครงการตลอดจนกระทั่งเสร็จสิ้น ในงานออกแบบแต่ละโครงการนั้นจึงมีความจำเป็น ในการที่ผู้ออกแบบจะต้องศึกษาเข้าใจในสาระของกฎหมายกลุ่มต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบการออกแบบให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ในที่นี้ข้อกฎหมายในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมจะอยู่แทรกในข้อกฎหมายของงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม ซึ่งงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมนั้นจะมีการออกกฎหมายข้อกำหนดในการบังคับใช้ด้วยกัน 4 รูปแบบ สรุปเป็นแผนภูมิเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายดังนี้

แผนภูมิที่ 2 สรุป 4 รูปแบบกฎหมายข้อกำหนดในการบังคับที่เกี่ยวกับงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากที่ได้ศึกษาข้อกำหนดที่กำหนดใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามข้อบังคับเพื่อใช้ในงาน ออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้น จะแสดงให้เห็นว่าหลักเกณฑ์ปฏิบัติในข้อกำหนดต่าง ๆ ส่วนใหญ่นั้นจะมุ่งเน้นในเรื่องการออกแบบงานสถาปัตยกรรมเป็นหลัก ส่วนในการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้น ยังไม่มีเป็นข้อกำหนดหรือข้อกำหนดที่ออกมาโดยเฉพาะเจาะจงสำหรับงานภูมิสถาปัตยกรรม แต่จะมีเป็นข้อย่อยแทรกอยู่ในกฎหมายหลักของการออกแบบสถาปัตยกรรม จึงทำให้เกิดการกระจุกกระจายของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมไม่เป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน ทำให้เกิดความลำบากในด้านที่จะนำข้อมูลกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อนำไปใช้

ดังนั้นจากการศึกษาข้อมูลในการบังคับใช้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่แทรกข้างในข้อกำหนดหลักในการออกแบบงานสถาปัตยกรรมข้างต้นนั้น ทำให้ทราบได้ว่างานภูมิสถาปัตยกรรมมีข้อกำหนดบังคับใช้อย่างไร สามารถนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ได้ตามการศึกษาและหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์การทำงานด้านภูมิสถาปัตยกรรมโดยตรง

ดังที่กล่าวมาข้างต้นถึงหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์การทำงานด้านภูมิสถาปัตยกรรมโดยตรง รายละเอียดการดำเนินการจะกล่าวในบทต่อไป

2.4 หนังสือหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันหนังสือเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลในการศึกษากฎหมายในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมยังไม่มีโดยเฉพาะเจาะจงชัดเจนดังที่เคยกล่าวมานั้น จะเป็นเนื้อหาในรูปแบบของส่วนข้อมูลอาทิเช่น ข้อมูลจากหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม ทั้งในรูปแบบเอกสาร สื่อออนไลน์ หนังสือเป็นต้น ในงานวิจัยนี้จะใช้เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางหลักในการศึกษาวิจัยดังนี้

2.4.1 หนังสือกฎหมายจัดสรรที่ดินและอาคารชุดที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ โดย ผศ.วิเศษ สุวิสิทธิ์ อ.ดร. ขวัญชัย โจรจนกันท์ 2554

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้จะกล่าวถึงในเรื่องข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ คือเรื่อง ของกฎหมาย ลำดับศักดิ์ของกฎหมาย กฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ควบคุมอาคาร ผังเมืองรวมกรุงเทพเป็นต้น

2.4.2 หนังสือกฎหมายงานออกแบบสถาปัตยกรรมสำหรับเขตกรุงเทพมหานคร โดย ชินศักดิ์ ตัณฑกุล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2545

ในส่วนของเนื้อหาที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือเนื้อหาของกฎหมายโดยรวมถึง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม อาทิเช่นเรื่องความสัมพันธ์ของกฎหมายกับงาน ออกแบบ ลักษณะของกฎหมายและแนวทางในการศึกษาตีความข้อกฎหมายต่าง ๆ

2.4.3 หนังสือการปฏิบัติวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม โดย เดชา บุญค้ำ 2538 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3

เนื้อหาหลัก ๆ ในหนังสือที่ศึกษานี้จะเป็นเนื้อหาตั้งแต่ความหมายของวิชาชีพ ภูมิสถาปัตยกรรมจนถึงกระบวนการ องค์ความรู้ขั้นตอนการทำงานของภูมิสถาปนิก ตลอดจนข้อ กฎหมายกับความรับผิดชอบทางวิชาชีพของภูมิสถาปนิกเป็นต้น

2.4.4 หนังสือพระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถาน แห่งชาติ 2504

แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ สถานแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) 2535 พร้อมด้วยระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีและคำพิพากษา ฎีกาที่เกี่ยวข้อง โดยฝ่ายควบคุมดูแลรักษา กองโบราณคดี กรมศิลปากร คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อการ คุ้มครองโบราณสถาน (ร่าง) มาตรการงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน โดยกรม ศิลปากร มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานศึกษาวิจัยนี้ในเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลของกฎข้อกำหนดต่าง ๆ ของ งานทางภูมิสถาปัตยกรรม ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในขอบเขตของงานอนุรักษ์

2.4.5 คู่มืออุทยานแห่งชาติ การจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช 2554

เนื้อหาในคู่มือนี้จะกล่าวถึงตั้งแต่รูปแบบแนวคิดการออกข้อกำหนด วิธีการดำเนินการ วิธีการทำในรายละเอียดการออกแบบต่าง ๆ ของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นข้อบังคับใช้ ออกโดยกรมอุทยานโดยเฉพาะ

2.4.6 หนังสือเกณฑ์ด้านผังเมืองหมวดบริการสังคม เรื่อง สวนสาธารณะ สนามกีฬา ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ โดย กลุ่มงานมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมือง

ในเนื้อหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศึกษานั้นจะเป็นเรื่องของพื้นที่สาธารณะ รูปแบบ ขนาด ข้อกำหนดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นต้น

ทั้งนี้ยังมีเอกสาร บทความ สื่ออื่น ๆ ทั้งทางรูปแบบเอกสารวิจัย เอกสารสื่อออนไลน์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูลทางด้านกฎหมาย ก็ได้นำมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางและข้อมูลประกอบงานวิจัยครั้งนี้ด้วย

จากการได้ศึกษา หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นแล้วนั้น สามารถเข้าใจในองค์ความรู้ของเรื่องกฎหมายตั้งแต่ ความรู้ความเข้าใจในกฎหมายโดยรวม เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษากฎหมาย ข้อบังคับใช้ที่เฉพาะเจาะจงในส่วนของงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม ได้ทราบถึงแนวคิดที่มาที่ไปของกฎหมายข้อบังคับใช้ที่ออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน สามารถเข้าใจเพื่อการนำไปใช้ ตลอดจนรายละเอียดของเนื้อหาในข้อย่อยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สามารถรู้และเข้าใจในกระบวนการตั้งแต่การคิด วิเคราะห์ การตีความหมายของทั้งเนื้อหาและการนำมาใช้ที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ทำให้สามารถนำมาพัฒนาองค์ความรู้ในงานวิจัยครั้งนี้ได้ ทั้งในส่วนในเรื่องเนื้อหา ประเด็นคำถาม สมมุติฐานในการวิจัยให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันจะได้กล่าวรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ศึกษานี้ไว้ในบทต่อ ๆ ไป

บทที่ 3

การดำเนินการศึกษา

จากที่ได้ศึกษาถึงข้อมูลรายละเอียดของข้อกำหนดที่บังคับใช้ในงาน ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมในบทที่ 2 แล้ว ทำให้สามารถเกิดความเข้าใจในตัวความหมายของ ข้อกำหนดที่กำหนดไว้ในการทำงานนำไปใช้เพื่องานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม และยังทราบถึงกลุ่มของ ข้อกำหนดที่ปรากฏใช้ในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่ชัดเจนมากขึ้น อย่างไรก็ตามในการศึกษา ข้อกำหนดในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีความแตกต่างกันทั้งประเภทและวัตถุประสงค์ในการศึกษา ตั้งแต่การศึกษาเพื่อความเข้าใจถึงรูปแบบกฎหมาย จนถึงเข้าใจในรายละเอียดของ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่นำไปใช้ในแต่ละรูปแบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวม จึงได้สรุปแนวทางการศึกษากฎหมายในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมเป็นกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

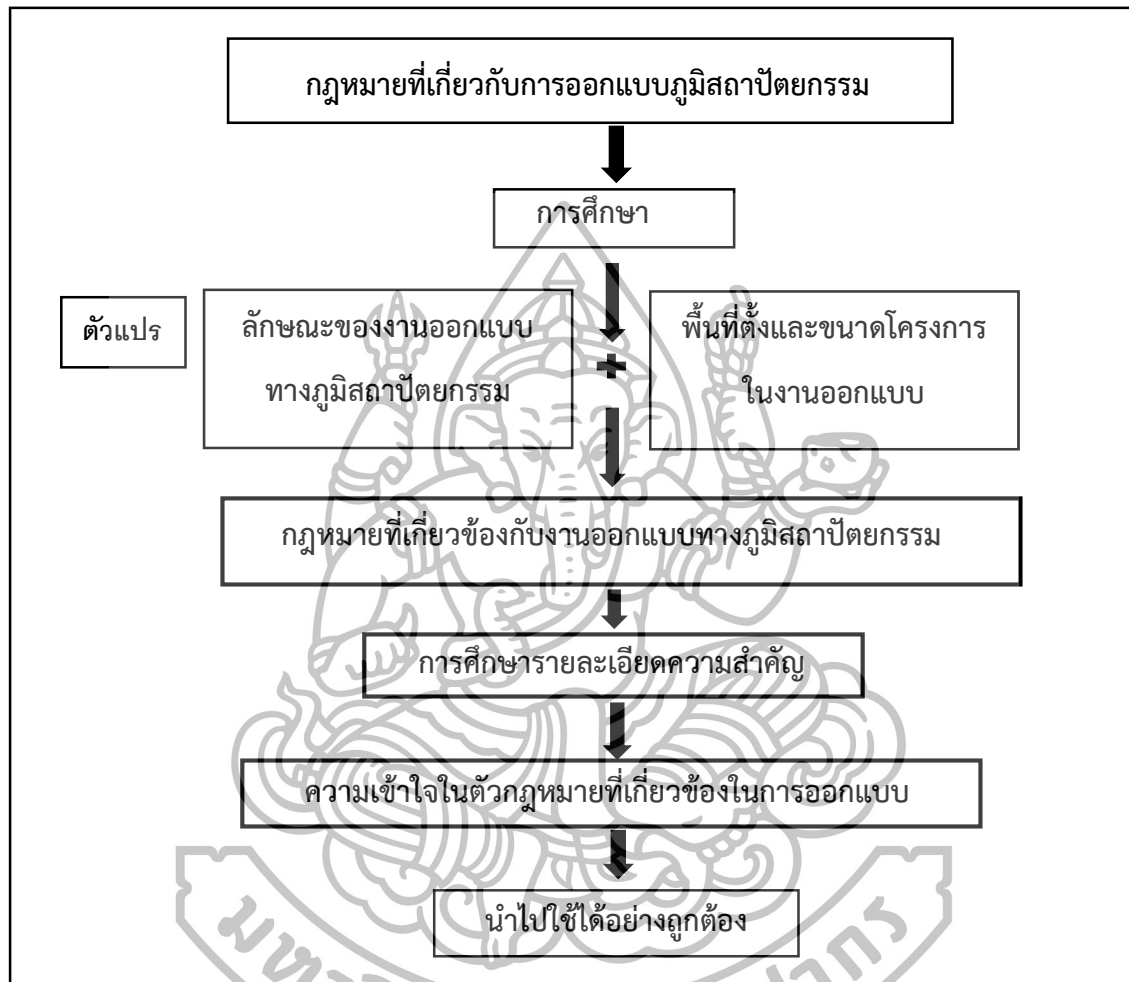
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

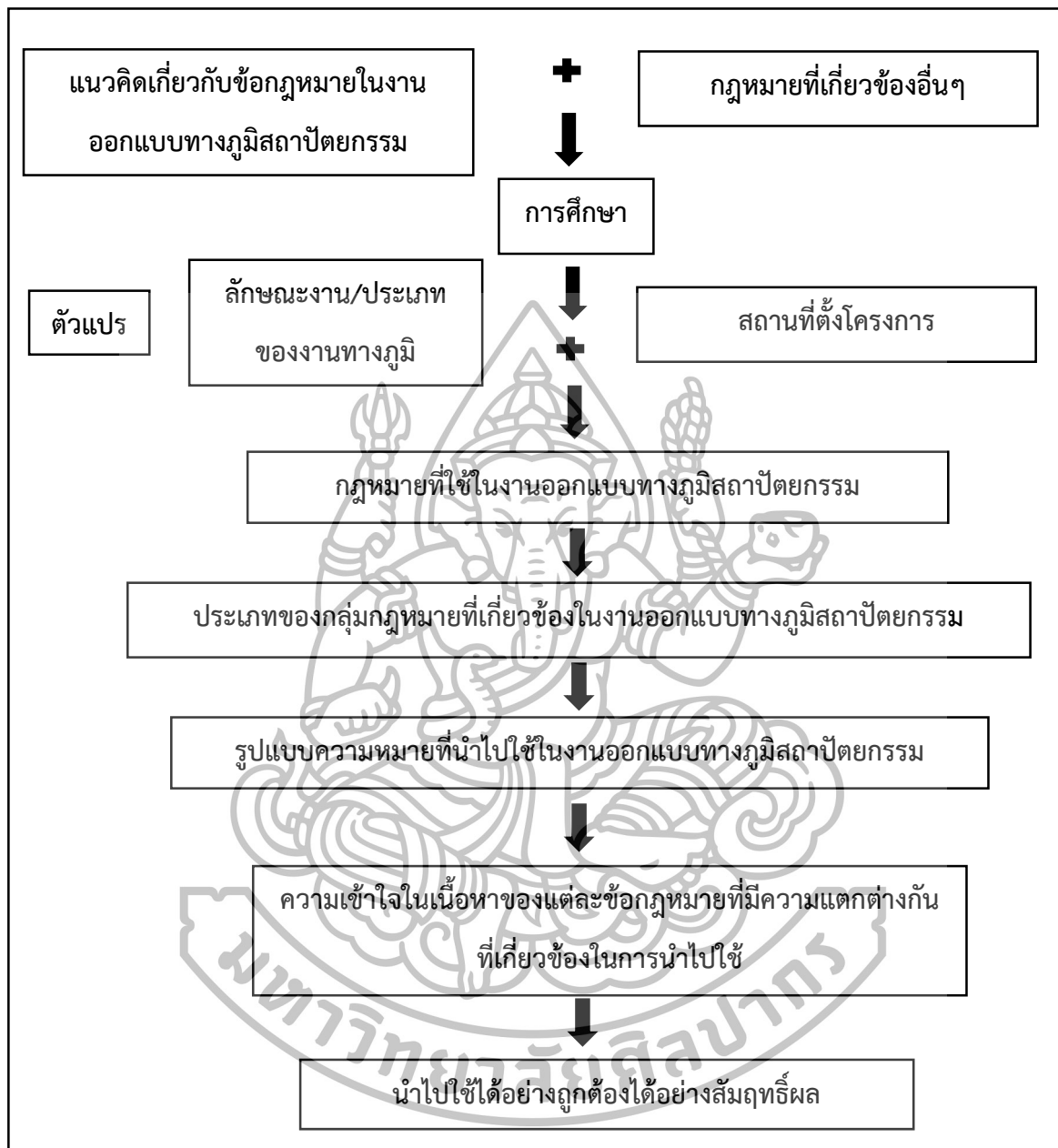
จากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมนี้แสดงถึง องค์ประกอบและแนวทางจำกัดความของกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม ว่าเกิดขึ้นจากการนำข้อกำหนดที่แทรกอยู่ในส่วนของงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมมาใช้ในด้านข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม อย่างไรก็ตามในการศึกษาข้อกำหนด กฎหมายต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่มุ่งหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวข้อบังคับและ กฎหมายที่นำมาใช้ในการออกแบบ สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงสะดวกในการนำไปใช้ใน แต่ละประเภทของงานที่ออกแบบ

ภูมิสถาปัตยกรรมได้อย่างชัดเจนมากขึ้นจากกรอบความคิดที่ 3 สามารถอธิบายประเด็นสำคัญต่าง ๆ ของกรอบแนวคิดในการวิจัยกฎหมายงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษากฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

เนื่องจากกฎหมายข้อบังคับที่ใช้ในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมมีความแตกต่างกันตามประเภทของงาน ดังนั้นแนวทางในการศึกษาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงแบ่งออกเป็นหลายแนวทางเพื่อให้เกิดความเข้าใจในกฎข้อบังคับของกฎหมาย การนำไปใช้อย่างถูกต้อง รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคในข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกแบบ กรอบแนวคิดในการศึกษานี้จึงได้เปลี่ยนแปลงไปตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 5 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษากฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่มีความแตกต่างกัน

จากแผนภูมิที่ 5 จะเห็นได้ว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการศึกษา องค์ประกอบในการศึกษาก็จะเปลี่ยนไปด้วย เริ่มตั้งแต่แนวคิดในข้อกฎหมายงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม อาจจะต้องศึกษาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมอีกด้วย นอกจากกฎหมายหลักใหญ่อย่างเดียวแล้ว จำเป็นต้องศึกษากฎหมายที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องเชื่อมโยง หรือมีเนื้อหาที่เสริมตัวข้อ

กฎหมายเข้าไปในเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลถึงลักษณะของตัวแปรในการศึกษาประเภทของกฎหมายที่ใช้รูปแบบความหมายในเนื้อหาที่ระบุไว้ในแต่ละข้อกำหนด ตลอดจนความเข้าใจในเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องและสัมฤทธิ์ผล

3.2 เลือกกลุ่มเป้าหมายและกรอบการศึกษาเก็บข้อมูลในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยนี้ต้องการศึกษาข้อมูลของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ งานภูมิสถาปัตยกรรมของประเทศไทยว่ามีลักษณะเนื้อหาความแตกต่างและความใจในการใช้ มีข้อกำหนดกฎหมายใดบ้างที่เกี่ยวข้องในการนำไปประกอบการออกแบบ ดังนั้น เพื่อสร้างกรอบการศึกษาในงานวิจัย จึงเป็นการศึกษาข้อกำหนดที่กำหนดเพื่องานออกแบบในประเทศไทย โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มข้อมูลหลายกลุ่ม ในการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบโดยการเลือกศึกษากลุ่มเป้าหมายได้ดังนี้

3.2.1 หนังสือที่เขียนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

3.2.2 เอกสารบทความของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดข้อกำหนดบังคับใช้

ต่าง ๆ ของงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

3.2.3 งานวิจัย

3.2.4 วิทยานิพนธ์

3.2.5 รายงานและเอกสารอื่น ๆ

3.2.6 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการวิชาชีพทางภูมิสถาปัตยกรรม และผู้มีความรู้ที่เกี่ยวข้อง

โดยตรงกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

ดังนั้น จะพบได้ว่าพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาจะเน้นเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม ประกอบกับการสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้โดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและมีกรอบการศึกษาที่ชัดเจน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเรื่องกฎหมายข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางงานภูมิสถาปัตยกรรมครั้งนี้ คือการสัมภาษณ์ทำแบบข้อมูลภาษาไทย โดยประกอบไปด้วยคำถามปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามที่วัดตัวแปรต่าง ๆ ได้ดังนี้

3.3.1 ประสพการณ์และลักษณะงานที่เคยทำในอดีตและปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับงาน ออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

3.3.2 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายเพื่อนำไปสู่การ ใช้งานที่ถูกต้องในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

3.3.3 ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้โดยตรงเกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาของงานวิจัยนี้แบ่งได้เป็น 3 ส่วนได้แก่

3.4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกฎหมายที่ควรรู้

3.4.2 ข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมโดยเฉพาะ

3.4.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ ประสพการณ์ การทำงานภูมิสถาปัตยกรรม

โดยตรง

3.5 การวิเคราะห์

เมื่อทำการศึกษาดังเนื้อหาข้อมูลของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบ ของ ภูมิสถาปัตยกรรมแล้ว รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาประกอบด้วย จึงได้ข้อมูลเพื่อมา วิเคราะห์เนื้อหาในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

3.5.1 ความเป็นมาของกฎหมายโดยรวมและกฎหมายเฉพาะในงานออกแบบ ภูมิสถาปัตยกรรม

3.5.2 ความสำคัญของเนื้อหาในแต่ละข้อกฎหมายที่ใช้ในงานออกแบบทาง ภูมิสถาปัตยกรรม

3.5.3 เข้าใจในเนื้อหา ของกฎหมายที่ใช้ในการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม ในแต่ละ รูปแบบของงาน เพื่อการนำไปใช้ได้ถูกต้อง เป็นต้น

3.5.4 การศึกษาความหมายของกฎหมายโดยรวม ว่าเป็นอย่างไรมีความสำคัญอะไรบ้าง มีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

3.5.5 สรุปผลการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ ในเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ตั้งแต่การค้นคว้าความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับกฎหมาย ความรู้เบื้องต้นของการใช้กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรม ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้โดยตรง นอกจากนั้นอาจมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษากฎหมายอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและ

ในรายละเอียดแต่ละประเภทของกฎหมาย รวมถึงการดำเนินการศึกษา สรุปลัปัญหาอุปสรรคในการศึกษา และข้อเสนอแนะการศึกษาในอนาคต

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และประกอบอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับงานออกแบบทาง ภูมิสถาปัตยกรรม

1. คุณสรศักดิ์ เวสสุนทรเทพ

1.1 ประสบการณ์

สถาปนิก และภูมิสถาปนิก ปี2554- 2557 บริษัท บูรณเวสส์ แอน แอชดซีเอส จำกัด

สถาปนิก และภูมิสถาปนิก ปี2557- 2558 บริษัท โมดัส คอนซัลแทน จำกัด

ภูมิสถาปนิก และสถาปนิกชุมชนเมือง ปี2558

ปัจจุบัน อาจารย์และที่ปรึกษา ด้านสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม

1.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 กฎหมายควบคุมอาคารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับงานอาคาร หรือกฎหมายควบคุมอาคาร

1.2.2 กฎหมายจัดสรรที่ดิน

1.2.3 กฎหมายสิ่งแวดล้อม

1.2.4 กฎหมายผังเมือง

1.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

เรื่องข้อกำหนดที่แตกต่างกันระหว่างกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด ในส่วนของต่างจังหวัดจะมีข้อกำหนดที่น้อยกว่ากรุงเทพมหานครซึ่งทำให้การใช้กฎหมายในการทำงานง่ายกว่างานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ยกเว้นพื้นที่พิเศษต่าง ๆ เช่น พื้นที่อนุรักษ์ ในเรื่องของการติดต่อกับส่วนราชการที่ต้องทำตามขั้นตอนตามระบบในพื้นที่ที่ต่างกัน ทำให้ระยะเวลาในการดำเนินงานในเรื่องการเสนอแบบเพื่อให้ผ่านการก่อสร้างต่อไป

2. คุณกิจปกรณ์ โสตถิรนนท์

2.1 ประสบการณ์

ภูมิสถาปนิก PMU องค์กรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

2.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 กฎหมายผังเมืองรวม

2.2.2 กฎหมายควบคุมอาคาร

2.2.3 กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

2.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ความแตกต่างของพื้นที่ เช่น การสร้างที่มีลักษณะดินที่แตกต่างกัน ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างยากลำบาก

3. คุณสิรินทิพย์ สิ้นแสงแก้ว

3.1 ประสบการณ์

เป็นผู้ช่วยวิจัยให้อาจารย์ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นสถาปนิกอิสระ

3.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

3.2.2 คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม การออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก

3.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ความเข้มข้นของข้อกำหนดข้อกำหนดในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องเพื่อความถูกต้องในการทำงาน

4. คุณชาติชาย ไชยสิทธิ์

4.1 ประสบการณ์

สำนักงานเขตบางกอกน้อย กองควบคุมอาคารและกองออกแบบ ด้านงานออกแบบสถาปัตยกรรม งานควบคุมการก่อสร้างงานภูมิสถาปัตยกรรมขนาดเล็ก

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย งานออกแบบสถาปัตยกรรม ควบคุมการก่อสร้าง ทางการออกแบบชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาพื้นที่ใต้ทางพิเศษ

4.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

4.2.1 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน

4.2.2 กฎหมายสิ่งแวดล้อม

4.2.3 กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

4.2.4 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

4.2.5 กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ทูพพลภาพ คนชรา

4.2.7 ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดความลึกหรือพื้นที่ที่ต้องแจ้งการขุดดินหรือถมดิน

4.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

การตีความของเจ้าหน้าที่ ที่มีความแตกต่างกัน มักเป็นปัญหาต่อประชาชนอยู่เสมอ

จึงทำให้ต้องใช้เวลาในการโต้แย้งข้อกฎหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาไปในทางเดียวกันเพื่อนำไปสู่การทำงานในลำดับต่อไป

5. คุณชนานพ เอื้ออารี

5.1 ประสบการณ์

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตำแหน่งภูมิสถาปนิก สำรอง ทำผังบริเวณ ผังภูมิทัศน์ ออกแบบด้านภูมิสถาปัตย์ รวมถึงสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ

5.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

5.2.1 ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

5.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

การใช้กฎหมายในงานออกแบบ หากไม่เข้าใจหรือไม่แน่ใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงาน ต้องใช้เวลาเพื่อ ค้นหาศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดการสะสมความรู้และประสบการณ์ ให้มากขึ้นในการทำงานที่ถูกต้อง

6. คุณกฤตณัย กิตติโรจนา

6.1 ประสบการณ์

ภูมิสถาปนิก

6.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

6.2.1 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

6.2.2 Environmental Impact Assessment (EIA)

6.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ทำให้งานดีไซน์มีขีดจำกัดในเรื่องของความต้องการของผู้ออกแบบ ต้องการออกแบบพื้นที่ที่สวยงามแต่ติดข้อกำหนดต่าง ๆ ทำให้งานออกแบบที่ต้องการในบางครั้งต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับข้อมูลของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

7. คุณธนา โพธิ์ใส

- 7.1 ประสบการณ์
 ภูมิสถาปนิก
- 7.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 7.2.1 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
- 7.2.2 กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร
- 7.2.3 กฎหมายจัดสรรที่ดิน
- 7.2.4 Environmental Impact Assessment (EIA) Environmental Impact Assessment (EIA)
- 7.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม
- กฎหมายในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่าง ทำให้เกิดความไม่เข้าใจในข้อกำหนดต้องศึกษา เกิดการจำกัดรูปแบบในงานออกแบบในบางครั้ง บางครั้งอาจจะต้องแก้งานที่ออกแบบตามกฎหมายของพื้นที่นั้น ๆ ที่มีโดยเฉพาะทำให้เกิดการทำงานที่ล่าช้าขึ้น
8. คุณธีรพงศ์ สงวนศรีพิสุทธิ
- 8.1 ประสบการณ์
 ภูมิสถาปนิก
- 8.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 8.2.1 Environmental Impact Assessment (EIA) Environmental Impact Assessment (EIA)
- 8.2.2 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
- 8.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม
- กฎหมายบางส่วนใช้ควบคุมได้ในบางพื้นที่ แต่ใช้รวมทั้งหมดไม่ได้ ยังยืดหยุ่นไม่พอ แต่ในการออกแบบหลาย ๆ ครั้ง ต้องออกแบบโดยมีกฎหมายควบคุมงานออกแบบนั้น ๆ จึงทำให้งานออกแบบไม่สามารถสร้างสรรค์ได้เต็มที่
9. คุณอรอาภา โล่ห์วีระ
- 9.1 ประสบการณ์
 ภูมิสถาปนิกชำนาญการพิเศษ หน.กลุ่มงานวางผังแม่บทและงานภูมิสถาปัตยกรรม สำนักสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการและผังเมือง

9.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

9.2.1 กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

9.2.2 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

9.2.3 Environmental Impact Assessment (EIA) Environmental Impact Assessment (EIA)

9.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ต้องเน้นให้ถูกต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในเนื้องานออกแบบ มีการทำประชาวิจารณ์ จึงต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลเพื่อกำเนินงานการออกแบบก่อสร้าง

10. คุณกรองกาญจน์ อัครเอกคณลิน

10.1 ประสบการณ์

ภูมิสถาปนิก

10.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

10.2.1 กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

10.2.2 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

10.2.3 Environmental Impact Assessment (EIA) Environmental Impact Assessment (EIA)

10.2.4 กฎหมายจัดสรรที่ดิน

10.2.5 กฎกระทรวงผังเมืองเฉพาะ

10.2.6 กฎหมายกรมทางหลวง กฎหมายสิ่งแวดล้อม

10.2.7 กฎหมายสิ่งแวดล้อม

10.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ในบางครั้งไม่สามารถทราบถึงข้อกำหนดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบได้ครบ เมื่อไปขออนุญาตในการก่อสร้าง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้เนื่องจากไม่ทราบถึงกฎหมายที่ต้องใช้ได้อย่างครบถูกต้อง อีกทั้งต้องใช้เวลาในการตีความข้อกำหนด เพื่อทราบได้ว่า สามารถดำเนินการตามแบบที่ต้องการได้หรือไม่ หรือต้องแก้ไขตามข้อกำหนดที่มีอย่างไรบ้าง ทำให้บางครั้งเกิดปัญหาในการดำเนินงาน การทำงานด้านการสื่อสารกับผู้รับเหมาและนักกฎหมายที่ไม่ตรงกัน ทำให้ต้องมีการแก้แบบเกิดความล่าช้าขึ้น

11. คุณธัญญรักษ์ ลากนิมิตรอนันต์

11.1 ประสบการณ์

ภูมิสถาปนิก

11.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

11.2.1 กฎหมายของกรมทางหลวงชนบท

11.2.2 กฎหมายสิ่งแวดล้อม

11.2.3 Environmental Impact Assessment (EIA) Environmental Impact Assessment (EIA)

11.2.4 กฎหมายจัดสรรที่ดิน

11.2.5 ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

11.2.6 กฎหมายกรมทางหลวง - กฎหมายสิ่งแวดล้อม

11.2.7 กฎหมายโบราณสถานโบราณวัตถุ

11.2.8 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

11.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

การไม่เข้าใจความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในด้านความสำคัญตามลำดับของกฎหมาย ทำให้เกิดอุปสรรคและปัญหาในการออกแบบ ทำให้ต้องมีการดำเนินงานแก้ไขงานขึ้นใหม่ เพื่อให้ตรงตามที่กฎหมายกำหนด

12. คุณภาสกร คำภูแสน

12.1 ประสบการณ์

ภูมิสถาปนิกปฏิบัติการกลุ่มภูมิสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร

12.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

12.2.1 กฎหมายจัดสรรที่ดิน

12.2.2 กฎหมายสิ่งแวดล้อม

12.2.3 กฎหมายโบราณสถานโบราณวัตถุ

12.2.4 กฎหมายผังเมืองรวม

12.2.5 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

12.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ต้องใช้เวลาในการตีความของกฎหมาย ข้อกฎหมายที่กำหนดว่ามีกฎหมายใดที่กำหนดไว้
สำคัญและลำดับใหญ่กว่าในกรณีที่มีข้อกำหนดหลายรูปแบบในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อยึดเป็นหลักในการ
นำมาใช้ในงานออกแบบ

13. คุณณัฐดนัย เกิดชัยภูมิ

13.1 ประสบการณ์

สถาปนิก การทางพิเศษแห่งประเทศไทย สถาปนิก 5 แผนสถาปัตยกรรมก่อสร้างทั่วไป ฝ่าย
ก่อสร้างทางพิเศษ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

13.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

13.2.1 กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

13.2.2 กฎหมายข้อกำหนดกรมทางหลวง

13.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

เนื่องจากงานส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ของทางการพิเศษจึงสามารถดำเนินการทำได้เลย โดยยึด
จากข้อกำหนดของทางการพิเศษ จึงทำให้ไม่เกิดปัญหาในการตีความเนื่องจากใช้ตามข้อกำหนด
เดียวกันเนื่องจากพื้นที่งานจะอยู่ในพื้นที่กรุงเทพ ยกเว้นกรณีที่มีพื้นที่ซ้อนทับกัน จะต้องนัดประชุม
เพื่อทำข้อตกลงให้ได้ในทิศทางเดียวกัน จึงเกิดอุปสรรคในการทำงานขึ้น

14. คุณสุภาวดี นิมะวัลย์

14.1 ประสบการณ์

ภูมิสถาปนิก

14.2 กฎหมายทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง

14.2.1 Environmental Impact Assessment (EIA) Environmental Impact
Assessment (EIA)

14.2.2 กฎหมายข้อกำหนดกรมทางหลวง

14.2.3 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

14.2.4 กฎหมายสิ่งแวดล้อม

14.3 ปัญหาในการใช้กฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ในการออกแบบบางครั้งมีผลกระทบทางด้านงานดีไซน์ ทำให้งานที่ออกแบบนั้นไม่
เป็นไปตามที่ผู้ออกแบบต้องการ ต้องปรับแก้งานออกแบบให้ถูกต้องตามข้อกำหนดกฎหมายที่มี

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม จากการศึกษา โดยการสอบถามสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับงานทางภูมิสถาปัตยกรรม โดยตรงและศึกษาข้อมูลจากหนังสืองานเขียน จากสื่อที่ให้ความรู้เรื่องกฎหมายในงานออกแบบต่าง ๆ โดยจะพบว่ากฎหมายในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีรูปแบบของกฎหมายที่หลากหลายที่มีความแตกต่างกันออกไปแต่ละประเภทของงาน แต่ว่าข้อกำหนดทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นก็มีความสอดคล้องเชื่อมโยงในด้านเนื้อหาและเป็นไปในทางเดียวกันในหลาย ๆ ข้อ อย่างเช่นการออกแบบพื้นที่ภูมิสถาปัตยกรรมในเขตที่มีพื้นที่ติดกับโบราณสถานและตั้งอยู่ในตัวเมืองจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ผู้ออกแบบก็ต้องคำนึงถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดที่ออกมาเกี่ยวกับงานภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานนั้น ๆ ที่ได้กำหนดไว้และต้องคำนึงถึงข้อกำหนดของจังหวัดนั้น ๆ ด้วยอย่างไรก็ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นสามารถแบ่งกฎหมายออกได้หลายกลุ่ม ในส่วนเนื้อหาของบทนี้จะเกี่ยวข้องกับข้อมูลของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ว่ามีความสำคัญในตัวเนื้อหาของกฎหมายและความสำคัญต่อผู้ออกแบบอย่างไร ดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยที่ส่งผลในการกำหนดรูปแบบกฎหมายที่ใช้ในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ และปฏิบัติงานทางด้านงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโดยตรงและข้อมูลกฎหมายจากการศึกษา หนังสือ งานเขียน สื่อข้อมูลความรู้ต่าง ๆ นั้นสามารถบอกได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกใช้กฎหมายต่าง ๆ นั้นประกอบด้วยสองหลักใหญ่ ๆ คือ

4.1.1 ปัจจัยทางด้านประเภทลักษณะของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

4.1.2 ปัจจัยทางด้านสถานที่ตั้งโครงการของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมนั้น ๆ

ซึ่งปัจจัยนี้ทั้งสองข้อนี้ เป็นปัจจัยหลักที่สามารถนำมากรองข้อกำหนดเพื่อการนำไปใช้อย่างถูกต้องและรวดเร็วในการออกแบบต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ปัจจัยทางด้านประเภทลักษณะของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ลักษณะงานหรือประเภทของงานนั้นกล่าวคือ รูปแบบของงานที่จะทำการออกแบบ มีองค์ประกอบที่สื่อได้ว่างานนี้เป็นงานลักษณะใด ขนาดพื้นที่ออกแบบเท่าไร เป็นงานออกแบบที่ต้องการให้เกิดประโยชน์ใช้สอยในด้านใดบ้าง เป็นงานออกแบบสำหรับส่วนบุคคล สาธารณะ ประโยชน์ หรือเพื่อเชิงส่งเสริมธุรกิจต่าง ๆ อาทิเช่น ออกแบบพื้นที่ทางภูมิสถาปัตยกรรมในงาน คอนโดมิเนียม โรงแรม บ้าน สวนสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งรูปแบบของงานที่ยกตัวอย่างมานี้ก็จะมีรูปแบบความสำคัญของเนื้อหา ของกฎหมายที่แตกต่างกันไปตามลักษณะงานที่ใช้

4.1.2 ปัจจัยทางด้านสถานที่ตั้งโครงการของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

ในการออกแบบแต่ละพื้นที่โครงการ ปัจจัยด้านสถานที่ตั้ง ที่มีความแตกต่างกันจะมีกฎหมายออกระบุข้อบังคับใช้ แตกต่างกันตามความสามารถของพื้นที่ ตั้งแต่ความปลอดภัย การอำนวยความสะดวก ผลกระทบของโครงการต่อพื้นที่ใกล้เคียงรอบ ๆ ของโครงการทั้งทางด้านกายภาพและทัศนียภาพ แม้กระทั่งการประเมินผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นรอบ ๆ บริเวณโครงการ ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็จะมีรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจง ในข้อกำหนดข้อบังคับใช้แตกต่างออกไปตามความต้องการที่สมควร

ดังนั้น การออกแบบโครงการใดโครงการหนึ่งที่เป็นงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม จะต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ก่อนเป็นประการแรกก่อนการศึกษาข้อกำหนด เพื่อมาประกอบพิจารณาเพื่อการจนถึงการดำเนินการก่อสร้างโครงการให้แล้วเสร็จ ซึ่งเราสามารถทราบถึงปัจจัยเหล่านี้ได้ชัดเจนแล้วนั้น ก็จะทำให้การเลือกใช้ข้อกำหนดต่าง ๆ ได้สะดวก รวดเร็ว และถูกต้องดีขึ้นในลำดับต่อไปของการออกแบบงานของเราเอง

4.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

จากข้อมูลที่ได้วิจัยได้ทำการรวบรวมทั้งการศึกษาข้อกำหนดในลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านสถานที่ตั้งโครงการของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมทั้งในรูปแบบของหนังสือ งานเขียน บทความ รวมทั้งสื่อข้อมูลที่ให้ความรู้ในรูปแบบออนไลน์ต่าง ๆ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ที่ปฏิบัติวิชาชีพโดยตรงทางงานออกแบบทางด้านสถานที่ตั้งโครงการของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม ทำให้ทราบถึงกลุ่มของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและจำเป็นในการนำมาประกอบใช้ในงานออกแบบ โดยสามารถจัดหมวดหมู่กลุ่มของกฎหมายได้ดังต่อไปนี้

4.2.1 พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร

พระราชบัญญัติควบคุมอาคารนั้นถือได้ว่าเป็นกฎหมายหลักที่ใช้เป็นหลักใหญ่โดยเรียกได้ว่าเป็น “กฎหมายแม่บท” (Parent Law) ซึ่งมีอีกหลายข้อกฎหมายที่ยึดหลักความตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฉบับนี้ โดยกฎหมายย่อยต่างๆที่ออกมาไม่ว่าจะเป็น ข้อบัญญัติประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติเทศบาล ประกาศเทศบาล เป็นต้น ที่กล่าวมานี้จะออกมาโดยยึดความในพระราชบัญญัตินี้โดยจะเรียกว่า “กฎหมายลูกบท” (Subordinate Legislation) หรือเข้าใจในความหมายที่ว่า เป็นกฎหมายลำดับรองลงมานั่นเอง

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันได้มีการออกพระราชบัญญัติควบคุมอาคารจนถึงปัจจุบันมีจำนวน 5 ฉบับที่บังคับใช้ ซึ่งมีฉบับที่ 1 พ.ศ. 2522 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2543 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2550 ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2558 ซึ่งในพระราชบัญญัติควบคุมอาคารนี้จะมีการกล่าวความสำคัญเกี่ยวข้องกับทั้งงานอาคาร การก่อสร้าง การใช้อาคาร ดัดแปลงรื้อถอน เขตเพลิงไหม้ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พนักงานท้องถิ่น นายช่าง นายตรวจผู้ตรวจสอบ บทกำหนดโทษ เป็นต้น ซึ่งในการออกแบบในทางงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้นก็มีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแทรกอยู่ในเนื้อหาสาระในพระราชบัญญัติควบคุมอาคารนี้ โดยมีความสำคัญต่อการทำงานทางภูมิสถาปัตยกรรมทั้งในด้านขั้นตอนการออกแบบ รูปแบบงาน แม้กระทั่งขณะดำเนินการก่อสร้างเป็นต้น ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ตัวกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อผู้ที่ออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรมในกฎหมายควบคุมอาคารมีดังนี้

4.2.1.1 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 1)

ในฉบับที่ 1 นี้จะพบได้ว่ามีข้อกฎหมายสำคัญเกี่ยวข้องโดยที่ผู้ออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรมต้องศึกษานำมาใช้ในการออกแบบคือ มาตรา 4 มาตรา 13 มาตรา 34 (ภาคผนวก ข) โดยตัวกฎหมายมาตราที่กล่าวไปข้างต้นนี้มีความสำคัญในเรื่องตั้งแต่การเข้าใจในความหมายของศัพท์ที่เกี่ยวข้องอาทิเช่น ทางระบายน้ำ ที่สาธารณะ รายการประกอบแบบแปลน เขตเพลิงไหม้ เป็นต้น โดยที่ยกตัวอย่างมานั้นมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกับผู้ออกแบบโดยที่ถ้าหากผู้ออกแบบไม่ทราบถึงความหมายของการจำกัดความในเนื้อหาอัน ไม่ทราบถึงกรอบการจำกัดความในรายละเอียดก็จะทำให้เกิดปัญหาในการที่จะทำการออกแบบให้เกิดข้อผิดพลาด ผิดไม่ตรงกับตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ เช่น รายการประกอบแบบแปลน หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพและชนิด

ของวัสดุ ตลอดจนวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายใช้หรือ เปลี่ยนการใช้อาคารให้เป็นไปตามแบบแปลน (ราชกิจจานุเบกษา, 2522: 3)

จากความหมายที่ได้ให้ไว้จะสามารถเข้าใจได้ว่าเมื่อมีการออกแบบจะต้องมีการทำ รายการประกอบแบบแปลนที่ต้องชี้แจงรายละเอียดในงานที่ออกแบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถให้ผู้ตรวจสอบทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ ในงานเพื่อประกอบการอนุมัติการดำเนินงานก่อสร้าง หรือเพื่อ ขั้นตอนการส่งวัสดุ การคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ออกแบบไว้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน หากตัวผู้ออกแบบนั้นไม่เข้าใจความหมายหรือทราบไม่ครบ อาจส่งผลให้การสื่อสารที่ ผิดพลาด ไม่ครบถ้วน ทั้งกับเจ้าหน้าที่ที่ต้องดำเนินการขออนุญาตการก่อสร้างโครงการ ช่างก่อสร้าง ผู้ควบคุมงานตลอดจนผู้ที่มีส่วนรวมในการทำงานนั้น ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อในการทำงานของ โครงการทั้งอาจจะทำให้เกิดความล่าช้า เกิดข้อผิดพลาดทำการก่อสร้างผิดไม่ตรงกับงานออกแบบที่ ทำไว้ และที่สำคัญอาจจะส่งผลถึงเรื่องที่ทำกรก่อสร้างผิดไม่ตรงกับข้อกำหนดที่กำหนดไว้ในข้อ ต่าง ๆ เป็นต้น

4.2.1.2 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2535 (ฉบับที่ 2)

ในฉบับที่ 2 นี้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนดจากเดิมโดยมีข้อกำหนดสำคัญ เกี่ยวข้องโดยที่ผู้ออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรมต้องศึกษานำมาใช้ในการออกแบบคือ มาตรา 5 ให้เพิ่มความในเนื้อหาของมาตราที่ 5 นี้เป็นมาตรา 13 ทวิ และมาตรา 13 ตรี ในพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 (ภาคผนวก ข) ซึ่งในความสำคัญของมาตราที่ 13 นี้จะกล่าวถึงเรื่อง เกี่ยวกับการขออนุญาตในการดำเนินการต่าง ๆ ของโครงการ ทั้งด้านการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน โดยที่มีรายละเอียดที่ต้องทราบเพื่อเป็นข้อระวังหากกระทำกรดำเนินการที่ขัดต่อข้อกำหนดอาจจะ ส่งผลเสียให้กับผู้ออกแบบ เจ้าของโครงการ และตัวโครงการนั้น ๆ ด้วย

4.2.1.3 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2543 (ฉบับที่ 3)

ในเนื้อหาของฉบับที่ 3 นี้ จะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิ สถาปัตยกรรมคือ มาตรา 8 (ภาคผนวก ข) โดยมาตราที่ 8 ในฉบับที่ 3 นี้เป็นการยกเลิกมาตราที่ 8 ในฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 แล้วให้ใช้มาตรา 8 ในฉบับที่ 3 ใหม่แทน ซึ่งเนื้อหาในมาตรานี้มีความสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ออกแบบคือเพื่อประโยชน์ด้านความปลอดภัย การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การทาง ผังเมือง ระบบการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม พื้นที่จอดรถ เป็นต้น จะเห็นได้ว่ามาตราที่ 8 นี้

ค่อนข้างจะมีความสำคัญโดยตรงกับผู้ที่ออกแบบงานเกี่ยวกับภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อประโยชน์ในการทำงาน ทั้งด้านการดำเนินการขั้นตอนต่าง ๆ การออกแบบ ความถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนด เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่องานผู้ออกแบบจำเป็นจะต้องทราบถึงรายละเอียดดังกล่าว

4.2.1.4 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 5)

ในเนื้อหาของฉบับที่ 5 นี้จะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องเทคนิคเกี่ยวกับการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารที่มีการเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วและได้เพิ่มเติมเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าของโครงการ ผู้ดำเนินการ เพื่อประกันความปลอดภัยต่อชีวิต การชดเชยค่าเสียหายในกรณีที่มีผู้ได้รับความเสียหายจากพื้นที่โครงการนั้น ๆ โดยที่จะเกี่ยวข้องกับทางผู้ออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นจะเป็น มาตรา 3 (ภาคผนวก) เป็นการเพิ่มเนื้อหาเข้าไปในมาตรา 8 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

ตั้งเนื้อหาที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่ามีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับงานทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นในเนื้อหาของฉบับที่ 1 2 3 และ 5 ซึ่งในฉบับที่ 4 นั้นจะเป็นการประกาศใช้ในระเบียบโยบายที่มีต้องการแก้ไขปัญหความยากจน เพื่อขยายโอกาสในผู้ที่มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัย จะเกี่ยวกับการสร้างอาคารต้นทุนต่ำจะเน้นไปในงานสถาปัตยกรรม จึงไม่มีข้อที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม ทางผู้จัดทำวิจัยฉบับนี้จึงไม่ได้นำเนื้อหาามาเสนอในส่วนของฉบับนี้

4.2.2 พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน

พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน จะมีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับกฎหมายเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินรวมถึงระเบียบการซ้อบังคับบหลังโทษต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้ในเรื่องการจัดสรรที่ดินนี้ ความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม จะเกี่ยวข้องในกระบวนการแรก ๆ ในการดำเนินการก่อสร้างโครงการ โดยจะต้องมีการขออนุญาตและแสดงความถูกต้องในเรื่องกรรมสิทธิ์ ในที่ดินที่จะดำเนินการก่อสร้างให้ถูกต้องตามกฎหมาย หากไม่มีการยื่นเสนอกระบวนการดำเนินงานส่วนนี้แล้ว อาจส่งผลกระทบต่อในการดำเนินงานในลำดับต่อไปของงานได้ โดยในความรู้เรื่องนี้ ผู้ออกแบบทางด้านงานภูมิสถาปัตยกรรมก็จำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงเนื้อหาของข้อกำหนด ถึงแม้จะไม่ได้มีผลกระทบต่อผู้ออกแบบโดยตรง แต่ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของการออกแบบได้ แต่ถ้าหากผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายจัดสรรที่ดินที่เกี่ยวข้อง ก็จะทำให้เกิดผลในแง่ดีทั้งเรื่องของการงานออกแบบ ระยะเวลา รวมไปถึงสามารถดำเนินงานก่อสร้างได้ไปตามแบบที่ผู้ออกแบบต้องการ ทั้งนี้รวมถึงผู้ที่เป็นเจ้าของโครงการ

ผู้ก่อสร้าง จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในส่วนนี้ เพื่อให้เกิดผลดีในงาน ทั้งความถูกต้องและระยะเวลาทั้งหมดโดยรวมของโครงการต่อไป

ในพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดินนี้ จะเน้นนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเป็นหลักกับทางงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม โดยมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องดังนี้

4.2.2.1 พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 (ฉบับที่ 1)

ในพระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน ฉบับที่ 1 นี้จะเกี่ยวกับการให้ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องในงานจัดสรรที่ดิน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาที่ครอบคลุมความหมายที่ถูกต้อง ภูมิสถาปนิก จำเป็นที่จะต้องทราบถึงใจความรายละเอียดความหมายที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อที่จะได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละข้อมูลที่ต้องใช้เพื่อมาประกอบในการดำเนินการขออนุญาตในลำดับต่อไป และในขั้นตอนการดำเนินการจัดสรรที่ดินนั้น หากภูมิสถาปนิกมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาส่วนนี้ดีแล้ว จะทำให้ขั้นตอนในการดำเนินการขออนุญาตได้อย่างถูกต้อง ทำให้ไม่เสียเวลาในขั้นตอนการทำงานในส่วนนี้ แต่หากไม่มีความรู้ความเข้าใจในส่วนเนื้อหาของกฎหมายนี้อย่างครบถ้วน อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาในเรื่องระยะเวลาของการทำงานทั้งด้านการออกแบบ หรือแม้แต่ไม่สามารถออกแบบเพื่อทำการก่อสร้างโครงการได้เนื่องจากข้อผิดพลาดที่เกิดจากขั้นตอนการดำเนินงานการจัดสรรที่ดินตั้งแต่ต้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเสียหายได้ที่เกี่ยวข้องกับบทลงโทษ ค่าปรับต่างๆ ทั้งผู้ออกแบบเอง เจ้าของโครงการนั้น ๆ ในลำดับต่อไปได้ โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้นมีอยู่ใน มาตรา 1 - มาตรา 5 มาตรา 21 - มาตรา 27 มาตรา 29 - มาตรา 42 มาตรา 54 - มาตรา 66 (ภาคผนวก ค)

4.2.2.2 พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 2)

พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน ฉบับที่ 2 นี้จะเกี่ยวข้องกับการแสดงความชัดเจนของที่ดิน เช่นที่ดินนี้เป็นที่ดินสาธารณูปโภคหรือที่ดินที่เป็นบริการเพื่อสาธารณะ รวมไปถึงผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกันของผู้ที่ซื้อที่ดินจัดสรรโดยรวม แต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้น จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินเพื่อที่จะได้สามารถทำการออกแบบก่อสร้างในลำดับต่อไปได้รวมถึงความมั่นใจว่าที่ดินแปลงที่จะทำการออกแบบนั้นสามารถทำได้โดยถูกต้องตามระเบียบข้อกำหนดแล้ว เพื่อเป็นการไม่เสียเวลา ลดความผิดพลาดในงานออกแบบทั้งผลทางด้านการดีไซน์ และลักษณะการใช้สอยของพื้นที่ โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้นมีอยู่ใน มาตรา 1 - 3 มาตรา 6 โดยมาตราที่ 6 นี้เป็นการให้ยกเลิกความในมาตราที่ 28

แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 และให้ใช้ความในมาตราที่ 6 ที่ออกใหม่ในฉบับที่ 2 นี้แทนมาตรา 10 (ภาคผนวก ข)

4.2.3 กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครและข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครในปัจจุบันจะดูข้อกำหนดใน กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 มีการใช้สิ้นสุดใช้บังคับ 15 พ.ศ. 2561 โดยผังเมืองรวมที่หมดอายุในการใช้แล้วและหากในปัจจุบันยังไม่มีฉบับใหม่ ออกมา อาจจะมี ข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาของผังเมืองรวม ออกมาเพื่อบังคับใช้ เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีประกาศใช้กฎกระทรวงผังเมืองรวมฉบับใหม่ขึ้นมา ในส่วนของข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครจะใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่อง ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544 ในส่วนของ ข้อบัญญัตินี้ประกาศใช้เพื่อแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติบางประการให้เหมาะสมยิ่ง ประกอบกับมีการ ประกาศใช้กฎกระทรวงที่ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 หลายฉบับ ซึ่งกฎกระทรวงต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นมียังมีรายละเอียดบาง ประการที่ไม่ครอบคลุมกับสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร จึงได้มีการเพิ่มเติม รายละเอียดบทบัญญัติบางประการเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับกรุงเทพมหานครและเพื่อให้เกิดการ นำไปใช้ได้อย่างดี ทั้งด้านการออกแบบ การใช้งานให้เข้ากับความเป็นสภาพพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ที่แท้จริง

กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครและข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนั้น จะเป็นการ กล่าวถึงข้อกำหนดที่บังคับใช้ในแง่การใช้ประโยชน์ของที่ดิน การแบ่งใช้ประโยชน์ที่ดินตามการจำแนก ประเภทของพื้นที่ โดยมีการกำหนดแบ่งประเภทของที่ดินไว้ เพื่อให้เข้าใจถึงว่าจะใช้ประโยชน์ในที่ดิน ได้อย่างไรบ้างในพื้นที่ดินนั้น ๆ รวมไปถึงการควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินแต่ละเขตพื้นที่ด้วย อาทิ เช่น ผังที่แสดงพื้นที่โล่งเพื่อการนันทนาการ ผังแสดงพื้นที่เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็น ต้น ในส่วนของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนั้น ก็จะกล่าวย่อลงมาถึงรายละเอียดที่มากขึ้น ทั้งการให้ ความหมายคำต่างๆ เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทของแต่ละหน้าที่ของข้อกำหนดนั้น ๆ และยังรวมถึง การบังคับใช้ข้อกำหนดเพื่อการออกแบบทั้งทางงานสถาปัตยกรรมและงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม อาทิเช่น ระยะเวลาปลอดภัยในส่วนของงานที่ออกแบบแต่ละอย่าง เช่น ระยะเวลาของถนน ทาง ระบายน้ำ ที่จอดรถ ที่กัลบริด รวมไปถึงประเภทของงานอาคารต่างๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามในส่วนของการข้อกำหนดที่บังคับใช้ที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นก็จะมีหลายข้อบังคับที่มีความสำคัญต่อผู้ที่ออกแบบงานทางด้านภูมิสถาปัตยกรรมเป็นจำนวนมาก ดังต่อไปนี้

4.2.3.1 กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556

ในกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 ฉบับนี้จะมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เน้นเกี่ยวกับการจำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ของพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ โดยเนื้อหาส่วนนี้มีความสำคัญต่อผู้ออกแบบทางด้านข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบที่ถูกต้องเหมาะสมตรงกับข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ว่าพื้นที่นั้น ๆ ใช้ทำอะไรบ้าง หากตัวผู้ออกแบบเองไม่มีความรู้ทางด้านนี้อาจจะส่งให้มีผลกระทบต่อกระบวนการในการดำเนินงานทั้งด้านงานออกแบบ ด้านขั้นตอนการยื่นแบบเสนอขออนุญาตการก่อสร้าง หรือแม้กระทั่งระยะเวลาในการทำงานอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น เมื่อตัวผู้ออกแบบเองทราบถึงข้อกำหนดผังเมืองในข้อต่าง ๆ แล้วจึงนำมาวาง Master Plan จัด Zoning ตรงไหนจะให้ส่วนไหนของพื้นที่โครงการเป็นทางเดิน ก็จะสามารถกำหนดได้ กล่าวคือการได้รู้ข้อกำหนดที่ถูกต้องครบถ้วนก็ทำให้สามารถสร้างงานออกแบบที่ดีและถูกต้องเพื่อนำไปใช้ได้เป็นอย่างดีในลำดับต่อไป

ในกฎหมายฉบับนี้จะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมดังนี้

- ข้อ 1 – 3 ที่อธิบายเกี่ยวกับการกำหนดใช้เนื้อหาข้อกำหนดในฉบับนี้ (ภาคผนวก ง)
- ข้อ 4 ข้อมูลที่บอกเกี่ยวกับความหมายของคำจำกัดความที่ผู้ออกแบบจำเป็นต้องรู้เพื่อความเข้าใจในการออกแบบและสื่อสารกับผู้ร่วมงาน เจ้าหน้าที่ในลำดับต่อไปของงาน (ภาคผนวก ง)
- ข้อ 6 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (ภาคผนวก ง)
- ข้อ 7 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท
- ข้อ 38 แผนผังแสดงที่โล่งพร้อมด้วยข้อกำหนด
- ข้อ 39 ที่โล่งประเภท ล. 1 (ภาคผนวก ง)
- ข้อ 40 ที่โล่งประเภท ล. 2 (ภาคผนวก ง)
- ข้อ 41 ที่โล่งประเภท ล. 4 (ภาคผนวก ง)
- ข้อ 42 ที่โล่งประเภท ล. 5 (ภาคผนวก ง)
- ข้อ 43 ที่โล่งประเภท ล. 6 (ภาคผนวก ง)

4.2.3.2 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544

ในข้อบัญญัติควบคุมอาคารนี้จะเน้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทาง ภูมิสถาปัตยกรรมในส่วนที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับงานออกแบบที่จัดทรายนอกอาคาร ทางระบายน้ำ ระยะลาดชันต่างๆของส่วนที่ต้องออกแบบที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อหาส่วนนี้ตัวผู้ออกแบบเองต้องทราบ เพื่อที่จะได้ออกแบบงานที่ถูกต้อง ทั้งเรื่องการใช้งานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย เป็นไปตามข้อกำหนด และการใช้งานจริง ตัวข้อกำหนดนี้หากตัวผู้ออกแบบเองไม่คำนึงถึงนำมาปฏิบัติไม่ถูกต้องครบถ้วน อาจส่งผลกระทบต่อหลายด้านเช่น มีปัญหาในการยื่นแบบขออนุญาตเพราะไม่เป็นไปตาม ข้อกำหนดที่มีมาอย่างถูกต้องเสี่ยงต่อการใช้งานที่อันตรายต่อผู้ใช้งานในพื้นที่โครงการในอนาคต อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการทำงานต้องแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนทำให้เกิดปัญหาการทำงานเสร็จที่ล่าช้า ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการรับงานและการทำงานกับผู้ว่าจ้างได้

โดยเนื้อหาของข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมมีดังนี้

ข้อ 1 – 3 ที่อธิบายเกี่ยวกับการกำหนดใช้เนื้อหาข้อกำหนดในฉบับนี้ (ภาคผนวก ง)

ข้อ 5 วิเคราะห์ศัพท์ที่เกี่ยวข้องข้องกับงานทางภูมิสถาปัตยกรรม (ภาคผนวก ง)

ข้อ 86 – 91 (ภาคผนวก ง)

4.2.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ Environmental Impact Assessment (EIA)

ในเนื้อหาของกฎหมายสิ่งแวดล้อมฉบับนี้ เนื้อหาจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ศัพท์ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ศัพท์มลพิษ แหล่งกำเนิดมลพิษ รวมไปถึงข้อกำหนดผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่จะต้องทำ รายการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมต่อไป โดยการประเมินและจัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบนั้นต้องมีการศึกษาทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น IEE (Initial Environmental Examination) คือการประเมินผลกระทบเบื้องต้น และ EIA (Environmental Impact Assessment) เป็นการรายงานผลกระทบจากโครงการที่อาจเกิดขึ้นต่อ สภาพแวดล้อม หรือสภาพแวดล้อมที่อาจจะมีผลกระทบต่อโครงการที่ต้องการจะทำขึ้น

การทำ IEE และ EIA เป็นการวางแผนงานเพื่อการวิเคราะห์และประเมินผล โดยที่ จะต้องเสนอให้เห็นภาพของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการยื่นเสนอต่อ ผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาโครงการนั้น ๆ ว่าจะมีการให้ดำเนินการ เกิดขึ้นหรือไม่ โดยที่ตัว IEE และ EIA นั้นจะอ้างอิงตามข้อกำหนดจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและ

รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนด ประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดเขตและมาตรการ สำหรับพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ว่ามีผลกระทบข้อใดบ้างที่เกิดขึ้นขัดต่อข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อนำไป ประกอบการตัดสินใจดำเนินการต่อของโครงการตามที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วนั้น อีกทั้งประโยชน์ ของการทำ EIA นั้นทำให้สามารถมองเห็นปัญหาในการดำเนินงานในโครงการ เพื่อการป้องกันและ แก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมก่อนการดำเนินการโครงการได้อีกด้วย

ดังนั้นผู้ออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรมจำเป็นที่จะต้องรู้ในข้อกำหนดนี้เนื่องจาก หากผู้ออกแบบไม่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีนั้นอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในงานได้ เช่น อาจจะทำให้ขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้างหรือดำเนินโครงการต่อไม่ผ่าน ไม่สามารถทำขึ้นได้ หากผู้ออกแบบนั้นไม่ได้คำนึงถึง เนื่องจากไม่ทราบว่าต้องใช้กฎหมายอะไร ข้อกำหนดอะไรบ้างเป็น ต้น ในส่วนของเนื้อหากฎหมายในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ฉบับนี้ที่เกี่ยวข้องกับงานทางภูมิสถาปัตยกรรมมีดังนี้มาตรา 1- มาตรา 4 มาตรา 42- มาตรา 48 มาตรา 51 มาตรา 98- มาตรา 100 มาตรา 111 มาตรา 113 มาตรา 114 (ภาคผนวก จ)

4.2.5 ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

สำนักอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช 2554 คู่มืออุทยานแห่งชาตินี้จะเป็นคู่มือที่ อธิบายและบอกถึงรายละเอียดการกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบพื้นที่ในอุทยานโดยส่วนใหญ่ ซึ่งการ ออกแบบทางงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้นเป็นการออกแบบเพื่อให้เกิดการใช้งานของมนุษย์กับธรรมชาติ กล่าวคือการออกแบบเพื่อให้เกิดประโยชน์และไม่เป็นการทำลายธรรมชาติให้มากที่สุด โดยที่หาก ผู้ออกแบบนั้นไม่ทราบถึงข้อกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการออกแบบนี้ในงานออกแบบของพื้นที่ อุทยานแห่งชาติก็อาจส่งผลเสียสำคัญมากได้แก่ ด้านการรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเดิม ทำให้ไม่ ตอบสนองความต้องการของทั้งนโยบายกรมอุทยานแห่งชาติ ทั้งฟังก์ชันการใช้งานรวมไปถึงอาจจะ ส่งผลจากงานออกแบบกับการทำลายธรรมชาติขึ้นได้ แต่ถ้าหากผู้ออกแบบนั้นมีความรู้ทราบถึง แนวคิด หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดที่เฉพาะเจาะจงในรายละเอียดเรื่องนี้แล้ว จะทำให้งานออกแบบทาง ภูมิทัศน์นี้ตอบสนองความต้องการได้ดี อีกทั้งสามารถรักษาสภาพธรรมชาติไม่ให้เกิดการทำลายหรือ

ทำให้เกิดผลเสียต่อระบบนิเวศนั้น ๆ จะเป็นการทำงานที่สมบูรณ์ที่ถูกต้องเป็นสากลและไม่เป็นงานที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

ทั้งนี้หลักเกณฑ์ในการออกแบบของคู่มืออุทยานแห่งชาตินี้จะกล่าวถึงตั้งแต่กระบวนการแนวคิดการศึกษาธรรมชาติการก่อสร้างรวมถึงการบำรุงรักษาและประเมินการใช้ ในส่วนของงานวิจัยนี้จะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมที่ควรทราบ เพื่อนำไปประกอบในการออกแบบงานหรือโครงการต่อไป

โดยมีสาระสำคัญที่ควรทราบดังนี้ การก่อสร้างส่วนนี้จะเป็นการออกแบบในการใช้เส้นทางพื้นที่อุทยาน กำแพงกันดิน การระบายน้ำต่าง ๆ ทางยกระดับ รวมไปถึงการออกแบบเส้นทางในแต่ละประเภท (ภาคผนวก ฉ)

4.2.6 ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมโบราณสถาน

ในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานนั้นส่วนใหญ่งานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมในโบราณสถานจะเป็นหน้าที่ของภูมิสถาปนิกในกรมศิลปากร ที่จะดำเนินการออกแบบและจัดทำตลอดจนการก่อสร้าง ซึ่งในส่วนนี้จะกล่าวได้ว่าจะเน้นทำตามข้อมูลมาตรฐานงานออกแบบ โดยมีการใช้ข้อมูลในพระราชบัญญัติโบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพ.ศ. 2535 เพื่อเป็นแนวทางในส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง แต่ด้วยเนื้อหาของงานแล้วในเนื้อหาของพระราชบัญญัตินั้นจะเป็นเกี่ยวกับข้อกำหนดห้ามซื้อขาย ขนย้าย รื้อถอนเกี่ยวกับโบราณวัตถุโบราณสถานเป็นส่วนใหญ่ รวมไปถึงอำนาจรับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม ในส่วนงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นจะเน้นถึงการออกแบบที่ยึดหลักอ้างอิง เพื่อประกอบการออกแบบในส่วนของงานที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมในโบราณสถานซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้ออกแบบจัดทำดำเนินงานโดยใช้ร่างมาตรฐานงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานจัดทำโดยกลุ่มภูมิสถาปัตยกรรมกรมศิลปากร ที่มีทั้งขอบเขตงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน กระบวนการออกแบบก่อสร้าง ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบในงานภูมิสถาปัตยกรรม

ดังนั้นงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานนี้ผู้ออกแบบจำเป็นต้องยึดหลักการออกแบบเพื่อให้ตอบสนองความต้องการตามแนวทาง ของมาตรฐานงานออกแบบที่

กรมศิลปากรกำหนดเพื่อให้เกิดงานที่ตอบสนองทั้งด้านการใช้สอยในปัจจุบันของโบราณสถานได้ดี และถูกต้อง ตลอดจนสามารถปกป้องคุ้มครองโบราณสถาน เพื่อแสดงถึงงานที่มีคุณค่าในการ ออกแบบพื้นที่นั้น ๆ ได้ แต่หากผู้ออกแบบไม่มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการออกแบบงานทาง ภูมิสถาปัตยกรรมโบราณสถานนี้อาจจะเกิดข้อผิดพลาดได้ ทั้งเรื่องงานส่วนของการออกแบบดีไซน์ การใช้สอยพื้นที่ ผลกระทบต่อตัวโบราณสถานและสภาพแวดล้อมในพื้นที่เดิมของโครงการ ซึ่งอาจ ส่งผลกระทบไปถึงพื้นที่รอบ ๆ บริเวณ โครงการได้อีกด้วยอีกทั้งอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการ ดำเนินการที่ล่าช้า เกิดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของโครงการโดยไม่จำเป็น โดยร่างมาตรฐานนี้จะมีเนื้อหาที่ เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมคือ นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ขอบเขตงานออกแบบภูมิ ทัศน์ มาตรฐานการออกแบบ รายละเอียดการดำเนินงานการออกแบบ การจัดทำแบบก่อสร้างทางภูมิ ทัศน์ (ภาคผนวก ข)

4.2.7 พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินพ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐาน การป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน

เนื่องจากงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ดิน ซึ่งในงานออกแบบแต่ละงานนั้นแล้วแต่มีวิธีการในการใช้พื้นที่ดินที่ต่างกันออกไป เพื่อจะได้ พื้นที่ตามความต้องการสำหรับงานออกแบบแต่ละงาน จะมีข้อกำหนดปรับสภาพพื้นที่ดินให้ได้ตาม ความต้องการนำมาสู่การดำเนินการทำแบบต่อไป ในการปรับสภาพพื้นที่ดินนั้นหลัก ๆ ก็คือการขุด ดินถมดินเพื่อปรับหน้าดิน การกระทำเช่นนี้ย่อมมีผลกระทบต่อพื้นที่ทั้งการทลายของดิน การยุบตัวซึ่ง อาจจะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่อยู่ในพื้นที่ของโครงการ ผู้ใช้สอยในโครงการ รวมไปถึงพื้นที่รอบ ๆ ของโครงการ ดังนั้นการทราบถึงข้อมูลข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ออกมาเพื่อป้องกันการทลายของดินและ ข้อกำหนดที่ครอบคลุมไปถึงขั้นตอนการทำงานความจำกัดของเนื้องาน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ตัว

ภูมิสถาปนิกหรือผู้ออกแบบควรจะทราบถึงข้อกำหนดและบทลงโทษหากเกิดข้อผิดพลาดในการ ทำงานนั้น ๆ โดยที่ถ้าหากตัวผู้ออกแบบสามารถมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดของการป้องกันการ พังทลายหน้าดินรวมถึงข้อกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ในการดำเนินงานการทำเกี่ยวกับดินแล้วนำไปใช้ ประกอบการออกแบบจะทำให้งานที่ออกมาตรงตามแบบแผนที่ถูกต้อง ตัวงานออกแบบก็สามารถ ดำเนินการต่อไปได้ประหยัดทั้งเวลาในการดำเนินการ ไม่ต้องแก้ไขหรือมีความเสี่ยงอันตรายทั้ง ทางด้านผลกระทบของการปรับสภาพพื้นที่ดินที่ผิด โดยขาดความรู้ทางข้อกำหนดมาตรฐานที่ออกไว้อีก ทั้งยังทำให้โครงการสำเร็จลุล่วงด้วยความถูกต้องปลอดภัยอีกด้วย

ในพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินทั้งกฎกระทรวงที่ออกมานั้นมีข้อที่ภูมิสถาปนิกหรือผู้ออกแบบในงานภูมิสถาปัตยกรรมควรทราบคือ

พระราชบัญญัติการขุดดิน และถมดิน พ.ศ. 2543 มาตรา 1-6 มาตรา 17 มาตรา 20 มาตรา 22 - 26 มาตรา 35 - 39 มาตรา 45 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ.2548 ข้อ 1 ข้อ 3-8 ข้อ 12-13 (ภาคผนวก ข)

4.2.8 กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราพ.ศ. 2548

ในเนื้อหาของกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราพ.ศ. 2548 นี้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความสะดวกของผู้พิการ ทุพพลภาพและคนชรา เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ให้ความหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดนี้ รวมถึงทางเดิน ทางลาด บันได ที่จอดรถ ทางเข้าทางเดินระหว่างอาคาร ห้องส้วม พื้นผิวสัมผัส ให้มีความเอื้อต่อการใช้งานเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้ ในส่วนของเนื้อหาในกฎกระทรวงนี้ส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม โดยที่ตัวผู้ออกแบบควรมีความรู้ในเรื่องข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะได้ออกแบบการใช้งานที่สามารถรองรับผู้พิการหรือทุพพลภาพได้อย่างถูกต้อง สะดวกปลอดภัย หากตัวผู้ออกแบบนั้นมีความรู้และเข้าใจในข้อกำหนดต่าง ๆ อย่างชัดเจนก็จะส่งผลให้งานออกแบบออกมาตามความต้องการของผู้ออกแบบและผู้ใช้งานโดยไม่ผิดตามกฎที่ออกกำหนดไว้ แต่ถ้าหากผู้ออกแบบไม่มีความรู้ความเข้าใจดีพออาจจะทำให้ส่งผลเสียต่อผู้ใช้งานที่ไม่ตรงตามความต้องการหรือไม่ปลอดภัย รวมทั้งทำให้ต้องแก้ไขงานเพิ่ม ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานการก่อสร้างการออกแบบของโครงการนั้น ๆ รวมไปถึงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการผิดพลาดในการออกแบบที่ไม่รู้ในรายละเอียดข้อกำหนดอย่างดี โดยในเนื้อหาของกฎกระทรวงนี้มีข้อที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมคือ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 12 ข้อ 13-16 ข้อ 25 (ภาคผนวก ฉ)

4.2.9 พระราชบัญญัติทางหลวงและประกาศกรมทางหลวงชนบท

พระราชบัญญัติและประกาศกรมทางหลวงชนบท พระราชบัญญัติทางหลวงนั้นจะบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงเช่น ทางสัญจร ไหล่ทาง รวมไปถึงการควบคุมทางหลวงข้อห้ามสำหรับสิ่งก่อสร้างหรืองานที่จะมีผลกับทางหลวงเป็นต้น ส่วนประกาศกรม

ทางหลวงชนบทนั้นจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงรวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวง ในส่วนของเนื้อหาในข้อมูลของทั้งหมดนี้ส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมโดยที่ตัวผู้ออกแบบควรจะมีความรู้ในเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับทางหลวงนี้เนื่องจากหากมีกรณีโครงการที่กำลังออกแบบอยู่ใกล้หรือติดบริเวณทางหลวง ก็ต้องคำนึงถึงข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย หากตัวผู้ออกแบบไม่มีความรู้แล้วอาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานไม่สามารถเกิดขึ้นได้เนื่องจากมีการออกแบบที่ไม่สอดคล้องและผิดต่อข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติทางหลวงที่ให้ไว้และอีกส่วนหนึ่งผู้ที่ออกแบบโดยตรงของกรมทางหลวงนั้น ก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจว่ามีข้อกำหนดของพระราชบัญญัติและประกาศกรมทางหลวงอย่างไร เพื่อที่จะให้งานออกมาถูกต้องตามพระราชบัญญัติและประกาศที่ให้ไว้ แต่หากถ้าผู้ออกแบบทั้งสองกรณีมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดนี้ดีแล้วก็จะทำให้การทำงานอยู่ในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่เกิดปัญหาการแก้ไขงานรวมทั้งไม่ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายในโครงการมากขึ้นเกิดกำหนด โดยพระราชบัญญัติทางหลวงที่เกี่ยวข้องนั้นจะเป็นพระราชบัญญัติทางหลวงพ.ศ. 2535 และถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวงพ.ศ. 2549 ซึ่งมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนี้คือมาตรา 4 มาตรา 6 - 10 มาตรา 37 มาตรา 39/1 มาตรา 41 มาตรา 55 มาตรา 59 เนื้อหาของประกาศกรมทางหลวงชนบทที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมมีดังนี้ข้อ 1- 7 ข้อ 19 (ภาคผนวก ก)

4.2.10 ระเบียบการปฏิบัติงานทางวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม

ระเบียบการปฏิบัติงานภูมิสถาปัตยกรรม ในการประกอบวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม นั้นก็ย่อมมีมาตรฐานเช่นเดียวกับอาชีพอื่น ๆ ในการประกอบอาชีพทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นการที่มีมาตรฐานนี้จะทำให้ตัวผู้ออกแบบ ทราบถึงความสำคัญที่ตัวผู้ออกแบบนั้นจะต้องรับผิดชอบและทำในโครงการที่ออกแบบให้ดีที่สุดโดยต้องมีมาตรฐานและเกณฑ์ค่าบริการ ที่ผู้ออกแบบเองควรทราบ ในการทำงานที่มีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพจะลดปัญหาความยุ่งยากไปได้หลายรูปแบบ เช่นงานออกแบบ หากว่าไม่มีมาตรฐานงานที่กำหนดไว้อาจทำให้เกิดการแข่งขันขึ้นระหว่างผู้ออกแบบท่านอื่น ๆ มีการตัดราคาในการทำงาน ก็จะทำให้เกิดมาตรฐานที่ต่ำจากการว่าจ้างในรายอื่น ๆ ต่อไปได้ อีกทั้งจะส่งผลเสียให้กับผู้จ้างที่อาจจะได้รับงานไม่ได้มาตรฐานในเกณฑ์ที่ดี

ดังนั้นผู้ออกแบบเองก็ควรจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน ระเบียบการปฏิบัติวิชาชีพและ
คำมั่นอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการทำงานที่ถูกต้องและเกิดการพัฒนาในการทำงานต่อไป มิเช่นนั้นอาจเกิด
ความเสียหายทั้งต่อหน่วยงานต่อวงการวิชาชีพได้ โดยเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ
ภูมิสถาปัตยกรรมและอัตราค่าวิชาชีพนั้นที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ (ภาคผนวก ก)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

ภูมิสถาปัตยกรรมนั้นนอกจากจะเป็นงานออกแบบพื้นที่ภายนอกอาคารและที่ว่าง เพื่อให้เกิดประโยชน์การใช้สอยในพื้นที่ต่าง ๆ ให้มีความสวยงามแล้วนั้น ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการออกแบบก็คือการออกแบบงานที่มีความปลอดภัยถูกต้องตามกำหนดกฎเกณฑ์ที่มีไว้ในแต่ละพื้นที่ ใช้เพื่อเป็นระเบียบการปฏิบัติในงานออกแบบโดยมีข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ใช้เป็นข้อบังคับประกอบกับการออกแบบในงานภูมิสถาปัตยกรรมในรูปแบบของกฎหมาย มีทั้งพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง บทบัญญัติ ประกาศต่าง ๆ ออกมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งในส่วนของงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้นอย่างที่ทราบไปในข้างต้นแล้วว่า ยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้ที่ออกมาโดยเฉพาะเจาะจงของงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมโดยตรง แต่จะมีเนื้อหาที่แทรกอยู่ในกฎหมายงานออกแบบของสถาปัตยกรรม ที่ประกอบไปด้วยเรื่องบทบาทหน้าที่ ข้อกำหนด บทลงโทษต่าง ๆ ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม จำเป็นที่จะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการออกแบบในลักษณะของงานประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้นความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีความสำคัญกับผู้ออกแบบและงานที่ออกแบบด้วย โดยจะกล่าวได้ว่าความสำคัญต่อผู้ออกแบบคือ ในวิชาชีพของภูมิสถาปนิกนั้นต้องมุ่งหมายงานไปในทางที่สร้างสรรค์ ดีต่อสภาพแวดล้อมเกิดความเหมาะสม สวยงาม ส่วนผู้ออกแบบนั้นควรมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการที่ไม่กระทำการออกแบบที่ผิดแปลกไปจากการกำหนดของกฎหมายต่าง ๆ ไว้ ไม่ว่าจะ เป็นเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หรือความพึงพอใจในงานออกแบบของตนเองที่ขัดกับข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีระบุไว้ ความซื่อสัตย์ความตั้งใจในการประกอบวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรมที่ตีรวมทั้งหากทำการออกแบบที่ผิดกฎหมายของข้อกำหนดในพื้นที่นั้น ๆ แล้วก็อาจจะส่งผลกระทบต่อด้านความผิดตามกฎหมายที่ผู้ออกแบบจะต้องรับผิดชอบต่องานออกแบบของตนเองตามบทกำหนดลงโทษของกฎหมายการออกแบบในแต่ละประเภทที่กำหนดไว้ ความสำคัญต่องานออกแบบนั้นเพื่อให้งานออกแบบสามารถออกมาได้สมบูรณ์ ตอบสนองความต้องการของการใช้งานที่ถูกต้อง และถูกต้องตามกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

โดยในงานออกแบบจะต้องยึดหลักข้อกำหนดของกฎหมายที่มีบังคับใช้ จะทำให้การออกแบบงานในโครงการออกมาถูกต้องตามข้อกำหนดต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ทั้งเรื่องของระยะการดำเนินงานตั้งแต่กระบวนการออกแบบ การขออนุญาต จนถึงการก่อสร้างแล้วเสร็จใช้เวลาเป็นไปตามที่กำหนด ไม่เกิดผลกระทบด้านการแก้ปัญหาทั้งในแบบก่อสร้าง การแก้ไขงานในพื้นที่แม้กระทั่งการแก้ไขของพื้นที่ของโครงการในอนาคต รวมไปถึงเนื้องานก็ไม่เกิดการทำลายต่อสิ่งแวดล้อมพื้นที่บริบทในรอบ ๆ โครงการ อีกทั้งยังทำให้งบประมาณการก่อสร้างในการดำเนินงานทั้งหมดของโครงการอยู่ในขอบเขตที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น

การออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมที่ดีได้นั้นนอกจากที่จะสวยงามตอบสนองความต้องการของผู้ออกแบบ เจ้าของโครงการ และการใช้งานที่ตรงเป้าหมายถูกต้องได้นั้น งานออกแบบแต่ละงานจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงจะเรียกได้ว่าเป็นงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่ดีได้

ดังนั้นกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่ผู้ออกแบบเองนั้นต้องใช้โดยตรงกับงานออกแบบ จึงมีความสำคัญมากที่ผู้ออกแบบจะต้องรู้และเข้าใจในเนื้อหาและความหมายของกฎหมาย เพื่อนำไปประกอบการออกแบบและพัฒนางานออกแบบของตนเองต่อไป

5.2 สรุปความแตกต่างของกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมมีความแตกต่างกันอย่างไร

ความแตกต่างของกฎหมายในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้น จะมีความแตกต่างออกไปตามประเภทงานโดยที่ประเภทของงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นจะมีความเฉพาะเจาะจงในเนื้อหาของกฎหมายที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อกำหนดขนาดพื้นที่ต่าง ๆ ขั้นตอนการพัฒนาแบบการดำเนินงานที่ต้องดำเนินงานกับเจ้าหน้าที่เพื่อขออนุญาตในการก่อสร้าง รวมไปถึงงานประเภทที่เป็นของหน่วยงานเฉพาะอาทิเช่น งานออกแบบในอุทยานแห่งชาติ งานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมในโบราณสถาน งานออกแบบสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครซึ่งในแต่ละพื้นที่จะมีกฎหมายในรูปแบบของเฉพาะในลักษณะงานที่ของโครงการก่อสร้างนั้น กล่าวคือในส่วนงานของการออกแบบในพื้นที่อุทยานแห่งชาติก็จะใช้หลักปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในงานออกแบบที่กรมอุทยานแห่งชาติเป็นผู้กำหนดเป็นหลักโดยที่ให้ความสำคัญกับกฎหมายหลักด้วย ดังนั้นจะสรุปได้ว่าความแตกต่างกันของกฎหมายในแต่ละงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมคือ

5.2.1 ลักษณะงานขนาดพื้นที่ของโครงการมีขนาดเท่าไรอย่างไร

5.2.2 สถานที่ตั้งของงานออกแบบว่าโครงการที่จะก่อสร้างนั้นอยู่ที่ไหน เช่น ในพื้นที่ของโบราณสถานในการออกแบบนั้นก็ต้องยึดหลักตามหน้ากฎเกณฑ์ที่ทางกลุ่มภูมิสถาปัตยกรรมศิลปากรได้กำหนดไว้เป็นหลักแต่ต้องยึดกฎหมายพระราชบัญญัติโบราณสถานโบราณวัตถุประกอบด้วยเป็นต้น

5.2.3 ในโครงการแต่ละโครงการที่จัดทำออกแบบนั้นมีหน่วยงานที่เฉพาะเจาะจงในการรับผิดชอบด้วยหรือไม่อาทิเช่น งานในกรมอุทยานแห่งชาติงานในกรมศิลปากรเกี่ยวกับภูมิสถาปัตยกรรมในโบราณสถาน งานในพื้นที่สวนสาธารณะ งานในพื้นที่โครงการของตัวบุคคลอาทิเช่น โรงแรมคอนโดมิเนียมเป็นต้น

โดยที่รายละเอียดกฎหมายที่แตกต่างกันนั้น ได้กล่าวไปในบทข้างต้นแล้ว จะทำให้เห็นว่าในการออกแบบงานแต่ละงานจะต้องใช้ความสำคัญในการดูข้อกำหนดกฎหมายให้รอบคอบถี่ถ้วนเพื่อป้องกันการผิดพลาดในเนื้องานที่มีความแตกต่างกัน

5.3 สรุปกลุ่มประเภทของกฎหมายจากการรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการศึกษาค้นคว้า ทั้งทางหนังสือ งานเขียน สัมภาษณ์ผู้มีความรู้และปฏิบัติโดยตรงทางงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมรวมถึงสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ทั้งราชกิจจานุเบกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถจำกัดกลุ่มประเภทของกฎหมายที่ใช้ในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมในภาพรวมได้ดังนี้

5.3.1 พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร

5.3.2 พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน

5.3.3 กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

5.3.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ Environmental Impact Assessment (EIA)

5.3.5 ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

5.3.6 ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมโบราณสถาน

5.3.7 พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินพ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน

5.3.8 กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราพ.ศ. 2548

5.3.9 พระราชบัญญัติทางหลวงและประกาศกรมทางหลวง

5.3.10 มาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรมและอัตราค่าวิชาชีพ

5.4 สรุปการใช้กฎหมายและข้อกำหนดในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมแต่ละประเภท

จากการศึกษากฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมครั้งนี้ ทราบถึงความหลากหลายของกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ มีความเฉพาะเจาะจงของเนื้อหาที่กำหนดแตกต่างกันออกไปหลายประเภท รวมทั้งเข้าใจการนำกฎหมายที่มีไปใช้ประกอบการออกแบบ ในแต่ละประเภทของงานที่มีความแตกต่างกัน ทำให้สามารถสรุปกลุ่มของกฎหมายตามที่ได้ศึกษามาข้างต้น ว่างานออกแบบแต่ละประเภทจะต้องใช้กฎหมายและข้อกำหนดใดบ้างสำหรับนำมาประกอบการออกแบบ โดยที่จะเน้นกฎหมายที่ได้ศึกษาข้างต้นและความสำคัญต่อพื้นที่โครงการออกแบบนั้น ๆ เป็นหลักในการสรุปการใช้กฎหมายและข้อกำหนดในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมแต่ละประเภทในครั้งนี้

ตารางที่ 1 สรุปการใช้กฎหมายและข้อกำหนดในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมแต่ละประเภท

ประเภทงานออกแบบ	กฎหมายและข้อบังคับที่สำคัญ
1. งานที่พักอาศัยส่วนบุคคล	1. พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร 2. พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน 3. กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ในกรณีพื้นที่ต่างจังหวัดให้ดูกฎกระทรวงผังเมืองของจังหวัดนั้น ๆ ประกอบด้วย 4. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินพ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน

ตารางที่1 สรุปการใช้กฎหมายและข้อกำหนดในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทงานออกแบบ	กฎหมายและข้อบังคับที่สำคัญ
<p>2. งานสาธารณะ สวนสาธารณะ</p> <p>งานงานสาธารณะ สวนสาธารณะ</p> <p>พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ในการดูแลของหน่วยงานรัฐ หน่วยงานปกครองท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารจังหวัดต่าง ๆ รวมถึงกรุงเทพมหานคร</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร 2. พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน 3. กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ในกรณีพื้นที่ต่างจังหวัดให้ดูกฎกระทรวงผังเมืองของจังหวัดนั้น ๆ ประกอบด้วย 4. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน 5. กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราพ.ศ. 2548
<p>3. โครงการเคหะ</p> <p>นิคมอุตสาหกรรมและโครงการเชิงการค้า</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร 2. พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน 3. กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ในกรณีพื้นที่ต่างจังหวัดให้ดูกฎกระทรวงผังเมืองของจังหวัดนั้น ๆ ประกอบด้วย 4. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินพ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน

ตารางที่ 1 สรุปการใช้กฎหมายและข้อกำหนดในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทงานออกแบบ	กฎหมายและข้อบังคับที่สำคัญ
3. โครงการเคหะ นิคมอุตสาหกรรมและโครงการเชิง การค้า	5. กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราพ.ศ. 2548 6. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ Environmental Impact Assessment (EIA)
4. ทางหลวง โครงการสะพานผ่านการขนส่ง จะเป็นพื้นที่ในการดูแล ของหน่วยงานรัฐและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	1. พระราชบัญญัติทางหลวงและประกาศกรมทางหลวง 2. กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร ในกรณีพื้นที่ต่างจังหวัดให้ดูกฎกระทรวงผัง เมืองของจังหวัดนั้น ๆ ประกอบด้วย
5. ป่า แหล่งท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติ	1. พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน 2. กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร 3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่ง ชาติ พ.ศ. 2535 4. ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช 5. ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม โบราณสถาน 6. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดินพ.ศ. 2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดิน หรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน 7. กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราพ.ศ. 2548 พระราชบัญญัติทางหลวงและประกาศกรมทางหลวง

ตารางที่ 1 สรุปการใช้กฎหมายและข้อกำหนดในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทงานออกแบบ	กฎหมายและข้อบังคับที่สำคัญ
<p>6. ภูมิทัศน์ประวัติศาสตร์ ภูมิทัศน์วัฒนธรรม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ในกรณีพื้นที่ต่างจังหวัดให้ดูกฎกระทรวงผังเมืองของจังหวัดนั้น ๆ ประกอบด้วย 2. ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม โบราณสถาน 3. พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร 4. พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน
<p>7. โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติทางหลวงและประกาศกรมทางหลวง 2. กฎกระทรวงผังเมืองรวม ข้อบัญญัติในกรณีพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะ 3. พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร 4. พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน 5. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ.2543 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดิน 6. กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราพ.ศ. 2548 7. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ Environmental Impact Assessment (EIA) 8. ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

5.5 ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ข้อมูลกฎหมายในงานออกแบบงานทางภูมิสถาปัตยกรรม

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการใช้ข้อมูลทางกฎหมายข้อบังคับใช้ต่าง ๆ เพื่อมาประกอบการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมีดังนี้

5.4.1 การตีความหมายเนื้อหาของกฎหมาย

การตีความของกฎหมายก็คือการทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดกฎหมายที่ให้ ความหมายไว้เพื่อนำมาประกอบกับการออกแบบ ซึ่งถ้าหากผู้ออกแบบทำการตีความทางกฎหมายที่ ไม่ตรงหรือผิดเพี้ยนไปจากความหมายที่ตัวกฎหมายได้ให้ไว้ อาจส่งผลให้งานออกแบบนั้นมีปัญหา ทางด้านการดำเนินการเพื่อการขออนุญาตในการก่อสร้างในเรื่องงานออกแบบที่ไม่ตรงตามกำหนด ที่ตั้งไว้ การตีความนั้นยังมีอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นก็คือการตีความของเจ้าหน้าที่กับการตีความของตัว ผู้ออกแบบเอง มีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันอาจจะทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินการในลำดับ ต่อไปของโครงการได้

5.4.2 ปัญหาในการนำกฎหมายมาใช้ในงานออกแบบ

ปัญหาในการนำมาใช้อีกอย่างคือตัวข้อกำหนดกฎหมายในปัจจุบันแต่ละงานใน ประเภทต่าง ๆ ก็มีกฎหมายที่หลากหลายที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งในแต่ละงานที่ออกแบบอาจจะมี ข้อกำหนดกฎหมายมากกว่าหนึ่งประเภทที่เข้ามาเกี่ยวข้องในงานนั้น ๆ โดยปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อ มากก็คือ จะทำให้ผู้ออกแบบเกิดข้อผิดพลาดในการนำกฎหมายมาประกอบการออกแบบได้ง่ายขึ้น เนื่องจากตัวผู้ออกแบบเองนั้นไม่มีความชำนาญที่จะสามารถรู้ถึงข้อกำหนดได้ครบทุกข้อทำให้เกิด ข้อผิดพลาดในการทำงานได้ในลำดับต่อไป

5.4.3 ปัญหาในการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

ในส่วนของผลกระทบที่ทำให้เกิดปัญหาในงานออกแบบนั้นคือ จะทำให้งาน ออกแบบมีขีดจำกัดในเรื่องของความต้องการของผู้ออกแบบไม่ว่าจะเป็นความต้องการพื้นที่ที่สวยงาม แต่อาจจะไม่สามารถทำได้เนื่องจากติดข้อกำหนดต่าง ๆ แล้วต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับข้อมูลที่ กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคืองานออกแบบในบางครั้งก็ไม่สามารถสร้างสรรค์ได้ตามความต้องการของ งานดีไซน์ที่ผู้ออกแบบต้องการจะทำ ในบางครั้งงานออกแบบที่ทำไปเสร็จแล้วไม่ตรงกับข้อกำหนดที่ได้ กำหนดไว้ ต้องมีการแก้ไขงานใหม่เพื่อให้ตรงตามที่กำหนดทำให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อน เกิด ความล่าช้าในการแก้ไขงานในลำดับต่อไปอีกด้วย

5.6 ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษา

ในด้านการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาข้อกฎหมายในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมนั้น ผู้ศึกษาคาดว่าน่าจะมีผลงานที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมากแต่อยู่ในรูปแบบที่นอกเหนือจากข้อกำหนดในการศึกษา เช่น สื่อวีดิทัศน์ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหัวข้ออื่น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย

อย่างไรก็ตามเนื่องจากเวลาการค้นคว้ารวมถึงการเข้าถึงข้อมูลที่มีเวลาจำกัดทำการวิจัยในครั้งนี้จึงทำให้ค้นคว้าผลงานการศึกษาได้เพียงที่มีรายชื่อปรากฏตั้งข้างต้นแล้วนั้น อีกประการหนึ่งคือผลงานที่ได้สืบค้นคว่าแล้วแต่มีชื่อผลงานตรงกับความต้องการของผู้ศึกษาวิจัยคือมีคำตอบว่าการศึกษาที่เกี่ยวข้องกันนั้นมีอะไรบ้างอย่างไร นอกจากนี้ที่ผู้ศึกษาวิจัยคาดว่าจะมีผลงานที่มีวัตถุประสงค์องค์ประกอบเนื้อหาที่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องนี้ในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมอยู่อีกจำนวนหนึ่ง แต่เนื่องจากการใช้ชื่อในการศึกษาในลักษณะอื่นๆทำให้ตรวจสอบไปได้

ส่วนของการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลนั้นการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดรูปแบบที่ต้องการจะศึกษานั้นค่อนข้างมีจำนวนมาก ถือได้ว่ามีเนื้อหาเป็นวงกว้างเนื่องจากในปัจจุบันได้มีการออกกฎหมายหรือข้อกำหนดต่าง ๆ มากใหม่ให้ทันสมัยอยู่ตลอด ทำให้ข้อมูลที่นำมาสรุปผลค่อนข้างกระจาย ทำให้ต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลจัดให้อยู่ในหมวดหมู่ที่ตรงกันพอสมควร

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง กฎหมายในงานภูมิสถาปัตยกรรมครั้งนี้ ผู้สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้ศึกษาได้ทำงานศึกษาไปแล้วข้างต้น มาประกอบการทำงานหรือการค้นคว้าได้ โดยอาจจะต้องอ้างอิงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่จะมีในอนาคตเพื่อประกอบการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากในอนาคตข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้นำเสนอนั้นอาจจะมีการแก้ไขปรับปรุง เพิ่มเติม เพื่อให้ทันยุคสมัยขึ้นทำให้ผู้ที่ออกแบบโดยตรงกับงานภูมิสถาปัตยกรรมหรือผู้ที่สนใจที่ต้องการจะหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมนี้ จำเป็นที่จะต้องศึกษาเพิ่มเติมในข้อมูลใหม่ ๆ ในลำดับต่อไปในอนาคตที่นอกเหนือจากงานวิจัยชิ้นนี้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- “กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556” (2556). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130, ตอนที่ 41 ก (16 พฤษภาคม): 1- 80.
- กลุ่มภูมิสถาปัตยกรรมกรมศิลปากร (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) “ร่าง มาตรฐานงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน”
- “กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. 2548” (2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122, ตอนที่ 25 ก (18 มีนาคม 2548): 7- 10.
- “กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122, ตอนที่ 52 ก (2 กรกฎาคม 2548): 4- 15.
- “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544” (2544). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118, ตอนที่พิเศษที่ 75 ง (3 สิงหาคม): 34-35.
- “ประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวงที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. 2550” (2550). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124, ตอนที่พิเศษ 158 ง (18 ตุลาคม 2550): 11- 21.
- “พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543” (2543). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117, ตอนที่ 16 ก (7 มีนาคม 2543): 4- 52.
- “พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543” (2543). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117, ตอนที่ 45 ก (23 พฤษภาคม): 6 – 8.
- “พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2558” (2558). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132, ตอนที่ 92 ก (25 กันยายน): 32- 37.
- “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522” (2522). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 96, ฉบับพิเศษ ตอนที่ 80 (14 พฤษภาคม): 1-11.
- “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2535” (2535). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109, ตอนที่ 39 (6 เมษายน): 3-4.

- “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2543” (2543). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117, ตอนที่ 42 ก (15 พฤษภาคม): 3-4.
- “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2550” (2550). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124, ตอนที่ 68 ก (16 ตุลาคม): 1-2.
- “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2558” (2558). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132, ตอนที่ 83 ก (27 สิงหาคม): 32-37.
- “พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2549” (2549). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123, ตอนที่ 92 ก (8 กันยายน 2549): ไม่ปรากฏหมายเลขหน้า
- “พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535” (2535). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109, ตอนที่ 37 (4 เมษายน 2535):1-36
- ชมชาติ เทพไชย และคนอื่น ๆ คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อการคุ้มครองโบราณสถาน (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ และสำนักจัดพิมพ์)
- ชินศักดิ์ ตันติกุล. (2545). กฎหมายงานออกแบบสถาปัตยกรรมสำหรับเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์.
- เดชา บุญค้ำ. (2538). การปฏิบัติวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิเชษฐ์ สุวิสิทธิ์ และขวัญชัย โรจนกันันท์. (2557). กฎหมายจัดสรรที่ดินและอาคารชุดที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
- สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช. (2554). การจัดทำเส้นทางธรรมชาติศึกษาธรรมชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. (ไม่ปรากฏสำนักจัดพิมพ์)
- สมาคมภูมิสถาปนิกประเทศไทย. (2546). ระเบียบการปฏิบัติงานทางวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม. (ไม่ปรากฏหน้าและสำนักจัดพิมพ์).
- สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระราชาูปถัมภ์. (ASA) (2559). ข้อมูลกฎกระทรวง ผังเมือง. เข้าถึงวันที่ 23 มีนาคม. <http://www.asa.or.th/th/node/103804#mr1>
- สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. (สวพ.) (2559). โครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA

เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน.

http://www.onep.go.th/eia/index.php?option=com_content&view=article&id=32&Itemid=128

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม
แบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล ประวัติการทำงานด้านงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

.....

2. ลักษณะงานที่เคยทำมาแล้วมีประเภทไหนบ้าง แต่ละประเภทยุทธศาสตร์ที่ต้องคำนึงถึงกฎหมาย
ข้อบังคับที่เกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมอย่างไรบ้าง

.....
.....

3. เข้าใจในข้อกำหนดเวลานำมาใช้ในงานออกแบบมากน้อยเพียงใด

.....
.....

4. การตีความของกฎหมายที่แตกต่างกันของแต่ละเขตพื้นที่ มีปัญหาอุปสรรคในการทำงานของ
ผู้ออกแบบบ้างหรือไม่

.....
.....

5. มีข้อกำหนดกฎหมายใดที่ควรรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม แนะนำเพิ่มเติม

.....
.....

ภาคผนวก ข
พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร
ที่เกี่ยวข้องในงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

พระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร

พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป. ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ. ศ. 2522

เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้และรวมเป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำนองที่รัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่าตึก บ้าน เรือน โรงงาน แพ คลังสินค้า สำนักงานและสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจอยู่อาศัยหรือเข้าใช้สอยได้และหมายความรวมถึง

1. อัฒจันทร์หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นชุมนุมของประชาชน
2. เขื่อน สะพาน อุโมงค์ทางหรือท่อระบายน้ำอุโมงค์คานเรือ ทาน้ำ ทาจอดเรือรั้วกำแพงหรือประตูที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะ หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นในบุคคลทั่วไปใช้สอย
3. ป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย

ก ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม

ข ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้วระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. พื้นหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กลับรถและทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา 8 (9)

5. สิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึง

สวนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

“อาคารสูง” หมายความว่า อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ที่มีความสูงตั้งแต่ยี่สิบสาม เมตรขึ้นไป การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นคาถาสำหรับอาคารทรงจั่วหรือปนหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

“อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้พื้นที่อาคารหรือสวนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่หนึ่งหมื่นตารางเมตรขึ้นไป

“อาคารชุมนุมคน” หมายความว่า อาคารหรือสวนใดของอาคารที่บุคคลอาจเข้าไปภายในเพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนที่มีพื้นที่ตั้งแต่หนึ่งพันตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนได้ตั้งแต่หกร้อยคนขึ้นไป

“โรงมหรสพ” หมายความว่า อาคารหรือสวนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์แสดงละคร แสดงดนตรี หรือการแสดงรื่นเริงอื่นใด และมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดให้สาธารณชนเข้าชมการแสดงนั้นเป็นปกติธุระ โดยจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม”

(นิยาม “อาคารสูง” “อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” “อาคารชุมนุมคน” “โรงมหรสพ” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 มาตรา 5)

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่

“แผนผังบริเวณ” หมายความว่า แผนที่แสดงลักษณะ ที่ตั้งขอบเขตของที่ดินและอาคารที่ก่อสร้างตัดแปลงรื้อถอน เคลื่อนย้ายใช้หรือเปลี่ยนการใช้รวมทั้งแสดงลักษณะและขอบเขตของที่สาธารณะและอาคารในบริเวณที่ดินที่ติดต่อดังกล่าวโดยสังเขปด้วย

“แบบแปลน” หมายความว่า แบบเพื่อประโยชน์ในการก่อสร้างตัดแปลงรื้อถอน เคลื่อนย้ายใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารโดยมีรูปแสดงรายละเอียดสวนสำคัญ ขนาดเครื่องหมายวัสดุ และการใช้สอยต่าง ๆ ของอาคารอย่างชัดเจนพอที่จะใช้ในการดำเนินการได้

“รายการประกอบแบบแปลน” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพและชนิดของวัสดุตลอดจนวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับการก่อสร้างตัดแปลงรื้อถอน เคลื่อนย้ายใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อให้เป็นไปตามแบบแปลน

“รายการคำนวณ” หมายความว่ารายการแสดงวิธีการคำนวณกำลังของวัสดุการรับน้ำหนักและกำลังต้านทานของสวนต่าง ๆ ของอาคาร

“ก่อสร้าง” หมายความว่า สร้างอาคารขึ้นใหม่ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการสร้างขึ้นแทนของเดิมหรือไม่

“ดัดแปลง” หมายความว่า เปลี่ยนแปลงต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยาย ซึ่งลักษณะขอบเขตแบบรูปทรง สัดส่วน น้ำหนักเนื้อที่ของโครงสร้างของอาคาร หรือสวนต่าง ๆ ของอาคารซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิมและมีไซการซ่อมแซมหรือการดัดแปลงที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ซ่อมแซม” หมายความว่า ซ่อมหรือเปลี่ยนสวนต่าง ๆ ของอาคารให้คงสภาพเดิม

“รื้อถอน” หมายความว่า รื้อสวนอันเป็นโครงสร้างของอาคารออกไป เช่น เสาคาน ตง หรือสวนอื่นของโครงสร้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เขตเพลิงไหม้” หมายความว่า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไปหรือมีเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไป รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกภายในระยะสามสิบเมตรโดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ด้วย

“ผู้ควบคุมงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวก หรือควบคุมดูแลการก่อสร้างดัดแปลงรื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งกระทำการก่อสร้างดัดแปลงรื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารด้วยตนเองและหมายความรวมถึงผู้ซึ่งตกลงรับกระทำการดังกล่าวไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม และผู้รับจ้างชง

“ผู้ครอบครองอาคาร” หมายความว่า รวมถึง ผู้จัดการของนิติบุคคลอาคารชุดสำหรับทรัพย์สินกลางตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดด้วย

“ผู้ตรวจสอบ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณีซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัตินี้”

(นิยาม “ผู้ครอบครองอาคาร” และ “ผู้ตรวจสอบ” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 มาตรา 6)

“นายตรวจ” หมายความว่าผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายตรวจ

“นายช่าง” หมายความว่าข้าราชการหรือพนักงานของราชการสวนทองถิ่น ซึ่งเจ้าพนักงานทองถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายช่าง หรือวิศวกรหรือสถาปนิกซึ่งอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองแต่งตั้งให้เป็นนายช่าง”

(นิยาม “นายช่าง” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 มาตรา 7)

“ราชการสวนทองถิ่น” หมายความว่าเทศบาลสุขาภิบาลองค์การบริหารสวนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและองค์การปกครองทองถิ่นอื่น ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็น ราชการสวนทองถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“ขอบัญญัติทองถิ่น” หมายความว่าฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติของราชการ สวนทองถิ่น เช่น เทศบัญญัติ ขอบังคับสุขาภิบาล ขอบัญญัติจังหวัด ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือขอบัญญัติเมืองพัทยา เป็นต้น

“เจ้าพนักงานทองถิ่น” หมายความว่า

1. นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล
2. นายกองการบริหารสวนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารสวนจังหวัด
3. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารสวนตำบล สำหรับในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบล
4. ผู้ราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
5. นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
6. ผู้บริหารทองถิ่นขององค์การปกครองสวนทองถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด สำหรับในเขตองค์การปกครองสวนทองถิ่นนั้น

(นิยาม “เจ้าพนักงานทองถิ่น” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 มาตรา 7)

“รัฐมนตรี” หมายความว่ารัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้าที่ 1-3 เล่ม 96 ฉบับพิเศษ ตอนที่ 80 วันที่ 14 พฤษภาคม 2522)

มาตรา 13 ในกรณีที่เหมาะสมควรห้ามการก่อสร้างดัดแปลงรื้อถอน เคลื่อนย้ายและใช้หรือ เปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใดในบริเวณหนึ่งบริเวณใดแต่ยังไม่มิกฎกระทรวงหรือ

ข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดการตามมาตรา 8 (10) ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของอธิบดีกรมโยธาธิการ และผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แลวแต่กรณีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามการ ก่อสร้างตัดแปลงหรือถอนเคลื่อนย้ายและใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารในบริเวณนั้นเป็นการชั่วคราวได้ และให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งนับแต่วันที่ประกาศนั้นมีผลใช้ บังคับ

ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิก

มาตรา 13 ทวิ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนซึ่งจะต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

1. ให้สวนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นแจ้งขอ ห้าม ข้อจำกัด หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างตัดแปลงหรือถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร หรือ การดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ให้ราชการสวนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการ ตาม 2

2. ให้ราชการสวนท้องถิ่นจัดให้มีเอกสารเผยแพร่หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขใน การขออนุญาตและการอนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ตลอดจนข้อมูลที่ได้รับแจ้งตาม 1 ไว้จำหน่ายหรือให้แก่ประชาชนซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

3. ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งค่าเตือนไว้ในใบอนุญาตที่ได้ ออกให้ตาม พระราชบัญญัตินี้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ยังคงมีหน้าที่ต้องขออนุญาตเกี่ยวกับ อาคารนั้นตามกฎหมายอื่นในสวนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

4. ราชการสวนท้องถิ่นอาจจัดให้มีแบบแปลนอาคารต่าง ๆ ที่ใดมาตรฐานและถูก ต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวงและหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตาม พระราชบัญญัตินี้ไว้จำหน่ายหรือให้แก่ประชาชนได้

(“มาตรา 13 ทวิ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

มาตรา 5)

มาตรา 13 ตริ ถ้าผู้ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีข้อสงสัยเกี่ยวกับ

1. การกำหนดระยะหรือระดับระหว่างอาคารกับอาคาร หรือเขตที่ดินของผู้อื่น หรือระหว่างอาคารกับถนน ตรอก ซอย ทางเท้า หรือที่สาธารณะ หรือ

2. การกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างตัดแปลงรื้อถอน เคลื่อนย้ายและใช้หรือเปลี่ยน
การใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด

ผู้นั้นมีสิทธิหรือไปยังเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้โดยทำเป็นหนังสือและให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตอบข้อหาหรือนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่ามี
ความจำเป็นต่อง ขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมอาคารเสียก่อนหรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดก็ให้
ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกไม่เกินสองคราวคราวละไม่เกินสามสิบวัน

ในกรณีที่ผู้หรือตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างตัดแปลงรื้อถอน หรือเคลื่อนย้าย
อาคารโดยถือปฏิบัติตามคำตอบข้อหาหรือของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้าต่อมาปรากฏว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่น
ได้ตอบข้อหาหรือไปโดยผิดพลาดเป็นเหตุให้ผู้หรือได้ดำเนินการดังกล่าวไปโดยไม่ถูกต้องตาม
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้หรือ
กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้นั้น

ไม่ต้องรับโทษ” (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้าที่ 6-7 เล่ม 96 ฉบับพิเศษ ตอนที่ 80 วันที่ 14
พฤษภาคม 2522)

(“มาตรา 13 ตรี” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

มาตรา 5)

มาตรา 34 ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ต้องมีพื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อ
ใช้เป็นที่จอดรถ ที่กลับรถและทางเข้าออกของรถตามที่ระบุไว้ในมาตรา 8 (9) ตัดแปลง หรือใช้หรือ
ยินยอมให้บุคคลอื่นตัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กลับรถ และทางเข้าออกของรถนั้น เพื่อการอื่นทั้งนี้ไม่ว่า
ทั้งหมดหรือบางส่วน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ข้อห้ามตามวรรคหนึ่งให้
ถือว่าเป็นภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์นั้นโดยตรงราบที่อาคารนั้นยังมีอยู่ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการโอนที่
จอดรถ ที่กลับรถและทางเข้าออกของรถนั้นต่อไปยังบุคคลอื่นหรือไม่ก็ตาม” (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
หน้าที่ 11 เล่ม 96 ฉบับพิเศษ ตอนที่ 80 วันที่ 14 พฤษภาคม 2522)

(“มาตรา 34” แก้ไขโดย พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 9)

พระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำนองที่รัฐสภาดังต่อไปนี้ไปแล้วโดยถูกต้องตามขอบัญญัติของถ้อยนั้น”

มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 13 ทวิและมาตรา 13 ตรีแห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522

มาตรา 13 ทวิ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

1. ให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นแจ้งขอห้าม ขัดจำกัด หรือข้อ มูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร หรือการดำเนินการอย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ให้ราชการสวนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการตาม 2

2. ให้ราชการสวนท้องถิ่นจัดให้มีเอกสารเผยแพร่หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตดำเนินการต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ตลอดจนข้อมูลที่รับแจ้งตาม 1 ไว้จำหน่าย หรือให้แก่ประชาชนซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

3. ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งคำเตือนไว้ในใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ยังคงมีหน้าที่ต้องขออนุญาตเกี่ยวกับอาคารนั้นตามกฎหมายอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

4. ราชการสวนท้องถิ่นอาจจัดให้มีแบบแปลนอาคารต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐานและถูก

ต้องตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวงและหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ไว้จำหน่าย หรือให้แก่ประชาชนได้

มาตรา 13 ตี ถ้าผู้ซึ่งจะตองปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีข้อสงสัยเกี่ยวกับ

1. การกำหนดระยะหรือระดับระหว่างอาคารกับอาคาร หรือเขตที่ดินของผู้อื่น หรือระหว่างอาคารกับถนน ตรอก ซอย ทางเท้า หรือที่สาธารณะ หรือ

2. การกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างตัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายและใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ผู้นั้นมีสิทธิหรือไปยังเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้โดยทำหนังสือและให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตอบขอหารือนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่ามีควมจำเป็นตองขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมอาคารเสียก่อน หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดก็ให้ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกเกินสองคราวคราวละไม่เกินสามสิบวัน ในกรณีที่ผู้หารือตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างตัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยถือปฏิบัติตามคำตอบขอหารือของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้าต่อมาปรากฏว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตอบขอหารือไปโดยผิดพลาดเป็นเหตุ ให้ผู้หารือได้ดำเนินการดังกล่าวไปโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 3-4 เล่ม 109 ตอนที่ 39 วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2535)

พระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร

(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2543

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ.2543

เป็นปีที่ 55 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร พระราชบัญญัตินี้ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบ กับ มาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 8 เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

1. ประเภท ลักษณะ แบบ รูปทรง สัดส่วน ขนาด เนื้อที่ และที่ตั้งของอาคาร
2. การรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทน ตลอดจนลักษณะและคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้
3. การรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคาร และพื้นดินที่รองรับอาคาร
4. แบบและวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบประปา ก๊าซ ไฟฟ้า เครื่องกล ความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอย่างอื่นและการป้องกันอันตรายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน

5. แบบ และจำนวนของห้องน้ำและห้องสวม
6. ระบบการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของอาคารเช่น ระบบการจัดแสงสว่าง การระบายอากาศ การปรับอากาศ การฟอกอากาศ การระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสีย และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
7. ลักษณะ ระดับ ความสูง เนื้อที่ช่องที่ว่างภายนอกอาคาร หรือแนวอาคาร
8. ระยะหรือระดับระหว่างอาคารกับอาคารหรือเขตที่ดินของผู้อื่น หรือระหว่างอาคารกับถนนตรอก ซอย ทางเท้า ทาง หรือที่สาธารณะ
9. พื้นทีหรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กัลับริด และทางเข้าออกของรถ สำหรับอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ตลอดจนลักษณะและขนาดของพื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นดังกล่าว
10. บริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด
11. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร
12. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต การต่ออายุ ใบอนุญาตการโอนใบอนุญาต การออกใบรับรอง และการออกใบแทนตามพระราชบัญญัตินี้
13. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการผู้ครอบครองอาคารและเจ้าของอาคาร
14. คุณสมบัติเฉพาะและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจสอบ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอขึ้นทะเบียนและการเพิกถอนการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบ
15. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจสอบอาคาร ติดตั้งและตรวจสอบอุปกรณ์ประกอบอาคาร
16. ชนิดหรือประเภทของอาคารที่เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารหรือผู้ดำเนินการต้องทำการประกันภัยความรับผิดชอบตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก” (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 42 ก. หน้า 3-4 วันที่ 15 พฤษภาคม 2543)

พระราชบัญญัติ**ควบคุมอาคาร****(ฉบับที่ 5) พ.ศ.2558****ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.****ให้ไว้ ณ วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2558****เป็นปีที่ 70 ในรัชกาลปัจจุบัน**

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522

“กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิคเกี่ยวกับการก่อสร้างตัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้” (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 82 ก วันที่ 27 สิงหาคม 2558)

พระราชบัญญัติ

การจัดสรรที่ดิน

พ.ศ.2543

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

เป็นปีที่ 55 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบด้วยมาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 286 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“การจัดสรรที่ดิน” หมายความว่า การจำหน่ายที่ดินที่ได้แบ่งเป็นแปลงย่อยรวมกันตั้งแต่สิบแปลงขึ้นไปไม่ว่า จะเป็นการแบ่งแปลงจากที่ดินแปลงเดียวหรือแบ่งจากที่ดินหลายแปลงที่มีพื้นที่ติดต่อกัน โดยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ เป็นค่าตอบแทนและให้หมายความรวมถึงการดำเนินการดังกล่าวที่ได้มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยไว้ไม่ถึงสิบแปลงและต่อมาได้แบ่งที่ดินแปลงเดิมเพิ่มเติมภายในสามปี เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนสิบแปลงขึ้นไปด้วย

“สิทธิ ในที่ดิน” หมายความว่า กรรมสิทธิ์และให้หมายความรวมถึงสิทธิครอบครองด้วย
 “ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน

“ผู้จัดสรรที่ดิน” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินและให้
 หมายความรวมถึงผู้รับโอนใบอนุญาตด้วย

“ผู้ซื้อที่ดินจัดสรร” หมายความว่า ผู้ทำสัญญาจัดสรรที่ดินเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินจัดสรร
 และให้ความหมายรวมถึงผู้รับโอนสิทธิในที่ดินคนต่อไปด้วย ในบทนิยามคำว่า “สาธารณูปโภค” และ
 บริการสาธารณะนี้ ได้เพิ่มจากพระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดินฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558 มาตรา 3 โดยมี
 ความดังนี้ว่า

“สาธารณูปโภค” หมายความว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีขึ้นเพื่อให้ผู้
 ซื้อที่ดินจัดสรรใช้ประโยชน์ร่วมกันตามสัญญาหรือแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาต (บทนิยามบัญญัติ
 เพิ่มเติมโดย มาตรา 3 พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558)

“บริการสาธารณะ” หมายความว่า การให้บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการ
 จัดสรรที่ดินที่กำหนดไว้ในโครงการที่ขออนุญาตจัดสรรที่ดินตามมาตรา 23(4) (เล่ม 132 ตอน 12 ก.
 หน้า 15 ราชกิจจานุเบกษา 25 กันยายน พ.ศ. 2558)

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานครและ
 คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานที่ดินซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติการในการจด
 ทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
 มาตรา 5 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

1. การจัดสรรที่ดินของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วน
 ท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นๆของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ทำการจัดสรรที่ดินตามกฎหมาย

2. การจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายอื่น (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 1 – 2 เล่ม 117 ตอนที่ 45 ก วันที่ 23 พฤษภาคม 2543)

มาตรา 21 ห้ามมิให้ผู้ใดทำการจัดสรรที่ดิน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา 22 ผู้ใดขอแบ่งแยกที่ดินเป็นแปลงย่อยมีจำนวนตั้งแต่สิบแปลงขึ้นไป และไม่อาจ แสดงให้เห็นที่เชื่อได้ว่ามิใช่เป็นการแบ่งแยกที่ดินเพื่อการจัดสรรที่ดิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แจ้งให้ผู้ ขอดำเนินการยื่นคำขอทำการจัดสรรที่ดินและรอการดำเนินการเรื่องการแบ่งแยกที่ดินไว้ก่อน หากผู้ ขอไม่เห็นด้วยให้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในกำหนดสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับอุทธรณ์ ถ้า คณะกรรมการมิได้มีคำวินิจฉัยภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเรื่อง การแบ่งแยกที่ดินนั้นต่อไป เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยเป็น หนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา 23 ผู้ใดประสงค์จะทำการจัดสรรที่ดินให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาแห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ พร้อมหลักฐานและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่มีชื่อขอใบอนุญาตทำการ จัดสรรที่ดินเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน โดยที่ดินนั้นต้องปลอดจากบุริมสิทธิใดๆ เว้นแต่บุริมสิทธิในมูลซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์
2. ในกรณีที่ดินที่ขอทำการจัดสรรที่ดินมีบุริมสิทธิในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ หรือภาระการจำนอง ให้แสดงบันทึกความยินยอมให้ทำการจัดสรรที่ดินของผู้ทรงบุริมสิทธิหรือผู้รับ จำนองและจำนวนเงินที่ผู้ทรงบุริมสิทธิหรือผู้รับจำนองจะได้รับชำระหนี้ จากที่ดินแปลงย่อยแต่ละ แปลง และต้องระบุด้วยว่าที่ดินที่เป็นสาธารณูปโภคหรือที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะไม่ต้องรับภาระ หนี้บุริมสิทธิหรือจำนองดังกล่าว
3. แผนผังแสดงจำนวนที่ดินแปลงย่อยที่จะขอจัดสรร และเนื้อที่โดยประมาณ ของแต่ละแปลง
4. โครงการปรับปรุงที่ดินที่ขอจัดสรร การจัดให้มีสาธารณูปโภคและบริการ สาธารณะ รวมทั้งการปรับปรุงอื่นตามควรสภาพของท้องถิ่น โดยแสดงแผนผัง รายละเอียด และ รายการก่อสร้าง ประมาณค่าก่อสร้าง และกำหนดเวลาที่จะจัดทำให้แล้วเสร็จ ในกรณีที่ได้มีการ

ปรับปรุงที่ดินที่ขอจัดสรรหรือได้จัดทำสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะแล้วเสร็จทั้งหมดหรือบางส่วนก่อนขอทำการจัดสรรที่ดิน ให้แสดงแผนผังรายละเอียดและรายการก่อสร้างที่ได้จัดทำแล้วเสร็จนั้นด้วย

5. แผนงาน โครงการ และระยะเวลาการบำรุงรักษาสาธารณูปโภค
6. วิธีการจำหน่ายที่ดินจัดสรรและการชำระราคาหรือค่าตอบแทน
7. ภาระผูกพันต่างๆ ที่บุคคลอื่นมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่ขอจัดสรรนั้น
8. แบบสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินจัดสรร
9. ที่ตั้งสำนักงานของผู้ขอใบอนุญาตทำการจัดสรรที่ดิน
10. ชื่อธนาคาร หรือสถาบันการเงินที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด ซึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันการจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะหรือการปรับปรุงที่ดิน และค้ำประกันการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ

มาตรา 24 ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรอนุญาตให้ผู้ใดทำการจัดสรรที่ดินและผู้ นั้นยังมีได้จัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะหรือการปรับปรุงที่ดินหรือดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จตามแผนผังและโครงการคณะกรรมการจะต้องให้ผู้ขอใบอนุญาตทำการจัดสรรที่ดินจัดหารธนาคาร หรือสถาบันการเงินที่สถาบันจัดสรรที่ดินกลางกำหนดมาทำสัญญาค้ำประกันกับคณะกรรมการว่า ถ้าผู้ขอใบอนุญาตทำการจัดสรรที่ดินไม่จัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะ หรือการปรับปรุงที่ดินให้แล้วแล้วเสร็จตามแผนผัง โครงการ และกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตไว้หรือกรณีที่เชื่อได้ว่าจะไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามที่ได้รับอนุญาต ธนาคารหรือสถาบันการเงินผู้ค้ำประกันต้องชำระเงินให้แก่คณะกรรมการตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในสัญญาค้ำประกันภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อคณะกรรมการจะได้นำเงินนั้นในการดำเนินการจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะหรือปรับปรุงที่ดินนั้นให้แล้วเสร็จตามแผนผังและโครงการที่ได้รับอนุญาต และถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้ค้ำประกันโดยไม่ชักช้า

คณะกรรมการอาจมอบหมายให้ผู้ค้ำประกันรับไปดำเนินการจัดให้มี สาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะหรือปรับปรุงที่ดินให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คณะกรรมการ กำหนดแทนการเรียกใหญ่ผู้ค้ำประกันชำระเงินก็ได้ ถ้าผู้ค้ำประกันไม่เริ่มทำการในเวลาอันควร หรือไม่ทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนด คณะกรรมการมีอำนาจเรียกใหญ่ผู้ค้ำประกันชำระเงินดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้

ในกรณีที่คณะกรรมการใหญ่ขอใบอนุญาตทำการจัดสรรที่ดินจัดทาสถาบันการเงินมาทำสัญญาค้ำประกันตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการตงใหญ่ขอใบอนุญาตทำการจัดสรรที่ดินทำหนังสือรับรองกับคณะกรรมการด้วยว่า ถ้าจำนวนเงินที่ผู้ค้ำประกันได้ค้ำประกันไว้มเพียงพอแก่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ดีหรือผู้ค้ำประกันไม่จ่ายเงินตามที่ประกันไว้ทั้งหมด หรือบางส่วนก็ดีผู้ขอใบอนุญาตทำการจัดสรรที่ดินจะเป็นผู้จ่ายเงินตามจำนวนที่ขาดให้คณะกรรมการเพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จ

ในกรณีที่มีการผิดสัญญาที่ทำกับคณะกรรมการ ให้ประธานคณะกรรมการมีอำนาจฟ้องและตอสคดีในนามคณะกรรมการ

การการเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด

มาตรา 25 การพิจารณาแผนผัง โครงการ และวิธีการในการจัดสรรที่ดิน ให้คณะกรรมการกระทำให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาได้รับคำขอ ถ้าคณะกรรมการไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบแผนผังโครงการ และวิธีการในการจัดสรรที่ดินนั้นแล้ว

การพิจารณาแผนผัง โครงการ และวิธีการในการจัดสรรที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามขั้นตอน หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด

มาตรา 26 ในกรณีที่คณะกรรมการไม่เห็นชอบหรือมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ผู้ขอใบอนุญาตทำการจัดสรรที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง และให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์หากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางไม่วินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางให้เป็นที่สุด

มาตรา 27 การออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ให้คณะกรรมการออกใบอนุญาตภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่

1. วันที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบหรือถือว่าใดให้ความเห็นชอบแผนผังโครงการ และวิธีการในการจัดสรรที่ดินตามมาตรา 25 หรือ

2. วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกรณีที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางเห็นควรอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน หรือนับแต่วันที่ถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินตามมาตรา 26

เมื่อคณะกรรมการออกใบอนุญาตให้ผู้ใดทำการจัดสรรที่ดินแล้ว ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ทำการจัดสรรที่ดินทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา 29 การโฆษณาโครงการจัดสรรที่ดินในส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่กำหนดไว้ในมาตรา 23 ข้อความในโฆษณาจะต้องตรงกับหลักฐานและรายละเอียดที่กำหนดไว้ในคำขออนุญาตด้วย

มาตรา 30 ในกรณีที่ที่ดินจัดสรรมีบุริมสิทธิในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์หรือการจำนองติดอยู่ เมื่อได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินที่แบ่งแยกเปลี่ยนแปลงย่อยแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนบุริมสิทธิ หรือการจำนองนั้นในโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่แบ่งแยกเปลี่ยนแปลงย่อยทุกฉบับ พร้อมทั้งระบุจำนวนเงินที่ผู้ทรงบุริมสิทธิหรือผู้รับจำนองจะได้รับชำระหนี้จากที่ดินแปลงย่อยแต่ละแปลงในสารบัญสำหรับจดทะเบียนด้วยและให้ถือว่าที่ดินแปลงย่อยแต่ละแปลงเป็นประกันหนี้บุริมสิทธิ หรือหนี้จำนองตามจำนวนเงินที่ระบุไว้นั้น ให้ที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคและที่ดินที่ใช่เพื่อบริการสาธารณะ ปลอดจากบุริมสิทธิในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และภาระการจำนอง (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 4 - 6 เล่ม 117 ตอนที่ 45 ก วันที่ 23 พฤษภาคม 2543)

มาตรา 31 ให้ผู้จัดสรรที่ดินแสดงใบอนุญาต แผนผัง โครงการ และวิธีการตามที่คณะกรรมการอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สำนักงานที่ทำการจัดสรรที่ดิน

ถ้าใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้จัดสรรที่ดินยื่นคำขอรับใบแทนตามแบบที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนดต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือชำรุด

มาตรา 32 ถ้าผู้จัดสรรที่ดินประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผัง โครงการหรือวิธีการที่ได้รับอนุญาต ให้ผู้จัดสรรที่ดินยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาตามแบบที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด พร้อมทั้งแผนผัง โครงการหรือวิธีการที่จะแก้ไข

เปลี่ยนแปลง พร้อมกับหนังสือยินยอมของธนาคารหรือสถาบันการเงินผู้ค้ำประกันเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

ในการพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผัง โครงการ หรือวิธีการที่ได้ยื่นไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28 และมาตรา 30 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 33 เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วห้ามมิให้ผู้จัดสรรที่ดินทำนิติกรรมกับบุคคลใดอันก่อให้เกิดภาระผูกพันแก่ที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคและที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด

การก่อให้เกิดภาระผูกพันแก่ที่ดินอื่นนอกจากที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคและที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด

มาตรา 34 สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินจัดสรร ระหว่างผู้จัดสรรที่ดินกับผู้ซื้อที่ดินจัดสรร ต้องทำตามแบบที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด

สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินตามวรรคหนึ่งส่วนใด หากมิได้ทำตามแบบที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนดและไม่เป็นคุณต่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรร สัญญาส่วนนั้นไม่มีผลใช้บังคับ

มาตรา 35 ในการชำระราคาที่ดิน หรือการชำระหนี้บุริมสิทธิในมูลซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์หรือหนี้จำนองจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรร ให้ผู้รับเงินออกหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้รับเงินให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรร และให้ถือว่าหลักฐานการชำระเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานแสดงการชำระราคาที่ดินจัดสรร

มาตรา 36 ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอันที่ดินที่ทำการจัดสรรให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินจัดสรร ผู้จัดสรรที่ดินต้องโอนที่ดินให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรโดยปลอดจากบุริมสิทธิในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และภาระการจำนองในที่ดินนั้น

ถ้าผู้จัดสรรที่ดินไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรมีสิทธิชำระหนี้บุริมสิทธิในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์หรือหนี้จำนองต่อผู้ทรงบุริมสิทธิหรือผู้รับจำนองใดโดยให้ถือว่าเป็นการชำระราคาที่ดินแก่ผู้จัดสรรที่ดินสวนหนึ่งด้วย

มาตรา 37 เมื่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้ชำระราคาที่ดินครบถ้วนตามสัญญาจะซื้อจะขายแล้ว ให้ถือว่าที่ดินนั้นพ้นจากการยึดหรืออายัดทั้งปวง ให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรนำหลักฐานเป็นหนังสือที่แสดง

วาได้ชำระราคาดังกล่าวพร้อมด้วยหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินมาของจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินจัดสรรตอพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อได้รับเอกสารและหลักฐานดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรต่อไป

ถ้าที่ดินจัดสรรตามวรรคหนึ่งมีการจดทะเบียนบุริมสิทธิในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์หรือการจำนอง และมีหลักฐานการชำระหนี้บุริมสิทธิหรือจำนองครบถ้วนแล้ว ให้ที่ดินนั้นปลอดจากบุริมสิทธิในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์หรือภาระการจำนอง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรร

ในกรณีที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรไม่สามารถนำหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เพราะบุคคลอื่นยึดถือหรือครอบครองไว้เมื่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรรร้องขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินจากบุคคลที่ยึดถือหรือครอบครองไว้มาดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้

เมื่อพนักงานกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่บุคคลที่ยึดถือหรือครอบครองหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินได้รับแจ้งหรือถือว่าได้รับแจ้งคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสาม ถ้ายังไม่มีการส่งมอบหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกไปแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเพื่อดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้

มาตรา 38 ถ้าผู้จัดสรรที่ดินประสงค์จะโอนใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการตามแบบที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด

เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าการโอนนั้นไม่เป็นที่เสียหายแก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรร และธนาคารหรือสถาบันการเงินซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันตามมาตรา 24 หรือมาตรา 43 วรรคสอง ได้ยินยอมด้วยแล้ว ให้คณะกรรมการอนุญาตให้โอนใบอนุญาตให้แก่ผู้รับโอน

ค่าธรรมเนียมการโอนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 39 เมื่อได้โอนใบอนุญาตให้แก่ผู้รับโอนแล้ว ให้บรรดาสิทธิและหน้าที่ของผู้โอนซึ่งมีต่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรรตกไปยังผู้รับโอน

มาตรา 40 ในกรณีที่ผู้จัดสรรที่ดินตาย ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตตามแบบที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนดต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ยุจัดสรรที่ดินตาย หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการเห็นสมควรขยายให้เมื่อคณะกรรมการ

สอบสวนแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีสืบทิดินที่ดินที่จัดสรร ให้คณะกรรมการโอนใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอรับโอน และให้คณะกรรมการแจ้งให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินและผู้ซื้อที่ดินจัดสรรทราบ

ถ้าผู้จัดสรรที่ดินที่ตายไม่มีผู้จัดการมรดกหรือทายาท หรือมีแต่ผู้จัดการมรดกหรือทายาทมิได้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรชำระราคาที่ดินตามสัญญาจะซื้อจะขายต่อสำนักงานวางทรัพย์และให้นำมาตรา 24 วรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้ชำระราคาที่ดินครบถ้วนตามสัญญาจะซื้อจะขายแล้ว ให้นำมาตรา 37 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้จัดสรรที่ดินตาย ไม่วางผู้จัดการมรดกหรือทายาทผู้รับโอนใบอนุญาตต่อไปหรือไม่ ให้ถือวาธนาคารหรือสถาบันการเงินที่เป็นผู้ค้ำประกันตามมาตรา 24 หรือมาตรา 43 วรรคสอง ยังคงผูกพันอยู่ตามสัญญาค้ำประกันนั้น

มาตรา 41 เมื่อมีการบังคับคดีที่ดินที่ทำการจัดสรรของผู้จัดสรรที่ดิน ให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรชำระราคาที่ดินตามสัญญาจะซื้อจะขายต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้วแต่กรณีแทนการชำระต่อบุคคลที่กำหนดไว้ในสัญญา และในระหว่างที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรมิได้ปฏิบัติผิดสัญญาจะซื้อจะขาย ให้งดการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายที่ดินจัดสรรนั้นไว้ก่อน เว้นแต่จะเป็นการขายทอดตลาดที่ดินจัดสรรทั้งโครงการตามวรรคสี่

เมื่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรรชำระราคาที่ดินครบถ้วนตามสัญญาจะซื้อจะขายแล้ว ให้ที่ดินจัดสรรนั้นพ้นจากการยึดอายัด หรือการบังคับคดีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในหน้าความในมาตรา 37 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบถึงการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และการพ้นจากการยึด อายัด หรือการบังคับคดีของที่ดินแปลงนั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียน

ในการขายทอดตลาดที่ดินจัดสรรทั้งโครงการ ผู้ซื้อจะต้องรับโอนใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินและรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดินมีต่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรร

มาตรา 42 ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้นำดำเนินการจัดสรรที่ดินและนิติบุคคลนั้นต้องเลิกไปโดยยังมีได้ดำเนินการตามแผนผังและโครงการที่ได้รับอนุญาตหรือดำเนินการยังไม่ครบถ้วน ให้นำมาตรา

40 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 6 - 8 เล่ม 117 ตอนที่ 45 ก วันที่ 23 พฤษภาคม 2543)

มาตรา 54 ในกรณีที่ผู้จัดสรรที่ดินประสงค์จะยกเลิกการจัดสรรที่ดิน ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่

การขอยกเลิกการจัดสรรที่ดินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 55 ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาปดประกาศคำขอยกเลิกการจัดสรรที่ดินไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา สำนักงานของผู้จัดสรรที่ดิน บริเวณที่ดินที่ทำการจัดสรร ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการรองการบริหารสวนตำบล มีกำหนดหกสิบวันและให้ผู้จัดสรรที่ดินประกาศในหนังสือพิมพ์ ซึ่งแพร่หลายในท้องถิ่นนั้น ไม่น้อยกว่าเจ็ดวันและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรทราบ

มาตรา 56 ให้ผู้ซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวเนื่องกับการจัดสรรที่ดินที่ประสงค์จะคัดค้านคำขอยกเลิกการจัดสรรที่ดิน ยื่นคำคัดค้านต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดปดประกาศตามมาตรา 55

ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาเสนอเรื่องให้คณะกรรมการสั่งยกเลิกการจัดสรรที่ดิน

ในกรณีที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรคัดค้าน ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขายกเลิกเรื่องขอยกเลิกการจัดสรรที่ดิน แต่ถ้ามีผู้คัดค้านแต่มิใช่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาเสนอคำขอยกเลิกการจัดสรรที่ดิน และคำคัดค้านให้คณะกรรมการพิจารณา

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามวรรคสาม ผู้จัดสรรที่ดินหรือผู้คัดค้านอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

มาตรา 57 เมื่อคณะกรรมการสั่งยกเลิกการจัดสรรที่ดินแล้ว ใบอนุญาตที่ได้ออกตามมาตรา 27 ให้เป็นอันยกเลิก

มาตรา 58 ผู้จัดสรรที่ดินหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวเนื่องผู้ใดไม่ว่าให้ถ้อยคำหรือไม่สงเอกสารตามที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางหรือคณะกรรมการเรียกหรือสั่งตามมาตรา ๑๕ หรือผู้จัดสรรที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินจัดสรรผู้ใดไม่ให้ความสะดวกแก่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง

คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางแต่งตั้งในการปฏิบัติงานตามมาตรา 18 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 59 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา 60 ผู้ใดแจ้งขอความหรือแสดงหลักฐานหรือรายละเอียดตามมาตรา 23 (7) อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 61 ผู้ใดโฆษณาโครงการจัดสรรที่ดินโดยฝ่าฝืนมาตรา 29 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา 62 ผู้จัดสรรที่ดินผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 31 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 63 ผู้จัดสรรที่ดินผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 34 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 64 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 35 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 65 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายตามมาตรา 52 นอกจากต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ต้องระวางโทษปรับอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา 66 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งจะต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็น นิติบุคคล กรรมการผู้จัดการของนิติบุคคล และบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำผิดนั้น (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 11 - 12 เล่ม 117 ตอนที่ 45 ก วันที่ 23 พฤษภาคม 2543)

พระราชบัญญัติ
การจัดสรรที่ดิน
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2558

เป็นปีที่ 70 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “สาธารณูปโภค” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ผู้ซื้อที่ดินจัดสรร” และคำว่า “บริการสาธารณะ” ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

“สาธารณูปโภค” หมายความว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีขึ้นเพื่อให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรใช้ประโยชน์ร่วมกันตามสัญญาหรือแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาต” (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 15 เล่ม 132 ตอนที่ 92 ก วันที่ 25 กันยายน 2558)

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 28 เมื่อได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ใดทำการจัดสรรที่ดินแล้ว ให้คณะกรรมการจัดส่งใบอนุญาตพร้อมทั้งแผนผัง โครงการ และวิธีการที่คณะกรรมการอนุญาตไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ซึ่งที่ดินจัดสรรนั้นตั้งอยู่โดยเร็ว เพื่อให้จดแจ้งในโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการว่าที่ดินนั้นอยู่ภายใต้การจัดสรรที่ดิน และเมื่อได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่แบ่งแยกเป็นแปลงย่อยแล้ว ให้จดแจ้งไว้ในโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่แบ่งแยกทุกฉบับ สำหรับที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคและที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะให้จดแจ้งด้วยว่าที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคหรือที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะ ตามแผนผังและโครงการที่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินแล้วแต่กรณี” (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 16 - 17 เล่ม 132 ตอนที่ 92 ก วันที่ 25 กันยายน 2558)

มาตรา 10 ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้รับโอนใบอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 286 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 หรือผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคที่ยังมิได้จัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร หากภายหลังได้ดำเนินการตามมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 และได้จัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรแล้ว ให้ทรัพย์สินอันเป็นสาธารณูปโภคตกเป็นของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดแจ้งโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากไม่ได้โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มา ให้ถือว่าสูญหาย และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนเพื่อดำเนินการดังกล่าวต่อไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 17 - 18 เล่ม 132 ตอนที่ 92 ก วันที่ 25 กันยายน 2558)

ภาคผนวก ง

กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

กฎกระทรวง
ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2556

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และ มาตรา 26 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การผังเมือง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 มาตรา 34๔ มาตรา 41 มาตรา 42 และ มาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดห้าปี

ข้อ 2 ให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้าย กฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 กฎกระทรวงนี้มีให้ใช้บังคับแก่เขตพระราชฐานและพื้นที่ที่ได้ใช้หรือสงวนไว้เพื่อ ประโยชน์ในราชการทหาร

ข้อ 4 ในกฎกระทรวงนี้

“การใช้ประโยชน์ที่ดิน” หมายความว่า การใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการใด ๆ ไม่ว่ากิจการ นั้นจะกระทำบนพื้นดิน เหนือพื้นดิน หรือใต้พื้นดิน และไม่ได้อยู่ภายในอาคารหรือนอกอาคาร

“พื้นที่รับน้ำ” หมายความว่า สระ บ่อ หรือพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารหรือพื้นที่อื่น ใดที่ใช้สำหรับกักเก็บน้ำฝนไว้เพื่อประโยชน์ในการชะลอการระบายน้ำเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้าที่ 1-2 เล่ม 130 ตอนที่ 41 ก วันที่ 16 พฤษภาคม 2556)

ข้อ 5 การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม ให้เป็นไปตามแผนผังกำหนดการใช้ ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังแสดงที่โล่ง แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง

ข้อ 7 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทพร้อมด้วยข้อกำหนด ได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมสุขลักษณะ ความปลอดภัยของประชาชน และสวัสดิภาพของสังคม ให้ สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพของการให้บริการของระบบคมนาคมและขนส่ง การสาธารณสุขปโภค และการสาธารณสุขการในแต่ละบริเวณ ตลอดจนเพื่อรองรับการพัฒนาของเมืองในอนาคตตาม

วัตถุประสงค์ของผังเมืองรวม การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้
จำแนกประเภททำกฎกระทรวงนี้ ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

1. ที่ดินประเภท ย. 1 ถึง ย. 4 ที่กำหนดไว้เป็นสีเหลือง ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่
อาศัยหนาแน่นน้อย โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท ย. 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมของการอยู่
อาศัยบริเวณชานเมือง จำแนกเป็นบริเวณ ย. 1 - 1 ถึง ย. 1 - 4

ข. ที่ดินประเภท ย. 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการขยายตัวของที่อยู่อาศัย
ที่มีสภาพแวดล้อมดีในบริเวณชานเมือง จำแนกเป็นบริเวณ ย. 2 - 1 ถึง ย. 2 - 17

ค. ที่ดินประเภท ย. 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงรักษาการอยู่อาศัยที่มี
สภาพแวดล้อมดี ในบริเวณชานเมือง จำแนกเป็นบริเวณ ย. 3 - 1 ถึง ย. 3 - 70

ง. ที่ดินประเภท ย. 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงรักษาการอยู่อาศัยที่มี
สภาพแวดล้อมดีในบริเวณชานเมืองซึ่งอยู่ในเขตการให้บริการของระบบขนส่งมวลชน จำแนกเป็น
บริเวณ ย. 4 - 1 ถึง ย. 4 - 40

2. ที่ดินประเภท ย. 5 ถึง ย. 7 ที่กำหนดไว้เป็นสีส้ม ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่
อาศัยหนาแน่นปานกลาง โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท ย. 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการขยายตัวของที่อยู่อาศัย
ในบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตเมืองชั้นใน จำแนกเป็นบริเวณ ย. 5 - 1 ถึง 5 - 37

ข. ที่ดินประเภท ย. 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่
ต่อเนื่องกับเขตเมืองชั้นใน ศูนย์ชุมชนชานเมือง เขตอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม จำแนกเป็น
บริเวณ ย. 6 - 1 ถึง ย. 6 - 48 เล่ม 130 ตอนที่ 41 ก ราชกิจจานุเบกษา 16 พฤษภาคม 2556

ค. ที่ดินประเภท ย. 7 มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่
ต่อเนื่องกับเขตเมืองชั้นในซึ่งอยู่ในเขตการให้บริการของระบบขนส่งมวลชน จำแนกเป็นบริเวณ
ย. 7 - 1 ถึง ย. 7 - 30

3. ที่ดินประเภท ย. 8 ถึง ย. 10 ที่กำหนดไว้เป็นสีน้ำตาล ให้เป็นที่ดินประเภท ที่
อยู่อาศัยหนาแน่นมาก โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท ย. 8 มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ เขตเมืองชั้นในที่มีการส่งเสริมและดำรงรักษาทัศนียภาพและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ จำแนกเป็น บริเวณ ย. 8 - 1 ถึง ย. 8 - 26

ข. ที่ดินประเภท ย. 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ เขตเมืองชั้นในซึ่งอยู่ในเขตการให้บริการของระบบขนส่งมวลชน จำแนกเป็นบริเวณ ย. 9 - 1 ถึง ย. 9 - 30

ค. ที่ดินประเภท ย. 10 มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ เขตเมืองชั้นในที่ต่อเนื่องกับย่านพาณิชยกรรมศูนย์กลางเมืองและเขตการให้บริการของระบบขนส่ง มวลชน จำแนกเป็นบริเวณ ย. 10 - 1 ถึง ย. 10 - 13

4. ที่ดินประเภท พ. 1 ถึง พ. 5 ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภท พาณิชยกรรมโดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท พ. 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์ พาณิชยกรรมของชุมชน เพื่อกระจายกิจกรรมการค้าและการบริการที่อำนวยความสะดวกต่อการ ดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณชานเมือง จำแนกเป็นบริเวณ พ. 1 - 1 ถึง พ. 1 - 21

ข. ที่ดินประเภท พ. 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์ชุมชนชาน เมือง เพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ และนันทนาการที่จะก่อให้เกิด ความสมดุลระหว่างที่อยู่อาศัยและแหล่งงานของประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณชานเมือง จำแนกเป็น บริเวณ พ. 2 - 1 ถึง พ. 2 - 5

ค. ที่ดินประเภท พ. ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์ พาณิชยกรรมของเมือง เพื่อรองรับการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ การค้า การบริการ และ นันทนาการที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป จำแนกเป็นบริเวณ พ. 3 - 1 ถึง พ. 3 - 43

ง. ที่ดินประเภท พ. 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์ พาณิชยกรรมรองเพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ และนันทนาการ ใน บริเวณโดยรอบเขตการให้บริการของระบบขนส่งมวลชน จำแนกเป็นบริเวณ พ. 4 - 1 ถึง พ. 4 - 5

จ. ที่ดินประเภท พ. 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์

พาณิชย์กรรมหลักเพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ นันทนาการ และการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกเป็นบริเวณ พ. 5 - 1 ถึง พ. 5 - 7

5. ที่ดินประเภท อ. 1 และ อ. 2 ที่กำหนดไว้เป็นสีม่วง ให้เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมโดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท อ. 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเขตการบริหารและจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับการประกอบกิจกรรมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตที่มีมลพิษน้อย จำแนกเป็นบริเวณ อ. 1 - 1 ถึง อ. 1 - 6

ข. ที่ดินประเภท อ. 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเขตการบริหารและจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับการประกอบกิจกรรมประเภทอุตสาหกรรมการผลิต จำแนกเป็นบริเวณ อ. 2 - 1 ถึง อ. 2 - 6

6. ที่ดินประเภท อ. 3 ที่กำหนดไว้เป็นสีเม็ดมะปราง ให้เป็นที่ดินประเภทคลังสินค้ามีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นคลังสินค้าสำหรับการขนส่งในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกเป็นบริเวณ อ. 3

7. ที่ดินประเภท ก. 1 ถึง ก. 3 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท ก. 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อการสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติของพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม ในบริเวณที่มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำและมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยจำแนกเป็นบริเวณ ก. 1 - 1 ถึง ก. 1 - 16

ข. ที่ดินประเภท ก. 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อการสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติของพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม จำแนกเป็นบริเวณ ก. 2 - 3 ถึง ก. 2 - 13

ค. ที่ดินประเภท ก. 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อการสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติของพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม และการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มและน้ำกร่อยบริเวณชายฝั่งทะเลจำแนกเป็นบริเวณ ก. 3 - 1 และ ก. 3 - 2

8. ที่ดินประเภท ก. 4 และ ก. 5 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท ก. 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรม การสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติ และการส่งเสริมเศรษฐกิจการเกษตร จำแนกเป็นบริเวณ ก. 4 - 1 ถึง ก. 4 - 38

ข. ที่ดินประเภท ก. 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นชุมชนและศูนย์กลางการให้บริการทางสังคมและการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม จำแนกเป็นบริเวณ ก. 5 - 1 ถึง ก. 5 - 13

9. ที่ดินประเภท ศ. 1 และ ศ. 2 ที่กำหนดไว้เป็นสีน้ำตาลอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณดังต่อไปนี้

ก. ที่ดินประเภท ศ. 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ และส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว จำแนกเป็นบริเวณ ศ. 1 - 1 ถึง ศ. 1 - 6

ข. ที่ดินประเภท ศ. 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ และส่งเสริมกิจกรรมด้านพาณิชย์กรรม การบริการ และการท่องเที่ยวในเขตอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จำแนกเป็นบริเวณ ศ. 2

10. ที่ดินประเภท ส. ที่กำหนดไว้เป็นสีน้ำเงิน ให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถาบันราชการและการดำเนินกิจการของรัฐที่เกี่ยวกับการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือสาธารณประโยชน์ จำแนกเป็นบริเวณ ส. - 1 ถึง ส. - 74 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 3-7 เล่ม 130 ตอนที่ 41 ก วันที่ 16 พฤษภาคม 2556)

ข้อ 38 แผนผังแสดงที่โล่งพร้อมด้วยข้อกำหนด ได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดำรงรักษาที่โล่งไว้เพื่อสาธารณประโยชน์และสภาพแวดล้อมอันจะเป็นการรักษาสภาพภูมิทัศน์ที่ดีของชุมชน รวมทั้งเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมที่โล่ง ตามแผนผังแสดงที่โล่งทำยกภูกระทรงนี้ ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

1. ที่โล่งประเภท ล. 1 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อน ให้เป็นที่โล่งเพื่อนันทนาการ และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2. ที่โล่งประเภท ล. 2 และ ล. 3 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวเข้ม ให้เป็นที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณริมถนนและริมแม่น้ำและลำคลอง จำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

3. ที่โล่งประเภท ล. 2 เป็นที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณริมถนน

ข. ที่โล่งประเภท ล. 3 เป็นที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณริมแม่น้ำและลำคลอง

3. ที่โล่งประเภท ล. 4 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวมีเส้นทแยงสีเขียว ให้เป็นที่โล่งเพื่อการสงวนรักษาสภาพการระบายน้ำตามธรรมชาติ

4. ที่โล่งประเภท ล. 5 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อนมีเส้นทแยงสีเขียว ให้เป็นที่โล่งพักน้ำเพื่อการป้องกันน้ำท่วม

5. ที่โล่งประเภท ล. 6 ที่กำหนดไว้เป็นสีฟ้ามีเส้นทแยงสีเขียว ให้เป็นที่โล่งเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล

ข้อ 39 ที่โล่งประเภท ล. 1 เป็นที่โล่งเพื่อนันทนาการ และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเฉพาะที่ดินซึ่งเป็นของรัฐ ให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น ที่ดินประเภทนี้ซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ใช้ประโยชน์ เพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สาธารณประโยชน์ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นตามข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทไว้ในบริเวณนั้น โดยให้คำนึงถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของที่โล่งด้วย

ข้อ 40 ที่โล่งประเภท ล. 2 และ ล. 3 เป็นที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณริมถนนและริมแม่น้ำ และลำคลองให้ใช้ประโยชน์ได้ ดังต่อไปนี้

1. ที่ดินซึ่งตั้งอยู่ริมถนนตามรายชื่อถนนสาธารณะที่กำหนดในรายการประกอบแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงนี้ ให้มีที่ว่างห่างจากแนวเขตทางไม่น้อยกว่า 2 เมตร เพื่อปลูกต้นไม้ เว้นแต่เป็นการก่อสร้างรั้ว กำแพง ป้อมยาม ป้ายชื่ออาคาร หรือสถานประกอบการ ป้ายสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือสถานีบริการก๊าซ และทางเข้าออกของอาคารหรือทางเข้าออกของรถ

2. ที่ดินซึ่งตั้งอยู่ริมแหล่งน้ำสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ให้มีที่ว่างเพื่อปลูกต้นไม้ตามแนวขนานกับริมแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตร ขึ้นไป ให้มีที่ว่างเพื่อปลูกต้นไม้ตามแนวขนานกับริมแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 6 เมตร เว้นแต่เป็นการก่อสร้างเพื่อการคมนาคมและขนส่งทางน้ำ การ

สาธารณสุขโรค เชื้อน รื้อ หรือกำแพงการใช้ประโยชน์ที่ดินล่งล้ำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ หรือใต้น้ำของ แหล่งน้ำสาธารณะ ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการคมนาคมและขนส่งทางน้ำ การสาธารณสุขโรค เชื้อน สะพาน ท่อ สายเคเบิล คานเรือ และโรงสูบน้ำ สำหรับการใช้น้ำที่ดินเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ให้ กระทำได้เฉพาะเพื่อประโยชน์สาธารณะ และต้องไม่กระทบต่อการใช้น้ำในแหล่งน้ำสาธารณะ ร่วมกันของประชาชน

ข้อ 41 ที่โล่งประเภท ล. 4 เป็นที่โล่งเพื่อการสงวนรักษาสภาพการระบายน้ำตาม ธรรมชาติให้ใช้ประโยชน์เพื่อการสงวนรักษาสภาพการระบายน้ำตามธรรมชาติ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ อื่นตามข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทไว้ในบริเวณนั้นโดยต้องไม่มีการถมดิน ก่อสร้างหรือดำเนินการใดๆ ในที่ดินอันเป็นการลดประสิทธิภาพของการระบายน้ำตามธรรมชาติ

ข้อ 42 ที่โล่งประเภท ล. 5 เป็นที่โล่งพักน้ำเพื่อการป้องกันน้ำท่วม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อ การป้องกันน้ำท่วม การสาธารณสุขโรคที่เกี่ยวกับการป้องกันน้ำท่วม สวนสาธารณะ หรือเพื่อ วัตถุประสงค์อื่นตามข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทไว้ในบริเวณนั้น โดยต้อง ไม่มีการถมดินเกินกว่าร้อยละสามสิบห้าของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง การจัดสรรที่ดินหรือการดำเนินโครงการหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่มีขนาดพื้นที่ดินตั้งแต่ 5 ไร่ ขึ้นไป ต้องจัดให้มีพื้นที่รับน้ำไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของขนาดพื้นที่ดิน

ข้อ 43 ที่โล่งประเภท ล. 6 เป็นที่โล่งเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นตาม ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทไว้ในบริเวณนั้น โดยต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ มีผลกระทบต่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 73-75 เล่ม 130 ตอนที่ 41 ก วันที่ 16 พฤษภาคม 2556)

ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมอาคาร

พ.ศ. 2544

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงขอบัญญัติกรุงเทพมหานครด้วยการควบคุมอาคาร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 และ มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มี บทบัญญัติ บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับ มาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของสภา กรุงเทพมหานคร จึงตราขอบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ขอบัญญัตินี้เรียกว่า “ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544”

ข้อ 2 ขอบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

1. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522

2. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง อาคารจอดรถยนต์ พ.ศ. 2521

บรรดาเทศบัญญัติ ขอบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วใน ขอบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับขอบัญญัตินี้ให้ใช้ขอบัญญัตินี้แทน

ข้อ 5 ในขอบัญญัตินี้

1. “กรวด” หมายความว่า ก้อนหินที่เกิดตามธรรมชาติขนาดโตเกิน 3 มิลลิเมตร

2. “ก่อสร้าง” หมายความว่า สร้างอาคารขึ้นใหม่ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการสร้างขึ้น

แทนของเดิมหรือไม่

3. “การระบายน้ำทิ้ง” หมายความว่า การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่หรือไหลไปสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้ง หรือแหล่งระบายน้ำ

4. “เขตทาง” หมายความว่า ความกว้างรวมของทางระหว่างแนวที่ดินทั้งสองด้าน ซึ่งรวมความกว้าง ของผิวจราจร ทางเท้า ที่วางสำหรับปลูกต้นไม้ คูน้ำและอื่นๆ เขาดวย

12. “จุดสุดเชิงลาด” หมายความว่า จุดเริ่มต้นหรือจุดสุดท้ายที่มีความเอียงลาดน้อยกว่า 2 ใน 100
15. “เชิงลาดสะพาน” หมายความว่า สะพานหรือทางสาธารณะเปลี่ยนระดับหรือทางเดินรถเฉพาะที่เชื่อมกับสะพาน หรือทางเปลี่ยนระดับที่มีสวนลาดชันตอนหนึ่งตอนใด ตั้งแต่ 2 ใน 100 ขึ้นไป
20. “ดิน” หมายความว่า วัสดุธรรมชาติที่ประกอบเป็นเปลือกโลก เช่น หิน กรวด ทราย ดินเหนียว เป็นต้น
23. “ถนนสาธารณะ” หมายความว่า ทางสาธารณะที่ยวดยานผานได้
24. “ทราย” หมายความว่า ก้อนหินเม็ดเล็กละเอียดที่มีขนาดโตไม่เกิน 3 มิลลิเมตร
25. “ทาง” หมายความว่า ทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้ดิน หรือเหนือพื้นดิน แต่ไม่รวมถึงทางรถไฟ
26. “ทางเข้าออกของรถ” หมายความว่า ทางที่ใช้สำหรับเข้าออกหรือออก หรือเข้าจากที่จอดรถถึงปากทางเข้าออกของรถ หรือปากทางออกของรถหรือปากทางเข้าของรถ
27. “ทางน้ำสาธารณะ” หมายความว่า ทางน้ำที่ประชาชนมีสิทธิใช้เป็นทางคมนาคมได้
28. “ทางร่วมทางแยก” หมายความว่า บริเวณที่ทางที่อยู่ในระดับเดียวกันหรือต่างระดับกันตั้งแต่สองสายที่มีเขตทางกว้างตั้งแต่ 6 เมตรขึ้นไป และยาวต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 200 เมตรมาบรรจบหรือตัดกันที่บริเวณระดับเดียวกัน
29. “ทางระบายน้ำสาธารณะ” หมายความว่า ช่องน้ำไหลตามทางสาธารณะและถนนสาธารณะ ซึ่งกำหนดไว้ระบายออกจากอาคารได้
30. “ทางสวนบุคคล” หมายความว่า ที่ดินของเอกชนซึ่งประชาชนใช้เป็นทางคมนาคมได้ และมี ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้
1. เป็นทางคมนาคมที่มีความยาวไม่เกิน 500 เมตร
 2. เป็นทางคมนาคมที่เจ้าของกรรมสิทธิ์หวงห้ามกรรมสิทธิ์ไว้ไม่ว่าจะโดยการปิดป้ายประกาศ หรือการเรียกหรือรับค่าตอบแทนสำหรับการใช้เป็นทางคมนาคม หรือการทำสัญญากับผู้ใช้ แต่ไม่รวมถึงการทำสัญญายินยอมให้กรุงเทพมหานครเขาปรับปรุงใช้สอย

31. “ทางสาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินที่ประชาชนมีสิทธิใช้เป็นทางคมนาคมได้
ที่ไม่ใช่ทางส่วนบุคคล
32. “ที่กัลบรถ” หมายความว่า พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นกัลบรถเพื่อ
สะดวกในการจอดหรือเขาคออกของรถ
33. “ที่จอดรถ” หมายความว่า พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นที่จอดรถสำหรับ
อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงพื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ
เพื่อให้เข้าจอดหรือเก็บฝากรถ
34. “ที่พักรวมมูลฝอย” หมายความว่า อุปกรณ์หรือสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บกักมูลฝอย
เพื่อรอการย้ายไปที่พักรวมมูลฝอย
35. “ที่พักรวมมูลฝอย” หมายความว่า อุปกรณ์หรือสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บกักมูล
ฝอยเพื่อรอการขน ย้ายไปกำจัด
36. “ที่ว่าง” หมายความว่า พื้นที่อันปราศจากหลังคาหรือสิ่งก่อสร้างปกคลุม ซึ่ง
พื้นที่ดังกล่าวอาจจะ จัดให้เป็นบ่อน้ำ สระวน้ำ บ่อพักน้ำเสีย ที่พักรวมมูลฝอยหรือที่จอดรถ ที่อยู่
ภายนอกอาคารก็ได้ และให้ความหมายรวมถึงพื้นที่ของสิ่งก่อสร้างหรืออาคารที่สูงจากระดับพื้นดินไม่
เกิน 1.30 เมตร และไม่มีหลังคาหรือสิ่งก่อสร้างปกคลุมเหนือระดับนั้น
37. “ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป
นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่
38. “แทนกัลบรถ” หมายความว่า อุปกรณ์หรือเครื่องจักรกลที่ใช้สำหรับติดตั้ง
ภายในอาคารหรือภายนอกอาคารเพื่อช่วยในการหมุนหรือกัลบรถ
41. “น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำจากอาคารที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้วจนมี
คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด หรือมีคุณภาพที่เหมาะสมจะระบายลงแหล่งรองรับน้ำทิ้งได้
42. “น้ำเสีย” หมายความว่า ของเหลวที่ผ่านการใช้แล้วทุกชนิดทั้งที่มีกากหรือไม่มี
กาก
43. “น้ำหนักบรรทุกคงที่” หมายความว่า น้ำหนักของสวนต่าง ๆ ของอาคาร ทั้งนี้
ให้รวมถึงน้ำหนัก ของวัตถุต่าง ๆ ที่มีใช้โครงสร้างของอาคารแต่ก่อสร้างหรือติดตั้งอยู่บนสวนต่าง ๆ
ของอาคารตลอดไป

44. “แนวถนน” หมายความว่า เขตถนนและทางเดินที่กำหนดไว้เป็นทาง
สาธารณะ

45. “บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สวนที่เปิดได้ของทางระบายน้ำที่กำหนดไว้เพื่อ
ดักไขมัน

50. “ปากทางเข้าออกของรถ” หมายความว่า สวนของทางสำหรับรถเข้าออกที่
เชื่อมกับเขตทางสาธารณะ

51. “ปากทางออกของรถ” หมายความว่า สวนของทางสำหรับรถออกที่เชื่อมกับ
เขตทางสาธารณะ

52. “ปากทางเข้าของรถ” หมายความว่า สวนของทางสำหรับรถเข้าที่เชื่อมกับเขต
ทางสาธารณะ

90. “สวนลาด” หมายความว่า สวนระยะตั้งเทียบกับสวนระยะยาวของฐานตาม
แนวราบ

99. “แหล่งรองรับน้ำทิ้ง” หมายความว่า ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลอง แม่น้ำ
ทะเลและแหล่งน้ำสาธารณะ

103. “อาคารจอดรถ” หมายความว่า อาคารหรือสวนของอาคารที่ใช้สำหรับจอดรถ
ตั้งแต่ 10 คันขึ้นไป หรือมีพื้นที่จอดรถ ทางวิ่ง และที่กัลับริดในอาคาร ตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้าที่ 1-7 เล่ม 118 ตอนที่ 75 ง วันที่ 3 สิงหาคม 2544)

ขอ 86 ที่จอดรถหนึ่งคันต้องเป็นพื้นที่ที่สัเหลี่ยมผืนผ้าและต้องมีลักษณะดังนี้

1. ในกรณีที่จอดรถตั้งฉากกับแนวทางเดินรถ ให้ความกว้างไม่น้อยกว่า 2.40
เมตร และความยาวไม่น้อยกว่า 5 เมตร

2. ในกรณีที่จอดรถขนานกับแนวทางเดินรถ หรือทำมุมกับทางเดินรถน้อยกว่า
30 องศา ให้ความกว้างไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และความยาวไม่น้อยกว่า 6 เมตร

3. ในกรณีที่จอดรถทำมุมกับทางเดินรถตั้งแต่ 30 องศาขึ้นไป ให้ความกว้างไม่
น้อยกว่า 2.40 เมตร และความยาวไม่น้อยกว่า 5.50 เมตร ที่จอดรถต้องทำเครื่องหมายแสดงลักษณะ
และขอบเขตที่จอดรถแต่ละคันไว้ปรากฏบนที่จอดรถนั้น และ ต้องมีทางเดินรถเชื่อมต่อโดยตรงกับ
ทางเข้าออกของรถและที่กัลับริด

ขอ 87 ที่จอดรถถาอยู่นอกบริเวณของอาคารและอยู่บนโนนตตางแปลงที่ไม่ตเนื่องกัน

ต้องมีทางเดิน จากทางเข้าออกบริเวณหรืออาคารที่จอดรถไปสู่ทางเข้าออกอาคารนั้น วัตรระยะตามแนวราบไม่เกิน 200 เมตร ขอ 88 ทางเข้าออกของรถ ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร เว้นแต่เป็นการเดินรถทางเดียวต้อง กว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร ทางวิ่งของรถ ในกรณีจอดรถทำมุมต่างๆ กับทางวิ่งของรถ จะต้องกว้างไม่น้อยกว่าเกณฑ์ ดังนี้

1. กรณีจอดรถทำมุมกับทางวิ่งน้อยกว่า 30 องศา ทางวิ่งของรถต้องกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร

2. กรณีจอดรถทำมุมตั้งแต่ 30 องศาขึ้นไปแต่ไม่เกิน 60 องศา ทางวิ่งของรถต้องกว้างไม่น้อยกว่า 5.50 เมตร

3. กรณีจอดรถทำมุมเกิน 60 องศา ทางวิ่งของรถต้องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ขอ 89 แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถ ต้องไม่อยู่ในที่ที่เป็นทางรวมทางแยกและจะต้องอยู่ห่างจากจุดเริ่มต้นโค้งหรือหักมุมของขอบทางแยกสาธารณะมีระยะไม่น้อยกว่า 20 เมตร

ข้อ 90 ทางเข้าออกของรถจากที่จอดรถหรืออาคารจอดรถ ซึ่งมีที่จอดรถตั้งแต่ 15 คันขึ้นไป ต้องเชื่อมต่อกับทางสาธารณะที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร และยาวต่อเนื่องไปสู่ทางสาธารณะที่กว้างกว่า

ข้อ 91 แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถ ต้องไม่อยู่บนเชิงลาดสะพานและต้องอยู่ห่างจากจุดสุด เชิงลาดสะพานมีระยะไม่น้อยกว่า 50 เมตร ทั้งนี้ไม่ใช่ว่าในกรณี

1. สะพานและเชิงลาดสะพานมีความลาดชันน้อยกว่า 2 ใน 100
2. สะพานที่มีทางขนานข้างสะพาน และทางขนานดังกล่าวสามารถไปกลับรถได้ สะพานหรือไปสู่ทางอื่นๆ ได้ โดยรถจากทางเข้าออกของรถไม่ต้องขึ้นสู่สะพาน

3. สะพานที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นทางเข้าออกสู่ที่ดินเอกชน (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้าที่ 34-35 เล่ม 118 ตอนที่ 75 ง วันที่ 3 สิงหาคม 2544)

ภาคผนวก จ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ. 2535

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาตั้งต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518
2. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2521

3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 3)

พ.ศ.2522

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"สิ่งแวดล้อม" หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

"คุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า คุณภาพของธรรมชาติอันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้นทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชนและความสมบูรณ์สืบไปของมนุษยชาติ

"มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า ค่ามาตรฐาน คุณภาพน้ำ อากาศ เสียง และสภาวะอื่นๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

"มลพิษ" หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตราย และ มลสารอื่น ๆ รวมทั้งกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้นถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัย อันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึงรังสีความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่นๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

"ภาวะมลพิษ" หมายความว่า สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษ ซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ มลพิษในดิน

"แหล่งกำเนิดมลพิษ" หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคารสิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใด ๆ หรือสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ

"ของเสีย" หมายความว่า ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลวหรือก๊าซ

"น้ำเสีย" หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น

"วัตถุอันตราย" หมายความว่า วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

"เขตอนุรักษ์" หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา 42 การคุ้มครองและจัดการพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 35 และตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 43 ในกรณีปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือมีระบบนิเวศน์

ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรือ อาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่ายหรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทาง ธรรมชาติ หรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขต อนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา 44 ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 43 ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใด หนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ไว้ในกฎกระทรวงด้วย

1. กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ หรือมิให้ กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
2. ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิด ผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติหรือเกิดผลกระทบ ต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
3. กำหนดประเภท และขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้น ให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการ วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
4. กำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้นรวมทั้งการกำหนดขอบเขต หน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงาน ให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือ คุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น
5. กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่นๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพ ของพื้นที่นั้น

มาตรา 45 ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์เขตผังเมืองรวม เขตผังเมือง เฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษ ตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้วแต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤตซึ่ง จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยทันทีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

แห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนินการเพื่อใช้มาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามมาตรา 44 ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่ รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองและกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าวในพื้นที่นั้น

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสองให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 46 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทและขนาดของโครงการ หรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบตามมาตรา 47 มาตรา 48 และมาตรา 49 ในการประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องเสนอพร้อมกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจการแต่ละประเภทและแต่ละขนาดด้วย

ในกรณีที่โครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดใดหรือที่จะจัดตั้งขึ้นในพื้นที่ใดมีการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว และเป็นมาตรฐาน ที่สามารถใช้กับโครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดเดียวกันหรือในพื้นที่ ลักษณะเดียวกันได้ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้โครงการ หรือกิจการในทำนองเดียวกันได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้ แต่ทั้งนี้ โครงการหรือกิจการนั้นจะต้องแสดงความยินยอมปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการนั้นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 47 ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 46 เป็นโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น จัดทำรายงานการวิเคราะห์

ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระยะทำการศึกษาคความเหมาะสมของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขอให้บุคคลหรือสถาบันใด ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทำการศึกษาและเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา 46 ซึ่งไม่จำเป็นต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้นจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา 48 และมาตรา 49

มาตรา 48 ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 46 เป็นโครงการหรือกิจการซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ให้บุคคลผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ในการเสนอรายงานดังกล่าวอาจจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 46 วรรคสอง ก็ได้

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายหรือการสั่งอนุญาตสำหรับ โครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่งไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 49 จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมตรวจสอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมา หากเห็นว่ารายงานที่เสนอมามีได้จัดทำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา 46 วรรคสอง หรือมีเอกสารข้อมูลไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแจ้งให้บุคคลผู้ขออนุญาตที่เสนอรายงานทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น

ในกรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเห็นว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมามีถูกต้องและมีข้อมูลครบถ้วน หรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามวรรคสามแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสนอ

ความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสัปดาห์ นับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป

การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด ซึ่งจะต้อง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น หรือผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย

มาตรา 51 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา 47 และมาตรา 48 รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจกำหนดให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 46 ต้องจัดทำหรือได้รับการรับรองจากบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้

การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จะมีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต และการเสียค่าธรรมเนียมการขอ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 98 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา 9 หรือขัดขวางการกระทำใดๆ ตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวหรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าว เป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายจากภาวะมลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

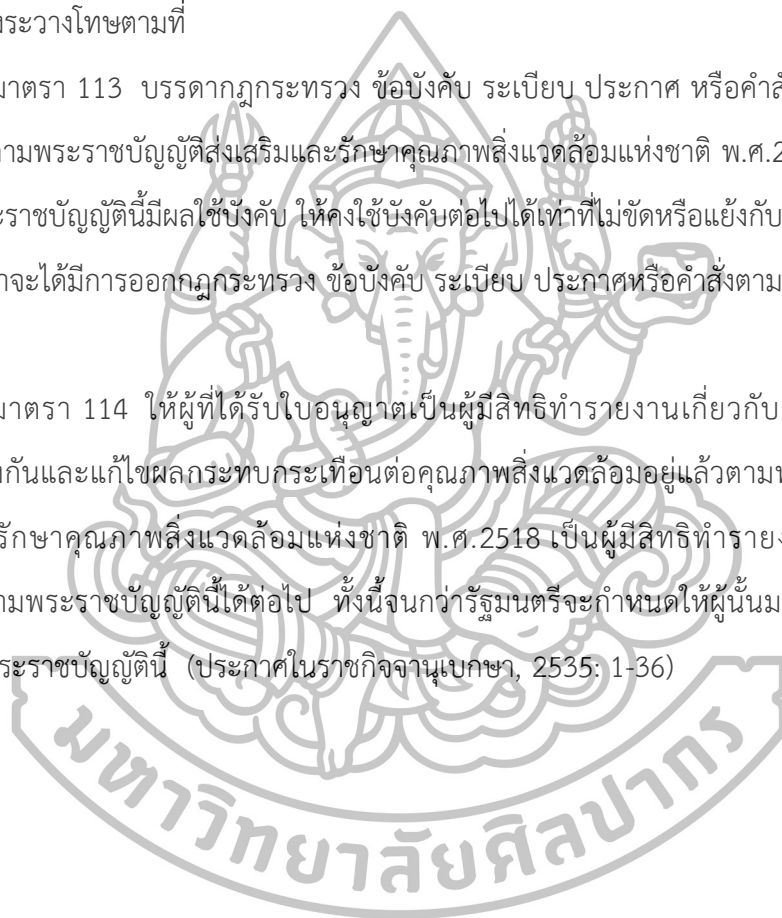
มาตรา 99 ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าไปกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา 43 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 100 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 44 หรือตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 45 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 111 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่

มาตรา 113 บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 114 ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518 เป็นผู้มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไป ทั้งนี้จนกว่ารัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้นั้นมาดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา, 2535: 1-36)

ภาคผนวก ฉ

ข้อกำหนดสำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

การก่อสร้าง

แนวเส้นทาง (Right to way)

เส้นทางที่จะมีการใช้อย่างหนักและเป็นเส้นทางใหม่ ที่ผ่านเข้าไปในป่าที่มีพุ่มไม้หรือไม้ขนาดเล็กเจริญเติบโตอยู่อย่างหนาแน่น ควรจะมีการตัดสายเส้นทางเดินเท้าเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและไม่เกิดความเสียหายในขณะที่ใช้เส้นทางเดินไปตามทางเส้นการตัดสายควรคำนึงว่าควรเหลือไม้ให้เป็นร่มเงาแก่เส้นทางด้วย การตัดสายควรจะมีผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับพืชให้คำแนะนำและให้ตัดเฉพาะชนิดที่จะเจริญเติบโตมาขวางทางไว้เท่านั้นควรตัดสายเส้นทางใหม่ความกว้างประมาณ

1.2 - 2.4 เมตร ซึ่งความกว้างที่กำหนดนี้จะช่วยในการบำรุงรักษาเส้นทางง่ายขึ้น และเปิดโอกาสให้พวกเฟิร์น หญ้า และไม้ดอกขึ้นได้และควรตัดกิ่งไม้ที่อยู่เหนือศีรษะให้สูงจากระดับดินประมาณ

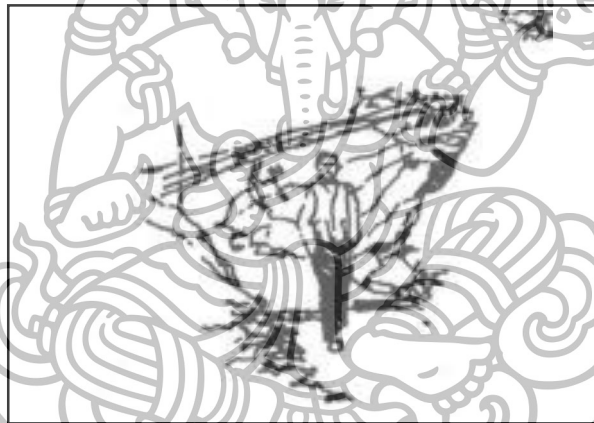
3 เมตร ไม้ขนาดใหญ่จะถูกโค่นเมื่อจำเป็นเท่านั้น ตอไม้และหินทั้งหมดควรจะถูกกำจัดไปจากผิวหน้าของเส้นทาง ในกรณีของไม้พุ่มและต้นไม้ที่ถูกตัดออกแล้วอาจจะมีการงอกขึ้นมาภายหลัง ควรจะใช้สารเคมีในการกำจัด ซึ่งควรจะเป็นสารเคมีที่สลายตัวได้เร็ว ไม่เป็นอันตรายต่อพืชและสัตว์ที่มีอยู่บริเวณที่รากขนาดเล็กโผล่ในแนวเส้นทางควรตัดออกไปไว้ที่ขอบทาง เพื่อป้องกันการเจริญเติบโตบนผิวทางกรณีเป็นรากขนาดใหญ่ไม่ควรตัดเพราะจะมีผลให้ต้นไม้ล้มได้เมื่อลมแรง

นักวางแผนเส้นทางหรือนักธรรมชาติวิทยาควรจะต้องควบคุมงานการก่อสร้างอย่างใกล้ชิด ตลอดเวลา ในขณะที่ก่อสร้าง หากมีการเปิดหน้าดินควรมีมาตรการควบคุมการเกิดการพังทลายของดินขึ้นทันที การใช้แรงคนในการทำเส้นทางโดยอุปกรณ์เช่น ขวาน คราด ขอบ เคียว จะช่วยลดการกระทบกระเทือนต่อพื้นที่เส้นทาง และพื้นที่รอบๆเส้นทาง แต่วิธีนี้จะมีราคาสูงและใช้เวลามากแต่ในกรณีของพื้นที่ที่จะมีการเกิดการพังทลายของดิน หรือมีสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยในการใช้เครื่องจักรกล การใช้แรงคนที่ทำเส้นทางเป็นเพียงวิธีที่ดีที่สุด นอกจากนี้แล้ว ความรู้ในเรื่องของพื้นที่ภูมิประเทศ และดินเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทราบก่อนการลงมือสร้างเส้นทาง

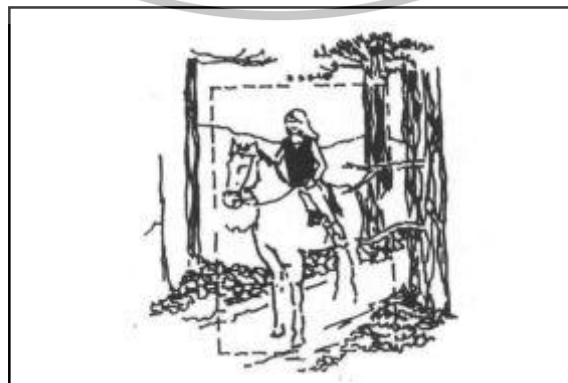
ภาพที่ 1 การปรับแต่งแนวทางคนเดินความสูง 2.4 เมตร

ที่มา : NPS Trails Management Handbook

ภาพที่ 2 การตัดขนไม้ล้มขวางทางออกกว้าง 1.2 เมตร

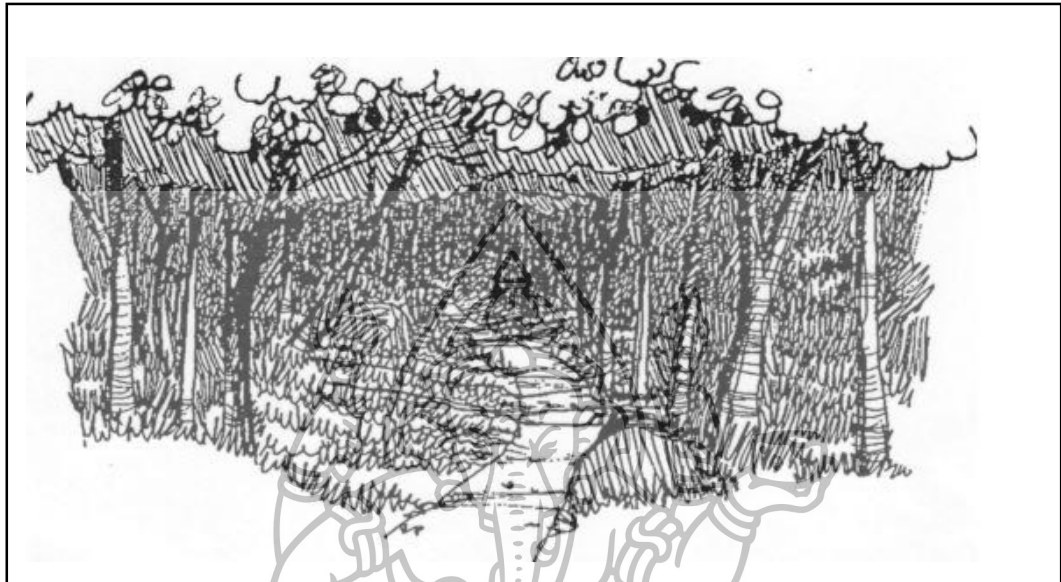
ที่มา : NPS Trails Management Handbook

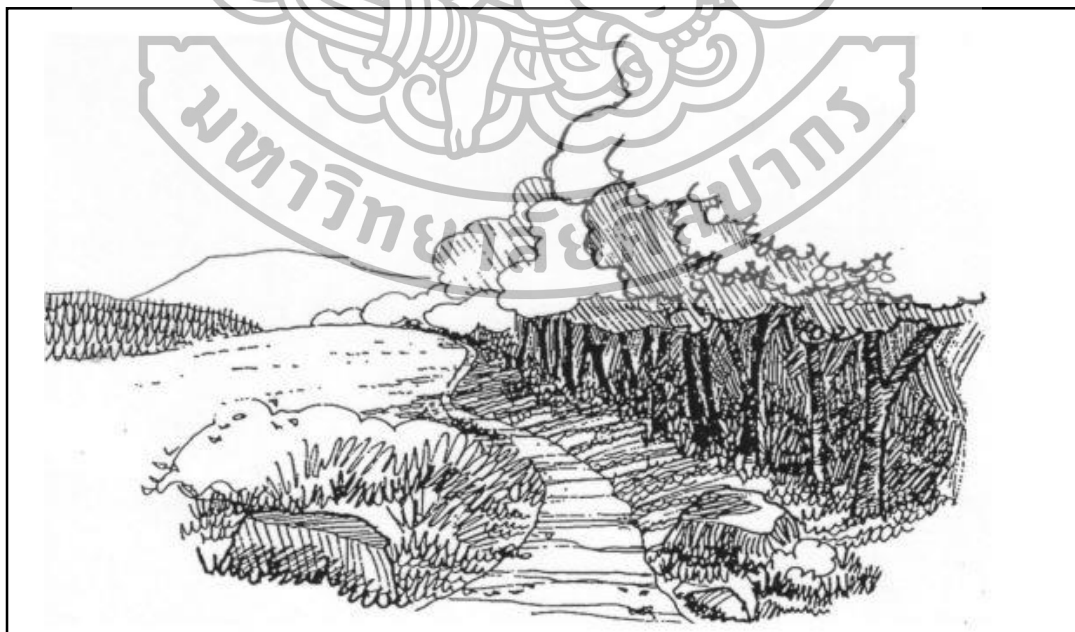
ภาพที่ 3 การปรับแต่งแนวทางขี่ม้าให้มีระยะสูง 3.0 เมตร กว้าง 2.4 เมตร

ที่มา : NPS Trails Management Handbook

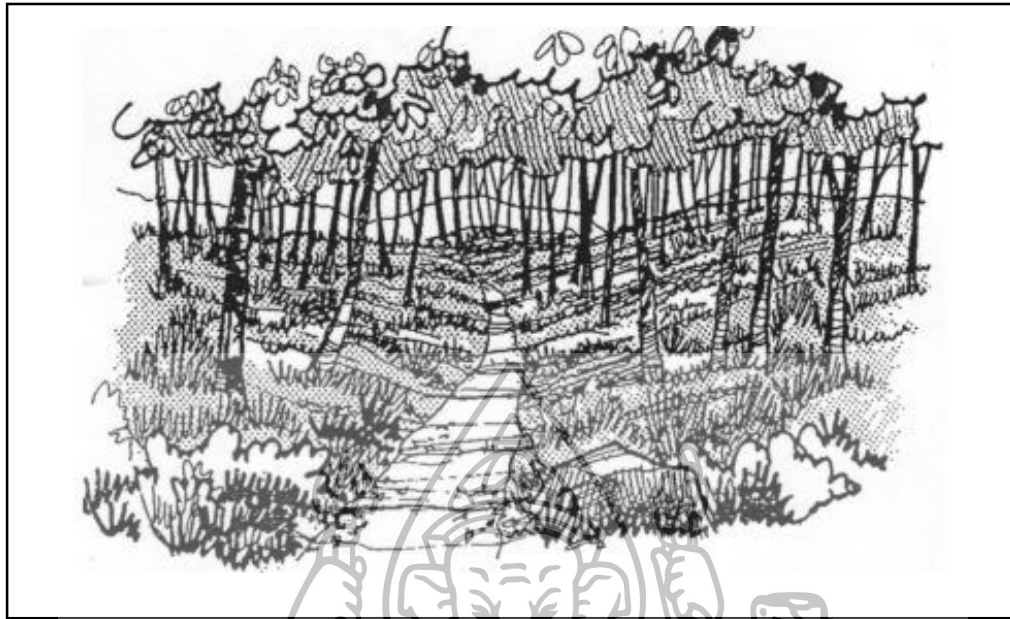
การปรับแนวเส้นทาง

ภาพที่ 4 การปรับเส้นทางโดยการเปิดช่องว่างด้านบน แต่ด้านข้างยังปิดอยู่
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 62

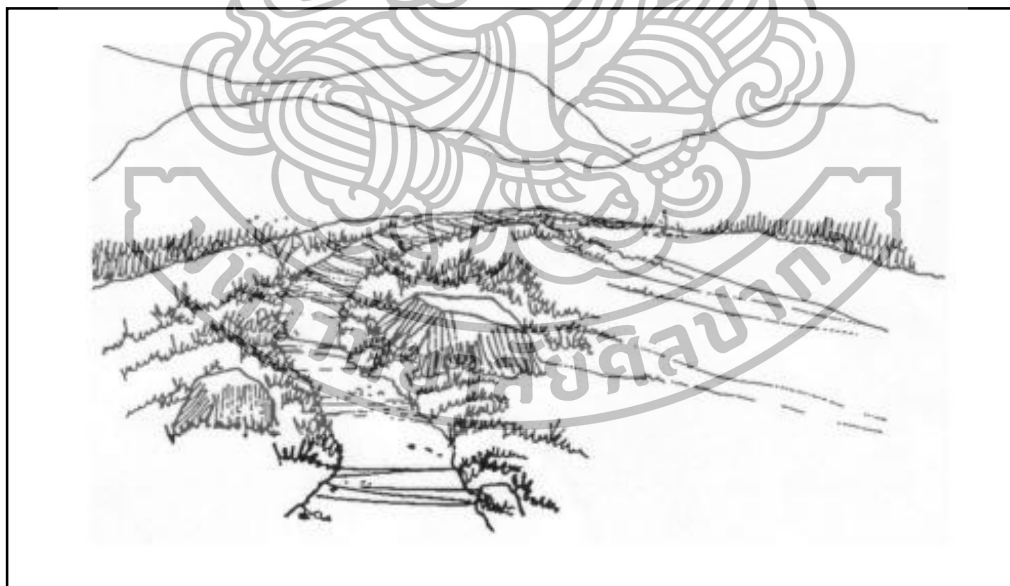

ภาพที่ 5 เส้นทางแบบเปิดด้านบนและด้านข้างด้านหนึ่ง
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 62

ภาพที่ 6 เส้นทางแบบเปิดด้านบนและด้านข้างทั้งสองข้าง

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 63

ภาพที่ 7 เส้นทางแบบเปิดด้านบนแต่ปิดด้านข้าง

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 63

พื้นเส้นทาง (Base)

ในการจัดเตรียมเส้นทางเดินเท้า ควรจะระมัดระวังในเรื่องผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นได้กับต้นไม้ ดิน หินที่อยู่ในบริเวณนั้น ในการลิดกิ่งไม้ การตกแต่งรากไม้ ควรจะปิดรอยแผลด้วยสารที่ป้องกันไม่ให้เกิดเชื้อรา ก่อนที่จะมีการตัดหรือถมดินในแนวเส้นทางควรจะนำเศษใบไม้ และดินบนออกไปจากเส้นทางก่อน

ผิวพื้นเส้นทาง

ข้อพิจารณาหลักในการจัดทำผิวพื้นเส้นทาง คือ ความมั่นคง เรียบ สม่ำเสมอเป็นระดับเดียวกัน แข็งแรงและเห็นชัดเจน ดินเดิมและซากอินทรีย์วัตถุเป็นวัสดุผิวทางที่เหมาะสมสำหรับเส้นทางเดินไกล วัสดุผิวทางควรมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของเส้นทาง

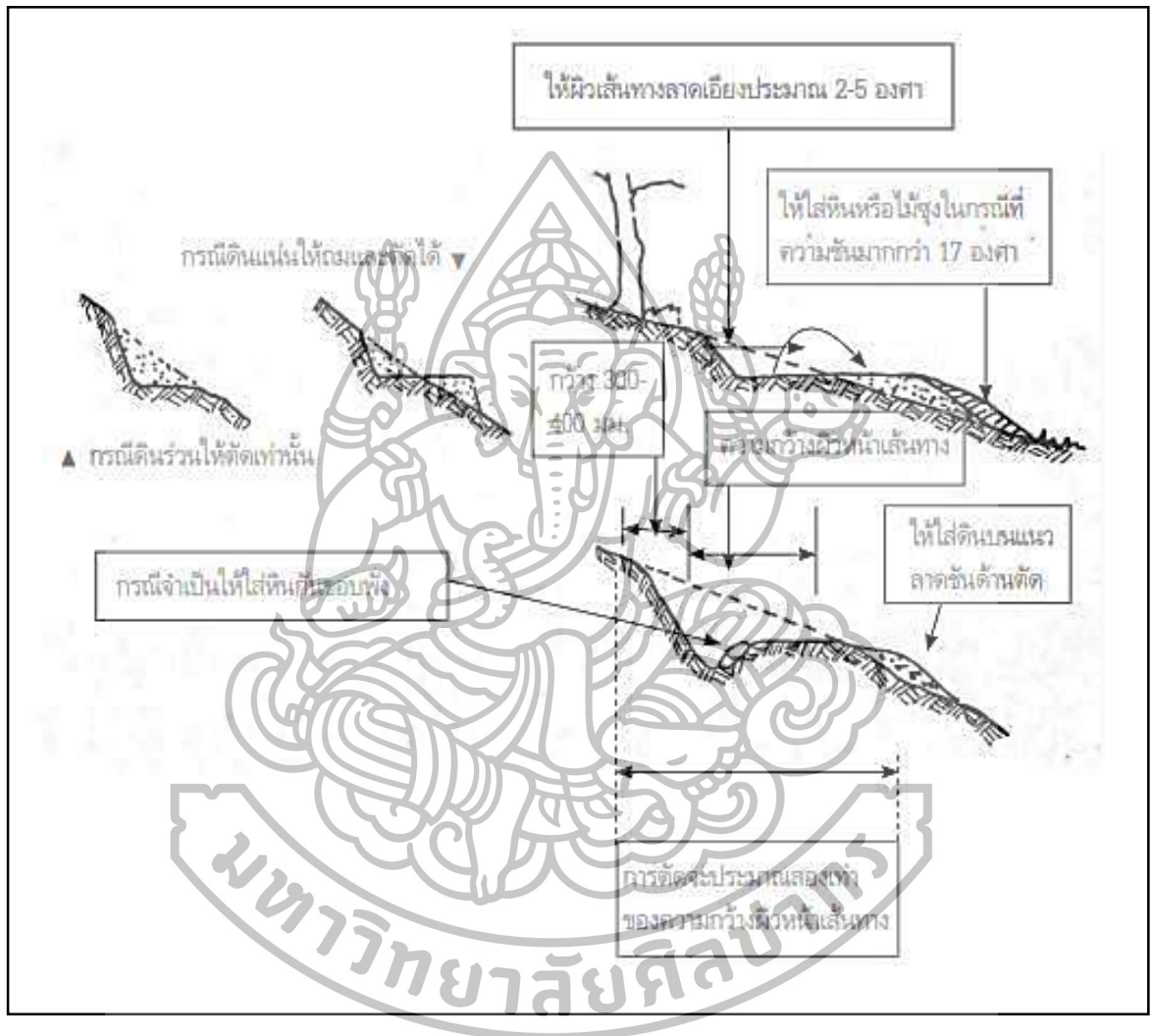
ระดับพื้นเส้นทาง

ในกรณีที่ไม่จำเป็น ไม่ควรจะมีการปรับผิวหน้าดินเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในที่ที่มีความชัน และ หากจำเป็นต้องปรับผิวหน้าดินควรจะต้องมีการจัดทำร่องระบายน้ำ เส้นทางควรจะต้องถูกยกขึ้นโดยการถม แทนการตัดลง และก่อนที่จะดำเนินการใดๆ ควรที่จะนำอินทรีย์วัตถุที่อยู่บนผิวดิน และดินบนออกไปก่อน

การปรับความลาดชัน

กรณีที่เส้นทางผ่านไปในพื้นที่ลาดชัน และจำเป็นต้องมีการปรับมุมหักโค้งของเส้นทาง ควรจะใช้ดินที่เกิดจากการตัดไปถมในส่วนของความลาดชันด้านล่าง เนื่องจากดินเดิมสามารถใช้ได้ดีในการปรับแต่งผิวหน้า (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช , 2554: 60-65)

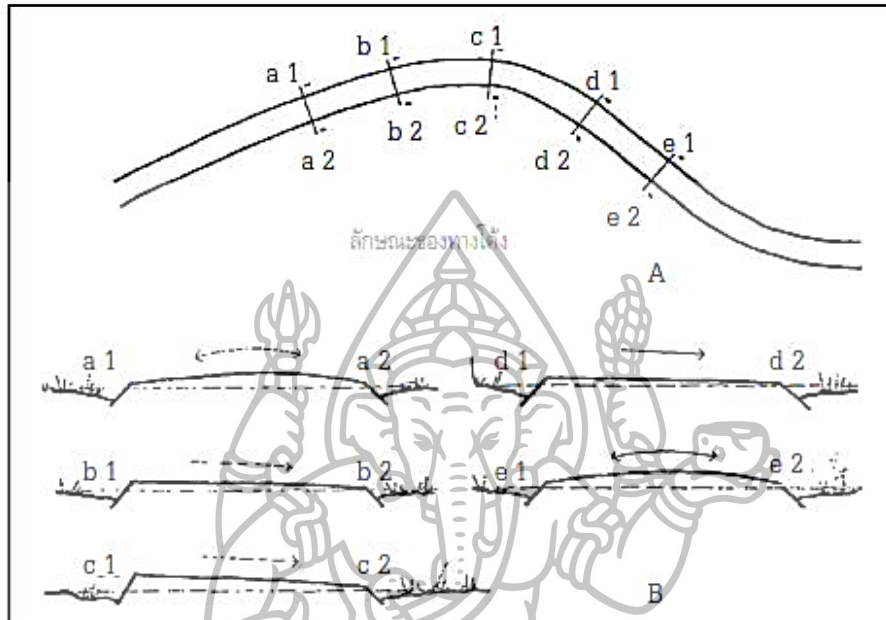
การเตรียมเส้นทาง การปรับความลาดชัน

ภาพที่ 8 การปรับความลาดชัน

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 67

การปรับผิวทางโค้งลงเขา

- a1 - a2 ผิวเส้นทางก่อนถึงทางโค้ง
- b1 - b2 เริ่มต้นทางโค้ง
- c1 - c2 ความชันสูงสุดที่กลางโค้ง
- d1 - d2 สิ้นสุดทางโค้งลาดลง
- e1 - e2 ผิวเส้นทางหลังจากทางโค้ง

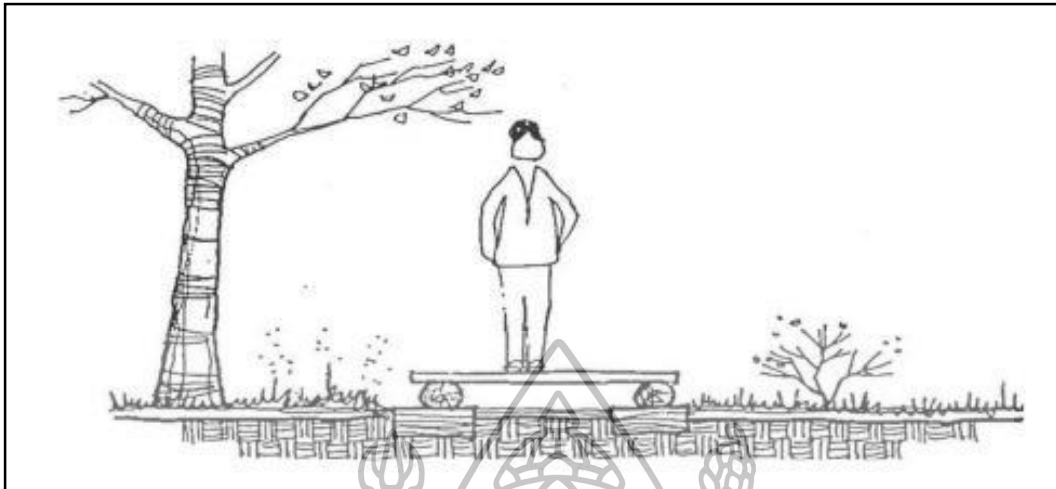
ภาพที่ 9 การปรับผิวทางโค้งลงเขา

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 68

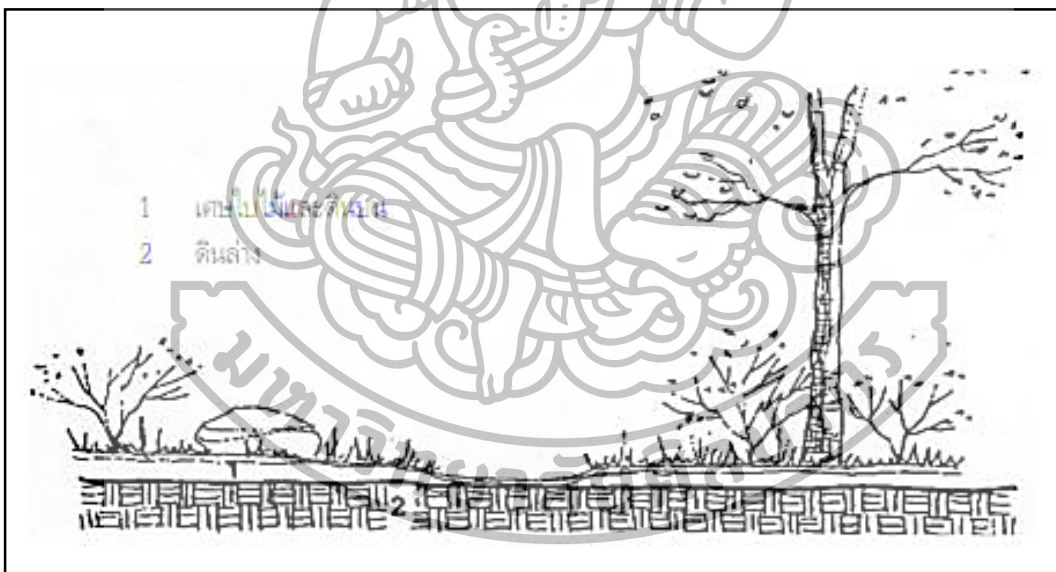

ภาพที่ 10 การป้องกันผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมบริเวณขอบเส้นทางแบบ 1 ใช้ก่อนอิฐกำหนดเป็น
แนวทาง

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 68

ภาพที่ 11 การป้องกันผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมบริเวณขอบเส้นทางแบบ 2
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 69

ภาพที่ 12 การใช้พื้นเส้นทางเดิม

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 69

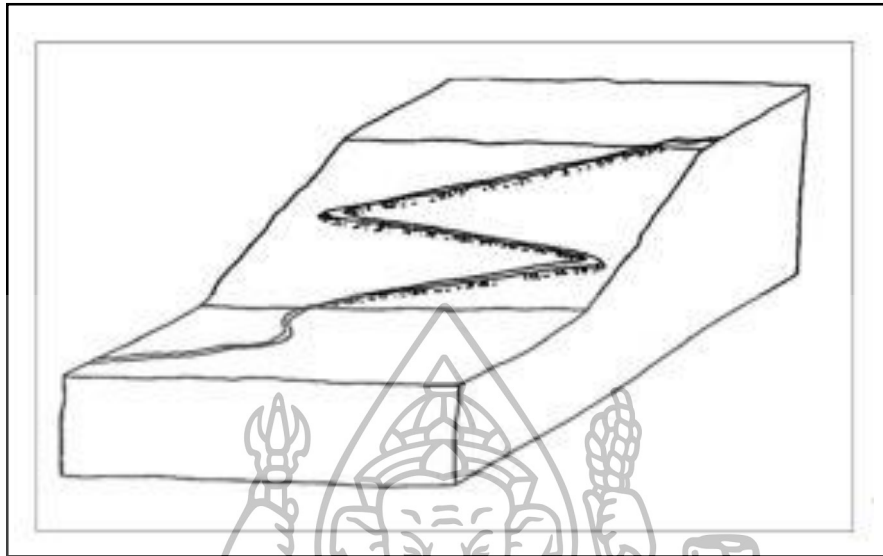
กำแพงกันดิน (Retaining Walls)

ในบริเวณที่มีความลาดชัน และมีการดำเนินการเกี่ยวกับการตัดดินเพื่อการตัดเส้นทาง แล้วอาจจะ เกิดการพังทลายของดินได้ การสร้างกำแพงกันดินจะเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ขอบของเส้นทางมีความมั่นคงขึ้น การสร้างกำแพงกันดินต้องใช้เวลามาก ดังนั้นในการสร้างเส้นทางควรหลีกเลี่ยงที่จะให้มีการดำเนินการในเรื่องนี้ ในการสร้างกำแพงกันดินควรใช้วัสดุในท้องถิ่น (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554 : 71)

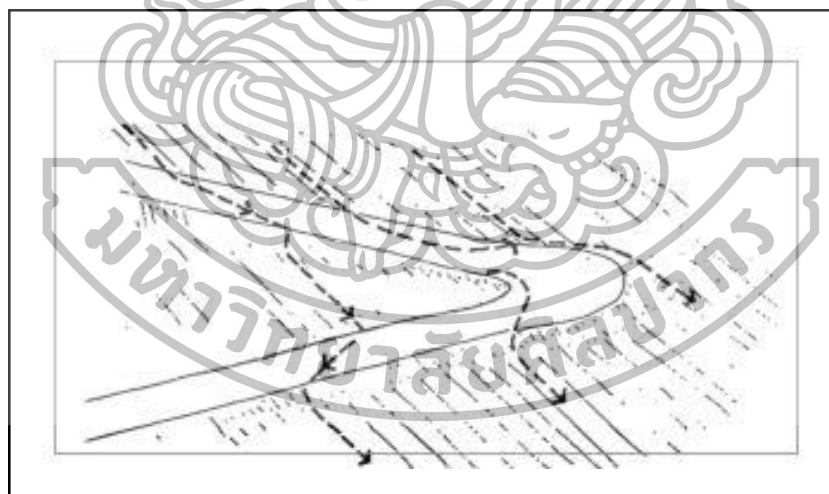
การสร้างทางอ้อม (Switchbacks)

เป็นวิธีการจัดการความลาดชันของพื้นที่ที่ไม่ทำให้เส้นทางมีความลาดชันเกินไป วิธีนี้ จะมีการ เปลี่ยนทิศทางของเส้นทางเท่าที่จำเป็น โดยจะไม่ให้มีการปรับพื้นที่มากเกินไป ซึ่งวิธีนี้จะ ช่วยป้องกันการเกิดการพังทลายของหน้าดิน โดยลดความลาดชันในการไต่ขึ้น และมีการวางแผนให้ น้ำไหลออกไปจากเส้นทาง แต่อย่างไรก็ตาม หากมีทางเลือกหรือมีพื้นที่รองรับอื่น ก็ควรหลีกเลี่ยงที่จะ สร้างทางอ้อม หากจำเป็นที่จะต้องก่อสร้างในลักษณะนี้ก็ควรจะมีการสำรวจเบื้องต้นอย่างละเอียด ก่อน โดยเฉพาะจุดที่มีความลาดชัน ในการกำหนดแนวเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการสร้างทางอ้อม ควรพิจารณาจากลักษณะภูมิประเทศบริเวณนั้น เช่น ตำแหน่งของก้อนหิน ตำแหน่งของต้นไม้ เพื่อใช้ เป็นจุดที่จะทำมุมหักโค้ง ซึ่งจะช่วยให้เกิดรอยแผลปรากฏทางด้านข้างของเขา และป้องกันการ ไม่ให้เกิดการเลียวบแบบหักศอก ในมุมที่หักเลี้ยวควรจะมีการสร้างสิ่งกีดขวางขวางประมาณ 4.50 – 9.00 เมตร และแต่ละช่วงระหว่างมุมที่หักโค้งของทางควรจะมีควมยาวแตกต่างกันไป เพื่อ จะได้ดูกลมกลืนไปกับธรรมชาติ

ควรจัดสร้างทางระบายน้ำ เพื่อมิให้น้ำไหลป่าไปในแต่ละส่วนของเส้นทาง โดยเฉพาะการ ไหลป่าของน้ำ จะต้องไม่กระทบต่อเส้นทางที่อยู่ต่ำลงไป ในจุดหักโค้งซึ่งเป็นจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดการ พังทลาย ควรกำหนดไว้ในตำแหน่งที่มีความชันน้อยที่สุด และมีการปรับพื้นที่ให้น้อยมากที่สุด เพราะ หากจุดอ้อมอยู่สูงหรือต่ำกว่าเส้นทาง การเพิ่มความสูงระหว่างจุดที่ต่ำกว่าและสูงกว่า จะก่อให้เกิดมุม เลี้ยวที่แคบ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554 : 73)

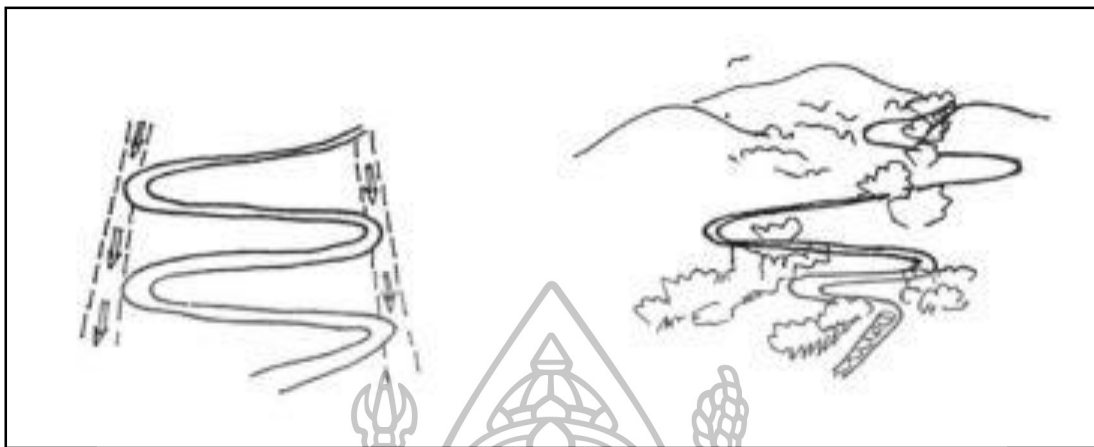

ภาพที่ 13 รูปแบบของเส้นทางอ้อม
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 73

ภาพที่ 14 ทิศทางการระบายน้ำของเส้นทางอ้อม
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 74

การสร้างทางอ้อม

(ก)

(ข)

ภาพที่ 15 รูปแบบที่ไม่ดีและรูปแบบที่ดี

(ก) รูปแบบที่ไม่ดี ลักษณะเส้นทาง
ในแต่ละช่วงเหมือนกันก่อให้เกิด
ความเบื่อหน่าย

(ข) รูปแบบที่ดี
ความยาวในแต่ละช่วงของการ
หักของผู้ใช้เส้นทางโค้งแตกต่าง
กันจะไม่เกิดการสร้างทางลัด
โดยผู้ใช้เส้นทาง

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 73

(ก)

(ข)

ภาพที่ 16 ทางอ้อมที่ใช้ลักษณะต่างๆ

(ก) ทางอ้อมที่ใช้ลักษณะ
ของธรรมชาติเป็นจุดเลี้ยว

(ข) เส้นทางอ้อมที่มีการปรับ
ความชันเป็นช่วงๆ

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 73

ขั้นบันได (Steps)

การสร้างขั้นบันได จะใช้ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ใช้เส้นทางและป้องกันการพังทลายของดิน ขั้นบันไดเหมาะสำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสั้นๆ ในขณะที่ทางอ้อมเหมาะสำหรับบริเวณที่มีความลาดชันยาว และจะดำเนินการเมื่อมีความจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หรือ ไม่มีวิธีการใดที่จะดำเนินการได้ เพราะการสร้างขั้นบันไดจะมีราคาก่อสร้างสูง ค่าบำรุงรักษาสูง และยากที่จะเดิน และก่อให้เกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ปกติการสร้างขั้นบันไดจะสร้างในที่มีความชัน มากกว่า 1 ใน 4 การออกแบบขั้นบันไดที่ดี ควรจะให้ขั้นบันไดที่มีการระบายน้ำได้ในตัว ซึ่งจะช่วยให้เกิดการกัดเซาะพังทลายเมื่อน้ำไหลผ่าน และไม่จำเป็นที่จะสร้างขั้นบันไดในเส้นทางเดินป่าระยะไกล

ทำเลที่ตั้ง

ควรหลีกเลี่ยงที่ยาวมากเพราะจะทำให้คนเดินเกิดความกลัวที่จะใช้ อยู่ในมุมที่สามารถมองเห็นสภาพภูมิประเทศ หากขั้นบันไดถูกสร้างเป็นแนวชันดังจะมีปัญหาในเรื่องของการเพราะน้ำจะถูกกักไว้ทางด้านหลังของแต่ละขั้นหรือมีการไหลบ่าออกทางด้านข้างของขั้นบันได ซึ่งจะเป็นสาเหตุของการพังทลายของดินได้ การสร้างขั้นบันไดลงตามแนวลาดชันควรสร้างเป็นแนวเฉียง

ข้อกำหนด

การสร้างขั้นบันไดควรมีความสูงพอเหมาะที่เดินแล้วไม่ต้องมีการขยี้เท้าจนเกินไปหรือสูงจนก้าวไม่ถึง ควรมีแนวตั้งลูกตั้งสูงประมาณ 150 มม. - 20 มม. ในส่วนของแนวนอนควรมีขั้นที่กว้างพอที่จะวางเท้า แต่ละก้าวได้ขนาดกว้างที่พอเหมาะประมาณ 300 มม. - 450 มม. การสร้างขั้นบันไดควรจะเป็นช่วงสั้น ๆ ไม่ควรมีขั้นบันไดต่อเนื่องเกินกว่า 12 ขั้น หากเกินควรลานพักซึ่งอาจกว้างประมาณ 1.10 - 1.20 เมตร ระยะหนึ่งก่อนที่จะเดินต่อไป ควรหลีกเลี่ยงขั้นบันไดที่แคบหรือกว้างเกินไปผู้ใช้จะเดินออกไปนอกขั้นบันไดเพื่อหลีกเลี่ยงขั้นที่กว้างไป และในกรณีที่มีขั้นบันไดเป็นระยะทางยาวและมีความลาดชันหรือสูงมากควรที่จะมีการสร้างราวบันไดสำหรับพยุงตัว หัว/ท้ายบันไดและผิวหน้าควรจะมีการออกแบบเพื่อป้องกันการไหลกัดเซาะผิวทางน้ำ วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างบันไดคือ หิน คอนกรีต เหล็ก ไม้ ดิน และอื่น ๆ เช่นการสกัดหิน

ไม้ ปัญหาของการใช้ไม้ในการยกชั้นบันได คือ ผิวหน้าทางเดินจะมีการอัดแน่นเนื่องจากการใช้งาน และจะทำให้มีการอมน้ำของดินไว้ด้านหลัง ดินที่ชื้นนี้จะถูกพาออกไปโดยร่องเท้าของผู้ใช้ หรือจากฝนตกแล้วชะล้างไป ทำให้พื้นชั้นบันไดไม่เรียบผู้ใช้เส้นทางจะเบี่ยงไปเดินพื้นที่อยู่นอกบันได แทนโดยปล่อยให้บันไดร้างไป ซึ่งเรื่องนี้สามารถแก้ไขได้โดย

ปรับปรุงผิวเส้นทางใหม่โดยการถมด้วยกรวดหรือวัสดุที่จะช่วยให้น้ำไหลผ่านได้สะดวก และบันไดควรจะมีการตรวจสอบการทรุดอยู่เสมอ

การเปิดโอกาสให้น้ำไหลล้นไปทางด้านข้างโดยการเปิดหรือทำร่องระบายน้ำ ซึ่งจะเป็นการนำให้น้ำไหลออกไปเป็นช่วง ๆ โดยให้ไหลออกไปด้านข้างในระยะที่ห่างจากบันได

หิน การใช้หินที่พบในพื้นที่ในการสร้างชั้นบันไดจะช่วยให้กลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ และมีอายุการใช้งานนาน ไม่เกิดผลกระทบเมื่อน้ำท่วมหรือเกิดไฟป่า

คอนกรีตหรือการใช้ปูนฉาบ การใช้คอนกรีตหรือปูนฉาบไม่ใช่สิ่งจำเป็นถ้าหินที่ใช้มีขนาดใหญ่พอและสามารถใช้เป็นฐานได้ ในบางกรณีอาจจะต้องใช้เพื่อยึดหินไว้ในตำแหน่งที่ต้องการ

เหล็ก บางครั้งการก่อสร้างโดยใช้เหล็กอาจจะเหมาะสมโดยเฉพาะในกรณีที่มีรูปแบบของภูมิประเทศน่าหวาดเสียว และต้องใช้ชั้นบันไดหลายชั้น เช่น บริเวณที่เป็นหน้าผา เพื่อลงไปชมจุดเด่นต่างๆ ในบริเวณที่ชั้นบันไดจะต้องเปียกหรือชื้น ซึ่งอาจจะทำให้ผิวหน้าเส้นทางลื่นหรือไม้ที่ทำมุ ก็จำเป็นต้องใช้เหล็กมาช่วย

พลาสติก ในบางพื้นที่มีการใช้พลาสติกกรีซเคลในการทำบันได เช่น ในถ้ำเนื่องจากในถ้ำมีความชื้นเพื่อป้องกันปัญหาในเรื่องเชื้อราที่จะเกิดกรณีใช้บันไดไม้ หรือการเกิดสนิมเมื่อใช้บันไดเหล็ก

ไม้สังเคราะห์ ซึ่งเกิดจากการนำเอาเยื่อไม้มาผสมผสานกับพลาสติกซึ่งใช้ได้ทั้งในร่มและกลางแจ้ง ทนน้ำ ทนความชื้น ทนความร้อนมากกว่า 200 องศา ดัดโค้งไม่บิดงอ และทาสีได้ ซึ่งเหมาะในการสร้างเส้นทางยกระดับหรือเส้นทางในถ้ำ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2554: 75-76)

การคำนวณสัดส่วนความสูงของบันได

การคำนวณสัดส่วนที่เหมาะสม

$$\text{ความสูง (R : ซม.)} \times \text{ความลึกของผิว (T : ซม.)} = 450$$

$$\text{หากความสูง (R)} = 13 \text{ ซม.}$$

$$\text{Tread (T) ควรเป็น} = 34 \text{ ซม.}$$

30 ซม. ถือว่า เป็นความลึกที่น้อยที่สุด ที่จะแนะนำให้ใช้สำหรับบันไดกลางแจ้ง ถ้า (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 77)

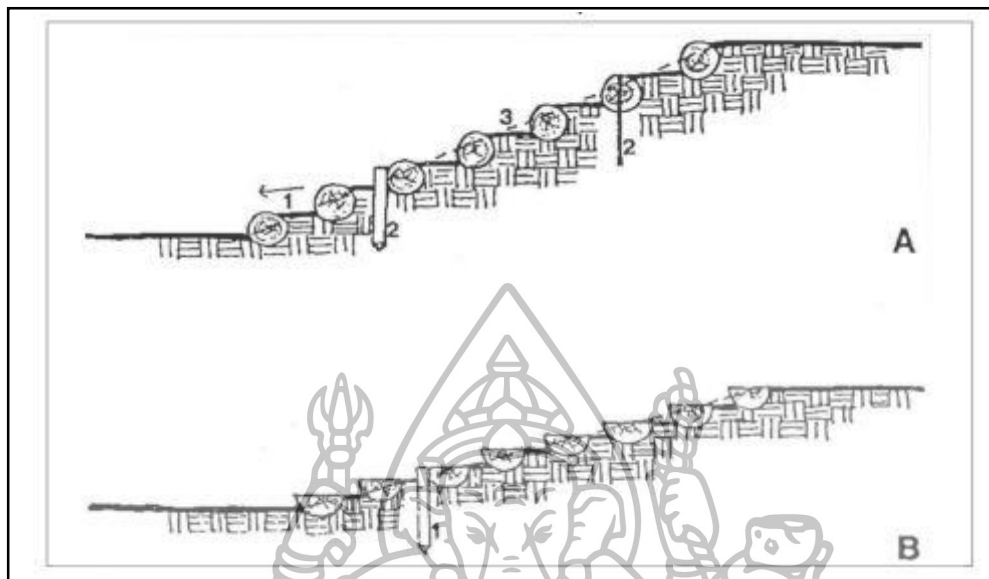
การเตรียมเส้นทาง ขึ้นบันได (Steps)

ภาพที่ 17 การเตรียมเส้นทาง ขึ้นบันได

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 77

บันไดใช้ท่อนซุง

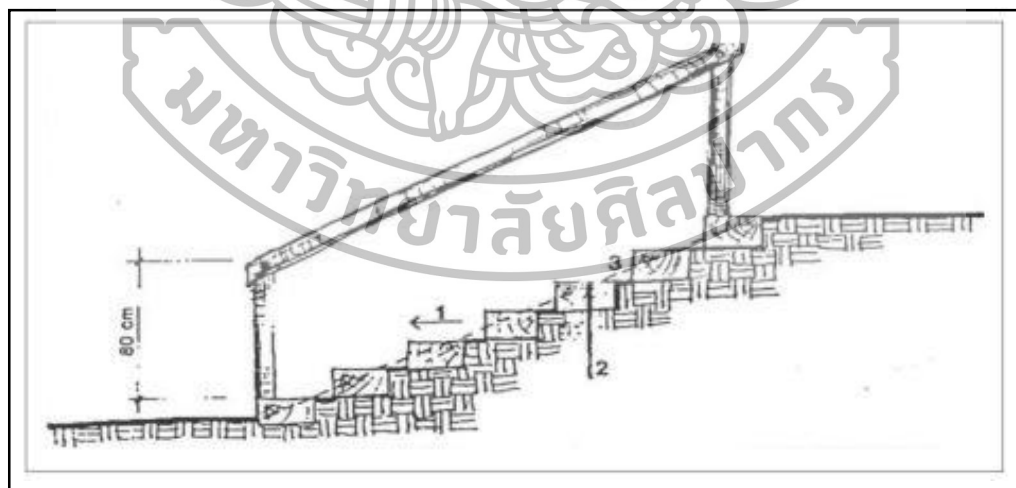

A 1 ฝิวทางลาดเพื่อระบายน้ำ 2 หมุดไม้หรือเหล็ก 3 พื้นฝิวของความลาด

B 1 หมุดไม้

ภาพที่ 18 บันไดใช้ท่อนซุง

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 78

1 ฝิวทางลาดเพื่อระบายน้ำ

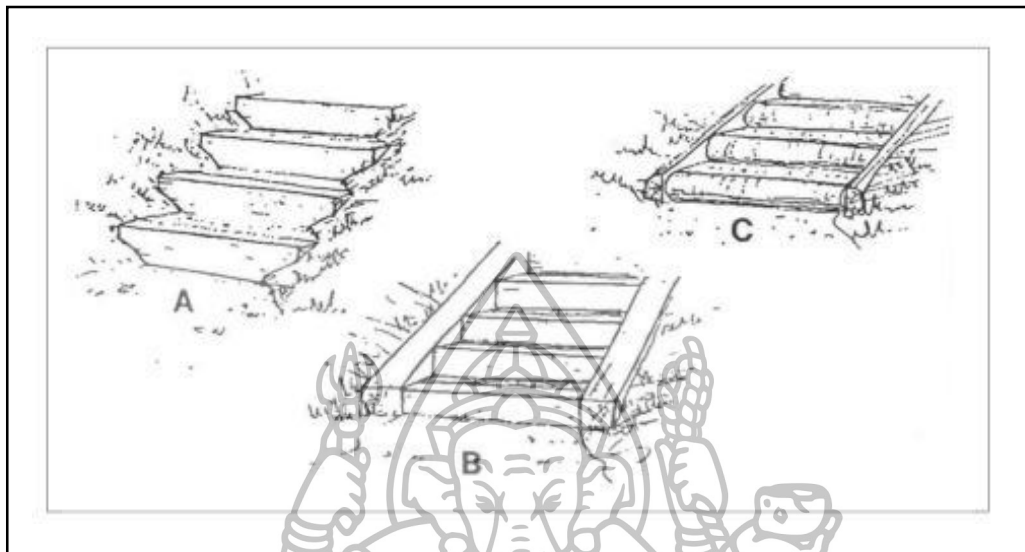
2 หมุดเหล็ก

3 พื้นฝิวของความลาด

ภาพที่ 19 บันไดไม้

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554 : 78

รายละเอียดของบันได

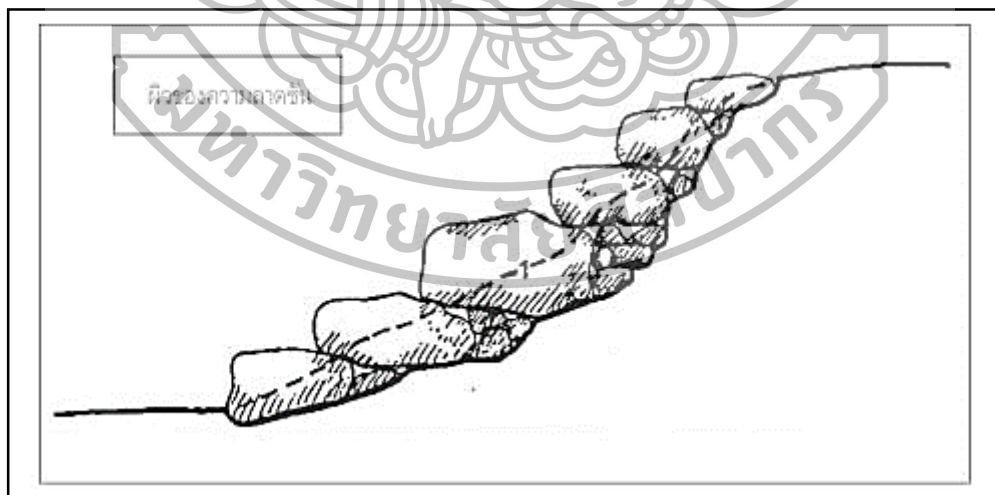

A = บันไดไม้ที่ไม่มีขอบ B = บันไดไม้และขอบไม้ C = บันไดไม้สูงและขอบไม้สูงผ่าซีก

ภาพที่ 20 รายละเอียดบันได

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 79

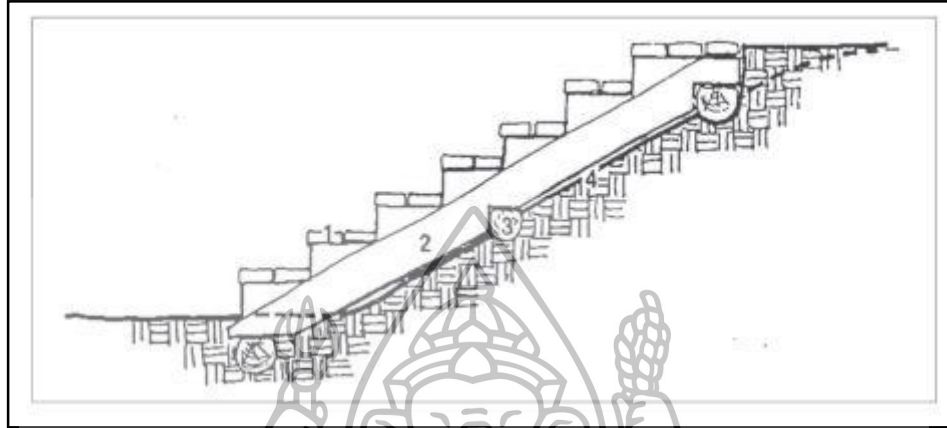
บันไดก้อนหิน

ภาพที่ 21 บันไดก้อนหิน

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 79

ไม้ขอบหรือข้างบันได

1 พื้นไม้ 2 ไม้ด้านข้าง 3 ฐานชุก 4 ดินบนใต้บันได

ภาพที่ 22 บันไดก่อนหิน

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 80

(ก)

(ข)

ภาพที่ 23 บันไดก่อนหิน

(ก) บันไดซีเมนต์ขอบเหล็กชุบราวบน (ข) บันไดพลาสติกกรีซเคลือบพลาสติกกรีซเคลือบ

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 80

ทางเดินยกระดับ

หลักการออกแบบทางเดินยกระดับเบื้องต้น

ควรจะมีการประเมินผลกระทบของการสร้างทางยกระดับในพื้นที่นั้นก่อน

ควรจะมีการสำรวจเส้นทางในเรื่องของระยะทางความลาดชันการวางแนวเส้นทางที่จะสร้างให้แน่นอน

ทางยกระดับควรจะมีควมกว้างประมาณ 1.2 - 1.5 เมตร มีความลาดชัน 1: 20 หรือ 1 : 12 โดยมีขอบทางสูง 75 - 100 มม. และหากความสูงของทางเดินยกระดับมากกว่า 300 มม. ควรจะมีราวกันตก

การสร้างทางยกระดับควรมีลักษณะโค้งเพื่อให้เกิดความนุ่มนวล ไม่กระทบสายตา

ควรวางไปตามแนวเส้นระดับและตามสภาพธรรมชาติ ดังนั้นจึงต้องให้การสำรวจวางแผนอย่างละเอียด (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554 : 83)

การระบายน้ำ (Drainage)

การจัดทำทางระบายน้ำเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากในการสร้างเส้นทางเดินเท้า โดยเฉพาะเส้นทางที่มีการใช้งานมากและสร้างในบริเวณที่มีความลาดชันสูง เพราะหากระบบระบายน้ำไม่ดีจะก่อให้เกิดการพังทลายของเส้นทาง การระบายน้ำออกไปจากเส้นทางควรจะดำเนินการในระหว่างการก่อสร้างโดยพิจารณาชนิดขนาดและรูปแบบของการระบายน้ำ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554 : 93)

ชนิดและรูปแบบของการระบายน้ำ

ชนิดและรูปแบบของการระบายน้ำมีอยู่หลายวิธีคือ

การปรับผิวหน้ากลางทางให้มีความลาดเอียง (Crossfall or Crowning) ทำได้ 2 วิธีคือ

การปรับให้ความลาดเอียงไปทางใดทางหนึ่ง (Crossfall)

การปรับความลาดเอียงจากตรงกลางของเส้นทางไปทั้งสองข้าง(Crowning)

การปรับความลาดเอียงผิวหน้าเส้นทางทั้งสองลักษณะนี้ จะทำได้ดีเฉพาะในพื้นที่ที่ดินเดิมเป็นดินที่ทนต่อการกัดเซาะพังทลาย การปรับผิวหน้าเส้นทางในวิธีแรกจะเหมาะสมสำหรับเส้นทางที่ด้านหนึ่งติดภูเขาและดินเดิมเป็นดินที่เปิดโอกาสให้น้ำไหลผ่านหน้าดินโดยไม่ซึมลงไปดิน มุมที่ปรับ

ความลาดจะอยู่ในระหว่าง 2 - 5 องศาเซลเซียส สำหรับวิธีที่สองเหมาะสำหรับพื้นที่ที่เป็นที่ราบ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 94)

คั่นกันน้ำ (Water bars)

การกำหนดบริเวณที่จะสร้างคั่นกันน้ำ

ควรวางในตำแหน่งที่เส้นทางเปลี่ยนความชันเพราะจะทำให้เกิดแรงดันของน้ำมากขึ้น ระยะห่างของคั่นกันน้ำแต่ละจุด ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝน ชนิดของดิน ผิวหน้าความลาดชันและเป็นไปตามการประเมินสถานการณ์ในแต่ละกรณี

มุมของคั่นกันน้ำควรอยู่ในระหว่าง 30 - 40 องศา ซึ่งเป็นมุมที่ไม่ทำให้เกิดการทับถมของขยะบริเวณหน้าคั่นกันน้ำ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความลาดของเส้นทางและความยากง่ายของการพังทลายของดินเช่นถ้าเป็นดินเหนียวมุมของคั่นกันน้ำจะชัน หากเป็นดินตะกอนมุมจะต้องไม่ชัน ถ้ามีการวางข้างกันน้ำในมุมที่น้อยกว่า 30 องศา จะทำให้เกิดการชะลอของน้ำซึ่งจะทำให้มีขยะหรือตะกอนมาติดที่คั่นกันน้ำมาก หากวางในมุมที่มากกว่า 45 องศา จะเกิดการกัดเซาะที่ผิวหน้าของคั่นกันน้ำ

คั่นกันน้ำควรสูงพอที่จะให้มีการชะลอการไหลของน้ำแต่ไม่สูงจนเป็นอุปสรรคของการใช้เส้นทางและการไหลของน้ำ จะไม่ทำลายพืชพันธุ์หรือดินที่อยู่ทางด้านข้างของคั่นกันน้ำ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 95)

ร่องระบายน้ำผ่านเส้นทาง (Cross drains)

การก่อสร้าง

ร่องระบายน้ำควรเปิดให้น้ำมีการกระจายหรือไหลออกได้อย่างเพียงพอ ในจุดที่น้ำไหลออกควรจะมีการปลูกพืชรองรับเพื่อลดการกัดเซาะดินในบริเวณนั้น

ร่องระบายน้ำควรกว้างพอที่จะรับปริมาณน้ำสูงสุดได้โดยปราศจากการไหลไปบนเส้นทาง ควรจะมีการก่อกินใหญ่ทางด้านข้างถ้าจำเป็น (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 96)

ท่อระบายน้ำ (Culverts)

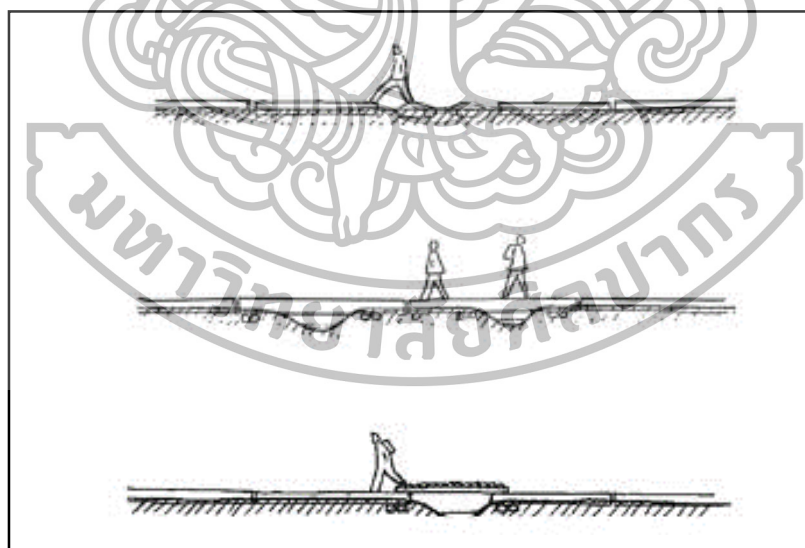
ท่อระบายน้ำลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่จะใช้ในการระบายน้ำตามธรรมชาติและมีการขุดพื้นที่น้อยมาก การบำรุงรักษาเป็นแบบธรรมดาคือการทำความสะอาด

ท่อระบายน้ำจะถูกสร้างเมื่อการไหลของน้ำมีปริมาณมากเกินกว่าจะใช้ร่องน้ำที่ตัดข้ามเส้นทางหรือใช้ในบริเวณที่เป็นร่องน้ำธรรมชาติและต้องการให้มีการระบายน้ำออก

ท่อระบายน้ำควรมีการติดตั้งให้มีความลาดเอียงอย่างน้อย 3 เปอร์เซ็นต์ หรือ 2 องศา หากต้องการให้น้ำที่ไหลแรงมากขึ้นก็อาจจะติดตั้งให้มีมุมสูงได้ถึง 10 องศา

ท่อระบายน้ำนี้อาจจะเป็นคอนกรีต โลหะ ไม้ ท่อ พีวีซี Wood fiber cement หรือหิน แต่ท่อที่มีน้ำหนักเบาจะง่ายต่อการขนส่งและติดตั้ง แต่จะต้องฝังให้ลึกพอสมควร

ในกรณีที่ท่อมีความหนาน้อยให้มีการถมวัสดุทับไปอย่างน้อย 300 มม. และให้กวดให้แน่นหนากว่า 150 มม. กรณีที่เป็นท่อคอนกรีตหรือพีวีซีหนา ให้กบปิดหนาเพียง 100 มม. ก็เพียงพอ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 97)

ภาพที่ 24 การทำร่องระบายน้ำและทางข้าม ลักษณะการทำร่องระบายน้ำและทางข้าม รูปบนเป็นการวาง

หินให้เดิน รูปล่างสองรูปเป็นสะพานพาดข้าม

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 101

พื้นผิวเส้นทาง (Surface)

ในกรณีที่พื้นที่ใดมีดินเดิมที่มีความเหมาะสมสำหรับเส้นทาง มีซากใบไม้และวัสดุผิวดินที่ป้องกันการกัดเซาะก็ไม่จำเป็นต้องเอาวัสดุเหล่านั้นออกไปให้ทิ้งไว้เหมือนเดิม การตัดสายควรจำกัดเพียงการย้ายต้นไม้และกิ่งที่ยื่นเข้ามาในแนวทาง. และความจำเป็นของการปรับแต่งผิวหน้าของเส้นทางเดินเท่านั้น และยังขึ้นอยู่กับความหนักเบาของการใช้เส้นทาง ในกรณีที่เส้นทางมีผู้ใช้น้อยไม่จำเป็นต้องมีการปรับแต่งผิวหน้าด้วยวัสดุใดเป็นพิเศษ สำหรับเส้นทางเดินเท้าเพื่อการศึกษาธรรมชาติและเส้นทางใช้ประโยชน์พิเศษจะต้องมีการปรับผิวหน้า เส้นทางในส่วนของเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติระยะไกลไม่จำเป็นต้องมีการปรับผิวหน้าเส้นทาง

การเลือกใช้วัสดุเพื่อปรับผิวหน้าเส้นทางควรประเมินจาก

ปริมาณการใช้เส้นทาง ปริมาณของผู้มาท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้ทางเดินในช่วงนั้น ๆ
ชนิดดินบริเวณนั้นมีความมั่นคงทนทานต่อการเหยียบย่ำ หรือมีปัญหาการพังทลายของดินเกิดขึ้น

ความสวยงามกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ

วัสดุที่สามารถหาได้ง่ายในบริเวณนั้น

วิธีการก่อสร้างที่สะดวก ง่าย ไม่ต้องใช้ช่างฝีมือพิเศษ

ความต้องการของผู้ใช้ หลายกิจกรรมมีความต้องการที่หลากหลายในด้านความมั่นคง ความเรียบความแข็งแรง ตัวอย่างเช่นไม้หรือกรวดผสมดินอาจจะเหมาะกับคนเดินแต่สำหรับจักรยาน รถเข็นจะมีปัญหาในเรื่องของการเคลื่อนที่ จะต้องใช้ผิวที่ถาวร เช่น แอสฟัลต์ หินอัดแน่น หรือ ลักษณะการใช้งานเพื่อเป็นทางเดินเท้าอย่างเดียวหรือเป็นทางรถยนต์ด้วยเพื่อใช้ในบางโอกาส เช่น รถเจ้าหน้าที่ รถฉุกเฉินกรณีอุบัติเหตุของผู้มาท่องเที่ยว หากเป็นทางเดินอย่างเดียวก็ไม่ต้องแข็งแรงเท่าทางรถยนต์

งบประมาณที่มีอยู่ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 108)

การออกแบบในเส้นทางแต่ละประเภท

เส้นทางเดินไกลในป่าเปลี่ยว

เส้นทางเดินไกลในป่าเปลี่ยวจะเป็นเส้นทางที่ให้ประสบการณ์แก่ผู้ใช้เส้นทางในป่าที่ห่างไกลจากความศิวิไลซ์ และให้ความรู้สึกว่าเป็นคนแรกที่เข้าไปในพื้นที่นั้นเส้นทางเดินป่าระยะไกลควรจะต้องอยู่ในที่ซึ่งพบเห็นลักษณะทิวทัศน์ทางธรรมชาติ ไม่ควรพบทิวทัศน์ของเมือง ถนน ทางรถไฟ สายไฟ เหมืองแร่ การทำไม้ หรือสิ่งเปลี่ยนแปลงไปจากธรรมชาติ

การจัดทำเส้นทางในลักษณะนี้ควรจะเป็นธรรมชาติมากที่สุด สิ่งอำนวยความสะดวกจะเป็นไปแบบง่าย ๆ และมีเฉพาะที่พัก ในลักษณะฉุกเฉินเส้นทางควรจะต้องแคบที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ให้มีขนาดช่องเท้าที่คนเดินผ่านไปได้ ผิวเส้นทางจะเป็นดินเดิมและมีอินทรีย์วัตถุกลุ่มผิวหน้าเล็กน้อย การใส่วัสดุอื่นเฉพาะจุดที่ขึ้นและวัสดุทางธรรมชาติ หินกรวด ไม้ปูพื้น โครงสร้างต่างๆและใช้เมื่อจำเป็น และอยู่ในรูปแบบที่ง่ายที่สุดเท่าที่จะทำได้ไม่มีการพัฒนาอย่างเข้มข้น ในเส้นทางไกลไม่ควรจะมีพื้นที่ปิกนิกและในจุดชมทิวทัศน์ไม่ต้องมีชานชมทิวทัศน์ ราวกัน และป้าย

ในการที่จะดำรงไว้เป็นเส้นทางเดินไกลในป่าเปลี่ยว ควรจะต้องจำกัดจำนวนผู้ใช้เส้นทางและกลุ่มของผู้ใช้เส้นทาง หากเส้นทางมีการใช้มากเกินไปจะทำให้ความรู้สึกวิเวกและสันโดษหายไป ในสวนระดับของความสำคัญเป็นการยากที่จะกำหนดออกมาขึ้นอยู่กับความชำนาญและประสบการณ์ในแต่ละเส้นทาง ซึ่งอาจจะไปตามการพบเห็นกลุ่มนักเดินไกลซึ่งอาจจะเป็น 1 กลุ่มต่อวัน หรือ 1 กลุ่มต่อชั่วโมง

ขนาดของกลุ่ม ส่วนมากนักเดินไกลต้องการที่จะพบกลุ่มที่มีขนาดเล็กมากกว่ากลุ่มขนาดใหญ่ เช่นการพบผู้ใช้เส้นทาง 4 กลุ่ม จำนวน 5 คนในหนึ่งวัน ดีกว่าการพบจำนวน 20 คนใน 1 ครั้ง

เส้นทางเดินไกลในป่าเปลี่ยวจะต้องไม่อยู่ในบริเวณเดียวกับเส้นทางแบบไป - กลับในวันเดียวและหากมีเส้นทางมีความง่ายในการเข้าถึงของผู้มาท่องเที่ยวแบบไป - กลับ จะเป็นการยากในการควบคุมปริมาณการใช้ และความรู้สึกเปลี่ยวน้อยลงไปสำหรับนักเดินทางไกลที่พักผ่อน

บริเวณที่ตั้งแคมป์ที่มีลักษณะเป็นส่วนตัวมีความสำคัญกับเส้นทางเดินไกลในป่าเปลี่ยว และจะต้องมีการจัดไว้สำหรับกลุ่มเล็ก เช่น 3 เต็นท์หรือ 1- 6 คน และไม่ควรจะเอาไว้เป็นกลุ่มใหญ่ การจัดที่พักผ่อนควรเป็นแบบง่าย ๆ ไม่ควรมีที่พักและโต๊ะ บางครั้งอาจจำเป็นที่จะมีที่ก่อกองไฟและสุขาหลุมไว้ให้

นักเดินทางไกลจะต้องปฏิบัติตามกฎการพักผ่อนและการเดินไกลบางครั้งอาจเป็นความจำเป็นในการนำเตาเข้าไปเพื่อลดผลกระทบจากการก่อไฟและเก็บไม้ฟืน

การออกแบบเส้นทางเส้นทาง

จะมีรูปแบบเป็นเส้นตรงหรือวงรอบก็ได้ บางครั้งจำเป็นต้องกำหนดจุดเพื่อเชื่อมกับถนนสายหลักด้วยสัญลักษณ์พิเศษ เส้นทางควรมีความหลากหลาย เช่น บางส่วนเดินง่ายและบางส่วนเดินยากเพื่อให้ นักเดินไกลมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น

ความยาวของเส้นทาง

เส้นทางเดินไกลควรมีความยาวเพียงพอที่สามารถพักผ่อนได้อย่างน้อย 2 คืน สำหรับความยาวสูงสุดไม่จำกัด ตำแหน่งที่ตั้งจุดพักผ่อนควรอยู่ในระยะทางที่สามารถเดินทางถึงภายใน 1 วัน ปัจจัยในเรื่องของลักษณะภูมิประเทศจะต้องนำมาประกอบการพิจารณาจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกตามระยะทางและระยะเวลาที่ใช้ในการเดิน เช่น ทางเดินไกลในพื้นที่เป็นเขาควรมีระยะทาง 8 กิโลเมตรและทางในพื้นที่ราบควรมีระยะทางราบประมาณ 10 กม.

ระดับความลาดชัน

ความลาดชันที่เหมาะสม 0 – 10 เปอร์เซ็นต์ ความลาดชันสูงสุดที่พอจะรับได้ 15 เปอร์เซ็นต์ และความลาดชันสูงสุดในช่วงความลาดชันระยะสั้นที่ได้รับคือ 30 เปอร์เซ็นต์ และระยะทางสูงสุดไม่เกิน 30 เมตร

ผิวหน้าเส้นทาง

ผิวหน้าเส้นทางควรจะแคบที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และไม่ควรถูกกำหนดคงที่ตายตัว ควรจะปรับเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขของภูมิประเทศ เช่น ในพื้นที่โล่งและแคบในบริเวณที่มีความลาดชัน และในพื้นที่ภูมิประเทศขรุขระ หรือในพื้นที่ที่พืชพรรณหนาแน่น ความกว้างที่แนะนำในทุกสถานการณ์คือ ความกว้างประมาณ 45 ซม. กว้างเกิน 90 ซม.

การตัดสร้างผิวช่องทาง

พืชพรรณควรมีการตัดสร้างเป็นช่องทางในระดับความสูง 2.5 เมตรเหนือผิวทาง ตัวอย่างเส้นทางในลักษณะนี้คือเส้นทางเดินไกลโกจู อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จังหวัดกำแพงเพชร

นครสวรรค์เส้นทางเดินไกลเขาหลวงอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครสวรรค์ เส้นทางเดิน
ขึ้นยอดเขาเขม่น อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยงจังหวัดนครสวรรค์

เส้นทางเดินไกลทั่วไป (Back country hiking trail)

เส้นทางเดินไกลทั่วไปเป็นเส้นทางที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์ที่สนุกสนานในสภาพ
ธรรมชาติคุณค่าพื้นฐานเป็นไปในลักษณะเดียวกับเส้นทางเดินป่าระยะไกลในป่าเปลี่ยว ที่ต้องการ
ความสันโดษและวิเวกแต่การพบหรือมองเห็นความวิไลไม่ใช่ข้อจำกัด ในเส้นทางสามารถเห็น
ทิวทัศน์ของเมือง หมู่บ้าน ไม่จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาหรือจะให้สิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทาง

เงื่อนไขของเส้นทางในลักษณะนี้ จะเหมาะกับผู้ใช้ประโยชน์ทั่วไปมากขึ้น มีการสร้างสิ่ง
อำนวยความสะดวกประกอบคือ ที่พักขวง บ้านไต่ และที่พักर्मกรรมที่อากาศไม่เหมาะสม การ
ออกแบบที่ซับซ้อนสามารถยอมรับได้ เช่น สถานที่กว้างและทนทาน มีราวสะพาน มีความลาดชันที่ต่ำ

ความกว้างของเส้นทางควรจะแคบเท่าที่จะแคบได้ และผิวเส้นทางควรจะเป็นดินเดิม
และอินทรีย์วัตถุมีการเพิ่มวัสดุผิวหน้ากรณีที่เป็นที่นั้น เช่น กรณีที่ผิวเส้นทางและผิมน้ำขัง บาง
กรณีอาจจะใช้ถนนซากรากไม้เก่า ถนนแวนกันไฟ ไม่ควรจะมีการพัฒนาอย่างเข้มข้นในเส้นทางทางเดิน
ไกลนี้ เช่นไม่ควรมีพื้นที่ปิกนิก ชานชมทิวทัศน์

การจำกัดจำนวนนับเดินไกลไม่เข้มงวดเท่าเส้นทางในป่าเปลี่ยว และความเป็นส่วนตัว
ของผู้พักผ่อนยังคงมีความสำคัญ และในกรณีนี้หากมีผู้พักผ่อนในพื้นที่จำนวนมากก็ยังคงเป็นการยอมรับ
ได้โดยอาจจะมีการออกแบบพื้นที่สำหรับกลุ่มขนาดใหญ่ ในกรณีพื้นที่ขนาดเล็กเต็ม

การออกแบบเส้นทาง

เส้นทางลักษณะนี้จะเป็นได้ทั้งแบบเส้นตรงและวงรอบ มีเส้นทางย่อยที่จะเข้าถึงเส้นทาง
ดังกล่าวได้ หรือแยกไปยังปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ จุดเด่นที่น่าสนใจ ในระหว่างเส้นทางหลัก แต่
อย่างไรก็ตามการใช้วงรอบอย่างเหมาะสมในการก่อให้เกิดความหลากหลายของประสบการณ์ใน
เส้นทาง

ความยาวของเส้น

ทางเส้นทางควรมีความยาวเพียงพอที่จะให้มีการพักผ่อนอย่างน้อย 2 คืน โดยความยาว
สูงสุดไม่จำกัด สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อกางเต็นควรอยู่ในจุดที่สามารถเดินทางไปถึงได้ใน 1 วัน

ระดับความลาดชัน

ความลาดชันที่เหมาะสมคือ 0 – 10 เปอร์เซ็นต์ ความลาดชันอันสูงสุดที่พอจะได้รับคือ 15 เปอร์เซ็นต์ และความลาดชันสูงสุดระยะสั้นที่จะได้รับคือ 30 เปอร์เซ็นต์ ในระยะทาง 30 เมตร

ความกว้างของผิวทาง

ความกว้างของผิวทาง ควรยืดหยุ่นได้ไปตามสภาพภูมิประเทศ กว้างในจุดที่โล่งและแคบในที่จุดพื้นที่ดินขรุขระ พีชพรรณหนาแน่น ความกว้างที่แนะนำคือ 45 ซม. ความกว้างสูงสุดไม่ควรเกิน 90 ซม.

การตัดสร้างแนวทาง

พีชพรรณควรจะมีการตัดสร้างให้มีความสูง 2.5 เมตรจากระดับผิวทาง

เส้นทางเดินไกลที่อยู่ใกล้เมือง (Front country hiking trail)

เส้นทางเดินไกลประเภทนี้เป็นเส้นทางเดินไกลที่มีความใกล้ชิดกับพื้นที่เมืองและชนบทมากขึ้น สิ่งที่แตกต่างกันของเส้นทางนี้กับเส้นทางเดินทางไกลข้างต้นคือจะไม่คำนึงถึงว่าจะมีการพบความศิวิไลซ์ของเมืองหรือไม่ วัตถุประสงค์หลักของเส้นทางเพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่สนุกสนาน จากการใช้ทิวทัศน์และการสื่อความหมายในพื้นที่กึ่งเมือง ชนบท และพื้นที่สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เส้นทางลักษณะนี้อาจเป็นกลุ่มเส้นทางระยะสั้น เพื่อการใช้ในประโยชน์ใน 1 วัน เช่นเดียวกับเส้นทางระยะไกล การออกแบบเหมาะกับคนที่ขาดประสบการณ์จากการเดินไกล ความลาดชันควรน้อยที่สุด และมีเส้นทางไต่ชันเขาน้อยมาก ความกว้างผิวทางจะต้องกว้างมากมีการสร้างองค์ประกอบเส้นทางที่ประกอบด้วย เช่น สะพาน ขันบันได และราวจับ การออกแบบโครงสร้างควรจะทนทานมั่นคงมากกว่า ซึ่งทั้ง 2 ประเภทแรก มีการสร้างชานชมทิวทัศน์ นิทรรศการกลางแจ้ง โต๊ะปิกนิก และเป็นเส้นทางที่อาจจะจำกัดจำนวนผู้มาท่องเที่ยวได้ยากเพราะว่าการเข้าถึงได้ง่าย ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของเส้นทางควรจะต้องมีการควบคุมอย่างจริงจัง โดยการออกแบบและการบำรุงรักษาที่เหมาะสม บางจุดของเส้นทางอาจจะมีการใช้งานอย่างหนักมากกว่าเส้นทางอื่น จุดพักแรมอาจจะมีทั้งกลุ่มขนาดใหญ่และกลุ่มขนาดเล็ก สิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงสุขาและในพื้นที่ที่มีการใช้อย่างหนักก็จะต้องมีท่อและบ่อที่จะเป็นแหล่งน้ำ โต๊ะปิกนิกและพักร่ม ในบางกรณีอาจจะมีการกำหนดที่ก่อไฟ ที่ก่อไฟควรจะมีการป้องกันในเรื่องของการกำหนดจุดก่อไฟ และจำกัดขนาดของไฟ ควรจะมีการจัดหาไม้ฟืนให้ เพื่อป้องกันไม่ให้ไปใช้พื้นที่พรณรอบ ๆ ด้าน

การออกแบบเส้นทาง

รูปแบบเส้นทางที่เหมาะสมกับเส้นทางลักษณะนี้คือ เส้นตรง และมีทางย่อยที่จะใช้ในการเข้าถึง ทั้งจากชุมชน พื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ และจุดที่น่าสนใจ ส่วนที่จะใช้จากการเดินแบบไปกลับวันเดียวอาจจะจัดทำเป็นแบบวงรอบภายในเส้นทางหลักก็ได้

ความยาวเส้นทาง

ควรจะทำเป็นส่วน ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกการเดินทางภายใน 1 วัน ระยะที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 8 - 13 กม. ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสภาพภูมิประเทศในเส้นทางที่เป็นที่นิยมควรจะมีควมสั้นลงเพื่อบริการแก่ผู้ใช้เส้นทางในช่วงเวลาสั้น 1 - 3 ชั่วโมง

ระดับความลาดชัน

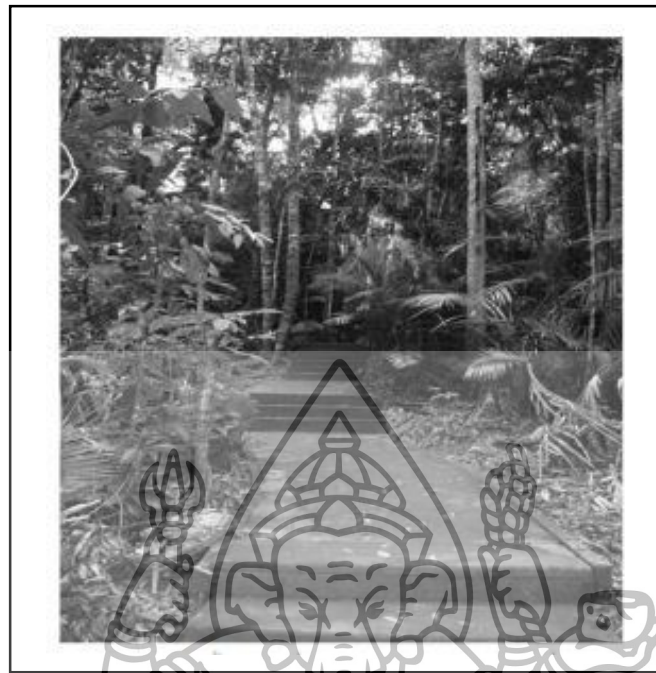
ความลาดชันที่เหมาะสมคือ 0 - 10 เปอร์เซ็นต์ ความลาดชันสูงสุดที่ได้รับคือ 15 เปอร์เซ็นต์ และความลาดชันเฉพาะจุดระยะสั้นที่จะรับได้คือ 20 เปอร์เซ็นต์ ในระยะทาง 30 เมตร

ความกว้างของผิวทาง

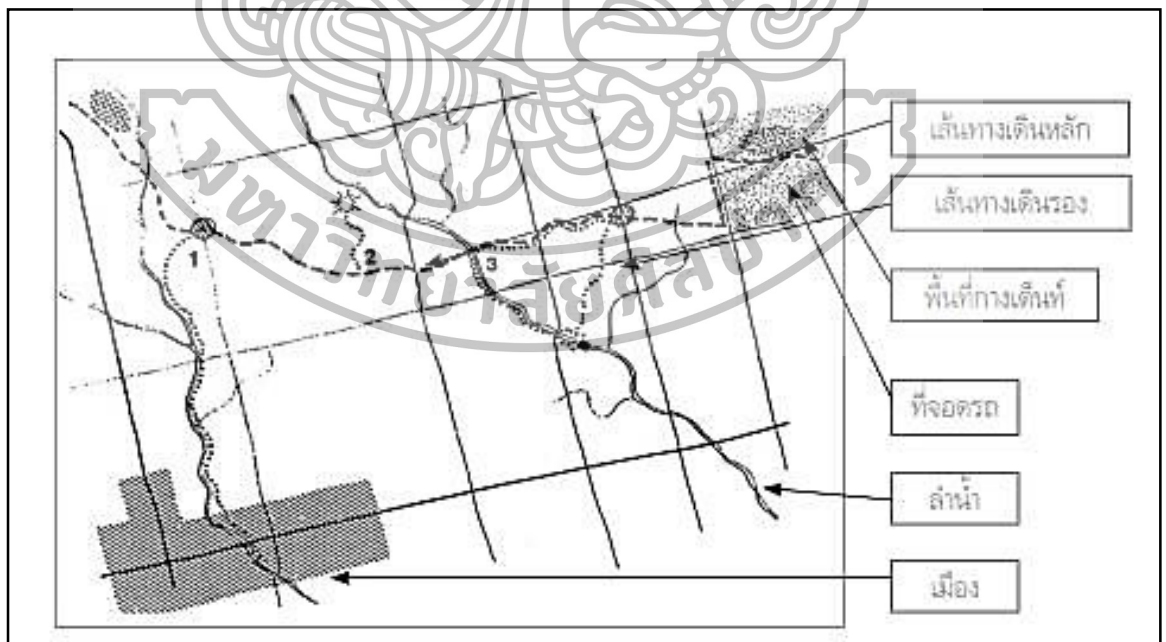
ความกว้างของผิวทางจะแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะของภูมิประเทศและความเข้มข้นของการใช้เส้นทาง ความกว้างประมาณ 45 - 60 ซม. เป็นความกว้างที่เหมาะสม ความกว้างที่สูงที่สุดที่จะเป็นไปได้ควรพิจารณาจากปริมาณการใช้ประเภทของเส้นทาง อาจจะใช้ทางซีกซ้ายไม่เก่าไปฟาร์มสวน หรือ ไร่

การตัดสายแนว

การตัดสายพีชพรรณในแนวทางเส้นทางเดินเท้าควรสูง 2.5 เมตรจากระดับผิวทาง

ภาพที่ 25 ลักษณะการทำขั้นบันไดที่เดินแบบสบาย ๆ ในเส้นทางที่ลาดชันอุทยานแห่งชาติบารอน
จอร์จ ประเทศออสเตรเลีย
ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 124

ภาพที่ 26 รูปแบบเส้นทางเดินทางไกลใกล้เมือง
ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 125

1 = จุดเชื่อมต่อกับเมือง

2 = จุดเชื่อมต่อกับที่ชมทิวทัศน์

3 = เส้นทางวงรอบที่เชื่อมต่อไปยังจุดชมน้ำตก

เส้นทางเดินไกลสำหรับผู้ที่ใช้แบบไปกลับใน 1 วัน (Day – Use hiking trail)

เส้นทางเดินไกลสำหรับการใช้แบบไปเช้าเย็นกลับจะพิจารณาจากปัจจัยในเรื่องความชัน ความกว้างของผิวทาง โครงสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก และเป้าหมายของเส้นทาง การออกแบบอาจจะออกแบบสำหรับผู้ที่ใช้เส้นทางที่ต้องการประสบการณ์ในลักษณะเดียวกับที่ได้รับจากเส้นทางเดินไกลแบบที่ 2 หรือ 3 ข้างต้น

การออกแบบเส้นทาง

รูปแบบของเส้นทางเป็นได้ทั้งแบบเส้นตรงและวงรอบ และอาจจะเป็นส่วนที่ขยายมาจากเส้นทางเดินไกลแบบใกล้เมืองแบบที่ 3 ข้างต้น และกรณีที่เส้นทางเดินไกลแบบไปกลับนี้ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางเดินป่าระยะไกลขั้นต้น การกำหนดรูปแบบเส้นทางควรเป็นแบบปิดจะเหมาะสมกว่า เช่นกำหนดเป็นวงรอบซ้อนกัน กำหนดแบบมีรอบหลักตรงกลาง และวงรอบย่อยรอบข้างหรือ กำหนดเส้นทางแบบร่างแห การกำหนดวงรอบแบบเดียวไม่เหมาะสม เนื่องจากจะไม่ให้ความหลากหลายในลักษณะประเทศและความยาวของเส้นทางไม่เพียงพอ

ความยาวเส้นทาง

ความยาวและรูปแบบของเส้นทางขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสภาพภูมิประเทศ และระดับของผู้ใช้เส้นทาง สำหรับเส้นทางที่ถูกใช้โดยผู้ใช้เส้นทางที่มีประสบการณ์ที่ระดับต่าง ๆ กัน ควรจะมีเส้นทางให้เลือกไว้ด้วย ตัวอย่างเช่น ควรจะมีวงรอบแบบสั้นเช่น 3-5 กม. รวมกับวงรอบแบบยาวคือ 13 กม. สำหรับอนุญาตให้ใช้เป็นเส้นทางเดินไกลแบบเต็มวันและมีการเพิ่มวงรอบ หรือทางแยกอื่น ๆ เพื่อให้ระยะยาวขึ้น และให้ประสบการณ์ที่หลากหลาย

ระดับความลาดชัน

ความลาดชันที่เหมาะสมคือ 0 – 10 เปอร์เซ็นต์ ความลาดชันสูงสุดที่ยอมรับได้คือ 10 เปอร์เซ็นต์ และมีความลาดชันเฉพาะจุดระยะสั้นที่ยอมรับได้คือ 20 เปอร์เซ็นต์ ในระยะทางไม่เกิน 30 เมตร

ความกว้างของผิวทาง

สำหรับเส้นทางหรือส่วนของเส้นทางที่จะใช้โดยผู้ใช้ทั่วไปควรมีความกว้างอยู่ระหว่าง 45 - 60 ซม. และสูงสุดควรไม่เกิน 90 ซม.

การตัดสางแนวทาง

ควรตัดสางพืชพันธุ์ในแนวทางให้มีความสูง 2.5 เมตร จากระดับผิวทาง (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 119 - 126)

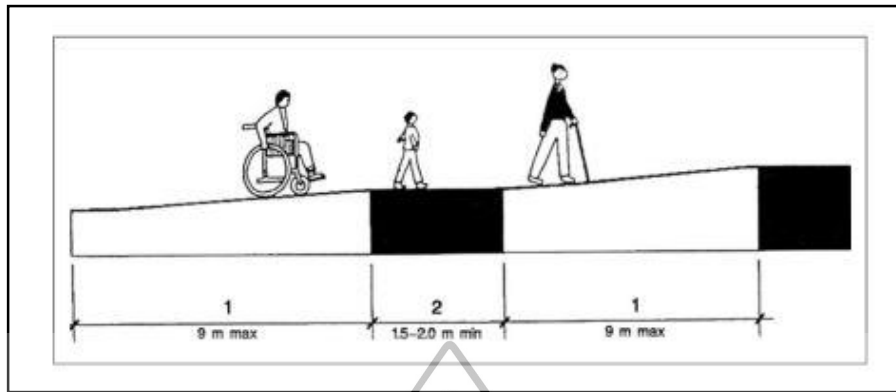
เส้นทางในพื้นที่ธรรมชาติ

เส้นทางในพื้นที่ธรรมชาติเป็นลักษณะของเส้นทางที่พัฒนาในพื้นที่ที่มีการใช้มาก คือ อุทยานแห่งชาติธรรมชาติเป็นทั้งเส้นทางเพื่อการบริการ หรือ นันทนาการสินค้าชนิดนี้จะเหมือนกับระบบเส้นทางนำทางเดินที่พบในสวนสาธารณะรวมถึงเส้นทาง และทางเดินที่เชื่อมต่อกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆกับพื้นที่กิจกรรมเช่นพื้นที่กลางเป็นกับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่จอดรถกลับถึงที่ปิกนิก พื้นที่ปิกนิกเส้นทางขนาดนี้ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ทุกคนทุกวัยทุกเพศ และผู้พิการหรือเด็ก ๆ การออกแบบจะต้องมีมาตรฐานสูงสุดในด้านการเข้าถึงของผู้ใช้ความสะดวกและความปลอดภัย

ระดับความลาดชัน

ความลาดชันที่เหมาะสมคือ 0-3 เปอร์เซ็นต์ ความลาดชันสูงสุดที่ยอมรับได้คือ 5 เปอร์เซ็นต์ และความลาดชันสูงสุดเฉพาะจุดในระยะสั้นที่ยอมรับได้คือ 10 เปอร์เซ็นต์ ในระยะทางไม่เกิน 30 เมตร หากเกินกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ ต้องจัดให้มีบันได

สำหรับคนพิการความลาดชันที่เหมาะสมคือ 0- 3 เปอร์เซ็นต์ หรือหากมากกว่า 3 เปอร์เซ็นต์ จะต้องมีความยาวของความลาดชันไม่เกิน 9 เมตรและจะต้องมีจุดที่จะพักเป็นทางราบประมาณ 2 เมตร ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนความชันอีกระยะหนึ่ง ความลาดชันที่มากกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ ควรจะพิจารณาให้เป็นทางลาดและมีราวจับ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 127 - 128)

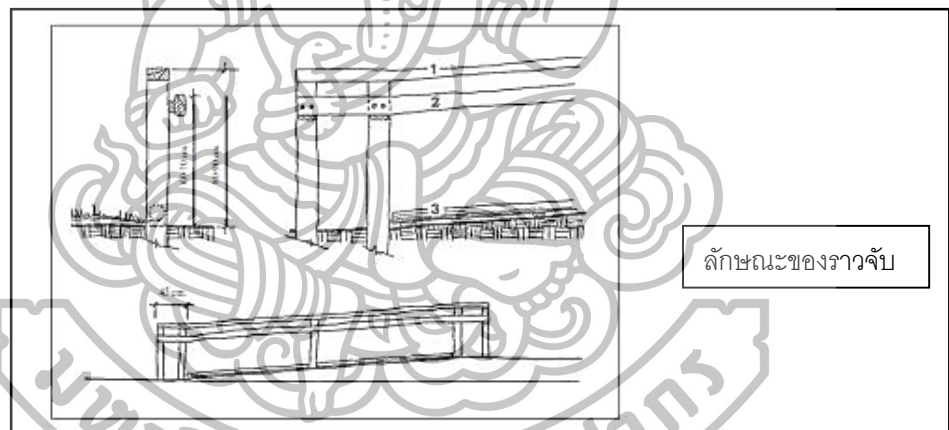

คำอธิบาย 1= ส่วนของความลาดชันที่ไม่ควรมีระยะห่างเกิน 9 เมตร

2= ส่วนที่เป็นทางราบ มีระยะทาง 1.5 – 2 เมตร

ภาพที่ 27 รูปแบบเส้นทางเดินทางไกลใกล้เมือง

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 129

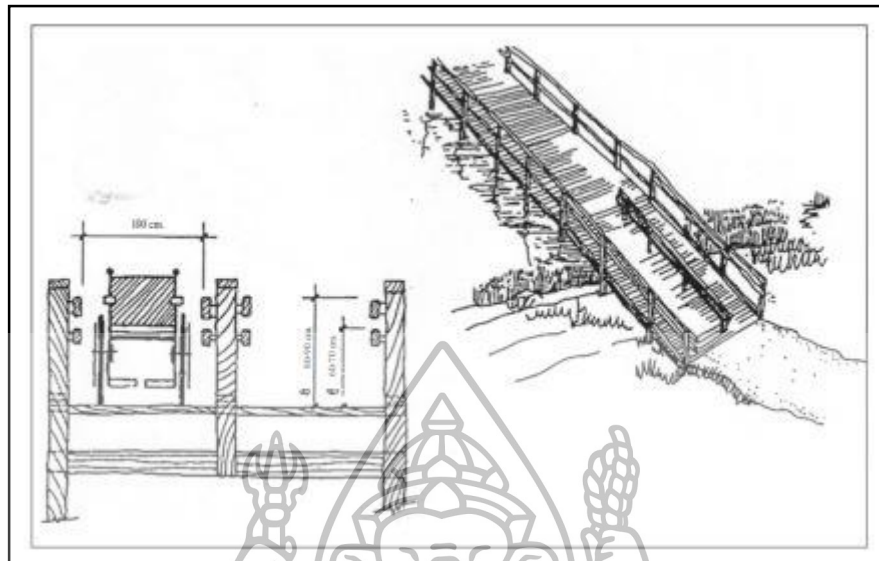

คำอธิบาย 1 = ราวจับสำหรับคนทั่วไป 2 = ราวจับสำหรับคนนั่งเก้าอี้เข็นหรือเด็ก

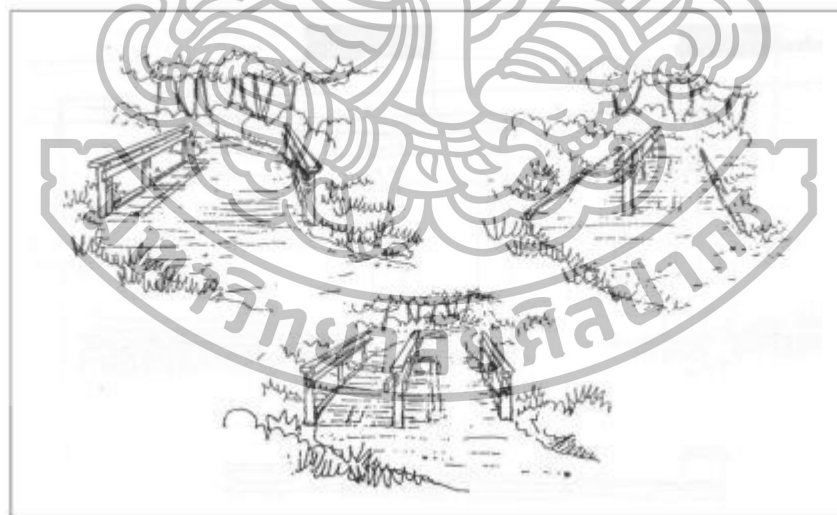
3 = จุดล่อหยุดที่ขอบผิวหน้าเส้นทาง

ภาพที่ 28 ลักษณะของราวจับ

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 129

ภาพที่ 29 ลักษณะราวจับสำหรับคนพิการ
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 130

ภาพที่ 30 ลักษณะรูปร่างแบบหนึ่ง
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 130
 (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 129 - 130)

เส้นทางจักรยาน

เส้นทางจักรยานมี 2 ประเภทที่จะพิจารณาคือ ประเภทที่ 1 เส้นทางจักรยานระยะสั้น – ปานกลาง ที่มีที่จอดรถแห่งเดียว และประเภทที่ 2 เส้นทางระยะยาวหรือเป็นวงรอบ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 138)

การออกแบบเส้นทาง

รูปแบบของเส้นทางจักรยานที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับโอกาสแต่ละโอกาส กรณีที่มีจุดแวะกระจายทั่วไป และมีจุดที่เชื่อมต่อกัน เส้นทางแบบวงรอบจะเหมาะสมกว่า แต่กรณีที่เส้นทางเป็นการเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ ควรจะเป็นเส้นทางตรง ความลาดชันของเส้นทางที่เหมาะสม 0 – 3 เปอร์เซ็นต์ บริเวณโค้งควรมีรัศมีประมาณ 10 เมตร ให้หลีกเลี่ยงโค้งหักศอกในบริเวณปลายหรือบริเวณที่มีความชัน

ระดับความชัน

ความลาดชันที่เหมาะสมที่จะอยู่ที่ระดับ 0 -3 เปอร์เซ็นต์ ความลาดชันสูงสุดที่ยอมรับได้คือ 6 เปอร์เซ็นต์ ในระยะที่ไม่เกิน 90 เมตร ความลาดชันเฉพาะจุดคือ 10 เปอร์เซ็นต์ ในระยะทางไม่เกิน 30 เมตร

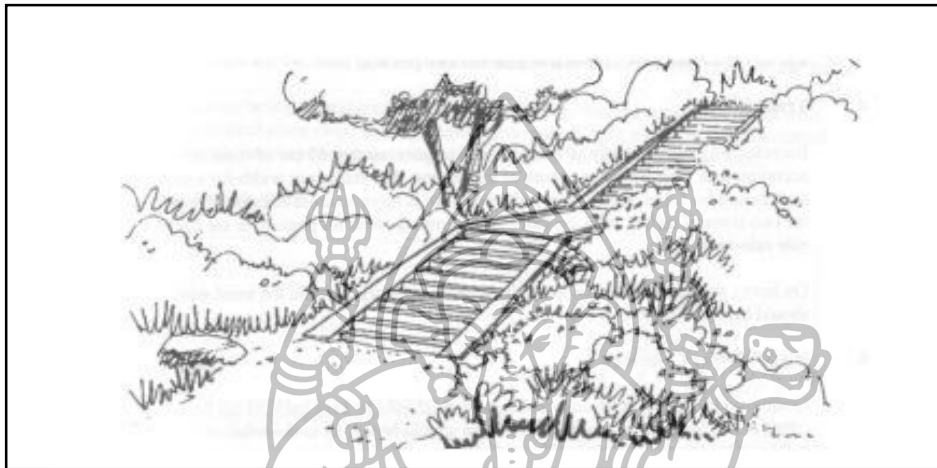
ความกว้างของผิวทาง

สำหรับทางจักรยานจะกว้างประมาณ 60 ซม. และควรเพิ่มอีก 60 ซม. สำหรับกรณีที่รูปแบบการเคลื่อนที่ไม่สม่ำเสมอ ความกว้างน้อยที่สุดของการเดินทางรถทางเดียวประมาณ 1.2 เมตร ในกรณีที่เป็น 2 ทาง ความกว้างจะประมาณ 2.5 เมตร

โครงสร้าง

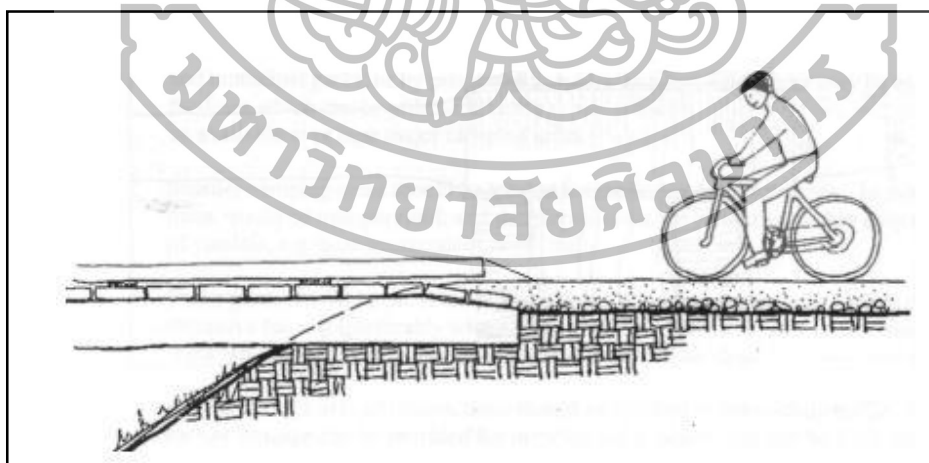
สะพานเป็นโครงสร้างหลักในการพัฒนาเส้นทางจักรยาน ผิวบนของสะพานในเส้นทางจักรยานจะต้องไม่ลื่น ควรจะเป็นคอนกรีตหยาบหรือแอสฟัลต์ที่มีหินอยู่บนหรือเศษเสี้ยว รอยต่อระหว่างทางกับสะพานควรเสมอกัน ในกรณีเป็นสะพานแขวนกว้าง 60 ซม. และในเส้นทางที่มีการใช้มากควรเพิ่มความกว้างเป็น 60 ซม. เพื่อจะได้ไม่เกิดการขีดขวางซึ่งกันและกัน บนสะพานควรมีที่จอดจักรยานสูงจากพื้นประมาณ 15 ซม. สะพานไม่ควรอยู่ตำแหน่งล่างของความลาดชัน หากความ

ลาดชันยาวก็อาจจะทำที่จอดรถบนสะพานได้จับ (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2554: 138 - 141)

ภาพที่ 31 ลักษณะบันไดสำหรับเส้นทางจักรยาน

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 142

ภาพที่ 32 ลักษณะสะพานสำหรับเส้นทางจักรยาน

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 142

เส้นทางคนพิการ

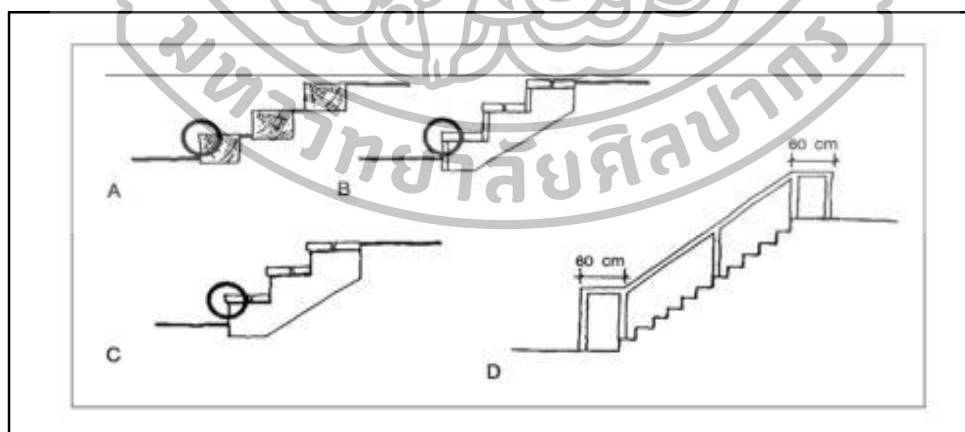
จุดประสงค์ เป็นเส้นทางที่จัดเตรียมสำหรับคนที่พิการหรือมีปัญหาด้านร่างกายการได้ยิน การเห็น

ความลาดชัน

มาตรฐานที่จะกล่าวถึงนี้ ใช้สำหรับคนที่นั่งเก้าอี้เข็นหรือมีปัญหาในเรื่องของการเคลื่อนที่ ความลาดชันที่เหมาะสม 0 – 3 เปอร์เซ็นต์ หรือ 0 – 1: 33 ความลาดชันสูงสุดที่ยอมรับได้ 5 เปอร์เซ็นต์ หรือ 1: 20 ในระยะทางสูงสุด 30 เมตร ความลาดชันสูงสุดสำหรับจุดที่สั้นๆ 8 เปอร์เซ็นต์ หรือ 1: 12 ในระยะทางสูงสุด 9 เมตร Maximum Cross slope 2 เปอร์เซ็นต์ หรือ 1: 50 จะต้องมีการจัดพื้นที่สำหรับพักในช่วงปลายความลาดชันโดยมีความลาดชันที่เหมาะสม 5 เปอร์เซ็นต์ หรือ 1: 2 โดยพื้นที่ที่พักขนาด 1.5 ตร.ม. ในทุกจุดของแต่ละความยาว 30 เมตร (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 143 - 144)

ความกว้างของผิวทาง

เส้นทางที่จะอำนวยความสะดวกกลุ่มผู้ใช้เก้าอี้รถเข็นในลักษณะการใช้เส้นทางเดี่ยว ควรจะมีความกว้างอย่างน้อย 1.2 เมตร และหากเป็นเส้นทางเดินสวนกันให้มีความกว้าง 2 เมตร (สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 145)

ภาพที่ 33 การออกแบบบันไดสำหรับคนพิการ

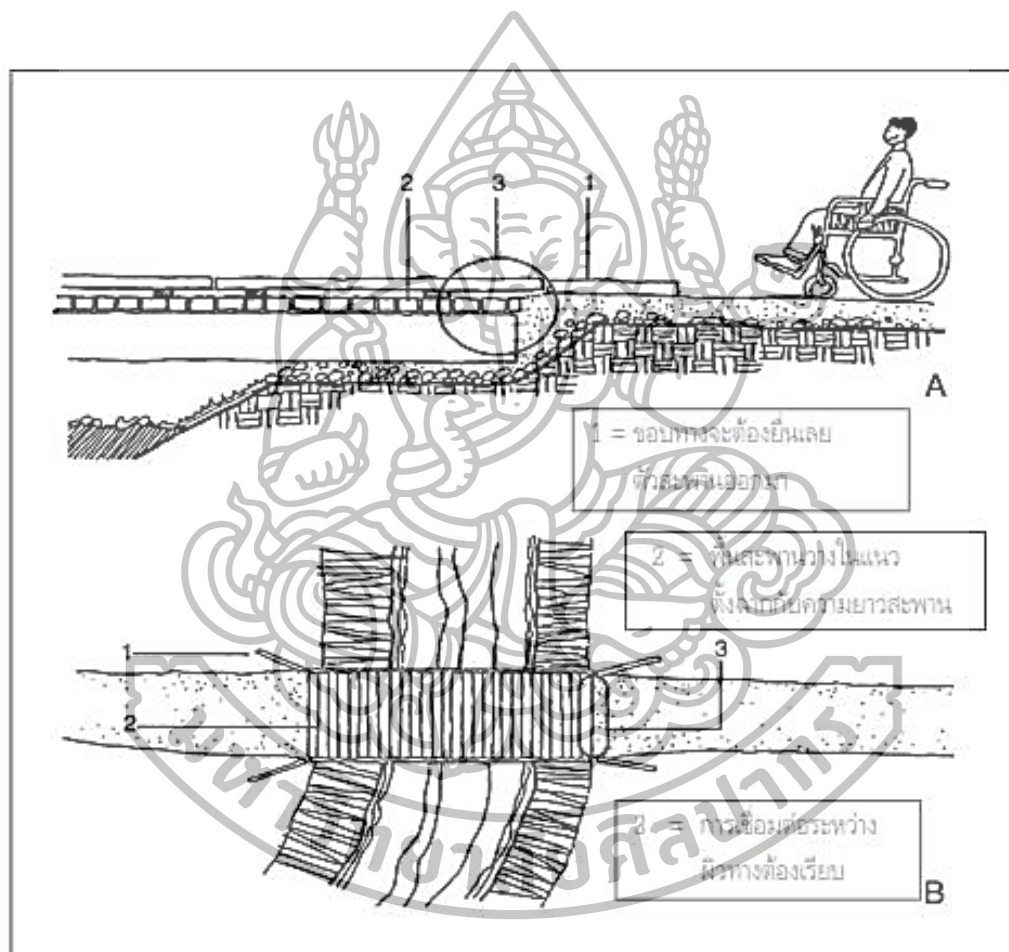
ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 157

แบบ A มีความเหมาะสม เนื่องจากขอบบันไดไม่ยื่นเลยออกมา และบันไดทำด้วยไม้เนื้อแข็ง

แบบ B มีความเหมาะสม เนื่องจากขอบบันไดไม่ยื่นเลยออกมา และมีแผ่นกระดานที่ยึดติดผิวหน้าไว้แน่นและเรียบเสมอแนวตั้ง

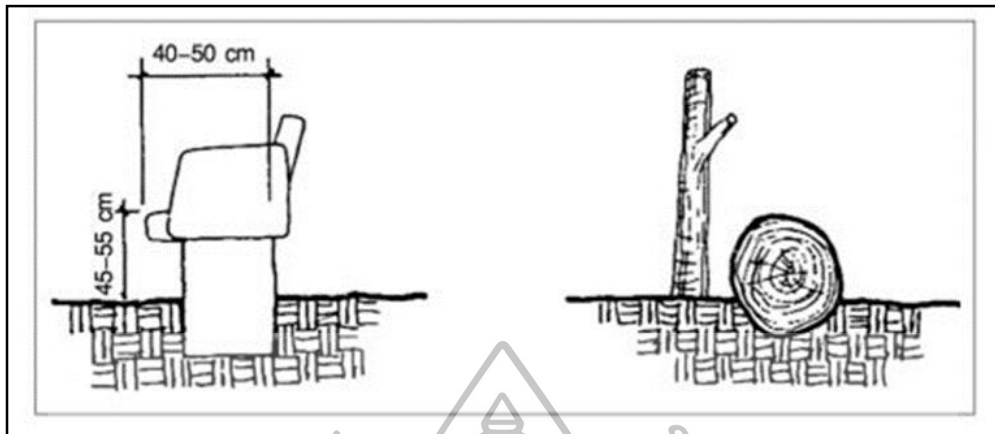
แบบ C ไม่เหมาะสม เนื่องจากมีส่วนยื่นของพื้นบนขั้นบันได

แบบ D รวมจับด้านบนและด้านล่างจะต้องยื่นเลยขั้นบันไดชั้นสุดท้ายทั้งบนและล่างออกไป

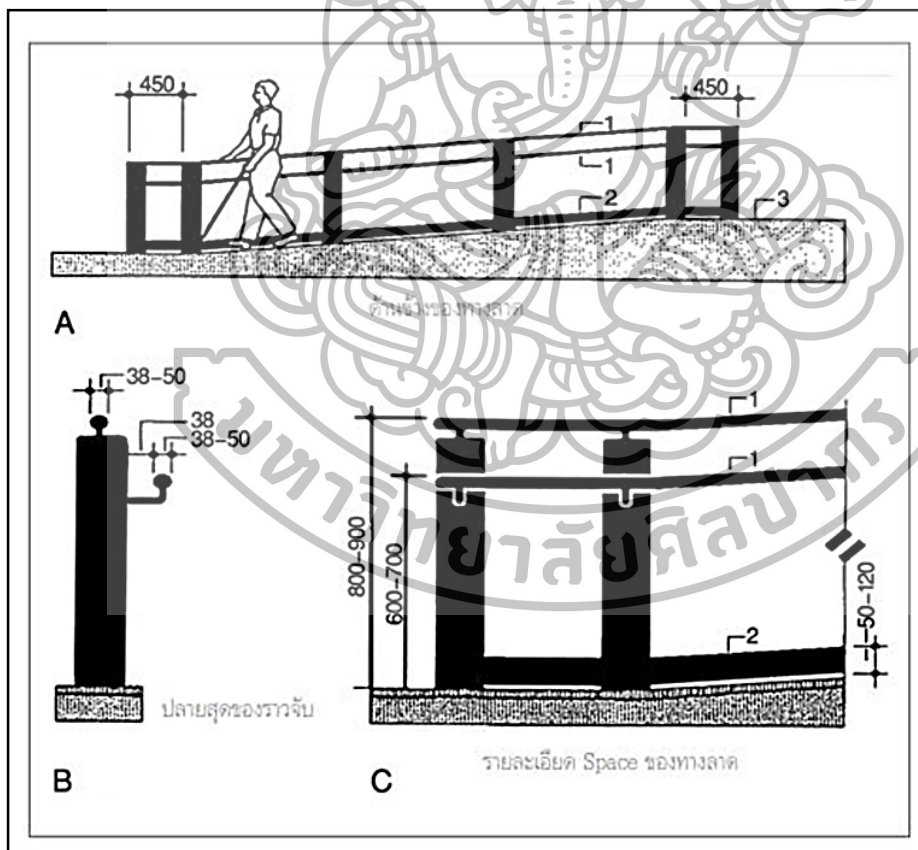

ภาพที่ 34 แบบสะพานข้ามลำธารของคนพิการ

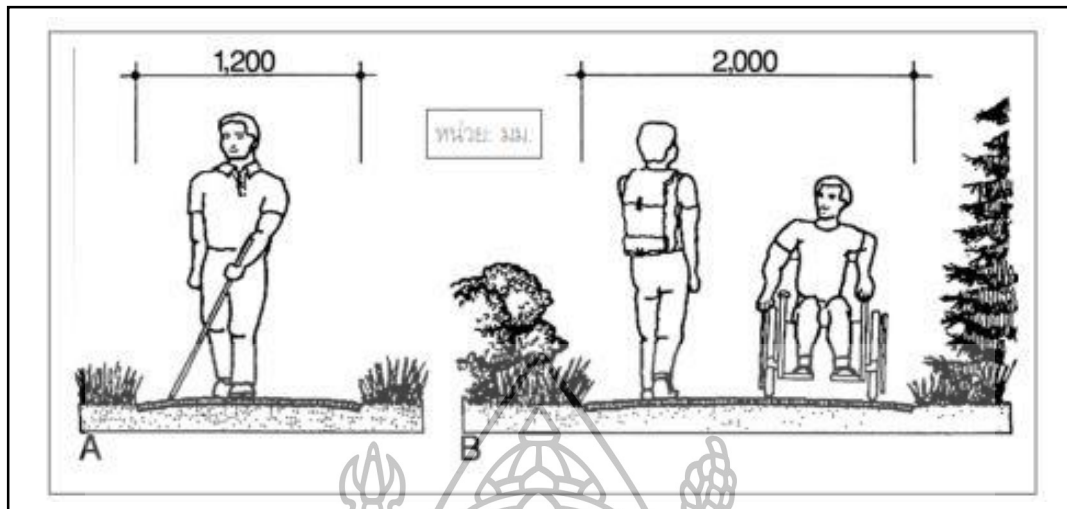
ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 158

ภาพที่ 35 ที่นั่งสำหรับคนพิการ
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 159

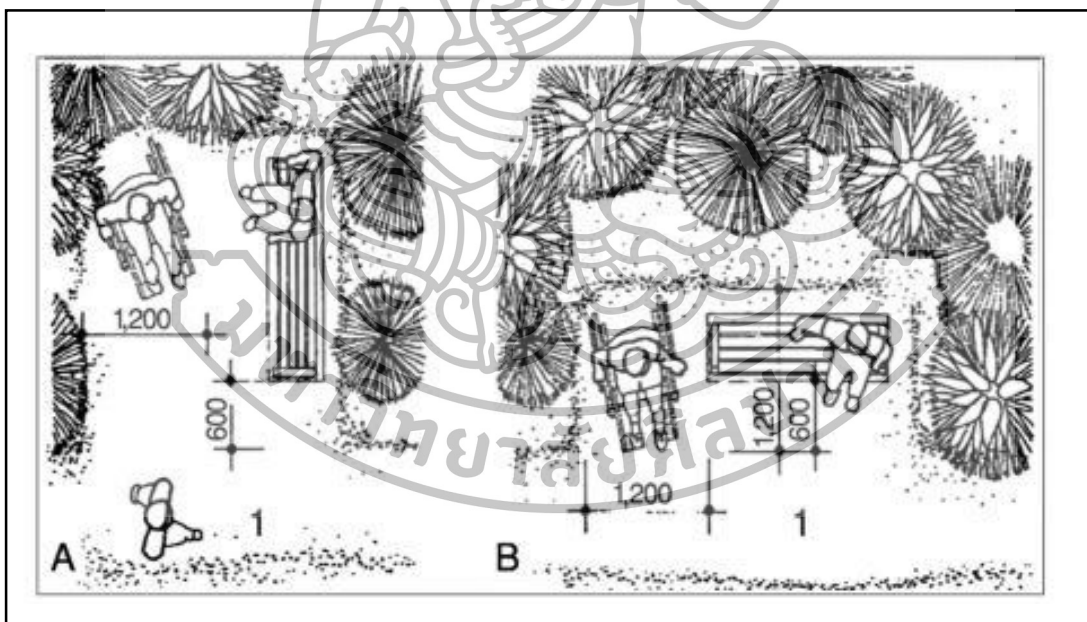

ภาพที่ 36 ลักษณะราวจับและทางลาดของคนพิการ
 ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 160

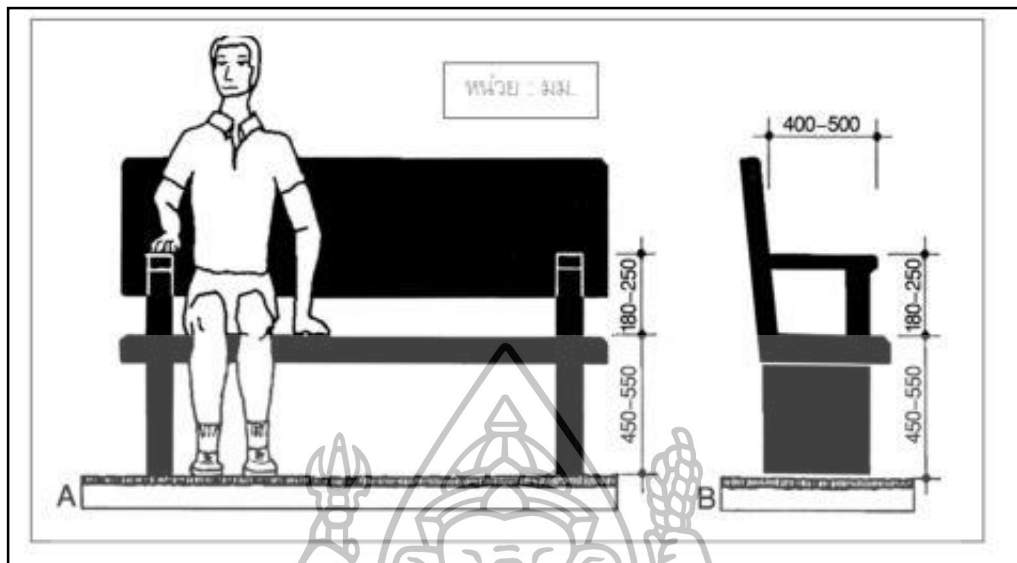
ภาพที่ 37 ความกว้างผิวของคนพิการ

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 160

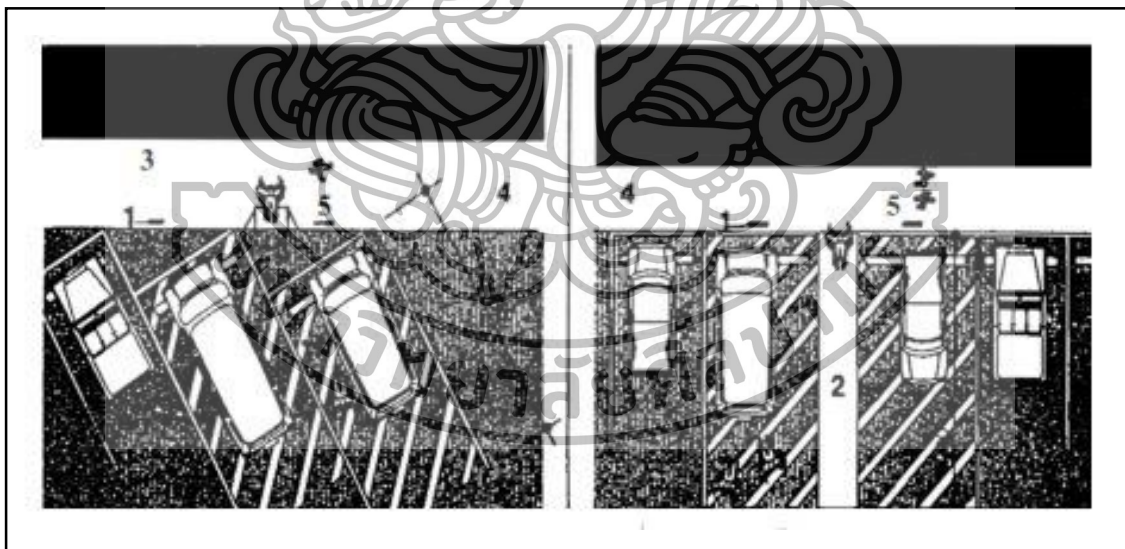
ภาพที่ 38 พื้นที่นั่งพักของคนพิการ

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 162

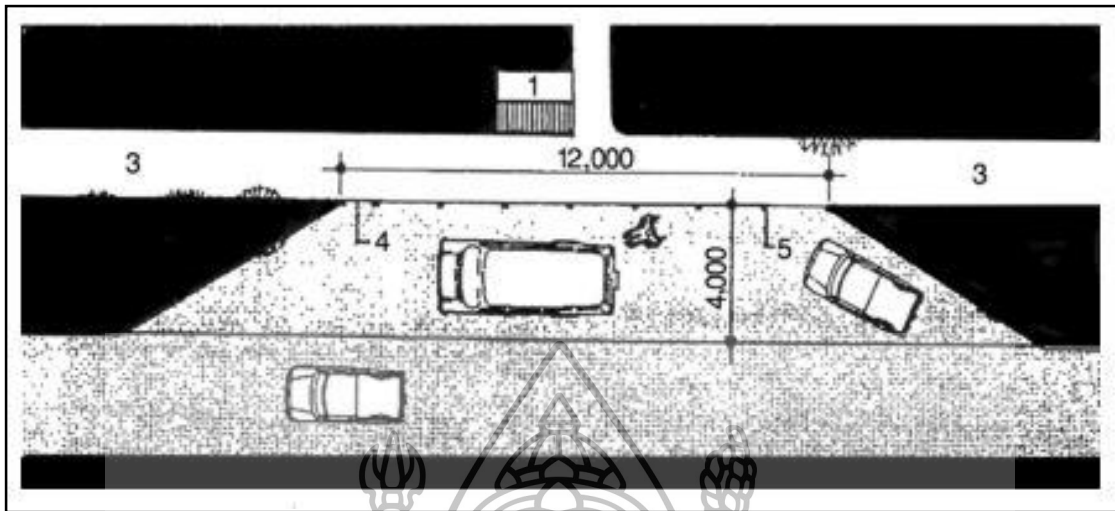
ภาพที่ 39 ลักษณะที่นั่งคนพิการ

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 160

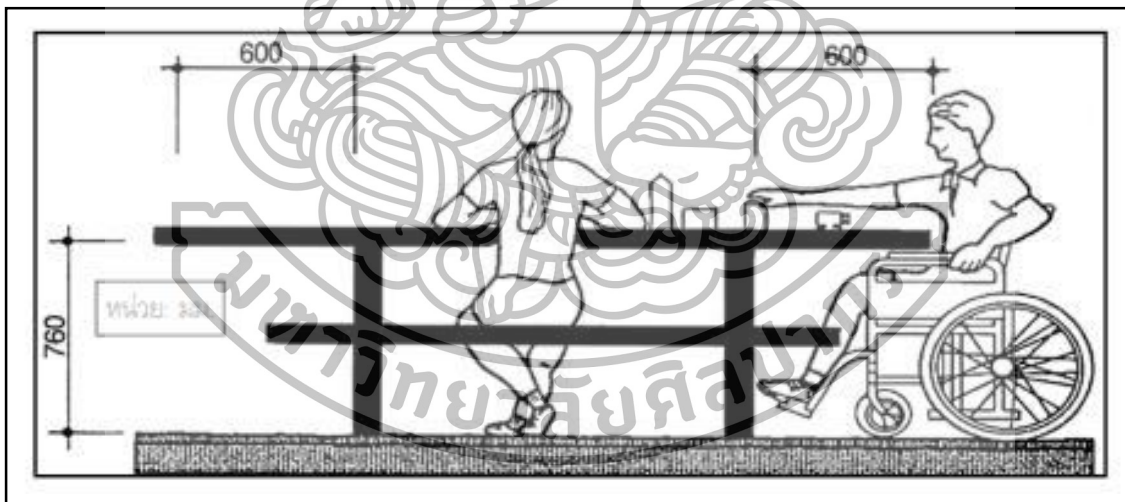
ภาพที่ 40 ลักษณะที่จอดรถคนพิการ

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 163

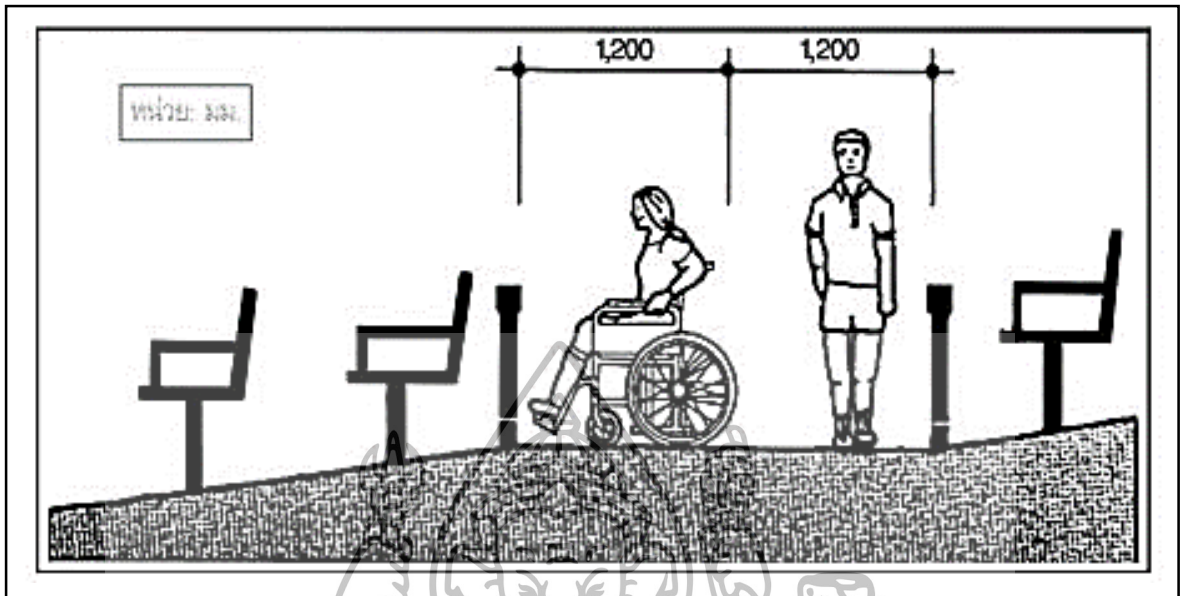
ภาพที่ 41 ลักษณะจุดลงรถ

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 163

ภาพที่ 42 โต๊ะปิกนิก

ที่มา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 164

ภาพที่ 43 การจัดเวทีกลางแจ้งสำหรับคนพิการ

ทีมา สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2554: 164

(ภาคผนวก ข)

ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับงานออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรมโบราณสถาน

มาตรฐานงานออกแบบภูมิเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

1. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

งานภูมิทัศน์ หรืองานภูมิสถาปัตยกรรม คือ งานที่เกี่ยวข้องกับกายภาพของสภาพแวดล้อมของอาคาร ชุมชน เมือง และพื้นที่ธรรมชาติ เป็นงานในสาขาวิชาชีพหนึ่งของสถาปัตยกรรม ซึ่งจะต้องปฏิบัติวิชาชีพอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 โดยมีสถาปนิกเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

งานออกแบบภูมิทัศน์ คือ งานศึกษาออกแบบ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการสร้างสรรค์องค์ประกอบทางกายภาพของสภาพแวดล้อมของอาคาร ชุมชน เมือง และพื้นที่ธรรมชาติ (ความหมายตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535)

งานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน คือ งานศึกษาออกแบบภูมิทัศน์เพื่อรักษา ปกป้อง ค้ำครองภูมิสถาปัตยกรรมโบราณ เพื่อแสดงถึงคุณค่า และตอบสนองการใช้สอยในปัจจุบันของโบราณสถาน

โบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535 ได้นิยามความหมายว่า หมายถึง “อสังหาริมทรัพย์ซึ่งโดยอายุหรือลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้น เป็นประโยชน์ทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี ทั้งนี้ให้รวมถึงสถานที่ที่เป็นแหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ และอุทยานประวัติศาสตร์ด้วย”

ภูมิทัศน์โบราณหรือภูมิสถาปัตยกรรมโบราณ คือ บริเวณพื้นที่ที่ประกอบด้วยหลักฐานทางกายภาพที่แสดงถึงความคงอยู่ของมนุษย์ สะท้อนให้เห็นถึง วิถีชีวิต รสนิยม ความเชื่อ ในช่วงเวลาของยุคสมัยนั้น ซึ่งหมายรวมถึงอาคารสิ่งก่อสร้างและสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์ขึ้น

2. ขอบเขตของงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

ด้วยเหตุที่งานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน เป็นการศึกษาออกแบบภูมิทัศน์ เพื่อรักษา ปกป้อง คุ้มครองโบราณสถานและภูมิสถาปัตยกรรมโบราณ เพื่อแสดงถึงคุณค่า และตอบสนองการใช้สอยในปัจจุบันของโบราณสถาน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นงานอนุรักษ์ที่ครอบคลุมพื้นที่โบราณสถานทุกแห่ง เพราะโบราณสถานทุกแห่งเป็นพื้นที่ใช้สอยของคนในสมัยโบราณ ซึ่งมีคุณค่าทั้งในทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ

การออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน อาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมใหม่ และงานออกแบบอนุรักษ์ภูมิสถาปัตยกรรมโบราณ การแบ่งดังกล่าวก็เพื่อการจำแนก สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในเชิงวิชาการเท่านั้น แต่โดยเนื้อหาแล้วเรียกรวมกันว่างานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

งานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน มีเป้าหมายโดยสังเขป ดังนี้

1. เพื่อรักษา ปกป้อง คุ้มครอง โบราณสถาน และภูมิสถาปัตยกรรมโบราณ
2. เพื่อควบคุม และจัดการกับสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมกับพื้นที่โบราณสถาน
3. เพื่อสื่อความหมาย และ เผยแพร่คุณค่าของโบราณสถาน
4. เพื่อตอบสนองกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่โบราณสถาน
5. เพื่อสร้างคุณค่าด้านสุนทรียภาพของพื้นที่โบราณสถาน

ทั้งหมด

การออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน สามารถใช้วัสดุ เทคนิค และหรือองค์ประกอบใหม่ แต่ต้องพิจารณาความเหมาะสมให้เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์ ตลอดจนหลักเกณฑ์และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการในการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ กระบวนการก่อนการออกแบบฯ และกระบวนการการออกแบบฯ

กระบวนการก่อนการออกแบบ ได้แก่การจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่โบราณสถานที่จะออกแบบ ข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานโดยสาขาวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง

เช่น โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ฯลฯ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ต้องได้รับการอนุรักษ์จากบุคลากรในสาขาวิชาชีวดังกล่าว ทั้งนี้ข้อมูลที่สำคัญที่ภูมิสถาปนิกต้องได้รับก่อนการออกแบบมีดังนี้

1. รายละเอียดโครงการ
2. ข้อมูลจำเพาะของพื้นที่โครงการ เช่น เอกสารประวัติความเป็นมา รายงานเอกสารการปฏิบัติงานที่เคยทำในพื้นที่โครงการนี้มาก่อน (ถ้ามี) ฯลฯ
3. ข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่โครงการ อันได้แก่ผังข้อมูลทางกายภาพ เช่น สภาพ ระดับความสูง ตำแหน่งอาคาร สิ่งก่อสร้าง ต้นไม้ ระบบสาธารณูปโภค ฯลฯ

อนึ่งด้วยเหตุที่กระบวนการออกแบบเป็นขั้นตอนที่ต้องขอประสานข้อมูลทางวิชาการจากวิชาการแขนงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งอยู่ในสภาพที่นอกเหนือจากความรู้รับผิดชอบของภูมิสถาปนิก การจัดทำมาตรฐานการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานในครั้งนั้น จึงเป็นการออกข้อกำหนดมาตรฐานงาน เฉพาะในส่วนกระบวนการการออกแบบฯ เท่านั้น

การนำแบบ (Construction design and specification) ไปใช้

การดำเนินการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานที่เหมาะสม สามารถนำไปก่อสร้างได้นั้น จำเป็นต้องทำงานร่วมกับบุคลากรในสายวิชาชีพอื่นๆ ด้วยดังนี้

1. วิศวกรโยธา
 2. วิศวกรด้านอื่นๆ ตามความจำเป็น
 3. สถาปนิก และบุคลากรสายวิชาชีพอื่นๆ ตามความจำเป็น
- บุคลากรสนับสนุน มีดังนี้

1. ช่างสำรวจ
2. ช่างโยธา
3. ช่างเขียนแบบ
4. ช่างศิลปกรรม
5. นักวิชาการพืชสวน
6. นักโบราณคดี

7. นักประวัติศาสตร์

8. บุคลากรอื่น ๆ ตามความจำเป็น

3. มาตรฐานงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

มาตรฐานงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน อาจแบ่งเป็นขั้นตอนย่อยได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมงาน

ขั้นตอนที่ 2 การสำรวจ ศึกษา และรวบรวมข้อมูล เพื่อการออกแบบ ฯ

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ ฯ

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบแสดงแนวความคิด (conceptual and preliminary design)

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแบบเพื่อการก่อสร้าง พร้อมรายละเอียดประกอบแบบ (Construction design and specification)

การจัดทำมาตรฐานการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน จะเป็นการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะใน กระบวนการออกแบบ ซึ่งจัดทำและอยู่ในวิสัยที่จะควบคุมได้โดยภูมิสถาปนิก ส่วนเกณฑ์มาตรฐานในกระบวนการก่อนการออกแบบ เป็นกระบวนการซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากผู้ปฏิบัติงานในสายวิชาชีพอื่น ๆ เป็นหลัก

รายละเอียดการดำเนินการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมงาน

เมื่อได้รับมอบหมายให้ดำเนินการออกแบบ ภูมิสถาปนิกจะต้องศึกษารวบรวมรายละเอียดโครงการเบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการออกแบบประกอบด้วย

1.1 การรวบรวมรายละเอียดโครงการ

1. รายละเอียดโครงการ แผนงาน งบประมาณ และบุคลากร

2. กระบวนการ ขั้นตอน และเทคนิควิธี

รายละเอียดโครงการเบื้องต้นทั้ง 2 ข้อดังกล่าว มีความสำคัญต่อการดำเนินการออกแบบ หากไม่มีความชัดเจนหรือภูมิสถาปนิกไม่เข้าใจ จะทำให้เกิดปัญหา จนอาจทำให้งานออกแบบนั้นๆ ไม่ประสบความสำเร็จ

1.2 การวางแผนปฏิบัติงาน ภูมิสถาปนิกจะต้องรวบรวมข้อมูลโครงการเบื้องต้น กำหนดแผนงาน ระบุเวลา งบประมาณ ค่าใช้จ่าย กระบวนการพิจารณาแบบ และควรพิจารณากำหนดเวลาให้สามารถยืดหยุ่นตามเหมาะสม ตลอดจนกำหนดตัวผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับเนื้อหาและปริมาณงาน

เมื่อได้รับรายละเอียดและศึกษาจนเข้าใจชัดเจนแล้ว จะต้องวางแผนการออกแบบโดยสอดคล้องกับแผนรวมของโครงการและความเหมาะสมกับการออกแบบของภูมิสถาปนิก เมื่อเป็นที่ยอมรับทั้งสองฝ่ายแล้วจึงเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การสำรวจ ศึกษา และรวบรวมข้อมูล เพื่อการออกแบบฯ

การศึกษารวบรวมรายละเอียดข้อมูลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมเนื้อหาและขอบเขตของงานตามรายละเอียดโครงการ และสรุปเป็นรายงานเสนอเพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วน ซึ่งถือเป็นการทบทวนความเข้าใจระหว่าง ผู้เกี่ยวข้องโครงการกับผู้ออกแบบอีกครั้งหนึ่งด้วย โดยมีเนื้อหารายละเอียดครอบคลุมพื้นที่โครงการและพื้นที่ที่โดยรอบตามความเหมาะสม ดังนี้

1.1 ข้อมูลประวัติความสำคัญของพื้นที่ ได้แก่ ข้อมูลเรื่องราว ความเป็นมาของพื้นที่หรือแหล่งนั้นๆ ซึ่งจะต้องดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น เอกสารรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประวัติการอนุรักษ์ ภาพถ่ายโบราณ ข้อมูลจากการบอกเล่า ฯลฯ พร้อมระบุความสำคัญของสิ่งต่างๆ

1.2 ข้อมูลด้านกายภาพ ได้แก่ ข้อมูล แผนที่ แผนที่ แผนผัง ภาพถ่าย ฯลฯ ที่มีรายละเอียดระยะระดับ วัสดุ ชัดเจนถูกต้องตามมาตราส่วนที่เหมาะสมกับขนาดของพื้นที่โครงการ และใช้ประกอบการออกแบบตามขั้นตอนนั้นๆ โดยมีรายละเอียดที่จะต้องระบุดังนี้

สภาพภูมิประเทศโดยรวม

อาคาร

สิ่งก่อสร้างต่างๆ

ระบบต่างๆ

วัสดุพืชพันธุ์

อื่นๆ เช่น แนวทิศทางการเคลื่อนตัวของน้ำ

1.3 ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ข้อมูลแวดล้อม ทั้งด้านธรรมชาติและอื่นๆ เช่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ระบบนิเวศน์ การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ฯลฯ ที่อาจเกี่ยวข้องมาผลกระทบต่อโครงการ

1.4 ข้อมูลด้านกิจกรรมและการใช้สอย ได้แก่ ข้อมูลรายละเอียด กิจกรรมและการใช้สอยที่เกิดขึ้น ณ วันที่สำรวจและในช่วงเวลาที่ผ่านมา (ตามความจำเป็น) ประกอบด้วย

- รายละเอียดกิจกรรม การใช้สอย เช่น การดูแลรักษา การเยี่ยมชม การพักผ่อน การออกกำลังกาย การค้าขาย ฯลฯ

รายละเอียดผู้ใช้ ได้แก่ ประเภทผู้ใช้ ช่วงอายุ ปริมาณจำนวนประชากร ฯลฯ

รายละเอียดช่วงเวลาของการใช้สอย ในรอบวัน รอบสัปดาห์ รอบเดือน รอบปี ฯลฯ

รายละเอียดอื่นๆ เช่น ระบบการสัญจร ลักษณะเฉพาะต่างๆ ของพื้นที่ ฯลฯ

1.5 ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลเฉพาะพื้นที่อาจะมีและเกี่ยวข้อง เช่น

ข้อมูลด้านกฎหมาย ข้อกำหนด กรอบ เกณฑ์ ต่างๆ

โครงการต่างๆ ทั้งในพื้นที่และที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

ฯลฯ ในกรณีที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ อาจมีความจำเป็นต้องดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบฯ

การนำข้อมูลด้านต่างๆ จากขั้นตอนที่ 2 มาศึกษาวิเคราะห์ ซึ่งบางโครงการ ภูมิสถาปนิกอาจต้องตั้งสมมุติฐาน ผลการวิเคราะห์เป็นการเฉพาะเพื่อให้ผลการวิเคราะห์นั้นๆ ตรงกับความต้องการในการนำไปใช้ในการออกแบบ โดยในภาพรวมของการวิเคราะห์ ต้องมีความชัดเจน สามารถแสดงถึงความเป็นมาของพื้นที่ จนถึงขณะดำเนินการออกแบบ และสามารถมองเห็น (คาดการณ์) สิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความถูกต้อง แม่นยำ ในการคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นตามสภาวะการณ์เดิม เป็นพื้นฐานความคิดที่สำคัญสำหรับภูมิสถาปนิก ที่จะดำเนินการออกแบบต่อไป โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น

การวิเคราะห์พื้นที่ว่าง (SPACE)

การวิเคราะห์วัสดุพืชพันธุ์

การวิเคราะห์ระดับความลาดเอียงของพื้นที่

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจมีต่อโบราณสถาน

3.2 การวิเคราะห์สันนิษฐานรูปแบบโบราณสถาน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบสมบูรณ์ของโบราณสถาน ตามยุคสมัยต่างๆ ตามหลักฐานข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญ เพราะเป็นเป้าหมายในการออกแบบ

3.3 การวิเคราะห์กิจกรรมและการใช้สอย ได้แก่ การนำเข้าข้อมูลด้านกิจกรรมและการใช้สอยนั้นๆ มาวิเคราะห์ตามเหมาะสมในเชิงปริมาณ ประเภท ฯลฯ พร้อมทั้งแสดงความสัมพันธ์กับพื้นที่โครงการ

3.4 การวิเคราะห์ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะด้านอื่นๆ และการวิเคราะห์ในลักษณะองค์รวมและ/หรือ ความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละด้านรวมทั้งการคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของพื้นที่

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบแสดงแนวความคิด (conceptual and preliminary design)

การนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 และ 3 มาสรุป กำหนดแนวความคิด และออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 กำหนดแนวความคิดในการออกแบบ ได้แก่ การกำหนดลักษณะการใช้สอยบรรยากาศเฉพาะตัวของพื้นที่ที่ออกแบบให้เหมาะสม ซึ่งโดยทั่วไปจะสะท้อนแนวความคิดเฉพาะตัวของผู้ออกแบบ การกำหนดแนวความคิดของพื้นที่นั้นเป็นความสำคัญสูงสุดในขั้นตอนการออกแบบ ซึ่งสามารถนำเสนอได้หลายแบบ ทั้งโดยการบรรยาย หรือการแสดงโดยแผนที่ แผนที่ แบบจำลอง ฯลฯ ตามความเหมาะสม

4.2 การจัดวางเนื้อหา (programme/content) อันได้แก่ การจัดวางองค์ประกอบ และระบบต่างๆ เช่น ตำแหน่งอาคารและสิ่งก่อสร้าง วัสดุพืชพันธุ์ (plant material) ระบบสาธารณูปโภค ระบบการสัญจรในพื้นที่ ฯลฯ ลงในพื้นที่ขอบเขตโครงการตามแนวความคิดที่ได้กำหนดไว้ โดยจัดทำเป็นแผนผัง แสดง ระยะ ระดับ วัสดุ ในมาตราส่วนที่เหมาะสม แผนผังดังกล่าวอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่

1. แบบร่างขั้นต้น ได้แก่ การออกแบบเป็นแบบร่างเพื่อถ่ายทอดแนวความคิดและปรับปรุงแก้ไข เป็นแบบร่างสุดท้ายต่อไป

2. แบบร่างสุดท้าย ได้แก่ การออกแบบเพื่อนำเสนอเจ้าของโครงการและผู้เกี่ยวข้องตามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข จนเป็นที่พอใจ แบบร่างสุดท้ายที่เป็นการกำหนดรายละเอียดจนครบถ้วนทั้งพื้นที่โครงการ เพื่อจัดทำเป็นแบบก่อสร้างต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแบบก่อสร้างทางภูมิสถาปัตยกรรม พร้อมรายละเอียดประกอบแบบ (construction design and specification)

5.1 จัดทำแบบก่อสร้างทางภูมิสถาปัตยกรรม ได้แก่ การนำแบบแสดงแนวความคิด (conceptual and preliminary design) มาดำเนินการเขียนเป็นแบบก่อสร้าง ซึ่งจะแบบที่กำหนดรายละเอียด ผังระยะ ระดับ วัสดุ ชนิด ประเภท รายละเอียดพันธุ์ไม้ ระบบต่างๆ เช่นระบบการระบายน้ำ ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ระบบการสัญจร ฯลฯ รวมทั้งเทคนิคที่จะดำเนินการโดยละเอียด ผู้ก่อสร้างสามารถดูแบบแล้วดำเนินการก่อสร้างได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้ออกแบบ โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

5.1.1 จัดทำแบบขยายและรายละเอียดแบบ ได้แก่ การจัดทำแบบโดยละเอียดครบถ้วนทุกส่วนของแบบ ซึ่งอาจต้องขยายแบบในมาตราส่วนที่ใหญ่ขึ้น จัดทำรายละเอียดแบบและเทคนิค จากบริษัทผลิตวัสดุ ระบบนั้นๆ การบรรยายขั้นตอนการก่อสร้าง ฯลฯ

5.1.2 เขียนแบบ ได้แก่ การนำรายละเอียดที่ได้ดำเนินการในข้อ 5.1.1 มาเขียนเป็นแบบก่อสร้างทางภูมิสถาปัตยกรรม ตามมาตรฐานการเขียนแบบ ซึ่งจะเห็นความชัดเจนของเส้น ระยะ ระดับ ชนิด ประเภท วัสดุ ฯลฯ

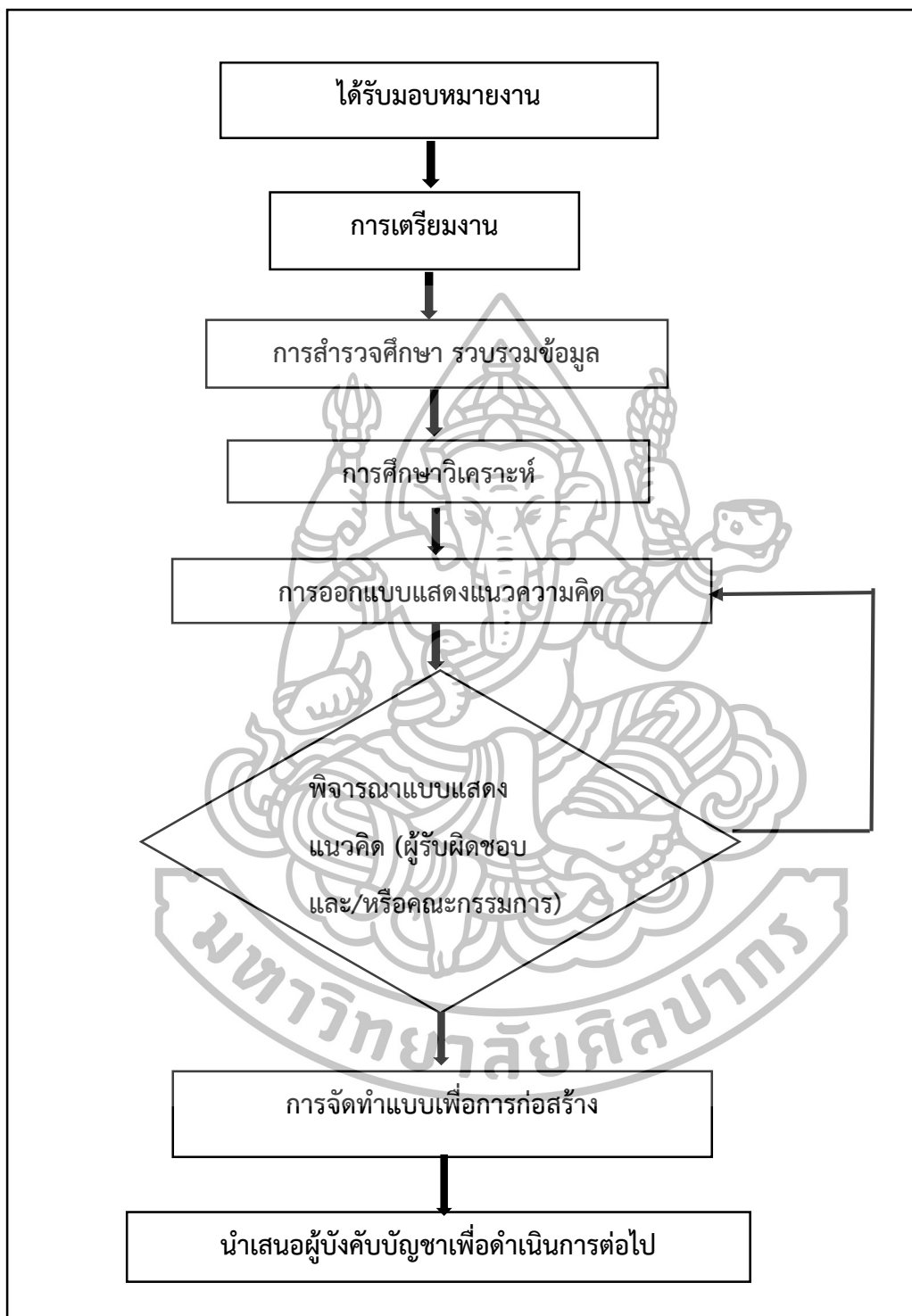
5.2 จัดทำรายละเอียดประกอบแบบ ได้แก่ การเขียนบรรยาย รายละเอียดความสำคัญ วัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการรายละเอียดของรูปแบบ (จำนวนแผ่น) รายละเอียดขั้นตอนการก่อสร้าง รายละเอียด วัสดุ ชนิด ประเภท และ/หรือจำนวน ข้อกำหนดมาตรฐานการก่อสร้าง เงื่อนไข พิเศษอื่นๆ (ถ้ามี) ฯลฯ

รายละเอียดประกอบแบบก่อสร้าง หรือ รายการประกอบแบบนี้เป็นส่วนสำคัญ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของแบบ

เมื่อได้จัดทำแบบก่อสร้างและรายการประกอบแบบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็สามารถนำแบบดังกล่าวไปจัดทำแบบก่อสร้างเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานที่ยังสมบูรณ์ได้ ซึ่งแบบก่อสร้างเพื่อการอนุรักษ์

โบราณสถานที่สมบูรณ์นั้น จะต้องอาศัยความรู้จากบุคลากรในสายวิชาชีพอื่นๆ ด้วยดังนี้ วิศวกร สถาปนิก ช่างศิลปกรรม นักพฤกษศาสตร์ นักโบราณคดี นักประวัติศาสตร์ ฯลฯ (ร่างมาตรฐานงาน ออกแบบภูมิเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน: 1-8

แผนภูมิ 6 แสดงกระบวนการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน
ที่มา ร่างมาตรฐานงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

ตารางที่ 2 แสดงการควบคุมมาตรฐาน การออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

ขั้นตอน	รายละเอียดงาน	ผลผลิต	จุดควบคุม	หมายเหตุ
1. การเตรียมงาน				
1.1	การรวบรวมรายละเอียดโครงการ	เอกสารข้อมูลรายละเอียดโครงการ	-หัวหน้ากลุ่มวิชาการอนุรักษ์โบราณสถาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	
1.2	การวางแผนปฏิบัติงาน	แผนปฏิบัติงาน	- ผู้อำนวยการสำนัก โบราณคดีหัวหน้ากลุ่มวิชาการอนุรักษ์ โบราณสถานหรือ ผู้รับผิดชอบโครงการ	
2. การสำรวจ ศึกษา และรวบรวมข้อมูล เพื่อการออกแบบฯ				
2.1	ข้อมูลประวัติความสำคัญของพื้นที่	เอกสารประวัติความสำคัญ ของพื้นที่	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	
2.2	ข้อมูลด้านกายภาพ	เอกสารด้านกายภาพ	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	
2.3	ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม	เอกสารด้านสภาพแวดล้อม	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	
2.4	ข้อมูลด้านกิจกรรมและการใช้สอย	เอกสารด้านกิจกรรมและการใช้ สอย	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	
2.5	ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ข้อมูล เฉพาะพื้นที่อาจมีและเกี่ยวข้อง เช่น	เอกสารประวัติความสำคัญ ของพื้นที่	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	

ตารางที่ 2 แสดงการควบคุมมาตรฐาน การออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน (ต่อ)

	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลด้านกฎหมาย ข้อกำหนด กรอบเกณฑ์ ต่าง ๆ - โครงการต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่และ ที่เกี่ยวข้อง - ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง - ฯลฯ 	<p>และมีเกี่ยวข้องเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารด้านกฎหมายข้อกำหนด กรอบ เกณฑ์ต่าง ๆ - เอกสารโครงการต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่ และที่เกี่ยวข้อง - เอกสารด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง - ฯลฯ 		
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ				
	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ด้านกายภาพและ สิ่งแวดล้อม - การวิเคราะห์สันนิษฐาน รูปแบบโบราณสถาน - การวิเคราะห์กิจกรรมและการ ใช้สอย - การวิเคราะห์ด้านอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องได้แก่การวิเคราะห์ ข้อมูลเฉพาะด้าน และการ วิเคราะห์ในลักษณะองค์รวม 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารผลการวิเคราะห์ ข้อมูล เพื่อการออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบโครงการ 	

ตารางที่ 2 แสดงการควบคุมมาตรฐาน การออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน (ต่อ)

4. การออกแบบแสดงแนวความคิด (conceptual and preliminary design)				
	- กำหนดแนวความคิดในการออกแบบ - การจัดวางเนื้อหา (programme/content)	- แบบแสดงแนวความคิด (conceptual and preliminary design)	- หน่วยงานเจ้าของงบประมาณ และ/หรือ คณะกรรมการวิชาการเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน	
5. การจัดทำแบบเพื่อการก่อสร้าง พร้อมรายละเอียดประกอบแบบ (construction design and specification)				
5.1	จัดทำแบบก่อสร้างทางภูมิสถาปัตยกรรม	- แบบก่อสร้างทางภูมิสถาปัตยกรรม	- อธิบดีกรมศิลปากร	
5.2	จัดทำรายละเอียดประกอบแบบ	- เอกสารรายละเอียดประกอบแบบ	- อธิบดีกรมศิลปากร	- บางกรณีรายละเอียดประกอบแบบจะระบุอยู่ในแบบก่อสร้างฯ

ที่มา ร่างมาตรฐานงานออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการอนุรักษ์โบราณ

พระราชบัญญัติ
การชูดินและถมดิน
พ.ศ.2543

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2543

เป็นปีที่ 55 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการชูดินและถมดิน

พระราชบัญญัตินี้มีกฎหมายบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการชูดินและถมดิน พ.ศ.2543”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในท้องที่ดังต่อไปนี้

1. เทศบาล
2. กรุงเทพมหานคร
3. เมืองพัทยา
4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น ซึ่ง

รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

5. บริเวณที่มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
6. เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากการชูดินหรือถมดิน ถ้าการชูดินหรือถมดิน อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคล หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ในท้องที่อื่นนอกจากท้องที่ตามวรรคหนึ่งตามที่เห็นว่าจำเป็นก็ได้

ประกาศตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศไว้โดยเปิดเผยก่อนวันใช้บังคับไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ประกาศดังกล่าวให้ปิดไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน แห่งท้องที่ที่กำหนดไว้ในประกาศ

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ดิน” หมายความว่า รวมถึง หิน กรวด หรือทราย และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับดิน

“พื้นดิน” หมายความว่า พื้นผิวของที่ดินที่เป็นอยู่ตามสภาพธรรมชาติ

“ขุดดิน” หมายความว่า กระทำแก่พื้นดินเพื่อนำ ดินขึ้นจากพื้นดิน หรือทำให้พื้นดินเป็นบ่อดิน

“บ่อดิน” หมายความว่า แอ่ง บ่อ สระ หรือช่องว่างใต้พื้นดินที่เกิดจากการขุดดิน

“ถมดิน” หมายความว่า การกระทำใดๆ ต่อดินหรือพื้นดินเพื่อให้ระดับดินสูงขึ้นกว่าเดิม

“เนินดิน” หมายความว่า ดินที่สูงขึ้นกว่าระดับพื้นดินโดยการถมดิน

“แผนผังบริเวณ” หมายความว่า แผนผังที่แสดงสภาพของที่ดิน ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดินที่จะขุดดินหรือถมดิน รวมทั้งที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ข้างเคียง

“รายการ” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของดิน ความลึกของบ่อดินที่จะขุดดินหรือความสูงของเนินดินที่จะถมดิน ความลาดเอียงของบ่อดินหรือเนินดิน ระยะห่างจากขอบบ่อดินหรือเนินดิน ถึงที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น วิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง และวิธีการในการขุดดินหรือถมดิน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

1. นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
2. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
3. นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
4. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

5. หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะ จัดตั้งขึ้นกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

6. นายกองการบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตท้องที่อื่น นอกจาก 1 ถึง 5

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการขุดดินและถมดิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การขุดดินและถมดินซึ่งกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นที่ได้กำหนดมาตรการในการป้องกันอันตรายไว้ตามกฎหมายนั้นแล้ว

มาตรา 6 เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

1. บริเวณห้ามขุดดินหรือถมดิน
2. ความสัมพันธ์ของความลาดเอียงของบ่อดินหรือเนินดินตามชนิดของดิน ความลึกและขนาดของบ่อดินที่จะขุดดิน ความสูงและพื้นที่ของเนินดินที่จะถมดิน และระยะห่างจากขอบบ่อดินหรือเนินดินถึงเขตที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น
3. วิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง
4. วิธีการให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยแก่คนงานและบุคคลภายนอก
5. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอื่นในการขุดดินหรือถมดิน (ราชกิจจานุเบกษา, 2543: 41-43)

มาตรา 17 ผู้ใดประสงค์จะทำ การขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร หรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดโดยยื่นเอกสารแจ้งข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แผนผังบริเวณที่ประสงค์จะทำ การขุดดิน
2. แผนผังแสดงเขตที่ดินและที่ดินบริเวณข้างเคียง
3. รายการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6
4. วิธีการขุดดินและถมดิน
5. ระยะเวลาทำ การขุดดิน
6. ชื่อผู้ควบคุมงานซึ่งจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
7. ที่ตั้งสำนักงานของผู้แจ้ง
8. ภาระผูกพันต่าง ๆ ที่บุคคลอื่นมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่จะทำ การขุดดิน
9. เอกสารและรายละเอียดอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่งโดยถูกต้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งเริ่มต้นทำการขุดดินตามที่ได้แจ้งไว้ได้ ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ มีการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้แจ้งไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้แจ้งได้รับแจ้งให้แก้ไข จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้การแจ้งตามวรรคหนึ่งเป็นอันสิ้น ผลถ้าผู้แจ้งได้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้ง ให้แก่ผู้แจ้งภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งที่ถูกต้อง ผู้ได้รับใบรับแจ้งต้องเสียค่าธรรมเนียมและ ค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา, 2543: 46)

มาตรา 20 ผู้ขุดดินตามมาตรา 17 ต้องทำ การขุดดินให้ถูกต้องตามกฎหมายที่ออก ตามมาตรา 6 (ราชกิจจานุเบกษา, 2543: 47)

มาตรา 22 การได้รับใบแจ้งการเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 17 ไม่เป็นเหตุคุ้มครอง การขุดดินที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลหรือต่อสภาพแวดล้อม ผู้ขุดดินไม่ว่าจะ เป็นเจ้าของที่ดินผู้ครอบครองที่ดิน ลูกจ้างหรือตัวแทน ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น เว้นแต่จะมีเหตุที่ไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย

มาตรา 23 การขุดบ่อน้ำใช้ที่มีพื้นที่ปากบ่อไม่เกินสี่ตารางเมตร ผู้ขุดดินไม่ต้องแจ้งต่อเจ้า พนักงานท้องถิ่น

มาตรา 24 การขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินไม่เกินสามเมตร เมื่อจะขุดดินใกล้แนว เขตที่ดินของผู้อื่นในระยะน้อยกว่าสองเท่าของความลึกของบ่อดินที่จะขุดดิน ต้องจัดการป้องกันการ พังทลายของดินตามวิธีที่ควรกระทำ

มาตรา 25 ในการขุดดิน ถ้าพบโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่ที่มีคุณค่า ทางเศรษฐกิจหรือทางการศึกษาในด้านธรณีวิทยา ให้ผู้ขุดดินตามมาตรา 17 มาตรา 23 หรือมาตรา 24 หยุดการขุดดินในบริเวณนั้นไว้ก่อนแล้วรายงานให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่ วันที่พบและให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้กรมศิลปากรหรือกรมทรัพยากรธรณี แล้วแต่กรณีทราบโดย ด่วนในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ขุดดินปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 26 ผู้ใดประสงค์จะทำการถมดินโดยมีความสูงของเนินดินเกินกว่าระดับที่ดินต่าง เจ้าของที่อยู่ข้างเคียง และมีพื้นที่ของเนินดินไม่เกินสองพันตารางเมตร หรือมีพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นประกาศกำหนด ต้องจัดให้มีการระบายน้ำเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เจ้าของ ที่ดินที่อยู่ข้างเคียงหรือบุคคลอื่น

พื้นที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เกินสองพันตารางเมตร

การถมดินที่มีพื้นที่เกินสองพันตารางเมตร หรือมีพื้นที่เกินกว่าที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง นอกจากจะต้องจัดให้มีการระบายน้ำตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งการถม ดินนั้นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในวรรคสามโดยถูกต้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออก ใบรับแจ้งตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด เพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายในเจ็ดวันนับ แต่วันที่ได้รับแจ้งและให้ผู้แจ้งเริ่มต้นทำ การถมดินตามที่ได้แจ้งไว้ได้ตั้งแต่วันที่ได้รับการรับแจ้ง ให้นำ บทบัญญัติมาตรา 17 วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 22 มาใช้ บังคับโดยอนุโลม (ราชกิจจานุเบกษา, 2543: 47-48)

มาตรา 35 ผู้ใดทำ การขุดดินตามมาตรา 17 หรือทำการถมดินตามมาตรา 26 วรรคสาม โดยไม่ได้รับใบแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 17 วรรคสอง หรือมาตรา 26 วรรคสี่ แล้วแต่ กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ

หากการกระทำ ตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในบริเวณห้ามขุดดินหรือถมดินตามมาตรา 6 (1) ผู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา 36 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 หรือมาตรา 27 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสาม หมื่นบาทและปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา 37 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 24 และมาตรา 26 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 38 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ใน การปฏิบัติการตามมาตรา 30 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 39 ผู้ขุดดินผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 25 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา 45 ผู้ใดขุดดินหรือถมดินอันมีลักษณะที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม พระราชบัญญัตินี้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับในท้องที่ใด ให้ปฏิบัติตามมาตรา 17 หรือ มาตรา 26 แล้วแต่กรณีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับในท้องที่นั้น และ เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้ถือว่าผู้นั้นได้รับใบรับแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2543: 50-51)

กฎกระทรวง
กำหนดมาตรการ
ป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน
พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (2) (3) (4) และ (5) และมาตรา 10 แห่ง

พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการขุดดินและถมดินออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

“แบบแปลน” หมายความว่า แบบแสดงรายละเอียดในการขุดดินหรือถมดิน

“รายการประกอบแบบแปลน” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของดินความลึกและขนาดของบอดินที่จะขุดดิน ความสูงและพื้นที่ของเนินดินที่จะถมดิน ความลาดเอียงของบอดินหรือเนินดิน ระยะห่างจากขอบบอดินหรือเนินดินถึงเขตที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่นวิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง และวิธีการในการขุดดินหรือถมดินตลอดจนสภาพพื้นที่และบริเวณข้างเคียง ระดับดินเดิม คุณสมบัติของดินที่จะขุดหรือจะถม พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับขุดดินหรือถมดินเพื่อให้เป็นไปตามแบบแปลน

“รายการคำนวณ” หมายความว่า รายการแสดงวิธีการคำนวณหาค่าเสถียรภาพความลาดเอียงที่ปลอดภัยในการขุดดินหรือถมดิน หรือรายการแสดงวิธีการคำนวณความปลอดภัยของกำแพงกันดิน

ข้อ 3 การขุดดินตามมาตรา 17 จะกระทำได้เฉพาะในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ถ้าจะกระทำในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงาน ท้องถิ่น

ข้อ 4 การขุดดินที่มีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตรหรือมีพื้นที่ปากบอดินเกินหนึ่งหมื่น ตารางเมตร ต้องมีแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณของผู้ได้ รัับใบอนุญาตให้

ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ไม่ต่ำกว่าระดับสามัญวิศวกร ตามกฎหมาย วาดด้วยวิศวกร

ข้อ 5 การขุดดินที่มีความลึกเกินสี่สิบเมตร ต้องมีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง โดยมีการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับวัดการเคลื่อนตัวของดินและต้องมีแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณของผู้ใด รับผิดชอบต่ออนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ระดับ วุฒิวิศวกร ตามกฎหมายวาดด้วยวิศวกร ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้ บังคับแก่การขุดบ่อน้ำใช้ ที่มีพื้นที่ปากบอดินไม่เกินสี่ตารางเมตร

ข้อ 6 ในกรณีที่เป็นการขุดดินเพื่อใช้ประโยชน์ในการฝังกลบขยะ วัสดุกระจายแพร่พิษ หรือรังสี ให้ผู้ประสงค์จะทำการขุดดินนำหลักฐานการอนุญาตตามกฎหมายวาดด้วยวิศวกรนั้น มายื่นประกอบการแจ้งด้วย

ข้อ 7 การขุดดินที่มีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบอดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร ปากบอดินจะต้องห่างจากแนวเขตที่ดินของบุคคลอื่นหรือที่สาธารณะเป็นระยะไม่น้อยกว่าสองเท่าของความลึกของบอดินที่จะขุดเว้นแต่จะได้มีการจัดการป้องกันการพังทลายของดินหรือ สิ่งปลูกสร้าง โดยการรับรองของผู้ใดรับผิดชอบต่ออนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ตามกฎหมายวาดด้วยวิศวกร

ข้อ 8 ในระหว่างการขุดดิน ผู้ขุดดินตามมาตรา 17 ต้องระบายน้ำบนพื้นดินบริเวณขอบบอดิน ไมให้ น้ำท่วมขังและต้องไม่ใช้ พื้นที่บริเวณขอบบอดินเป็นที่กองดินหรือวัสดุอื่นใดในลักษณะที่อาจทำให้เกิดการพังทลายของดินหรืออาจเป็นอันตรายกับสิ่งปลูกสร้างในบริเวณนั้น (ราชกิจจานุเบกษา , 2548: 7-9)

ข้อ 12 ผู้ใดประสงค์จะทำการถมดินโดยมีความสูงของเนินดินเกินกวาระดับที่ดินต่างเจ้าของ ที่อยู่ข้างเคียงและมีพื้นที่ของเนินดินเกินสองพันตารางเมตร ต้องแจ้งการถมดินนั้นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด โดยยื่นเอกสารแจ้งข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แผนผังบริเวณที่ประสงค์จะทำการถมดิน
2. แผนผังแสดงเขตที่ดินและที่ดินบริเวณข้างเคียง
3. วิธีการถมดินและการระบายน้ำ
4. ระยะเวลาทำการถมดิน
5. ชื่อผู้ควบคุมงาน

6. ชื่อและที่อยู่ของผู้ แจ้งการถมดิน

7. ภาวะผูกพันต่างๆ ที่บุคคลอื่นมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่จะทำการถมดิน

ข้อ 13 การถมดินตามมาตรา 26 วรรคสาม จะกระทำได้เฉพาะในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ถ้าจะกระทำในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา, 2548: 7-10)

ภาคผนวก ฅ

กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

พ.ศ. 2548

กฎกระทรวง
กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร
สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (3) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และมาตรา 8 (1) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับ มาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

“สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อื่นเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคารเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

“ลิฟต์” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับนำคนขึ้นลงระหว่างพื้นของอาคารที่ต่างระดับกันแต่ไม่ใช่บันไดเลื่อนหรือทางเลื่อน

“พื้นผิวต่างสัมผัส” หมายความว่า พื้นผิวที่มีผิวสัมผัสและสีซึ่งมีความแตกต่างไปจากพื้นผิวและสีในบริเวณข้างเคียงซึ่งคนพิการทางการมองเห็นสามารถสัมผัสได้

“ความกว้างสุทธิ” หมายความว่า ความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยปราศจากสิ่งใดๆ กีดขวาง

ข้อ 7 อาคารตามข้อ 3 หากระดับพื้นภายในอาคาร หรือระดับพื้นภายในอาคารกับภายนอกอาคาร หรือระดับพื้นทางเดินภายนอกอาคารมีความต่างระดับกันเกิน 20 มิลลิเมตรให้มีทางลาดหรือลิฟต์ระหว่างพื้นที่ต่างระดับกัน แต่ถ้ามีความต่างระดับกันไม่เกิน 20 มิลลิเมตรต้องปาดมุมพื้นที่ส่วนที่ต่างระดับกันไม่เกิน 45 องศา

ข้อ 8 ทางลาดให้มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. พื้นผิวทางลาดต้องเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น
2. พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด
3. ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ 6,000 มิลลิเมตร ขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร

4. มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่วางยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
 5. ทางลาดต้องมีความลาดชันไม่เกิน 1:12 และมีความยาวช่วงละไม่เกิน 6,000 มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดยาวเกิน 6,000 มิลลิเมตร ต้องจัดให้มีชานพักยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร คั่นระหว่างแต่ละช่วงของทางลาด
 6. ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกั้นให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร และมีราวกันตก
 7. ทางลาดที่มีความยาวตั้งแต่ 2,500 มิลลิเมตร ขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้งสองด้านโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้
 - ก. ทำด้วยวัสดุเรียบ มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นอันตรายในการจับและไม่ลื่น
 - ข. มีลักษณะกลม โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 40 มิลลิเมตร
 - ค. สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 900 มิลลิเมตร
 - ง. ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร มีความสูงจากจุดยึดไม่น้อยกว่า 120 มิลลิเมตร และผนังบริเวณราวจับต้องเป็นผนังเรียบ
 - จ. ราวจับต้องยาวต่อเนื่อง และส่วนที่ยึดติดกับผนังจะต้องไม่กีดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ของคนพิการทางการมองเห็น
 - ฉ. ปลายของราวจับให้ยื่นเลยจากจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของทางลาดไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร
 8. มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็นและคนชราสามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของทางลาดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร (ราชกิจจานุเบกษา, 2548: 6 - 7)
- ข้อ 12 อาคารตามข้อ 3 ต้องจัดให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อยตามอัตราส่วน ดังนี้
1. ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ 10 คัน แต่ไม่เกิน 50 คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย 1 คัน
 2. ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ 51 คัน แต่ไม่เกิน 100 คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย 2 คัน
 3. ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ 101 คัน ขึ้นไป ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราอย่างน้อย 2 คัน และเพิ่มขึ้นอีก 1 คัน สำหรับทุก ๆ จำนวนรถ 100 คันที่เพิ่มขึ้นเศษของ 100 คัน ถ้าเกินกว่า 50 คัน ให้คิดเป็น 100 คัน

ข้อ 13 ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราให้จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคารให้มากที่สุด มีลักษณะไม่ขนานกับทางเดินรถ มีพื้นผิวเรียบ มีระดับเสมอกัน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นของที่จอดรถด้านที่ติดกับทางเดินรถ มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร และมีป้ายขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร ติดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตร ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

ข้อ 14 ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างไม่น้อยกว่า 2,400 มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า 6,000 มิลลิเมตร และจัดให้มีที่ว่างข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า 1,000 มิลลิเมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ โดยที่ว่างดังกล่าวต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ

ข้อ 15 อาคารตามข้อ 3 ต้องจัดให้มีทางเข้าอาคารเพื่อให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เป็นพื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง หรือส่วนของอาคารยื่นล้ำออกมาเป็นอุปสรรคหรืออาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

2. อยู่ในระดับเดียวกับพื้นถนนภายนอกอาคารหรือพื้นลานจอดรถ ในกรณีที่อยู่ต่างระดับต้องมีทางลาดที่สามารถขึ้นลงได้สะดวก และทางลาดนี้ให้อยู่ใกล้ที่จอดรถ

ข้อ 16 ในกรณีที่มีอาคารตามข้อ 3 หลายอาคารอยู่ภายในบริเวณเดียวกันที่มีการใช้อาคารร่วมกัน จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม ต้องจัดให้มีทางเดินระหว่างอาคารนั้น และจากอาคารแต่ละอาคารนั้นไปสู่ทางสาธารณะ ลานจอดรถหรืออาคารที่จอดรถทางเดินตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. พื้นทางเดินต้องเรียบ ไม่ลื่น และมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร

2. หากมีท่อระบายน้ำหรือรางระบายน้ำบนพื้นต้องมีฝาปิดสนิท ถ้าฝาเป็นแบบตะแกรง หรือแบบรู ต้องมีขนาดของช่องตะแกรงหรือเส้นผ่านศูนย์กลางของรูกว้างไม่เกิน 13 มิลลิเมตร แนวร่องหรือแนวของรางจะต้องขวางกับแนวทางเดิน

3. ในบริเวณที่เป็นทางแยกหรือทางเลี้ยวให้มีพื้นผิวต่างสัมผัส

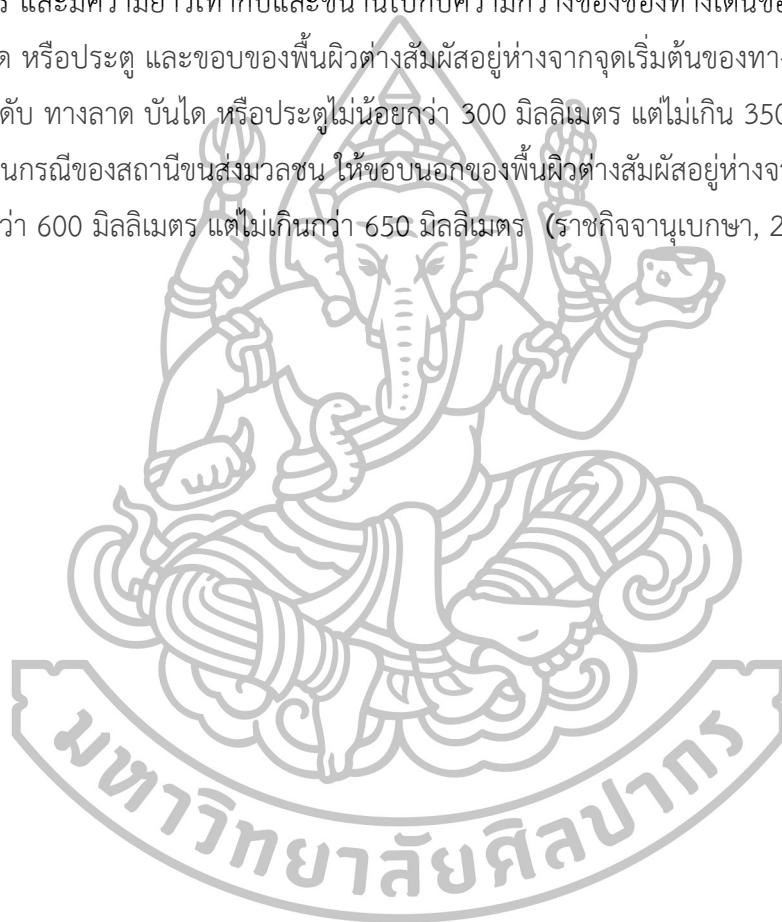
4. ในกรณีที่มีสิ่งกีดขวางที่จำเป็นบนทางเดิน ต้องจัดให้อยู่ในแนวเดียวกัน โดยไม่กีดขวางทางเดิน และจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสหรือมีการกั้นเพื่อให้ทราบก่อนถึงสิ่งกีดขวาง และอยู่ห่างสิ่งกีดขวางไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร

5. ป้ายหรือสิ่งอื่นใดที่แขวนอยู่เหนือทางเดิน ต้องมีความสูงจากพื้นทางเดินไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตร

6. ในกรณีที่พื้นทางเดินกับพื้นถนนมีระดับต่างกัน ให้มีพื้นลาดที่มีความลาดชันไม่เกิน 1:10 (ราชกิจจานุเบกษา, 2548: 9 - 11)

ข้อ 25 อาคารตามข้อ 3 ต้องจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสสำหรับคนพิการทางการมองเห็นที่พื้นบริเวณต่างระดับที่มีระดับต่างกันเกิน 200 มิลลิเมตร ที่ทางขึ้นและทางลงของทางลาดหรือบันไดที่พื้นด้านหน้าและด้านหลังประตูทางเข้าอาคาร และที่พื้นด้านหน้าของประตูห้องส้วม โดยมีขนาดกว้าง 300 มิลลิเมตร และมีความยาวเท่ากับและขนานไปกับความกว้างของช่องทางเดินของพื้นต่างระดับทางลาด บันได หรือประตู และขอบของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากจุดเริ่มต้นของทางขึ้นหรือทางลงของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตูไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 350 มิลลิเมตร

ในกรณีของสถานีขนส่งมวลชน ให้ขอบนอกของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากขอบของชานชาลาไม่น้อยกว่า 600 มิลลิเมตร แต่ไม่เกินกว่า 650 มิลลิเมตร (ราชกิจจานุเบกษา, 2548: 15)

พระราชบัญญัติ

ทางหลวง

พ.ศ. 2535

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

1. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 295 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515
2. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 295 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2522
3. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 295 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะ
ทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ไตหรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์ ภายนอก
ทางรถไฟและหมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือราง ระบายน้ำ อุโมงค์
น้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร
เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริม

ทาง เรือ หรือพาหนะสำหรับขนส่งขามฟาก ทางเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง เพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้นด้วย

“งานทาง” หมายความว่า กิจการใดที่ทำเพื่อหรือเนื่องในการสำรวจการก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือการบำรุงรักษาทางหลวง หรือการจราจรบนทางหลวง

“ทางจราจร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้เพื่อการจราจรของยานพาหนะ

“ทางเท้า” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้สำหรับคนเดิน

“ทางขนาน” (ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549)

“ไหล่ทาง” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่อยู่ติดต่อกับทางจราจรทั้งสองข้าง

“ยานพาหนะ” หมายความว่า รถตามกฎหมาย วาดด้วยรถยนต์ตามกฎหมาย วาดด้วยการขนส่งทางบก รวมทั้งเครื่องจักร เครื่องกล และสิ่งอื่นใดที่เคลื่อนที่ไปได้บนทางหลวงในลักษณะเดียวกัน

“ผู้อำนวยการทางหลวง” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอำนาจและหน้าที่หรือได้รับ แต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงและงานทางเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือเฉพาะท้องถิ่นใด ท้องถิ่นหนึ่ง หรือเฉพาะสายใดสายหนึ่ง ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานทางหลวง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงาน ทางหลวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ทางหลวงมี 5 ประเภท คือ

1. ทางหลวงพิเศษ
2. ทางหลวงแผ่นดิน
3. ทางหลวงชนบท
4. ทางหลวงท้องถิ่น
5. ทางหลวงสัมปทาน

มาตรา 7 ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่จัดหรือทำไว้เพื่อให้การจราจรผ่าน ได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวง พิเศษโดยกรม

ทางหลวง เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา รวมทั้งควบคุมให้มีการเข้าออกได้ เฉพาะ โดยทางเสริมที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงพิเศษตามที่กรมทางหลวงจัดทำขึ้นไว้เท่านั้น

มาตรา 8 ทางหลวงแผ่นดิน คือ ทางหลวงสายหลักที่เป็นโครงข่ายเชื่อมระหว่าง ภาค จังหวัด อำเภอ ตลอดจนสถานที่ที่สำคัญ ที่กรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และไต่ลงทะเบีย่นไ้เป็นทางหลวงแผ่นดิน

มาตรา 9 ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงที่กรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และไต่ลงทะเบีย่นไ้เป็นทางหลวงชนบท

มาตรา 10 ทางหลวงท้องถิ่น คือ ทางหลวงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และไต่ลงทะเบีย่นไ้เป็นทางหลวงท้องถิ่น

มาตรา 37 ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการติดขัดของการจราจร การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้ ทางถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่ง ให้ผู้กระทำการดังกล่าวรื้อถอนหรือทำลายภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่ง ให้ผู้กระทำการดังกล่าวระงับการกระทำโดยทันที และสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวระงับการกระทำโดยทันที โดยผู้กระทำการดังกล่าวจะเรียกค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

มาตรา 39/1 ห้ามมิให้ผู้ใดระบายน้ำลงในเขตทางหลวงอันอาจจะก่อให้เกิด ความเสียหายแก่งานทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาตผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ การอนุญาตตามวรรคหนึ่งเมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง หรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้ การระบายน้ำที่

กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำ การดังกล่าว งดเว้นการระบายน้ำลงในเขตทางหลวงทันทีหรือให้รื้อถอน หรือปิดกั้นทางระบายน้ำ ภายในเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจรื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำดังกล่าวได้โดยผู้ผู้นั้นจะเรียกร่องคาเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

มาตรา 41 ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจห้ามมิให้ผู้ใดหยุด จอด หรือกลับ ยานพาหนะใดๆ บนทางจราจรหรือไหล่ทางในทางหลวงสายใดทั้งสายหรือบางส่วนได้โดยทำเป็นประกาศหรือเครื่องหมายให้ปรากฏไว้ในเขตทางหลวงนั้น

มาตรา 55 ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษ เพื่อเป็นทางเข้าออกเชื่อม หรือผ่านทางหลวงพิเศษทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝืนวรรคหนึ่ง ให้นำ มาตรา 37 วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 59 ห้ามมิให้ผู้ใดกีดกันหรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำที่ติดต่อกับเขตทางหลวงหรือทางน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงในเขตที่ดินภายในระยะหารอยเมตรจากแนวกลางทางหลวงเว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในกรณีที่มีการฝืนวรรคหนึ่งให้ผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฝืนหรือถอนสิ่งกีดกัน หรือแก้ไขทางน้ำภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเขารื้อถอนหรือจัดการแก้ไข โดยผู้ผู้นั้นจะเรียกร่องคาเสียหายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2535ปรับปรุง 2549: ไม่ปรากฏหมายเลขหน้า)

ประกาศกรมทางหลวงชนบท
เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง
ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น
พ.ศ. 2550

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมทางหลวงชนบทจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. 2550”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาประกาศอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในประกาศนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ 4 ให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ข้อ 5 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น ในการออกแบบ กำกับ ตรวจสอบ และอำนวยความสะดวกความปลอดภัยตามประกาศนี้

ข้อ 6 ทางหลวงท้องถิ่นในเขตเมืองและในเขตชุมชน แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ

- (1) ทางหลวงท้องถิ่นชั้นพิเศษ
- (2) ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 1
- (3) ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 2
- (4) ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 3
- (5) ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 4

ข้อ 7 ทางหลวงท้องถิ่นนอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน แบ่งออกเป็น 7 ชั้น คือ

1. ทางหลวงท้องถิ่นชั้นพิเศษ
2. ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 1
3. ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 2
4. ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 3
5. ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 4
6. ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 5
7. ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ 6 (ราชกิจจานุเบกษา, 2550: 11 - 12)

ข้อ 19 มาตรฐานที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้และเสาพาดสายของทางหลวงท้องถิ่น

1. ที่จอดรถต้องเป็นที่ซึ่งทางราชการกำหนดให้ หรือที่ซึ่งไม่กีดขวางทางจราจรแต่
ไม่ใช่วางโค้งบนสะพาน เhingสะพาน ทางแยก หรือในที่คับขัน
2. ระยะแนวต้นไม้ หากเป็นทางหลวงท้องถิ่นในเขตเมือง และในเขตชุมชนต้องห่าง
จากขอบผิวจราจรไม่น้อยกว่า 0.50 เมตร หากเป็นทางหลวงท้องถิ่นนอกเขตเมือง และนอกเขตชุมชน
ต้องห่างจากขอบผิวจราจรไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร
3. เสาพาดสายต้องปักห่างจากแนวเขตทางหลวงเข้ามาทางด้านในไม่น้อยกว่า
0.50 เมตร แต่ไม่เกิน 1.50 เมตร หรือที่ซึ่งทางราชการกำหนดให้ และสายต้องพาดสูงจากผิวดินไม่
น้อยกว่า 3.00 เมตร ส่วนที่ต้องพาดสายข้ามถนนต้องสูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า 5.50 เมตร (ราชกิจจา
นุเบกษา, 2548: 21 - 22)

ระเบียบการปฏิบัติ งานทางวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม

โดย สมาคมภูมิสถาปนิกประเทศไทย

พ.ศ. 2546

หมวดที่ 1

บทนำ

1.1 วิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม เป็นวิชาชีพที่ต้องการบุคคลผู้ประกอบด้วยคุณธรรม วัฒนธรรม สติปัญญาความสามารถสร้างสรรค์และทักษะการใช้บริการของภูมิสถาปนิกจะต้องมุ่งไปสู่จุดหมายในการ สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสม มีระเบียบและงดงาม ภูมิสถาปนิกควรให้บริการด้านสร้างสรรค์ในกิจการสาธารณะ ความงาม และความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน ภูมิสถาปนิกต้องมีความ รับผิดชอบต่องานที่ยิ่งกว่าที่กำหนดโดยกฎหมายหรือการปฏิบัติธุรกิจ การปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการของเจ้าของงาน ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของสาธารณะ และความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมด้วย

1.2 ภูมิสถาปนิกจะต้องให้บริการทางวิชาชีพที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งเป็นตัวแทนทางด้านวิชาการ ให้แก่เจ้าของงาน คำแนะนำและคำวินิจฉัยของภูมิสถาปนิกจะต้องมีเหตุผล เทียบธรรม และไม่มี ความลำเอียงใดๆ เจือปน

1.3 ผู้รับจ้างก่อสร้าง ช่างก่อสร้างและช่างฝีมือ ต่างมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามคำสั่งของ ภูมิสถาปนิก ตามที่ระบุไว้ในเอกสารสัญญาการสั่งงานดังกล่าวของภูมิสถาปนิกจะต้องระบุให้ชัดเจน และยุติธรรม

1.4 ภูมิสถาปนิก ควรยินดีอุทิศเวลาและความสามารถ เพื่อสนับสนุนความยุติธรรม ความเป้น ผู้มีมารยาท และความจริงใจในวิชาชีพของตน การกระทำของภูมิสถาปนิกจะต้องรอบคอบ และตรงไปซึ่งความรอบรู้

หมวดที่ 2

ขอบเขต ขั้นตอน และรายละเอียดการออกแบบ

ก. การออกแบบงานภูมิทัศน์

1. **งานพื้นผิวทาดแข็ง (Hardscape)** บริเวณพื้นที่สวนกลางของโครงการประกอบด้วยงานออกแบบรูปร่าง ลักษณะ สระวน้ำ ลาน รอบสระวน้ำ ถนน ที่จอดรถ ทางเดิน สะพาน, พื้นที่อเนกประสงค์และสิ่งภายนอกอื่นที่เป็นงานภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าโครงการ ชุมประตู่ และบริเวณจอดรถรับส่งผู้เข้าพักงานออกแบบภูมิทัศน์ในส่วนนี้ประกอบด้วย การออกแบบลายพื้น การเลือกใช้วัสดุ และการออกแบบรายละเอียดใน สวนต่างๆในลักษณะแบบมาตรฐาน (Typical Design) บริเวณกำแพงกันดินตามชายหาด และริมธารสาธารณะบริเวณพื้นที่ลาดพาอาคารและสวนภายในอาคาร

2. **งานวัสดุพืชพันธุ์ (Softscape)** ออกแบบรายละเอียดการใช้ต้นไม้ในพื้นที่ออกแบบภูมิทัศน์ทั้งหมดของโครงการ ไผ่ยืนต้น ไผ่ พุ่ม ไผ่คลุมดิน ไผ่ น้ำ ไผ่กระถาง รวมทั้งการให้คำแนะนำในการเก็บรักษาต้นไม้เดิมขณะก่อสร้าง

3. **งานออกแบบองค์ประกอบทางภูมิทัศน์อื่นๆ** ออกแบบรายละเอียด หรือแนะนำให้จัดหาผู้ชำนาญงานด้านการออกแบบองค์ประกอบทางภูมิทัศน์อื่น ๆ เช่น น้ำพุ ม่านน้ำ ถังขยะ ประติมากรรม ฯลฯ

4. **งานให้แสงสว่างในบริเวณจัดภูมิทัศน์** กำหนดตำแหน่งผังและรูปแบบของดวงโคม และเลือกขนาดของหลอดไฟที่ใช้ในบริเวณที่จัดภูมิทัศน์ต่างๆเช่น สวน ลานรอบสระวน้ำ พื้นที่อเนกประสงค์ต่าง ๆ เป็นต้น

5. **ออกแบบระบบรดน้ำต้นไม้ของโครงการ** ออกแบบระบบรดน้ำต้นไม้ที่เหมาะสมกับโครงการ โดยกำหนดชนิด ขนาด และรูปแบบของการรดน้ำ

6. **การให้ระดับของพื้นที่และการระบายน้ำ** ทำการกำหนดระดับพื้นที่จัดภูมิทัศน์รวมทั้งการออกแบบและกำหนดตำแหน่งกำแพงกันดิน การใช้พืชคลุมดินเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน ออกแบบระบบระบายน้ำที่เหมาะสมกับพื้นที่

ข. ขั้นตอนและรายละเอียดการทำงาน

1. ขั้นตอนแนวคิด

1.1 ประชุมปรึกษาและประสานงานกับเจ้าของงาน สถาปนิกวิศวกรและผู้เกี่ยวข้องหลักเพื่อ พัฒนาและกำหนดลักษณะเฉพาะ และภาพพจน์ภูมิทัศน์ทั่วไปของโรมแรม ซึ่งรวมถึงการ

ศึกษาปัจจัยอื่น เช่น งบประมาณความรับผิดชอบในการออกแบบของแต่ละฝ่ายกำหนด การส่งมอบงานออกแบบรวมทั้งขอต้องการต่างๆของโปรแกรม

1.2 ทำการวิเคราะห์สภาพเดิมของบริเวณ ปัจจัยของสิ่งแวดล้อม ลักษณะธรรมชาติและความต้องการของผู้ใช้สถานที่ที่มีผลต่อการออกแบบภูมิทัศน์

1.3 จัดเตรียมแบบแปลนและรูปตัดภายใต้กรอบของโปรแกรมรวม แนวคิดรวม และคุณค่าที่ได้จากการวิเคราะห์และการวางแผนความคิดของสำนักงานฯ แบบแปลนจะแสดงให้เห็นถึงแนวความคิดในการออกแบบ Softscape ซึ่งได้แก่การวางตำแหน่งต้นไม้ใหญ่ ไม้พุ่ม ตำแหน่งสนาม ฯลฯ และออกแบบงาน Hardscape ซึ่งได้แก่ เสาเสียง ทางเดิน สระว่ายน้ำ ราวต้นไม้ ฯลฯ แบบแปลนจะนำเสนอในลักษณะที่จะแสดงให้เห็นเป็นผังหลัก

1.4 จัดเตรียมผังหลักรวมทางภูมิทัศน์สำหรับการก่อสร้างแปลนนี้ จะต้องให้เห็นแนวความคิดในการจัดปลูกต้นไม้กำหนดขนาด และจำนวนของต้นไม้ขนาดใหญ่ที่จะต้องเตรียมลวงหน้า รวมทั้งการทำประมาณราคาเบื้องต้นสำหรับเจ้าของโครงการได้พิจารณา

1.5 จัดเตรียมประมาณการค่าก่อสร้างเบื้องต้น ซึ่งไม่ใช่บัญชีจำแนกปริมาณวัสดุโดยละเอียด แต่เป็นรายการแสดงจำนวนเนื้อที่และวัสดุที่ให้ออกมุลพอเพียงสำหรับการประมาณราคา และเพื่อการตัดสินใจและอนุมัติเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของเจ้าของโครงการ

2. การพัฒนาแบบขั้นละเอียด

2.1 ทำการติดต่อประสานงานและปรึกษากับที่ปรึกษาด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาแนวความคิดการออกแบบภูมิทัศน์ในสวนละเอียดต่างๆ

2.2 ประสานงานกับสถาปนิก วิศวกร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดระดับพื้นที่สวนต่างๆ ของโครงการในสวนต่างๆ พิจารณาการปรับพื้นที่เพื่อการก่อสร้างและการแก้ไขปัญหาด้านกายภาพของพื้นที่ ตลอดจนสร้างให้เกิดมุมมองที่มีสุนทรียภาพ

2.3 ทำการพัฒนาและปรับปรุงแบบแนวความคิดในสวนรายละเอียดต่างๆ เช่น การทำรูปตัดในบริเวณที่มีปัญหา เพื่อทำรายละเอียดเกี่ยวกับกำแพงกันดิน การระบายน้ำในบริเวณที่ลาดชัน

2.4 จัดเตรียมแบบการปลูกต้นไม้เบื้องต้น ทั้งนี้รวมถึงชนิดและจำนวนโดยประมาณเพื่อการจัดเตรียมลวงหน้า

2.5 ประสานงานกับเจ้าของโครงการ เพื่อการอนุมัติแบบในสวนรายละเอียดที่ได้จัดทำเพิ่มเติม เช่นรูปแบบของประติมากรรม ดวงโคม เป็นต้น

3. การจัดเตรียมแบบก่อสร้าง

3.1 จัดเตรียมแบบก่อสร้างทางภูมิทัศน์ที่สมบูรณ์ในมาตราส่วนที่เหมาะสม แบบแปลน ในแต่ละขงมีดังนี้

A ผังแสดงระยะ แสดงตำแหน่งของสิ่งก่อสร้างทั้งหมดโดยละเอียดแม่นยำ ใดแก กำแพง ผนังเฉลียง ลานสรวายน้ำ ทางเดิน ที่นั่งเล่น บริเวณปลูกต้นไม้ ฯลฯ

B แบบขยาย จะแสดงแบบขยายที่จำเป็นในรูปของตัดแปลนและรูปदानขององค์ประกอบต่างๆ

C ผังปรับระดับ กำหนดระดับจุดต่างๆ และเสนอระดับสำหรับบริเวณที่จะต้องปรับ ระดับ โดยอาศัยแผนผังสำรวจเต็มที่ได้รับรวมทั้งการแสดงระบบสาธารณูปโภค และ ระดับของทอระบายน้ำใต้ดิน

D ผังจัดปลูกต้นไม้ กำหนดประเภท ชนิด และตำแหน่งของวัสดุพืชพันธุ์ทุกชนิดที่จะใช้รายการต้นไม้ซึ่งแสดงปริมาณ ขนาด และชนิดของต้นไม้ทุกชนิด รวมทั้งแบบ รายละเอียดวิธีการปลูกต้นไม้

E ผังแสดงระบบแสงสว่างและการรดน้ำต้นไม้ จะกำหนดตำแหน่งของดวงโคมทั้งหมด หัวฉีดน้ำ และจุดจ่ายน้ำ จะกำหนดชนิดของดวงโคมชนิดของหัวฉีด หรือวาลวแบบก้านเสียบ ที่จำเป็นแก่การรดน้ำต้นไม้และสนามหญ้า แต่ทั้งนี้ไม่รวมงานคำนวณ และจัดวางสายไฟฟ้างานรายละเอียดระบบการเดินท่อน้ำ

4. การให้คำแนะนำต่าง ๆ ในระยะการประมูลและก่อนการก่อสร้าง

4.1 จัดเตรียมเอกสารเสนอราคาเพื่อการเปิดประมูลงานก่อสร้าง และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ จัดเตรียมสัญญาจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างแก่เจ้าของโครงการ

4.2 ให้คำแนะนำกับเจ้าของโครงการวิเคราะห์เอกสารเสนอราคาของผู้รับเหมา เพื่อการคัดเลือกผู้รับเหมาที่เหมาะสมกับงานก่อสร้างภูมิทัศน์

5. การตรวจงานก่อสร้าง

สำนักงานฯ จะจัดผู้เชี่ยวชาญไปตรวจดูการก่อสร้างเป็นครั้งคราวไม่น้อยกว่า 6 ครั้งและไม่เกิน 12 ครั้ง เพื่อให้ได้คุณภาพงานที่ดีตรงตามความต้องการของผู้ออกแบบ และเจ้าของโครงการ พร้อมกับการช่วยแก้ไขปัญหาหลักที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการก่อสร้าง และตรวจรับเมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ค. การจัดทำผังหลักบริเวณโครงการ (Master Site Planning)

1. **นิยาม** ผังหลักบริเวณโครงการหมายถึงผังบริเวณทางกายภาพ เพื่อใช้เป็นแม่บทในการพัฒนา ไม่รวมแผนภาพการตลาด การศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ หรือทางวิศวกรรมใด ๆ ผังหลักบริเวณดังกล่าวจะเป็นผังแนวความคิด (Conceptual Layout) เท่านั้น จัดทำในมาตราส่วนไม่น้อยกว่า 1: 4,000

2. ขั้นตอนรายละเอียดและขอบเขตของการบริการมีดังนี้

2.1 **การออกแบบร่างขั้นต้น** จะทำการศึกษาโครงการ โปรแกรม และข้อมูลที่เจ้าของโครงการมอบให้เอกสารที่จะจัดเตรียมประกอบด้วย

ก. ในกรณีที่มีข้อมูลพร้อมและจำเป็นต่อการออกแบบ ตามที่สถาปนิกเห็นว่าเหมาะสม จะจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพภูมิประเทศภายในโครงการ ต้นไม้เดิม ดิน น้ำ ความลาดชัน มุมมอง ระบบการสัญจรเดิมและองค์ประกอบ อื่น ๆ ที่จัดเป็นสาธารณะประโยชน์ (ถ้ามี)

ข. แบบร่างแสดงแนวความคิดเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ และแนวความคิดในการจัดวาง บริเวณกิจกรรมต่างๆระบบสัญญาณหลักในมาตราส่วน 1:4,000 หรือตามที่ภูมิสถาปนิกเห็นว่าเหมาะสมเป็นแบบร่างที่ลงสีและมีตารางแสดงเปอร์เซ็นต์ของการ ใช้พื้นที่

2.2 **การออกแบบร่างขั้นสุดท้าย** จะใช้ข้อมูลที่ได้รับอนุมัติจากการออกแบบร่างขั้นต้นตามขอ 2.1 เพื่อการออกแบบร่างขั้นสุดท้ายเอกสารที่จัดเตรียมประกอบด้วย

ก. แบบร่างในมาตราส่วนที่เหมาะสม ซึ่งแสดงการใช้พื้นที่ได้ชัดเจนขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ละเอียด

ข. เอกสารอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาตามที่ภูมิสถาปนิกเห็นสมควร

2.3 การส่งมอบแบบผังหลัก จะจัดส่งเอกสารและแบบแปลนดังต่อไปนี้ แบบผังหลักที่ลงสี (ไม่ใช่ผังเพื่อการขออนุญาต) ที่เห็นสมควรพร้อมตารางแสดงเปอร์เซ็นต์ ตามที่เห็นสมควร จำนวน 1 ชุด และพิมพ์เขียว 3 ชุด และหรือเอกสารแสดงแนวความคิด

หมวดที่ 3

การคิดค่าบริการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

สมาคมภูมิสถาปนิกประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การคิดค่าบริการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม ได้ 3 วิธีคือ คำนวณเป็นร้อยละ คำนวณจากเวลาทำงาน และการจัดทำผังหลักโครงการ ดังมีรายละเอียดในการคำนวณหาค่าบริการวิชาชีพดังต่อไปนี้

3.1 การคิดค่าบริการแบบเป็นร้อยละจากค่างก่อสร้าง (ค่าบริการนี้ไม่รวมค่าบริการของวิศวกรทุกสาขา)

นิยาม การคิดค่าบริการแบบร้อยละจากค่างก่อสร้าง หมายถึงงานออกแบบร่าง งานเขียนแบบ ก่อสร้าง งานเขียนข้อกำหนด (Specification) งานประมาณราคาค่างก่อสร้าง การจัดเตรียมเอกสาร การประมูล การช่วยเหลือของงานประเมินคัดเลือกผู้รับเหมา ตลอดจนการตรวจงานก่อสร้าง เป็นครั้งคราว จนงานก่อสร้างแล้วเสร็จ

(ค่าบริการนี้ไม่รวมงานวิศวกรรมทุกประเภท ค่าสำรวจรังวัด และค่าเดินทาง) ประเภทของงานตามตารางการคิดค่าบริการแบบเป็นร้อยละจากค่างก่อสร้าง

กลุ่มที่1 (Type of Work I)

1. นิคมอุตสาหกรรม (Industrial/Factory Area)
2. บ้านจัดสรรรายได้ปานกลาง - ต่ำ (Low to Medium Income Housing)
3. สวนสาธารณะในชนบท (Rural Public Park)
4. บริเวณตั้งแคมป์ (Camping Ground)
5. การออกแบบภูมิทัศน์ในสนามกอล์ฟ (Golf course Planting)
6. สวนเกษตร (Agricultural Farm/Housing)
7. โรงเพาะชำและสวนบริการ (Plant Nursery & Service Area)
8. ภูมิทัศน์ริมถนน (Roadside Landscaping)
9. ที่จอดรถ (Parking Space)

กลุ่มที่ 2 (Type of Work II)

1. สโมสร (Club House)
2. ศูนย์กีฬาและบริเวณสันทนาการ (Sport and Recreation Complex)
3. สนามบิน (Airport)
4. สถานศึกษา; โรงเรียน มหาวิทยาลัย (Academic Area and Campus)
5. โรงงานอุตสาหกรรมชั้นสูง (Industrial/Factory Area (High-Class))
6. บริเวณการค้าพาณิชย์ (Commercial Area)
7. โรงพยาบาล (Hospital)
8. อาคารสำนักงาน (Office Building)
9. บริเวณทางศาสนา (Monastery Area)
10. อาคารสาธารณะ (Public Building)
11. ร้านอาหาร (Restaurant)
12. สวนสาธารณะ (Park)
13. โรงแรม 3-4 ดาว (Hotel (3-4 Star))

กลุ่มที่ 3 (Type of Work III)

1. สวนบริเวณบ้าน Home Landscaping
2. สวนบริเวณอาคารพักอาศัยและหมู่บ้าน (Mansion, Villa)
3. สวนสาธารณะในเมือง ความหนาแน่นมาก (Urban Public Park (High Density))
4. อพาร์ทเมนต์และคอนโดมิเนียม (Apartment, Condominium Area)
5. โรงแรม 5 ดาว (Hotel (5 Star))
6. สวนสนุก (Amusement Park)
7. สวนสัตว์ (Zoo)
8. ภูมิทัศน์ในอาคาร (Indoor Landscaping)
9. ภูมิทัศน์บนหลังคา (Roof Garden)
10. ทางเข้าโครงการ (Entrance Gate)
11. สวนน้ำ (Water Feature)

12. การปรับปรุงภูมิทัศน์ (Landscape Renovation)

3.2 การคิดค่าบริการโดยคำนวณจากเวลาทำงาน การคิดค่าบริการโดยคำนวณจากเวลาทำงานนี้ให้เฉพาะงานที่ไม่สามารถคิดค่าบริการวิชาชีพ เป็นอัตราร้อยละตามขอ 3.1 ไตเซน การจัดทำผังแมบพ การให้คำปรึกษาการอำนวยความสะดวกก่อสร้าง เป็นต้น

3.2.1 อัตราค่าบริการเดือนของเจ้าหน้าที่อัตราค่าบริการเดือนของเจ้าหน้าที่นี้รวมถึงค่าใช้จ่าย เดือน ค่าสวัสดิการพนักงาน และค่าดำเนินงานสำนักงาน ซึ่งโดยปกติอัตราค่าบริการเดือนของเจ้าหน้าที่จะมีค่าเท่ากับ 2.5 เท่าของอัตราเงินเดือนของพนักงานนั้นๆ (ค่าสวัสดิการพนักงานประมาณ 35-40% ของอัตราเงินเดือน ค่าดำเนินงานสำนักงานประมาณ 60-90% และค่ากำไร 10%)

3.2.2 ค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่นๆ ภูมิสถาปนิกจะคำนวณค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่นๆ ตามที่ภูมิสถาปนิก จะต้องจ่ายสำหรับการให้บริการตามโครงการนี้ เพิ่มจากค่าบริการวิชาชีพตามเวลาทำงานของเจ้าหน้าที่ ตามขอ 3.2.1 ดังต่อไปนี้

ก. ค่าพิมพ์แบบและเอกสารอื่นๆ

ข. ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าที่พัก

ค. ค่าติดตอสื่อสาร

ง. ค่าจัดเตรียมประมาณการราคากลาง

จ. ค่าใช้จ่ายในการทำหุ่นจำลอง และทัศนียภาพ

ฉ. ค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์โครงการด้านเศรษฐกิจ

ช. ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เชี่ยวชาญแขนงอื่นๆ ที่จำเป็น

ซ. ค่าสำรวจทางสนาม

ณ. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ภูมิสถาปนิกแสดงหลักฐานแก่เจ้าของงาน

3.2.3 ไซกับนงานจัดทำผังแมบพ และการให้คำปรึกษาเป็นต้น

3.2.3.1 อัตรา Man - Month = 160 ชั่วโมง

3.2.3.2 อัตรา Man - Month และอัตรา Man - Hour อาจคิด

ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการคิดค่าบริการโดยคำนวณจากเวลาทำงาน
ที่มา (สมาคมภูมิสถาปนิกประเทศไทย, 2546: ไม่ปรากฏหมายเลขหน้า)

ระดับ	Man – Month (ในประเทศไทย)	Man – Hour (ในประเทศไทย)	Man – Hour (ในต่างประเทศ)
1. ระดับผู้บริหาร	128,000.-	1,200.-	1,500.-
2. ระดับภูมิสถาปนิก อาวุโส	96,000.-	900.-	1,200.-
3. ระดับภูมิสถาปนิก	64,000.-	600.-	900.-
4. ระดับภูมิสถาปนิก ผู้น้อย	40,000.-	375.-	500.-
5. ระดับนักเทคนิค อาวุโส	40,000.-	375.-	500.-
6. ระดับนักเทคนิค	28,000.-	28,000.-	350.-
7. ระดับนักเทคนิคผู้น้อย	24,000.-	24,000.-	275.-

หมายเหตุ

ประสบการณ์ของที่ปรึกษา

ผู้บริหาร	ประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 12 ปี
ภูมิสถาปนิกอาวุโส	ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป
ภูมิสถาปนิก	ประสบการณ์ 4 ปีขึ้นไป
ภูมิสถาปนิกผู้น้อย	ประสบการณ์ไม่เกิน 4 ปี
นักเทคนิคอาวุโส	ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป
นักเทคนิค	ประสบการณ์ 4 ปีขึ้นไป

ที่ตั้งโครงการ

ก. งานในประเทศไทย หมายถึง งานที่มีที่ตั้งโครงการอยู่ในประเทศไทยการออกแบบการติดต่อประสานงานใช้ภาษาไทยเป็นหลัก

ข. งานต่างประเทศ หมายถึง งานที่มีที่ตั้งโครงการอยู่ต่างประเทศ การออกแบบ การติดต่อประสานงานใช้ภาษาต่างประเทศเป็นหลัก

ค. งานที่มีที่ตั้งโครงการอยู่ในประเทศ แต่การออกแบบ การติดต่อประสานงานใช้ภาษาต่างประเทศทั้งหมดอาจจะใช้ Man-Hour ต่างประเทศโดยจะมีการพิจารณาเฉพาะโครงการ

3.3 การคิดค่าบริการการจัดทำผังหลักโครงการ

สามารถแบ่งออกตามรายละเอียดขององค์ประกอบในการวางผังแต่ละโครงการซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วย

3.3.1 การแบ่งแปลงที่ดินเพื่อการขาย ค่าบริการคิดตามขนาดของพื้นที่

พื้นที่ 50-100 ไร่ คิดไร่ละ 2,250 บาท

พื้นที่ 101-175 ไร่ คิดไร่ละ 1,750 บาท

พื้นที่ 176-250 ไร่ คิดไร่ละ 1,250 บาท

พื้นที่พื้นที่ 251-325 ไร่ คิดไร่ละ 750 บาท

พื้นที่ 751-1,000 ไร่ คิดไร่ละ 550 บาท

พื้นที่ 1,001-1,250 ไร่ คิดไร่ละ 475 บาท

พื้นที่ 1,251-1,500 ไร่ คิดไร่ละ 450 บาท

พื้นที่ 1,501-1,750 ไร่ คิดไร่ละ 400 บาท

พื้นที่ 1,751-2,000 ไร่ คิดไร่ละ 350 บาท

พื้นที่ 2,001-2,500 ไร่ คิดไร่ละ 300 บาท

พื้นที่ 2,501-3,000 ไร่ คิดไร่ละ 250 บาท

พื้นที่ 3,000 ไร่ขึ้นไป คิดไร่ละ 200 บาท

โดยคูณกับค่าคูณของสัมประสิทธิ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

ขนาดแปลง 400 ตารางวาขึ้นไป คิดเป็นสัมประสิทธิ์ $\times 0.8$

ขนาดแปลง 200 -399 ตารางวา คิดเป็นสัมประสิทธิ์ $\times 1.0$

ขนาดแปลง 100 -199 ตารางวา คิดเป็นสัมประสิทธิ์ $\times 1.5$

ขนาดแปลงต่ำกว่า 99 ตารางวา คิดเป็นสัมประสิทธิ์ $\times 1.8$
 เป็น Townhouse และคอนโดมิเนียม คิดเป็นสัมประสิทธิ์ $\times 1.5$

โดยมี Minimum Charge การจัดทำผังหลักเท่ากับ 55,000 บาท

3.3.2 คาบบริการวางผังหลักเบื้องต้นของสนามกอล์ฟ

คาบบริการวางผังหลักเบื้องต้นของสนามกอล์ฟ 18 หลุม	150,000 บาท
คาบบริการวางผังหลักเบื้องต้นของสนามกอล์ฟ 27 หลุม	225,000 บาท
คาบบริการออกแบบผังต้นไม้ของสนามกอล์ฟ 18 หลุม	500,000 บาท

3.3.3 คาบบริการของการวางผังละเอียด 1:1,000

สโม่สรศุนยกีฬารายละเอียดระบบการสัญจร ฯลฯ เป็นเงินอย่างละ 50,000 บาท / บริเวณ

3.4 การจ่ายเงินค่าบริการวิชาชีพ

ภูมิสถาปนิกจะเบิกจ่ายค่าบริการวิชาชีพเป็นงวดๆ ตามขั้นตอนที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

งวดที่ 1 อัตราร้อยละ 10 ของค่าบริการวิชาชีพเมื่อลงนามในข้อตกลงระหว่างภูมิสถาปนิกกับเจ้าของงาน

งวดที่ 2 อัตราร้อยละ 20 ของค่าบริการวิชาชีพเมื่อภูมิสถาปนิกส่งมอบเอกสารการวางแผนโครงการออกแบบ และการออกแบบร่างขั้นต้น ตามระบุในข้อ 2.1

งวดที่ 3 อัตราร้อยละ 20 ของค่าบริการวิชาชีพ เมื่อภูมิสถาปนิกส่งมอบเอกสารการออกแบบร่างขั้นสุดท้าย ตามระบุในข้อ 2.2

งวดที่ 4 อัตราร้อยละ 40 ของค่าบริการวิชาชีพ ระหว่างดำเนินการออกแบบรายละเอียด โดยภูมิสถาปนิกจะเบิกเงินเป็นงวดๆ ตามที่ตกลงกัน

งวดที่ 5 อัตราร้อยละ 10 ของค่าบริการวิชาชีพระหว่างดำเนินการก่อสร้าง โดยภูมิสถาปนิกจะเบิกเป็นงวดๆ ตามที่ตกลงกัน หรือภายในระยะเวลาที่ตกลงระหว่างภูมิสถาปนิกกับเจ้าของงาน

งวดที่ 5 อัตราร้อยละ 10 ของค่าบริการวิชาชีพระหว่างดำเนินการก่อสร้าง โดยภูมิสถาปนิก จะเบิกเป็นงวดๆ ตามที่ตกลงกัน หรือภายในระยะเวลาที่ตกลงระหว่างภูมิสถาปนิกกับเจ้าของงาน

หมวดที่ 5

กรรมสิทธิ์ในแบบและการล้มเลิกโครงการ

5.1 กรรมสิทธิ์ในแบบและเอกสารต่างๆ กรรมสิทธิ์ในแบบและเอกสารทั้งหมดเป็นของ ภูมิ สถาปนิกไม่วางงานก่อสร้างโครงการนั้นจะดำเนินการก่อสร้างหรือไม่ เจ้าของงานจะนำแบบแปลน รายละเอียดของงานก่อสร้างนี้ ไปดำเนินการก่อสร้างในโครงการอื่นไม่ได้นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็น ลายลักษณ์อักษรจากภูมิสถาปนิก และภูมิสถาปนิกจะไม่นำแบบแปลนรายละเอียดของงานก่อสร้างนี้ ไปใช้ก่อสร้างในโครงการอื่นๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของงาน

5.2 การล้มเลิกโครงการในกรณีที่เจ้าของงานล้มเลิกโครงการทั้งหมด หรือระงับโครงการ โดยไม่มีกำหนดเวลา ภูมิสถาปนิกมีสิทธิได้รับค่าบริการวิชาชีพเพิ่มจากที่ได้รับไปแล้วเท่ากับผลงานที่ ภูมิสถาปนิกได้ดำเนินการไปแล้วก่อนที่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของงาน (สมาคมภูมิ สถาปนิกประเทศไทย, 2546: ไม่ปรากฏหมายเลขหน้า)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวเกศวดี จันทร์แก้ว
 ที่อยู่ เลขที่ 32/4 หมู่ 11 ต.นครชุมน์ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี
 โทรศัพท์ 096 151 4624

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมไทย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม
 มหาวิทยาลัยศิลปากร

